NY TEKNIK: HÄR ÄR MOBILEN DU BÄR UNDER HUDEN!

HELA 132 SIDOR IT-LÄSNING!

PC FÖR ALLA

NR 6 JULI 2008 FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP 64:90 KRONOR • 7:50 EUR • 69 NOK • PCFORALLA.SE

TEST:

BÄRBARA TILL FOLKET!

- ASUS
- LENOVO
- TOSHIBA
- ZEPTO

– snabba, billiga och prisvärda!

TÄVLA OM HÄFTIG GPS

STORT TEST: MOBILT BREDBAND

Här är vinnarna – och förlorarna!

SMART KÖPGUIDE!

SÅ VÄLJER DU RÄTT GPS

7 TIPS SOM FÅR PRYLARNA ATT FUNKA PÅ RESAN

NU ÄR DET KLIPPT!

Test: Här är 5 program som redigerar dina semesterfilmer

TEST: SOMMARENS 5 BÄSTA SYSTEMKAMEROR

ANNONS
Missa inte... Apple Premium Reseller sid 34-39

TIDSAM 0668-06

KOMPLETT.SE™

NORDENS STÖRSTA NÄTBUTIK

WWW.KOMPLETT.SE E-POST: **ORDER@KOMPLETT.SE** TELEFON: **031-710 20 00** FÖRETAGSFÖRSÄLJNING: **031-710 20 30**

FULLUTRUSTAD 17”

7.990:-

HP PAVILION DV9812 17”WXGA+

Dubbelkärnig processor, 2GB RAM-minne, 250GB hårddisk, NVIDIA GeForce 8400M GS-grafik, Bluetooth, WLAN m.m. Levereras med Vista Home Premium.

Artikelnr: 348641

NETGEAR WGT624

Kompetent trådlös router med Super G-teknologi som ger möjlighet att bl.a. dela skrivare samt distribuera stora filer över nätverket. Hastighet på upp till 108 Mbps och mycket enkel att installera.

390:- Artikelnr: 319195

MSI GEFORCE 9600GT

Grafikkort med unika kylegenskaper. Hybrid Freezer-teknologi, 1GB GDDR3-minne, TV-Out, PCI-Express 2.0, 2xDVI-I/HDCP.

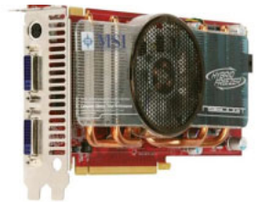
1.795:- Artikelnr: 351716

DICOTA CASE ACTIVE 15.4”

Tålig laptopväska från Dicota med plats för bärbara datorer på 15.4”. Ett bra alternativ för dig som inte behöver så mycket utrymme för annat än själva datorn!

265:- Artikelnr: 343233

SAPPHIRE RADEON HD 3870

Grafikkort med DirectX10.1-stöd för dig som vill kunna spela det senaste! Avivo HD, PCI-Express 2.0, 2xDVI/HDMI.

1.195:- Artikelnr: 344778

CORSAIR FLASH VOYAGER 32GB

Tåligt USB-minne med hög hastighet och stöd för Vista ReadyBoost! 17/30MB i skriv/läshastighet och hela 32GB stort lagringsutrymme.

1.095:- Artikelnr: 342840

D-LINK DIR-635 RANGEBOOSTER

Blixtsnabb trådlös router som är upp till 650% snabbare än en trådlös 802.11g-router. Rangebooster N 650-tekniken gör så att du får bättre täckning än tidigare tekniker varit kapabla till.

675:- Artikelnr: 322482

KOMPLETT.SE - **snabb leverans** - **varan på lager** - **trygg handel** - **brett sortiment**

BESTÄLL TILL VÅRA HÄMTBUTIKER
- SLIPP FRAKTKOSTNADEN!
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

Panasonic

PANASONIC DMC-TZ5

Populär kamera med vidvinkelzoom och inspelning av rörlig bild i HD-kvalitet! 9.1 megapixel, 3" LCD-skärm, bildstabilisator, 10x optisk zoom, m.m.

3.495:- Artikelnr: 349125

GAINWARD

GAINWARD GEFORCE 9800GTX

Helt galen grafiknyhet för dig som vill få ut maximal prestanda i de senaste spelen! 512MB GDDR3-minne, PCI-Express 2.0, 2xDVI/HDCP.

2.295:- Artikelnr: 348136

TERRATEC

SOUNDSYSTEM AUREON DUAL USB

Externt USB-ljudkort från TerraTec med både optisk och vanlig 3,5 mm anslutning, mikrofon in, optisk ut, stereo ut m.m.

195:- Artikelnr: 342679

Windows Vista Home Premium

KOMPLETT GAMER i30

Speldator med monsterprocessorn E8400, 1TB HD, 4GB RAM, 9800GTX, Vista Home Premium m.m. 60 dagars testversion av Office 2007 medföljer och kan aktiveras för vidare användning vid köp av aktiveringskod (MLK).

11.995:- www.komplett.se/pc

OLYMPUS

OLYMPUS MJU 840

Smidig kamera med dubbel bildstabilisator för extra skarpa bilder. 8 megapixel, 5x optisk zoom, ansiktsigenkänning, 2.7" HyperCrystal LCD-skärm m.m. Gör det enkelt att ta fina bilder!

1.825:- Artikelnr: 345315

FUJITSU SIEMENS

FSC AMILO PA2548 15.4"WXGA

För den prismedvetne användaren - perfekt för digital underhållning. Dubbelkärnig processor, 2GB RAM-minne, 320GB hårddisk, GeForce 8400M G-grafik m.m. Levereras med Vista Home Premium.

5.995:- Artikelnr: 350533

5 ÅRS GARANTI

EIZO

22" LCD FLEXSCAN S2201WSEK

Kvalitetsskärm för dig som vill ha knivskarp bild! Ergonomisk fot, miljövänliga energisparfunktioner, inbyggda högtalare, 1000:1 i kontrast och upplösning på 1680x1050.

2.990:- Artikelnr: 342945

YAMAHA

YAMAHA YSP900B

Hemmabiosystem i en enda enhet! Inga fler separata högtalare, inget kabeltrassel, endast fantastiskt 5.1-kanals surroundljud. Extra tunn design för läcker väggmontering!

3.690:- Artikelnr: 332830

SONY

BRAVIA 40" LCD-TV KDL-40W4000

Het modell från Sony med inbyggd digital HDTV-mottagare! Få knivskarp bild med osannolika 33000:1 i kontrast, upplösning på 1920x1080 och 24p True Cinema. 3xHDMI.

13.990:- Artikelnr: 348388

Vi reserverar oss för slutförsäljning, feltryck och prisjusteringar vid ändrade leverantörsförhållanden. Alla priser är inklusive moms och priserna gäller t.o.m. 24 juli.

INNEHÅLL

PC FÖR ALLA **FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP**

TUFF TÄVLING VINN EN GPS!

HÄR ÄR 4 BRA KÖP!

PRISVÄRDA PC FRÅN 5 000 KRONOR

✔ ASUS ✔ LENOVO ✔ TOSHIBA ✔ ZEPTO

När du bara vill ha en hederlig dator som klarar det mesta utan problem kan en allround-pc vara svaret. Här är fyra modeller med Windows Vista. **SIDAN 52**

Månadens skolor och tips:

Stor guide till det bästa i Windows Live

PLANERA FÖR FESTEN, säkra dina filer, få ordning på dina foton. Det är bara tre av de dussintals möjligheter du har med programmen och webbtjänsterna i Windows Live. Här lär du dig använda tre av dem. **SIDAN 92**

6 steg till smidigare rättstavning i Word

BLIR DU GALEN av Words autokorrigering av dina texter? Här är knepen som låter dig visa Word var skåpet ska stå. Du lär dig också spara tid med så kallade smarta etiketter. **SIDAN 100**

Mer pengar över med Excels kassabok

DET BEHÖVS BARA två enkla saker för att få mer klirr över i slutet på månaden. I sista delen av Office-skolan lär du dig föra kassabok i Excel och hitta pengatjuvarna. **SIDAN 96**

NUMMER 6 – JULI 2008

Mer innehåll på nästa sida

DAGS ATT TRAPPA UPP!

5 KAMEROR SOM GÖR DIG PROFFSIG

– under 9 000 spänn!

SUGEN PÅ ATT gå vidare och satsa på en riktig kamera? Vänta inte längre. Vill du ha din första digitala systemkamera är det köpläge nu. Aldrig har de varit så prisvärda och erbjudit så många fina funktioner. Och viktigast av allt – levererat så bra bildkvalitet! **SIDAN 64**

35 TESTADE PRYLAR OCH TJÄNSTER

BÄRBARA DATORER	BETYG	SIDAN
Asus Eee-pc 701	8	46
Asus M51SN-AS049C	8	54
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	5	54
Toshiba Satellite A200-25R	8	55
Zepto 3415W	7	55

MOBILT BREDBAND	BETYG	SIDAN
3	9	62
Glocalnet	6	62
Ice	8	62
Tele2	7	63
Telenor	6	63
Telia	7	63

SPEL	BETYG	SIDAN
Dora Utforskaren: Ett sagolikt äventyr	8	84
Iron Man	2	86
Josefin skolhjälp:		
Resan till kroppens inre	7	86
Portal	9	85
Turok	4	84

SYSTEMKAMEROR	BETYG	SIDAN
Canon EOS 450D	9	66
Nikon D60	9	66
Olympus E-420	7	67
Pentax K200D	8	67
Sony A350	8	67

VIDEOREDIGERING	BETYG	SIDAN
Adobe Premiere Elements 4	8	76
Magix Movie Edit Pro 14	6	76
Pinnacle Studio 11 Ultimate	5	77
Sony Vegas Movie Studio 8 Platinum	8	77
Ulead Videostudio 11.5 Plus	5	78

ÖVRIGA PRODUKTER	BETYG	SIDAN
Belkin Washable Mouse (mus)	4	47
Creative EP-830 (hörlurar)	4	45
D'feldt Audioengine 5 (högtalare)	8	47
HP Mediasmart Server EX475 (nätverkshårddisk)	5	42
Magix Extreme Photostory on CD & DVD 7 (bildredigeringsprogram)	7	50
Norton 360 2.0 (säkerhetspaket)	9	44
Sitecom Notebook Stand TE-002 (ergonomiställ)	9	49
Sony Ericsson Z770i (mobil)	5	48
Sparkle Geforce 9800 GX2 1024 MB (grafikkort)	7	50

Nu är det klippt!

VARSÅGOD! Här är det definitiva testet av program för dig som vill lära dig videoredigering på datorn, vare sig det gäller att klippa semesterfilmen eller få till något riktigt snyggt att lägga upp på Youtube. **SIDAN 75**

6 operatörer i test: Så väljer du

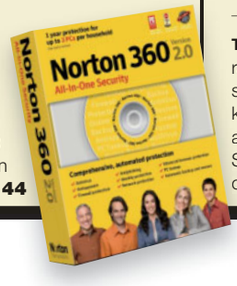
BÄST MOBILT BREDBAND

HÄR ÄR SVAREN på 15 av läsarnas vanligaste frågor om mobilt bredband. Svaren, och vårt omfattande test av alla operatörer, hjälper dig välja rätt beroende på var i Sverige du bor. Operatörerna Ice (bäst på landet) och 3 (snabbast och bäst i storstan) hamnar högst upp på listan. **SIDAN 58**

Ett smakprov ur Månadens nya prylar

Bra skydd för datorn kostar kosing

NORTON 360 2.0 är ett komplett paket som ger datorn skydd mot alla otrevligheter. Bonusar (som säkerhetskopiering) är trevligt, men prislappen skrämmer. **SIDAN 44**

Hemmaserver från HP – bra men krånglig idé

TANKEN MED EN hemmaserver är helt rätt. Du samlar alla filer på ett ställe, slipper alla lösa externa hårddiskar och kan använda den som skrivarcentral för alla datorer i hemmet. HP Mediasmart Server har många finesser men är onödigt komplicerad. **SIDAN 42**

INNEHÅLL NUMMER 6 – JULI 2008

PC FÖR ALLA Månadens artiklar - sida för sida

NYHETER OCH TRENDER

18 SENASTE NYTT & TRENDER. De snokar i din blogg. Svenska myndigheter kollar nätet för att komma åt dem som fuskar med sjukersättning.

24 GODIS FÖR GOLFAREN. En bollfinnare som hittar bortslagna bollar (bilden) vore väl bekvämt att ha på promenaden till 18:e hålet i sommar?

26 MOBILT. Full frihet med 4g**.** Här är en tjuvitt på vilka produkter du får med nästa generations bredband.

28 SÄKERHET. 10 gratis håddiskar på nätet som ser till att dina dokument är stöldsäkra.

30 FÖRETAG. Expertens tips: Så sparar du tusenlappar på affärsresor genom att välja videokonferenser.

32 NY TEKNIK. Ring med din tatuering. Snart kan du ha en bildskärm inopererad under huden – som drivs av ditt eget blod.

40 JUST NU I TESTLABBET. Vi gillar nya Imac som fått dubbelt så mycket minne och bättre grafikkort. Ändå är den billigare.

TESTER OCH GUIDER

42 MÅNADENS NYA PRODUKTER. Nortons förbättrade säkerhetspaket och Asus heta minidator (bilden) testas tillsammans med åtta andra färska prylar.

52 BÄRBARA DATORER. Här är fyra allround-datorer som är pigga på det mesta. Den billigaste kostar under 5 000 kronor, men vinnaren är värd sin kraftigare prislapp.

58 MOBILT BREDBAND. Ice och 3 är de starkaste alternativen när du vill använda datorn trådlöst i hela landet. Men pass på – flera andra operatörer kan konkurrera med låga priser.

64 SYSTEMKAMEROR. Nu börjar det verkligen bli dags att ställa undan kompaktkameran. Här är fem fullvuxna kameror som låter dig ta snäppet bättre bilder.

75 VIDEOREDIGERING. Fem smidiga program för dig som vill göra riktiga filmer – som du sedan kan dela med dig av på nätet.

82 KÖPGUIDE TILL GPS. En oumbärlig guide att ta med när du vill köpa rätt gps för att hitta rätt med bil, i skogen eller på sjön.

84 SPELTEST. Iron Man är rena skräpet, men det lilla spelet Portal är som magi på skärmen. Och Dora gör succé hos barnen.

REPORTAGE

70 RESA MED IT-PRYLAR. 7 bästa tipsen när du vill få datorn, mp3-spelaren och kameran att funka smärtfritt utomlands.

SKOLOR OCH TIPS

92 WINDOWS LIVE. Pontus Jeppsson visar hur du använder smarta webbtjänster för att skydda barn på internet, säkerhetskopiera och andra nyttigheter.

96 OFFICE-SKOLAN DEL 6. Så gör du en kassabok i Excel och får pengar över i slutet på månaden med några enkla knep.

100 SNABBGUIDE. Hur du får bättre rättstavning i Word genom rätt autokorrigering.

102 SNABBGUIDE. Semestertips – så kopplar du lättast upp dig trådlöst när du är utomlands.

104 STEG FÖR STEG. Så hjälper Word dig att sortera listor på efternamn.

106 KOM IGÅNG. Pigga Paintnet hjälper dig att snygga till dina semesterbilder.

108 SURFTIPS NYTTA. Rapport sänder nyheter dygnet runt och på Fotoflexer kan du lägga in kul pratbubblor i dina foton.

110 SURFTIPS NÖJE. Pinsamma filmer från Sagan om ringen och Windows bästa omstartsljud.

114 FRÅGOR & SVAR. Birgitta får svar på frågan om hennes skärm funkar som tv (bilden) och Bertil får veta hur bra dator han kan få för 8 000 kronor.

I VARJE NUMMER

8 PCFORALLA.SE. Du har väl sett alla nya program på Programbanken? De är gratis.

11 LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Berätta för chefredaktören vad du tycker om PC för Allas nya form – det är för dig vi gör tidningen.

12 INSÄNDARE. Läsarna rasar över företagens okunniga och slöa support. Missa inte det bästa från webben!

17 KRÖNIKA. Martin Appel får spader av långsamma kameror som inte hinner med. Men han har en lösning på eländet.

118 MÅNADENS CD. Varsågod! Hela 33 program för dina filmer och bilder.

124 TÄVLING. Du kan vinna en häftig gps – tre modeller från Tomtom söker ägare (bilden).

125 KÅSERI. Daniel Gustafson håller ett glödande försvarstal för cd-skivan.

126 KORSORD. Kryssa rätt och vinn ett datorskydd.

127 FREDDAS FAVORITER. Kan du gissa vilken dator som gömmer sig på bilden? Och vilken stad varnar gps:en för i Dalsland?

129 I NÄSTA NUMMER. Vi testar 40-tums hdtv, provar på vad en nas ska vara bra för, samt tar reda på vilket operativsystem som är det bästa alternativet till Windows.

50 PROGRAM PÅ MÅNADENS CD-SKIVA

DU FÅR TRE FULLVERSIONER, bland annat Outpost Antivirus, som stoppar virus och otäcka saker på datorn. Ett annat program är Ashampoo Winoptimizer, som trimmar datorn så den blir snabbare.

Temat den här månaden är film och foto, så vi har naturligtvis laddat upp inför semestern med hela 33 program som på alla möjliga sätt hjälper dig få ut det mesta ur dina filmer och dina fotografier. Som vanligt får du tillgång till 200 gratis clipartbilder som är helt fria att använda. **SIDAN 84**

PC för allas märkningar

BÄST I TEST
I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10), den här utmärkelsen.

BRA VAL
Vi ger utmärkelsen Bra val till testade tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.

FAVORIT
Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.

VARNING
En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyget 1 eller 2 i våra tester.

SÅ TESTAR VI: Vi testar datorer med programmet PC Mark Vantage som använder en rad testrutiner där vanliga arbetsformer simuleras. När vi testar bärbara datorers batteritid använder vi batteritestprogrammet Battery Eater. Läs allt om testerna går till i detalj på sidan 57.

HP rekommenderar Windows Vista® Home Premium

AMD Turion 64 X2 MOBILE TECHNOLOGY

A TOUCH OF CLASS

En perfekt kombination av design och teknik. Ett exklusivt HP Imprint-mönster ger ett vackert yttre samtidigt som den vridbara skärmen erbjuder dig optimal frihet. På den nya touchskärmen kan du använda både ditt finger och den medföljande pennan. Det gör det enkelt att navigera och styra musikspelare, TV-program, foton, filmer och mycket annat.

HP Pavilion tx2010eo Entertainment Notebook PC med AMD Turion™ 64 X2 Dual-Core Mobile Technology Gold Edition för oslagbar prestanda.

Dubbelt upp! AMD 64 Dual-Core för bärbara datorer ger den optimala prestandan för extrem multitasking.

hp.se/tx

DATORN ÄR PERSONLIG IGEN.

hp®

©2008 Hewlett-Packard Development Company, L.P. Vissa funktioner iWindows Vista kräver avancerad eller ytterligare hårdvara. Gå till www.microsoft.com/windowsvista/getready/hardwarereqs.mspx och www.microsoft.com/windowsvista/getready/capable.mspx för närmare information. Windows Vista Upgrade Advisor kan hjälpa dig avgöra vilka funktioner i Windows Vista som du kan använda på din dator. För att ladda ner det ta verktyg, gå till www.windowsvista.com/upgradeadvisor. Microsoft och Windows är registrerade varumärken som ägs av Microsoft Corporation. Windows Vista är varumärke eller registrerat varumärke som ägs av Microsoft Corporation i USA och/eller i andra länder. AMD, AMD-logotypen med pilen, AMD Turion och kombinationer av dessa är varumärken tillhöriga Advanced Micro Devices, Inc. Informationen i annonsen kan ändras utan föregående varsel.

PCFORALLA.SE

Andreas Thors, *andreas.thors@idg.se*

Här finns nätets bästa

GRATISPROGRAM

Du har väl inte missat PC för Allas programbank på webben? Här hittar du de senaste versionerna av de bästa gratisprogrammen just nu. Programbanken innehåller noggrant utvalda och testade program, fria från virus och spionprogram. ***pcforalla.se/program***

10 mest populära programmen

1. Advanced WindowsCare Personal 2.7.2. Skyddar och optimerar Windows.

2. GOM Media Player 2.1. Mediespelare som spelar upp fmediefiler i många olika format.

3. Zonealarm 7.0.362. Brandvägg som skyddar din pc mot hackares angrepp.

4. Ad-Aware 2008 7.1.0.8. Tar bort spionprogram som har installerats i smyg på din dator.

5. Firefox 2. Webbläsare på svenska. Mycket snabb utmanare till Microsofts Internet Explorer.

6. Openoffice 2.4. Komplett kontorspaket med vilket du kan skapa kalkyler, göra presentationer och mycket annat.

7. Ccleaner 2.07. Städar bort onödiga filer och gör ditt system snabbare och stabilare.

8. Spybot Search & Destroy 1.5. Antispionprogram som söker igenom din dators hårddisk på jakt efter spionprogram.

9. AVG Antivirus Free Edition 8.0.1. Antivirusprogram som skyddar datorn från alla virus.

10. VLC Media Player 0.8.6f. Kraftfull mediespelare som kan spela upp alla vanliga format.

PC FÖR ALLA TAR ALDRIG SEMESTER

Sol, värme och stränder som lockar – vår sajt stannar inte för det. Precis som vanligt kommer du även under sommaren att kunna läsa de senaste it-nyheterna, testerna och tävlingarna på ***pcforalla.se***. Och på vårt community Smart kommer det förstås också vara liv och rörelse.

Ska du åka bort utan uppkoppling? Kolla in PC för Alla i mobilen: ***mobil.pcforalla.se***.

Tävla med dina foton!

Vinn kamera värd 7 000 kronor

Ut och plåta! Snart är PC för Allas stora fototävling igång, och det ligger fina priser i potten. Eller vad sägs om en Pentax K20D systemkamera värd 7 000 kronor? Det enda du behöver göra är att ladda upp dina bästa sommarbilder mellan 16 juni och 18 augusti. Alla som deltar i tävlingen får dessutom kostnadsfria utskrifter av 30 bilder från Snapfish.

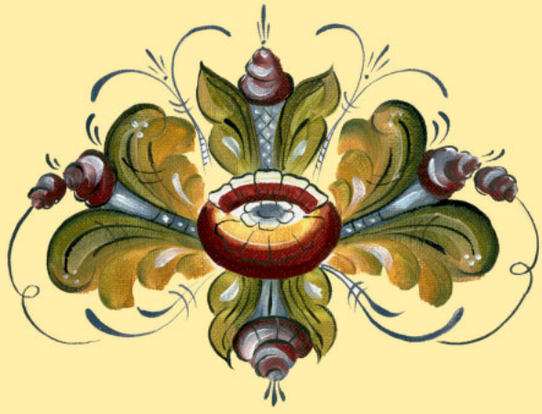
pcforalla.se/fototavling

KING

Till skillnad från stadsjeepar fungerar vårt mobila bredband lika bra i skogen som på Stureplan.

Våra konkurrenters mobila bredband är lite som stadsjeepar. De fungerar utmärkt i stan, men sisådär i resten av landet. Vi tycker att mobilt bredband ska vara mobilt. Därför har vi en täckning som motsvarar 90 % av Sveriges yta och det med riktigt höga hastigheter. Det är vi ensamma om. Läs mer om oss och våra erbjudanden på vår hemsida, www.ice.net.

ice.net

Sveriges bästa mobila bredband

Vi vill att du ska må bra!

Delbetala din produkt från Apple.

MacBook Air
Slimmad, tunn design. MacBook Air är världens tunnaste bärbara dator.

Från 1 375:-/mån.
12 månader räntefritt*

MacBook
Nya MacBook innehåller de senaste Intel Core 2 Duo-processorerna,

Från 817:-/mån.
12 månader räntefritt*

iMac 20”
En kraftfullare iMac. Nu i hastigheter på upp till 3,06 GHz.

Från 833:-/mån.
12 månader räntefritt*

iPod nano
Video i fickformat för alla.

Från 225:-/mån.
6 månader räntefritt*

iPod touch
Ännu mer av både nytta och nöje.

Från 225:-/mån.
12 månader räntefritt*

Mac mini
Liten men naggande god. Mac mini, nu upp till 39 % snabbare.

Från 417:-/mån.
12 månader räntefritt*

Apple TV
Musik, bilder och annat. Snart i ett vardagsrum nära dig.

Från 233:-/mån.
12 månader räntefritt*

Aperture 2
Vi presenterar Aperture 2. Nu ännu enklare.

Från 316:-/mån.
6 månader räntefritt*

Airport Extreme
En suverän trådlös lösning för hemmet, skolan och företaget.

Från 283:-/mån.
6 månader räntefritt*

Välkommen in.

| **Borås** | MacHuset Allégatan 16 | **Falun** | BK Data Slaggatan 17 | **Gävle** | Office Store Norra Rådmansgatan 8 | **Göteborg** | MacForum Östra hamngatan 16 MacForum Kungsgatan 28 | **Helsingborg** | Jansson Data Kullagatan 54 | **Jönköping** | MacHuset Lantmätargränd 45 | **Karlstad** | Office Store Östra Torggatan 7 | **Luleå** | Prova Storgatan 61 | **Lund** | MacSupport Mårtenstorget 6 | **Malmö** | InWarehouse Baltzarsgatan 26, Kullander Regementsgatan 94 MacSupport Baltzarsgatan 18 | **Nacka** | MacSupport Smedjegatan 7 | **Norrköping** | DS-Store Gamla Rådstugugatan 44 | **Stockholm** | dStore Götgatan 76 Humac S:t Eriksgatan 45, inLife Sveavägen 35, inLife Sergels Torg 3, InWarehouse Birger Jarlsgatan 6, M.store Drottninggatan 53 M.store Birger Jarlsgatan 37, M.store Kungsgatan 31 | **Sundbyberg** | M.store Sturegatan 35 | **Sundsvall** | Postero Esplanaden 17 | **Umeå** | Prova Storgatan 44 | **Uppsala** | M.store Svartbäcksgatan 14 | **Västerås** | MacSupport Vasagatan 26 | **Växjö** | MacSupport Kungsgatan 2

Premium Reseller

© 2008 Apple Inc. Alla rättigheter förbehålls. Apple, Apples logotyp och MacBook Air är registrerade varumärken som tillhör Apple Inc. och är registrerade i USA och andra länder. Alla priser inklusive moms. Med reservation för eventuella tryckfel.
*Kampanjavgift 295:- samt aviavgift 29:-/månad tillkommer. Den effektiva räntan enligt KoV:s riktlinjer på ett räntefritt kampanjköp 12 månader: 30.000:- är 4,05%.

pcforalla.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Fredrik Agrén, 08-453 65 91, fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef
Helena Reistad, 08-453 65 89, helena.reistad@idg.se

Redaktionssekreterare
Fredrik Claesson, 08-453 65 81, fredrik.claesson@idg.se
Lina Otterdahl, 08-453 65 96, lina.otterdahl@idg.se

Redaktörer
Martin Appel, 08-453 65 93, martin.appel@idg.se
Daniel Gustafson, 08-453 63 10, daniel.gustafson@idg.se
Bengt Hjord, 08-453 65 94, bengt.hjord@idg.se
Pontus Jeppsson, 08-453 63 95, pontus.jeppsson@idg.se
Andreas Thors, 08-453 62 93, andreas.thors@idg.se

Cd-redaktör
Jan Sandbladh, 08-453 65 92, jan.sandbladh@idg.se

Formgivare
Jessica Wennberg, 08-453 60 42, jessica.wennberg@idg.se

Layout
Erik Mathers, 08-453 60 13, erik.mathers@idg.se
Christian Sabe, 08-453 60 41, christian.sabe@idg.se

Foto
Christofer Loneberg, Arthur Payne, Istockphoto

Illustration
Johan Isaksson, Christofer Loneberg, Istockphoto

Repro/bildbehandling
Arthur Payne

Cd-produktion
Electric, info@electric.se

Affärschef
Daniel Binett, 08-453 60 67, daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig
Stefan Garvander, 08-453 60 28, stefan.garvander@idg.se

Annonsbokning
Robert Ahlqvist, 08-453 64 41, robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonsmaterial
08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck
Lennart Ekner, 08-453 61 33, lennart.ekner@idg.se
Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi
PC för Alla trycks på **miljövänligt papper**
Cd-tryck: GZ Digital Media, www.gzcd.com
Vd och förlagschef: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt forum på nätet!
pcforalla.se/smart

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:
Tel: 08-453 61 00
Fax: 08-453 60 65
E-post: kundservice@idg.se
På nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr)
695 kronor
inklusive moms.

Halvår (6 nr)
359 kronor
inklusive moms.

PC för Alla utges av IDG AB
Besöksadress:
Karlbergsvägen 77
106 78 Stockholm
Telefon: 08-453 60 00
E-post: pfa@idg.se
ISSN 1402-6139
Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till PC för Alla kan komma att publiceras.

PC FÖR ALLA
Upplaga:
57 500
(TS helår 2007)
Läsare:
228 000
(Orvesto konsument 2007)

PCFORALLA.SE
Unika besökare /vecka:
99 752
(TS helår 2007)

PC FÖR ALLA EXPRESS NYHETSBREV
Prenumeranter:
48 945

PC FÖR ALLA SMART COMMUNITY
Medlemmar:
8 908

Jag behöver din hjälp!

NÄR HENRY FORD lanserade sin nya bilserie lär han ha sagt: ”Du får välja vilken färg på bil du vill, så länge du väljer svart”. Och det var ju klyftigt – trots allt. För även om Henry inte kunde anpassa sina produkter efter vad som efterfrågades ville han ändå ge sken av det.

På PC för Alla är vi, som du vet, lite mer pigga på att både lyssna och agera. För i PC för Alla är det unikt nog du som läsare som bestämmer. Allt annat hade gjort oss till en ”vanlig” facktidning. Och det stämmer ju inte alls!

SOM DU KAN se har vi gjort om designen en smula i det här numret. I stort är det något som görs löpande, men i och med att vår skickliga formgivare Jessica Wennberg återvänt från sin mammaledighet kändes det helt enkelt att det var dags för en lite större uppryckning.

”Vi har gjort om designen en smula i det här numret”

MEN DESIGNEN MÅSTE givetvis trimmas, och det är just det jag behöver din hjälp med!

Häll upp en kopp kaffe (eller tappa upp ett bad!), luta dig tillbaka – och bläddra runt en stund i det här numret så kommer du att märka att det känns annorlunda.

Förhoppningsvis upplever du PC för Alla som en ännu fräschare tidning, men i några fall kanske du stöter på någon liten detalj du vill ändra på. Kanske avskyr du någon viss färg? Kanske tycker du att hela formen är förkastlig?

Oavsett vilket så vill jag att du skickar mig en rad med dina åsikter. De är enormt viktiga för mig som chefredaktör. Hur skulle jag annars kunna fortsätta göra läsarnas PC för Alla?

Några saker jag vill att du uppmärksammar extra noga är:

- **DE JÄMFÖRANDE TESTERNA.** (Till exempel kameratestet på sidan 64.) Känner du att innehållet är tillräckligt för att du ska känna dig säkrare inför din nästa investering?

- **TIPS OCH SKOLOR.** (Till exempel Windows Live-skolan på sidan 92.) Vi lägger ned en hel del resurser på att få våra skolor pedagogiska, korrekta och vettiga.

Samtidigt är det lätt att bli hemmablind. Känner du att skolorna är begripliga, angelägna och klokt presenterade?

- **ÅSIKTER OCH DEBATT.** (Se sidan 12.) I och med den här utgåvan knyter vi ihop tidningen ännu mer med vår populära sajt. Diskussionerna måste kunna fortsätta utanför tidningen.

Och när nu vår sajt, ***pcforalla.se***, dragit till sig tiotusentals nyfikna och kunniga datorentusiaster känns det helt naturligt att vi förlänger debatten dit. Och vice versa tillbaka till tidningen.

Min fråga är således: Är våra nya, omgjorda insändarsidor tillräckligt inbjudande för att du ska vilja utnyttja dem för att säga ditt sanningens ord?

NÅVÄL, DRICK NU av ditt kaffe, luta dig tillbaka i badkaret och fundera på hur vi tillsammans ytterligare kan förädla vår tidning.

Och tänk på att du får välja vilken färg på brödtext du vill, så länge du väljer svart.

Vi hörs! ●

Fredrik Agrén, chefredaktör
agren@idg.se

PS. Glöm inte att registrera din e-postadress på ***pcforalla.se/nyhetsbrev*** för att få vårt populära nyhetsbrev PC för Alla Express – varje vecka under sommaren!

ÅSIKTER OCH DEBATT

Fredrik Claesson, *fredrik.claesson@idg.se*

”Okunnig, arrogant och ointresserad”

PC för Allas läsare berättar om sina dåliga erfarenheter av it-företagens kundtjänster. Men en kund är nöjd…

Jag fick problem med en kabel som jag köpt hos PC City. Efter tio minuter i telefonkö utan information om läget i kön gav jag upp och försökte nå dem via deras mejladress, kundcenter@pccity.se. Där fick jag svaret ”Inga matchningar hittades för adressen”.

Jag sände tillbaka varan. Efter tio dagar kom paketet tillbaka oöppnat. Jag ringde då upp PC City. En dam talade om för mig att de inte kunde hämta ut ett paket på posten, utan att jag måste sända det som företagspaket. Inget av detta stod tillsammans med returadressen på fakturan.

Jag tycker det är skumt med ett företag som har mejladresser som du inte kan nå fram via. I deras månadserbjudande finns en annan mejladress, b2c@pccity.se, som inte heller kan nås. **LARS**

I somras föll jag för Tele2:s reklam för mobilt bredband i sommarstugan och betalade en årsavgift. Modemet kom och jag testade, men hur jag än vände och vred på det fungerade det inte.

För att utesluta att jag gjort något fel åkte jag in till tätorten och genast fungerade det. Problemet var alltså att det inte fanns täckning vid min stuga. Eftersom det skulle vara ett riskfritt försök och jag skulle få pengarna tillbaka om det inte fungerade sände jag tillbaka modemet.

Den 8 september fick jag en faktura från Tele2 på 69 kronor. Jag ringde och sade att jag återsänt modemet vilket bekräftades, jag skulle få pengarna inom kort.

Den 27 september får jag en påminnelse där man anger att den ursprungliga förfallodagen var den 28 augusti. Räkningen löd nu på 101 kronor, alltså en saftig ränta.

”Skumt med företag vars mejl du inte kan nå fram till”

Tror du att Tele2 ger mig lika fet ränta då de nu snart tagit tre månader på sig utan att återbetala? Vore det inte lämpligt att de inte ställer högre krav på sina kunder än de själva kan leva upp till? **BENGT**

Jag beställde en mobiltelefon av företaget Meramobil, men den kom aldrig. När jag ringde dem ville de inte ge mig något besked om när min telefon skulle komma eller om jag kunde förvänta mig någon form av kompensation. De återkom inte heller med besked utan sa att de lämnat ärendet vidare till någon chef och att denna person skulle återkomma, men inget hände.

Jag håller på att gå upp i limningen eftersom jag inte får något besked och känner mig hjälplös i detta fall. **MIKAEL**

Digital tidning räddar träden

Jag måste städa bland mina tidningar och slänga en massa PC för Alla, vilket skär i hjärtat. Om jag bara hade haft dem som pdf-filer. De finns ju att köpa, men då betalar jag ju dubbelt. Att själv skanna in dem är inget alternativ.

Som prenumerant borde jag också ha möjligheten att ladda ned motsvarande pdf-fil. Eller ännu bättre – tillåt en symboliskt billigare prenumeration av tidningen enbart som pdf-fil. Inga döda träd och inga transporter. **PER OLOF TELLEGÅRD**

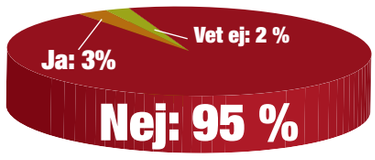
SVAR. Tack för kloka synpunkter!

Sedan något år tillbaka har vi öppnat upp vårt artikelarkiv på ***pcforalla.se***, där samtliga artiklar finns i pdf-format. Här hittar du hela tidningar plus varje artikel separat. Och det häftigaste av allt är att du som läsare helt kostnadsfritt kan hämta artiklarna! **FREDRIK AGRÉN**

GRATIS. I Artikelarkivet hämtar du hem tidigare artiklar ur PC för Alla.

Ska film- och musikbranschen jaga pirater?

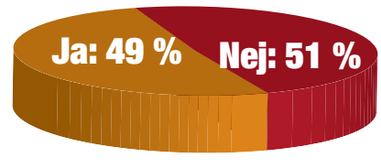
Skivindustrin måste hitta nya lösningar på fildelningsproblematiken, i stället för att bara fortsätta jaga pirater, menar Stim.
Omröstningen startade 8 maj. 2 065 personer har svarat på frågan.

Är villkorligt och böter en för hård dom för fildelning?

Villkorlig dom och 40 dagsböter blir straffet för den 31-årige man som åtalats för fildelningsbrott.
Omröstningen startade 5 maj. Totalt har 927 personer svarat på frågan.

Är du nöjd med hastigheten på ditt bredband?

Konsumenternas protester har gett resultat. Till sommaren slopar bredbandsföretagen sina ökända maxhastigheter.
Omröstningen startade 5 maj. Sammanlagt 3 451 personer har svarat på frågan.

Fler webbfrågor på *pcforalla.se*

Jag beställde mobilt bredband av Tele2, men det fungerade inte. Supporten stod hjälplös och jag utnyttjade därför företagets erbjudande att skicka tillbaka varan om man inte lyckas komma igång.

Inget händer och efter lång väntan ringde jag kundtjänst. Hanteringen var valhänt. Först efter fjärde samtalet erkände någon att jag fanns på »returlistan«. De visste inte när återbetalning skulle ske och kopplade mig till ekonomiavdelningen. Jag kom till någon som inte hade med det att göra.

Nästa gång sade jag att jag ville tala med chefen för kundtjänst, och han lovade att pengarna skulle betalas tillbaka. Men efter sex veckor har jag ännu inte sett till någon återbetalning.

Chefen lät lite förvånad när jag berättade att jag aldrig mer vill komma nära Tele2. **CHRISTER**

Jag fick en gammal digitalkamera, Olympus C-400L, som jag blev helt förälskad i. Mitt problem var att kabeln mellan kameran och datorn var speciell. Jag hade sökt i alla affärer, men den gick inte att finna.

Jag tog kontakt med Olympus service och till min stora förvåning så ställde de upp. Efter en massa strul från min sida så löste det sig.

Heder åt detta företag som visat att om man vill så går det! **JANNE C**

För ett år sedan bytte jag från Telias bredband till Com hem. Jag försökte skicka ett mejl till en kompis i England, men det kom omgående tillbaka med en del felmeddelanden.

Efter upprepade försök ringde jag till Com hems telefonsupport och fick svaret: »Adressen måste vara felaktig. Vi kan inte hjälpa dig.”

Eftersom jag inte trodde på supporten testade jag på en annan dator, och det fungerade klockrent.

Jag hörde av mig till Com hem igen och fick prata med någon chef, och nu visste man besked! Mitt mejl som har ändelsen AOL.com betraktas som spam! Hos vem problemet låg visste man inte. Den saken höll på att redas ut. De lovade kontakta mig när det hela var klart. Men efter ett par månader har ännu ingen från Com hem hört av sig.

Com hems support har drag av gamla Televerket i början av 80-talet, och det är inte smicker!

Okunnig, arrogant och ointresserad! **CHRISTER**

Läsarnas tyckartopp

Mest kommenterade inslagen om nyheterna på *pcforalla.se* den senaste månaden.

1 Välgörenhetsorganisation lär barn att inte ladda ned illegalt

Välgörenhetsorganisationen Childnet varnar barn över hela världen för de eventuella riskerna med ladda ned musik olagligt.

»Jag tror att Childnet har insett att man måste vara med från början. Bra initiativ!« **GOTTA**

»Mina barn fildelar friskt. Som trebarnsförälder är man tacksam för all gratis underhållning för barnen så man kan lägga de surt förvärvade slantarna på viktigare saker. Att medieindustrin försöker hjärntvätta barn bör varje sund förälder motverka.« **HUSMAN**

2 Så bra är marknadens 20 glassigaste mp3-spelare

Ett dygn med musik i en dosa på bältet, eller pyttesmå askar som visar långfilmer. PC för Alla testar de minsta och läckraste mp3-spelarna.

»Borde ni inte ha tagit med hur enkelt eller svårt det är att föra över musik? Där förlorar Ipod-prylarna stort. Ruskigt omodernt att behöva gå via ett program (Itunes) och att programmet låser spelaren så du inte kan lägga in fler låtar exempelvis hos en kompis. Nej, Apple är knappast på rätt väg där!« **NEXTUZ**

»Så redaktionen testar en spelare utan skärm och 19 med, och konstaterar att den utan skärm är bäst. Varför testar man inte 20 spelare utan skärm då? Nu blev det som att göra ett test mellan en moppe och 19 bilar och utse moppen till vinnare för att den är mindre.« **ADAM PEDAL**

3 Se helgfilmen i datorn – 7 hyrfilmssajter granskas

Hyr filmen via internet och slipp gå hemifrån. Men se upp för dolda avgifter och dålig kvalitet.

»Hade varit kul om till exempel The Pirate Bay hade varit med för att se hur väl de kommersiella aktörerna klarar sig i jämförelse.« **JOHANDOE**

»Vad är det för upplösning på kalaset? Jag hyr ju inte gärna något som ser apkasst ut på en 105 tum stor projektorduk.« **BOINK**

Podd är minsann inte bara Sveriges Radio!

Den som läser det ni skriver om poddradio får bilden av att det bara är de stora bolagen som sänder poddradio.

Men det fantastiska med poddradion är att vem som helst kan bli radiopratare, utan utrustning värd hundratusentals kronor. Och även om till exempel Sveriges Radio hjälper till att lyfta fram poddradio så går de inte hela vägen. Jag skulle gärna se att Sveriges Radio producerade unikt material just för sin poddradio – varför inte program som de har varit tvungna att sluta med i etern på grund av vikande lyssnarantal? Det finns en mängd egenproducerat material därute för den som vill ha något annat än det som vanlig radio eller tv kan erbjuda.

Swecasters är en svensk intresseförening för oberoende poddare vars syfte och mål är att sprida intresse och kunskap om svensk poddradio. Se ***www.swecasters.com***.

JOHAN NILSSON, SWECASTER

SWECASTERS. Här kan du lära dig mer om poddradio.

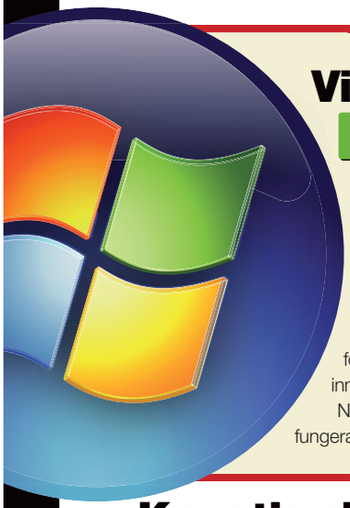

3 mest populära programmen i Programbanken april 2008

1. **Spybot Search & Destroy. Antispionprogram.**
2. **Openoffice 2.4. Komplett kontorspaket.**
3. **AVG Antivirus 8.0. Antivirusprogram.**

Hämta själv på *pcforalla.se/programbanken*

Vista är bedrövligt

Windows Vista är ett onödigt knöligt system, något jag inte alls upplever med XP.

Man måste lära sig kringgå alla spärrar i Vista för att kunna installera hårdvara och program. Bara en sådan sak som att installera ett trådlöst nätverkskort och få det att fungera är oerhört trixigt. Vista tvingar användaren att använda Vistas inbyggda program för trådlös uppkoppling. Mina vänner, som inte är särskilt haja på datorer, fick kalla in mig för hjälp. Det tog mig flera timmar första gången innan jag fick uppkopplingen att fungera.

Nej, jag tänker inte uppgradera till Vista så länge det fungerar så fruktansvärt dåligt!

ÅGE NIELSEN

Så slipper vi datavirus

Jag har länge stört mig på hur antivirusprogrammen fungerar och jag har funderat på hur man skulle kunna lösa det hela.

Min tanke är att pc:n helt enkelt delas upp i två miljöer. En med operativsystem utan anslutning till internetvärlden och med alla program och dokument i var sin partition. Vi kan kalla den för den säkra miljön.

Den andra miljön har ett enklare operativsystem med anslutning till internet. Här finns brandväggen och alla antivirus- och spionskydd.

Beroende på vilken miljö du befinner dig i, är den andra låst.

När du befinner dig i internetmiljön kan du surfa, e-posta och ladda ned uppdateringar, uppgraderingar, musik, video med mera.

Detta hamnar i internetmiljön och blir där undersökt innan det överförs till den säkra miljön. Innan överföringen sker blockeras internetmiljön. På så sätt är virusproblemet löst.

HANS R OLSSON

Konstig skönhetstävling mellan bärbara datorer

Jag läste er artikel angående läckra designdatorer i nummer 1/08 och blev fundersam. Det är lite märkligt att det i artikeln står väldigt lite om just design och utseende. Varför är det så?

Jag tycker därför att testet borde gå mer in på utseende och funktion som rubriken förespråkar, i stället för att hårdtestas med grafiktester, videokonvertering och rippning.

Min poäng är att en designdator köper du kanske inte alltid för prestandans skull, i stället läggs kanske tonvikten på datorns utseende, vilka portar som finns, batteritid, vikt med mera.

ROGER MIKAELSSON

SVAR. För att hjälpa oss bedöma datorernas designkvaliteter tog vi hjälp av en expert på området. Expertens bedömning är inbakad i datorns slutbetyg.

Jag tror att datorns design visserligen är viktig, men att man ändå vill köpa en dator med grundläggande tekniska prestanda.

Dessutom vill vi förstås att läsarna känner igen sig i de tester vi har i PC för Alla. Om vi alltid testar datorer enligt samma modell bör vi antagligen göra det även om temat för testet är ett annat.

Bryr du dig inte om datorernas datorkraft kan du ju alltid bortse från prestandamätningarna och i stället gå på utseende, vikt, skärmstorlek eller vad du nu är intresserad av.

FREDRIK GRANLUND

Lusläses av alla

Jag vill bara skriva och tacka för PC för Alla! Jag är nu pensionär sedan flera år. Jag hann jobba några år med dator före pensioneringen.

Sedan dess har ju utvecklingen gått så oerhört snabbt, och mitt enda sätt att hänga med något så när är genom PC för Alla som jag prenumererat på i alla år. Min egna första dator köpte jag förresten i slutet på 80-talet i samband med att jag startade ett litet handelsbolag.

POPPIS. PC för Alla får du sällan ha för dig själv, menar Ann Jasson.

Det roliga med PC för Alla är att den också lusläses av min son som är dataansvarig på ett stort internationellt företag. Även min bror som är total datanovis prenumererar på PC för Alla! Fantastiskt vilken bredd er tidning har!

Som kuriosa vill jag också berätta att jag och min man var de allra första bredbandskunderna i Strängnäs. Ganska kul med tanke på att vi är gamla pensionärer och bor på en 1700-talsgård i centrala Strängnäs.

Än en gång – tack för en nödvändig tidning för glada pensionäramatörer!

ANN JANSSON

Månadens fråga

Vilket blir ditt nästa it-köp?

Foto: Fredrik Hjerling

Unni Drougge, författare

– Jag köper en ny dator vart tredje år. Alltid den senaste Apple-laptopen. Snart är det dags igen.

Foto: Linus Hallsenius/TV4

Gustaf Fridolin, reporter TV4

– Det blir nog en liten bläckstråleskrivare, har hört att det kommit några som ska vara mer miljövänliga.

Foto: Peter Knutson

Linda Skugge, krönikör och vd

En Iphone som alla andra, en minidator så jag kan skriva min bok ute på stan och ett pyttelitet usb-minne.

reddot design award
winner 2008

product
design
award
2008

Behind every extraordinary design, there's a beautiful story.

Kinergy Design. The BenQ V2400W.

Enjoy Kinergy Design, our newest achievement. It captures the grace, inspiration and energy of kinetic movement, revealing beauty in every angle. It's a celebration, a new spirit of style.

- World's slimmest 24" widescreen design
- Unique asymmetric base stand design
- Luminous blue LED touch pad
- Curvaceous high gloss finish

BenQ

Enjoyment Matters

www.BenQ.se

Skydda dig mot objudna gäster
med säkert bredband från Telia
Det finns mycket på internet som man inte vill ha innanför dörren. Därför får du brandvägg, virusskydd och spamfilter på köpet när du skaffar bredband från oss. Läs mer om hur du får det tryggare hemma på telia.se/sakert
TELIA

MARTIN APPEL

Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på *martin.appel@idg.se*

Skippa megapixelkriget – satsa på snabba kameror!

FÖR NÅGRA ÅR SEDAN gjorde jag ett spännande test. Jag fotograferade två identiska bilder med en vanlig kompaktkamera: En med upplösningen fem megapixel och en med tre megapixel. De här bilderna skrev jag ut i både vykortsstorlek och A4-format och sedan fick olika människor jämföra kvaliteten.

Resultatet var entydigt. Varken amatörfotografer, bildexperter här på förlaget eller kameratillverkarens produktansvarige såg någon skillnad. Den enda som lyckades var en frilansfotograf. Efter stor tvekan kunde han se en liten skillnad på de bägge A4-bilderna – men i vykortsstorlek gick även han bet.

FÖR DIG SOM HAR missat det är megapixel en enhet som anger kamerans upplösning, alltså hur många bildpunkter som finns i ditt foto. Om du har för få bildpunkter och gör en jättelik förstoring blir bilden grynig. Det här är viktigt för reklambyråer som ska göra gigantiska affischer, men för oss vanliga konsumenter som skriver ut i max A4-format eller tittar på bilden via datorskärmen är antalet megapixel numera totalt oväsentligt. Alla kompaktkameror har en upplösning som är tillräckligt bra för vardagsbruk.

Trots det fortsätter megapixelkriget. Inför sommaren slår flera tillverkare på trumman för sina 12-megapixelskameror, vilket är tre, fyra gånger mer än vi egentligen behöver. Och i elektronikvaruhusets reklamblad skriks megapixeltalet ut, som om det vore det enda viktiga.

”En sekund förvandlar mormors grimas till ett ansträngt leende”

Själv har jag så svårt att förstår varför. I synnerhet som både tillverkare och återförsäljare talar tyst om något mycket viktigare, nämligen kamerans hastighet.

DIGITALA KOMPAKTKAMEROR är fortfarande irriterande långsamma. Själv har jag en smidig och fantastiskt trevlig Nikon-kamera, men den är seg som sirap. Att slå igång den tar tre sekunder, och jag måste vänta någon sekund innan jag kan ta en ny bild.

Någon sekunds väntetid kan låta löjligt att ens nämna, men i själva verket kan det vara skillnaden mellan en bra och en dålig bild. På en sekund hinner det lekande barnet hoppa ur bilden. På en sekund förvandlas mormors roliga spontangrimas till ett ansträngt kameraleende. Och en enda sekund är fullt tillräckligt för att det märkliga djur du fått syn på ska hinna försvinna in i skogen.

Vissa kameror marknadsförs nu som extra snabba, men problemet är att vi konsumenter får lita på tillverkarnas ord. Hur snabb en kamera är framgår nästan aldrig i tillverkarnas specifikationer, och det finns ingen standardmätning som gör att vi konsumenter kan jämföra. I PC för Alla testar vi alltid hastigheten i våra kameratester, men det är vi tyvärr ganska ensamma om.

JAG SÄGER INTE att alla konsumenter behöver blixtsnabba kameror. Men jag säger att hastigheten är ett betydligt större problem än antalet megapixel. Nu efterlyser jag handling från kameratillverkarna. När ska ni börja ange väntetiden i era produktspecifikationer? Och när ska ni hitta en gemensam mätmetod som gör att vi konsumenter slipper köpa grisen i säcken?

Kan man tränga in 12 000 000 bildpunkter i en minimal kompaktkamera borde det inte vara omöjligt att också mäta och ange hastigheten. ●

Inne eller inte

PRISKRIG. I sommar är mobilt bredband billigare än någonsin.

FACEBOOK. Låt mig slippa alla meningslösa applikationer!

Kommentarer till krönikan – från pcforalla.se

LITE kompletterande information: På ***www.6mpixel.org*** hävdas att när man stuvar in mer än sex miljoner bildpunkter på en så liten bildsensor som brukar sitta i kompaktkameror så blir resultatet faktiskt bara sämre. Resonemanget gäller dock inte för de större sensorer som brukar sitta i systemkameror. Intressant läsning faktiskt. **GEROJ**

JAG GICK I köpartankar till en ny kompaktkamera, men det blev ingen när det visade sig att bildkvaliteten försämrats på grund av detta marknadsföringsnonsens. Om det bara kunde komma en kompaktkamera med större sensor eller färre pixlar då hade det kunnat bli intressant. **KP**

JAG HAR också problem med en långsam kamera. Framför allt tar det lång tid för blixten att laddas upp. Nästa gång jag köper kamera blir hastigheten det allra viktigaste. Antalet megapixel bryr jag mig inte om. **FOTOFREAKET**

Dagsaktuellt. Du hittar både våra senaste krönikor och vårt arkiv på ***pcforalla.se/kronika***

Andreas Thors, *andreas.thors@idg.se*

PC FÖR ALLA AVSLÖJAR:

8 av 10 datorbutiker saknar miljökunskap – kan inte hjälpa kunderna

Bara två av tio datorbutiker i PC för Allas undersökning kunde svara på frågan om vilken av deras stationära datorer som är den mest energisnåla.

80 PROCENT AV datorbutikerna vet inte vilken av deras datorer som är den mest energisnåla. Den huvudsakliga orsaken är bristande information från tillverkarna, visar PC för Allas undersökning.

– Tråkigt resultat, men rent allmänt råder det stor okunskap kring energiförbrukning. Det är svårt för människor att relatera till hur mycket ett visst antal watt egentligen är, säger Annika Overödder som arbetar med miljömärkning på TCO Development.

Undersökningen gjordes bland sju butiker i centrala Stockholm, samt tre webbutiker. På frågan om butikernas energisnålaste stationära dator skilde sig svaren åt, men alla var överens om att det saknades information om datorernas energiförbrukning från tillverkarna.

”Det råder stor okunskap kring energiförbrukning”

ANNIKA OVERÖDDER, TCO Development

HÄNVISAR TILL LAGEN

– Det finns ingen lag på att information om strömförbrukning ska följa med datorer och specifikationer finns heller inte tillgängliga på så många konsumentdatorer. I dagsläget är det företag som efterfrågar information om strömförbrukning, men vi är positiva till att konsumenter också börjar intressera sig, säger Madeleine Bergrahm, miljöchef på HP.

Tillverkare och it-organisationer i Norden har tillsammans skapat en gemensam branschstandard för it-miljödeklarationer.

Det är innehållsdeklarationer för it-produkter och däribland datorer, med egenskaper som ljudnivå, energi och förpackningsmaterial. I deklarationen finns ett stycke om hur mycket ström produkterna drar i olika lägen.

Men den informationen måste konsumenter hitta på egen hand via företagens hemsidor och det framgår inte genom någon märkning om produkterna uppfyller några särskilda krav.

ANDREAS THORS ANALYS

Din underskrift kan ändra tillverkarnas inställning!

KYLSKÅP HAR DET. Spisar har det. Tvättmaskiner, diskmaskiner, torktumlare, fläktar och mikrovågsugnar har det. Men varför har inte datorer det?

Energimärkningen gör det lätt att välja energisnåla vitvaror. Men försök köpa en energisnål dator, och plötsligt kan åtta av tio butiker inte ens själva berätta vilken modell som är bäst för miljön. ”Vi har inga gröna alternativ”, var en vanlig kommentar när PC för Alla försökte hitta energisnåla datorer hos de stora återförsäljarna. Men det är inte återförsäljarnas ansvar att märka grönt.

Datorföretagen mäter strömförbrukningen på sina datorer och det finns en standard för hur det görs, men informationen når sällan oss konsumenter. Den som vill hitta relevanta data får helt enkelt ge sig ut på detektivarbete bland företagens sajter. För någon tydlig märkning på produkten finns inte.

Det vill PC för Alla ändra på! Och vi har en konkret åtgärd i tankarna.

Tillsammans med Naturskyddsföreningen startar vi nu ett upprop för en tydlig och enkel energimärkning av datorer.

Vi vill att datorföretagen tar sitt ansvar och ger oss konsumenter möjligheten att välja ett strömsnålt alternativ.

Så skriv på du också. Listan kommer vi sedan att ge till de största datortillverkarna i hopp om en snabb förändring.

Allt du behöver göra är att gå in på ***pcforalla.se/miljouppropet*** och skriva på.

Vilken är er mest energisnåla dator?

Computer City: ”Fujitsu Siemens Scaleo L Green Edition med AMD Phenom-processor är en lågwattdator. Den är Svanenmärkt, vilket bland annat innebär att den är strömsnål. I full fart drar den en och en halv glödlampa och det märks skillnad om man ser på elräkningen under ett år.” OK!

Webbhallen: ”Energisnålhet har vi ingen specifikation på”

Onoff: ”Det gör ingen skillnad, de drar ungefär lika mycket. Energiförbrukning finns heller inte specificerad.”

Siba: ”Ingen större skillnad mellan datorerna i energiförbrukning, saknar övrig information om det.”

El-Giganten: ”Det har jag ingen information om, så det vågar jag inte uttala mig om.”

Mycom: ”Vi har ingen färdig energisnål dator, men vi kan bygga ihop en utifrån behov. Processorn som drar 45 watt är den enda delen där strömförbrukning är specificerad.” OK!

Inwarehouse: ”Har ingen information om energiförbrukning för konsumentdatorer, det är mest företag som efterfrågar det.”

Dustin: ”Ser inte energisnålhet i specifikationerna.”

Netonnet: ”Vi har ingen lågenergidator i vårt sortiment.”

Komplett.se: ”Det finns inget grönt alternativ just nu.”

För exempelvis HP:s stationära datorer är det ***www.hp.com/hpinfo/globalcitizenship/environment/productdata/itecopersonal-c.html*** som gäller.

– Tydliga märkningar om energiförbrukning saknas för konsumenter när det gäller datorer och det är ett problem att informationen inte når ut. På de flesta vitvaror finns det tydligt specificerat från tillverkarna, säger Peter Bennich som jobbar på Energimyndigheten med mätning av hushållsel i bostäder.

När det gäller strömförbrukning hos datorer finns det främst tre välkända märkningar att hålla utkik efter: amerikanska Energy Star, europeiska TCO och den nordiska Svanen.

VIKTOR SANDQVIST

FREDRIK CLAESSONS TOPP & FLOPP

+ Lågpris-pc. 450 spänn ska X02, den nya versionen av lågprisdatorn, kosta. Den blir perfekt att surfa med och läsa e-böcker på. Tangentbordet är inbyggt i skärmen. Den är gjord för u-länder, men... jag vill också ha en! ***news.bbc.co.uk/2/hi/technology/7411904.stm***

+ Split kid screen. Hemmapappans it-knep: Sätt igång Kalle Anka på Youtube på halva skärmen så att du kan surfa och läsa mejl på den andra halvan, med lillkotten i knät. Lite snällare än att parkera ungen framför tv:n. (Ja, jag vet, jag är en dålig människa...)

+ Doft-sms. Det låter fånigt, men är faktiskt sant. Tekniken håller på att utvecklas i Tyskland. Tänk dig att sms:a grattis med lukt av rosor. Eller hat-sms som stinker fisk? Eller gamla räkskal? Eller fötter?

– Batteritorsk. Det är dunder med dvd-spelare på tåget, men snopet när batterierna bara orkar halva filmen. I bilen har man inte det problemet. Får väl ta med en kasse extra med Ikeas gula på semestern.

– Blu-ray. Det går trögt med försäljningen av blu-ray-spelare i USA, vilket anses bero på den krassliga ekonomin. Eller kanske är det för att formatet är onödigt, dyrt, och att dvd faktiskt duger förbaskat bra.

Din nya tv kan vara en riktig strömslukare

Foto: Melinda Sue Gordon © 2006 Warner Bros. Ent.

DET KAN SKILJA så mycket som 60 procent i energiförbrukning mellan olika tv-apparater. visar en undersökning som Energimyndigheten gjort.

Energimyndigheten jämförde fem nyare tv-apparater med inbyggd digital-tv-mottagare. I testet ingick både plasma- och lcd-tv. Som mest skilde energikostnaderna mellan apparaterna 242 kronor per år. Då har man räknat på ett elpris på 1:25 kronor per kilowattimme och utgått från att tv:n används fem timmar per dag och däremellan står i standby-läge. Energimyndigheten kräver bättre märkning för hur mycket energi tv-apparaterna drar. EU diskuterar även en gräns för högsta förbrukning i standby-lägesförbrukning.

447 375

SÅ MÅNGA PERSONDATORER såldes under årets första kvartal i år i Sverige. En ökning med tio procent jämfört med samma period förra året. Bärbara datorer står för 57 procent av försäljningen. Källa: IT Research

Pirate Bay – en av världens 100 största sajter

ÅTAL OCH SKRIVERIER lockar besökare till Pirate Bay, som nu kvalar in på plats 97 bland internets 100 mest populära sajter.

På bara tre månader har The Pirate Bay vuxit me 14 procent. Om trenden håller i sig väntas sidan nå 25 miljoner unika besökare per månad inom kort. E orsak till ökningen kan vara den senaste tidens mediebevakning i samband med alla processer mo piratsajten, skriver Metro Teknik.

Större än Pirate Bay är fildelarsajten Mininova.org med 30 miljoner unika besökare per månad. Den rankas som 52:a i världen, enligt sajten Alexa.com.

Brolle, Jason Mraz och Duffy mest populära betalda nedladdningarna

1	**Brolle**	– Det är hon
2	**Jason Mraz**	– I'm yours
3	**Duffy**	– Mercy
4	**Madonna & Justin**	– 4 Minutes
5	**Kate Ryan**	– Ella Elle L'a
6	**Markoolio**	– Sverige, det bästa på vår jord
7	**Takida**	– Curly Sue
8	**Coldplay**	– Viva la vida
9	**Jordin Sparks with Chris Brown**	– No air
10	**Rihanna**	– Take a bow

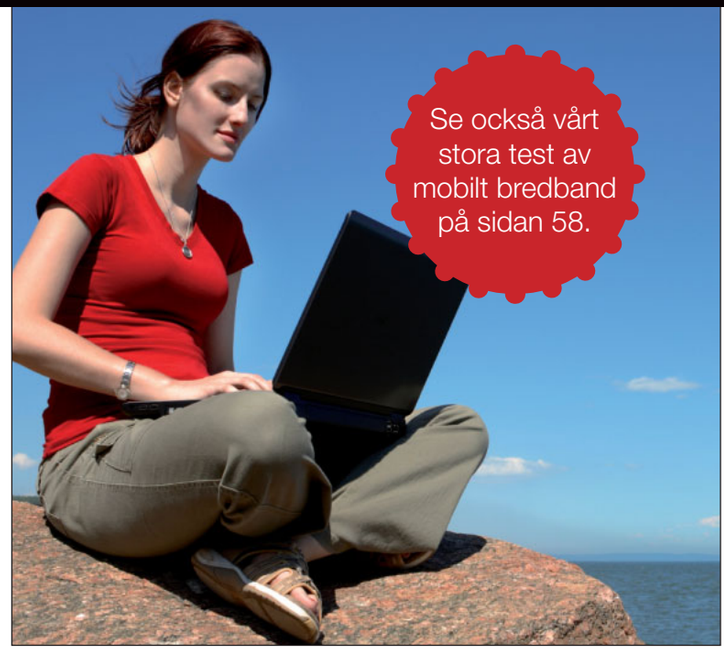

Källa: Digilistan, sr.se/p3. Listan visar Sveriges mest nedladdade låtar från den senaste veckan. Digilistan baseras på försäljning till datorer, mobiler och andra mediespelare och sammanställs av Nielsen Soundscan.

Priskrig!

Så surfar du gratis resten av året

Slaget om semestersurfarna trappas upp. Fyra stora leverantörer slopar månadsavgiften på mobilt bredband fram till årsskiftet.

Se också vårt stora test av mobilt bredband på sidan 58.

FLER OCH FLER surfar med mobilt bredband och operatörerna tar till alla knep för att locka till sig nya abonnenter. Den senaste tiden har därför erbjudanden från operatörerna duggat tätt. I maj trappade Telia upp priskriget när man slopade månadsavgiften helt fram till årsskiftet. Och snart hakade även Tele 2, Glocalnet och Telenor på.

– Det är en extremt populär produkt. Under semestertider tror vi att särskilt många vill prova på den här tjänsten, säger Marcus Adaktusson på Telenor.

Även Håkan Dahlström på Telia menar att maj är en bra tid för erbjudanden på mobilt bredband – semestern närmar sig och många vill surfa även i sommarstugan.

– Det är därför alla kommer med det här erbjudandet slag i slag, säger Håkan Dahlström.

FAST TILL 2010

Men erbjudandena slutar inte vid gratis månadsavgift, många lockar även med kringtjänster. Exempelvis har Telenor en nöjd kundgaranti och Glocalnet bjuder på ett säkerhetspaket från F-Secure fram till årsskiftet.

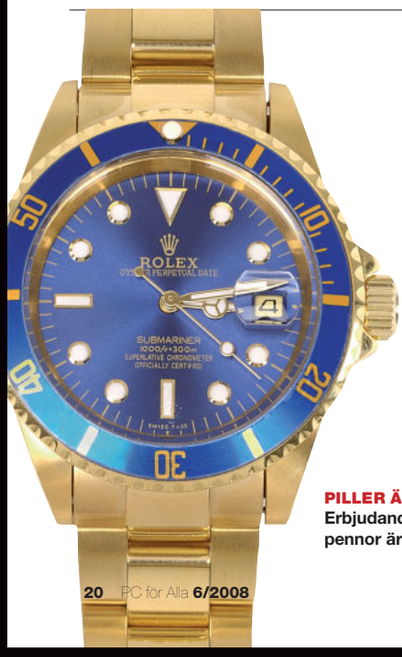
– Många väljer operatör för sitt mobila bredband nu, så det gäller för företagen att knyta dem till sig, säger it-analytikern David Larsson från IT Research, som rekommenderar den som tänker skaffa mobilt bredband att slå till nu.

Men allt är inte guld och gröna skogar. Det finns också hakar med operatörernas gratiserbjudanden.

– En sak som konsumenterna bör tänka på är att det är minst 18 månaders bindningstid som krävs för att ta del av erbjudandet. Det innebär att bindningstiden löper ut någonstans under 2010. Tekniken går framåt – vill man dras med en usb-kabel så länge? säger David Larsson. **MIKAELA LUNDBLAD**

Det här erbjuder operatörerna

	Tele2	Glocalnet	Telia	Telenor
Erbjudande (modem ingår hos samtliga)	Fritt till nyår.	Fritt till nyår. Säkerhetspaket ingår, samt Wii (på cirka 25 orter).	Fritt till nyår.	Fritt till nyår. Prova utan kostnad två första månaderna.
Bindningstid	18 månader	18 månader	18 månader	18 månader
Pris per månad	189 kronor	189 kronor	199 kronor	199 kronor
Total kostnad under bindningstiden om du tecknar avtal före 1 juli	2 268 kronor	2 268 kronor	2 388 kronor	2 638 kronor
Din rabatt	1 134 kronor	1 134 kronor	1 194 kronor	1 194 kronor
Kontakt	www.tele2.se	www.glocalnet.se	www.telia.se	www.telenor.se

Spammare slutar med Viagra – ur och pennor är nya skräpposten

TIDIGARE HAR 75 till 80 procent av all skräppost handlat om hälsa och läkemedel. Men efter två år i topp är hälsorelaterad skräppost inte längre spammarnas favoritämne.

I stället är det plagierade pennor och klockor, samt billiga smycken som gäller. Det visar färsk statistik från analysföretaget Marshal.

– Trenden mot smycken och program antyder att spammarna kanske börjar förstå deras kunders köpbeteenden, säger Bradley Anstis på Marshal.

Sedan januari i år har hälsoskräpposten gått från 80 procent till att utgöra 45 procent av all skräppost. Samtidigt beräknas allt spammande ha ökat med mellan 12 och 46 procent.

PILLER ÄR UTE. Tick tack är inne. Erbjudanden om kopior av klockor och pennor är nu frekventa i inboxarna.

Här är länderna som spöar oss på bredband

Organisationen The Information Technology & Innovation Foundation, ITIF, har granskat bredbandsuppkopplingarna i 30 länder. Listan baseras på en kombination av tillgänglighet, hastighet och pris.

1	Sydkorea
2	Japan
3	Finland
4	Nederländerna
5	Frankrike
6	Sverige

Källa: ITIF

38 sluga nätfiskare bakom lås och bom

POLIS I USA och Rumänien har sprängt en internationell liga som genom nätfiske kommit över person- och kontokortsuppgifter från tusentals privatpersoner och företag.

Bara i en attack ska ligan ha skickat så mycket som 1,3 miljoner nätfiskemejl, enligt amerikanska myndigheter.

Ligan skickade ut mejlmeddelanden som innehöll länkar till hemsidor som liknar riktiga bankers hemsidor. Den surfare som hamnade på någon av de falska sidorna uppmanades att logga in med sina bankuppgifter, uppgifter som då hamnade i de kriminellas händer.

Efter att ligan, vars kärna finns i Rumänien, fick in inloggningsuppgifter, skickades de över till medarbetare i USA. Där skapades kreditkort med de erhållna uppgifterna. I bankomater tömdes sedan kontona på pengar och en andel skickades tillbaka till Rumänien.

PÅ KROKEN. Genom falska banksidor på nätet lurade bedragare till sig tusentals kontonummer.

"De blandar tekniker som inte är bredband med tekniker som inte är mobila för att ge konsumenten ett felaktigt intryck"

Operatören 3:s Skandinavienchef Peder Ramel om varför 3 drar Telia inför rätta för falsk marknadsföring. (PC för Alla

Nine Inch Nails struntar i skivbolagen

ROCKBANDET NINE INCH Nails sade förra året upp kontraktet med sitt skivbolag. I stället började bandet släppa material direkt på nätet, utan någonmellanhand.

Nu passar bandet på att gäcka skivbolagen ännu en gång genom att släppa hela sin nya skiva The Slip direkt på nätet. Albumet innehåller tio låtar och är dessutom helt gratis – allt som krävs är att du uppger din e-postadress.

Skivan finns att ladda ned i flera olika format, exempelvis mp3, flac eller wav och släpps på vanlig cd-skiva först i juli.

– Vi uppmanar människor att ladda ned, remixa, dela med sig och fildela vår musik, säger Nine Inch Nails till TG Daily.

www.nin.com

GRATIS. Nine Inch Nails släpper sin nya skiva kostnadsfritt på sin sajt.

Microsoft begränsar billiga datorers prestanda

ULTRA LOW-COST PC, ulpc, eller ultrabilliga pc, är bärbara datorer som inte ska kosta mer än 3 000 kronor. Enligt Microsoft får de inte heller vara hur kraftfulla som helst, i alla fall inte om de ska vara utrustade med Windows XP som operativsystem.

Microsoft har satt en gräns som säger att skärmen inte får vara större än 10,2 tum, de får inte ha tryckskärmar och hårddisken får lagra max 80 gigabyte.

Varför gör de då detta? Jo, Microsoft vill försäkra sig om att datorerna inte konkurrerar med kraftfullare maskiner som använder Windows Vista.

MINIMIKRAV. Microsoft kräver att minidatorer ska vara begränsade för att få Windows.

It-nyheter för insikt och inspiration!

www.computersweden.se/prova

Svenska myndigheter snokar i din blogg

Försäkringskassan jagar bidragsfuskare och Konsumentverket synar dem som får betalt.

VAR FÖRSIKTIG MED vad du skriver på din blogg! Flera myndigheter läser systematiskt bloggar på nätet, avslöjar Metro Teknik. Försäkringskassan synar exempelvis bloggar för att se om människor arbetar samtidigt som de går på sjukersättning.

– Att kolla bloggar ingår i vår checklista för slumpmässiga kontroller, säger Robin Lapidus, presschef på Försäkringskassan till Metro Teknik.

Även Konsumentverket spanar i bloggvärlden, eftersom ”det är viktigt för en tillsynsmyndighet att ha koll på den marknaden”.

Din blogg kan till och med få besök av polisen, men bara om någon tipsat först. Det som skrivs på en blogg har dåligt bevisvärde, men kan ge myndigheten en fingervisning om en större utredning ska inledas. En känd bloggare som hamnat i blåsväder efter att hennes blogg granskats är ”Blondinbella”. Hon ska ha fått betalt för att skriva bra om vissa produkter, något Konsumentverket inte accepterar.

– Vad som är annons och vad som är bloggtext ska vara tydligt markerat, säger Mattias Grundström, jurist på Konsumentverket.

MICHAEL WILCZEK

Asus Eee PC blir stationära Ebox

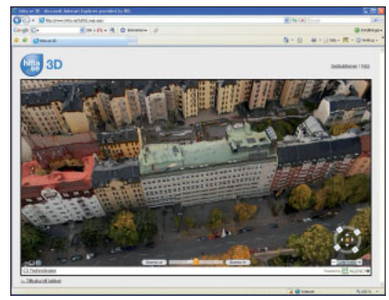
ASUS HAR SATT en fot på lilla Eee PC och gjort en stationär variant av minidatorn.

Ebox blir namnet på Asus nya dator i Eee-familjen. Datorn kommer inte att använda Windows, utan i stället köra Linuxdistributionen Xandros, precis som Eee PC. Ebox kommer att ha två gigabyte minne och en hårddisk på 160 gigabyte när den lanseras i juni, skriver The Register.

Priset ska enligt uppgift landa på 200-300 dollar vilket motsvarar 1 200-1 500 kronor.

Läs vårt test av Eee PC på sidan 46 i det här numret.

Sverige i 3d

HUSVISNING. Här håller kungen och ministrarna till på dagarna, eller var det PC för Alla?

HITTA.SE HAR LANSERAT en testversion av en karttjänst där det går att se svenska städer i 3d. Genom att fotografera städer i olika vinkar har Hitta.se sedan byggt 3d-modeller, som användaren kan vrida och vända på i olika vinklar.

Just nu finns bara en testversion av Stockholm avbildad i 3d, men andra städer är på gång och lanseras under året. Modellen av Stockholm täcker 200 kvadratmeter av staden och är gjord utifrån 60 000 fotografier.

– I jämförelse med Google Earth för Sverige har vi en mer detaljerad och verklighetstrogen tjänst att erbjuda användarna, säger Rui Brites de Sousa, vd på Hitta.se.

www.hitta.se/labbet

Här ger PC för Alla 150 000 kronor till FN:s miljöprojekt

FÖRRA ÅRET INLEDDE PC för Alla en kampanj för att bidra till arbetet med miljön. Den gick ut på att en del av priset från varje sålt lösnummer gick till FN och deras miljöarbete.

– Det är kul att kunna göra det arbete vi tycker är så roligt och samtidigt bidra till en bättre miljö. Men framför allt har PC för Allas läsare bidragit till en bättre miljö, bara genom att köpa tidningen! säger PC för Allas chefredaktör Fredrik Agrén.

Efter ett framgångsrikt år är kampanjen nu slut och resultatet blev att hela **156 117** kronor strömmade in från PC för Allas läsare.

Chefredaktör Fredrik Agrén bjöd in och överräckte checken till Bonian Golmohammadi, generalsekreterare för svenska FN-förbundet.

Vad tänker ni använda pengarna till?

– De kommer att gå till FN:s miljöprojekt för förnyelsebar energi i Tanzania, säger Bonian Golmohammadi.

Greenpeace varnar:

Spelkonsoler förstör miljön

GREENPEACE HAR GRANSKAT de senaste spelkonsolerna: Playstation 3, Xbox 360 och Nintendo Wii. Det visade sig att trots att samtliga tre konsoler är godkända enligt europeisk miljölagstiftning, innehöll alla för mycket miljöfarligt material. Och värst var Nintendo, hävdar Greenpeace.

– Nintendo verkar inte ha någon miljöpolicy över huvud taget och vi blev chockade när vi granskade innehållet, säger Zeina Al-Hajj på Greenpeace till BBC.

Samtliga konsoler innehöll miljöfarliga kemikalier som redan är förbjudna i leksaker inom EU. Eftersom en spelkonsol inte är klassad som en leksak, gäller dock inte samma regler.

Ett annat problem Greenpeace upptäckte var att det inte finns något säkert och miljövänligt sätt att göra sig av med spelkonsolerna.

Greenpeace kräver nu en återvinningspolicy från samtliga spelkonsoltillverkare.

MILJÖBOV? **Nintendo Wii är en av de spelkonsoler som Greenpeace slår larm om.**

Telia först med Iphone i Sverige

EFTER MÅNGA OCH långa förhandlingar med Apple, har nu Telia rott iland ett avtal om att få sälja Iphone i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Litauen, Lettland och Estland.

Telia är mycket förteget om vad avtalet innebär, och avslöjar inte om företaget får ensamrätt på försäljningen, vilket är fallet i många länder där Iphone säljs i dag.

Men konkurrenterna Tele 2, Telenor och 3 säger alla till Macworld att de inte tror på något Iphone-monopol i Sverige.

Prylnytt

LOGITECH V450 NANO
Trådlös mus som styrs via en minimal usb-dongel. Har en batteritid på smått fantastiska ett år på en laddning.
Cirkapris: 300 kronor.
www.logitech.se

BELKIN N52TE
Bakgrundsbelyst tangentbord och rullhjul för användning även i mörker.
Cirkapris: 500 kronor.
www.n52te.com

RDR-HX780
Dvd-spelare för inspelning på hårddisk har plats för 455 timmars tv, eller 160 gigabyte.
Cirkapris: 3 700 kronor.
www.sony.se

RDR-HX780
Dvd-spelare för inspelning på hårddisk har plats för 455 timmars tv, eller 160 gigabyte.
Cirkapris: 3 700 kronor.
www.sony.se

Därför får USA snoka i din pc – utan att misstänka brott

Åker du till USA på semestern kan du få dina it-prylar beslagtagna och genomsökta av amerikanska tullen.

AMERIKANSKA flygplatspersonalens befogenheter har utökats från 21 april i år.

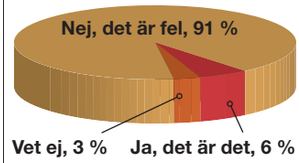
Personalen får nu beslagta, genomsöka och kopiera innehåll i resenärers elektroniska apparater, som datorer, usb-minnen, mp3-spelare och mobiltelefoner. Resenären behöver inte ens vara misstänkt för något brott.

Pär Ström, expert på integritetsfrågor på tankesmedjan Den nya välfärden, säger till TT att det är fel att likställa elektroniska apparater med resväskor.

– Det är en väldig skillnad. I en resväska har du ju föremål, medan du i en dator har elektroniska fotspår som speglar hela ditt liv. Den kan innehålla information om din politiska åskådning, vilka du umgås med via mejl och vilka sajter du besöker.

Bakgrunden till de utökade befogenheterna var att en amerikan anmälde amerikanska staten för att utan saklig grund ha gått igenom hans dator då han återvände från en utlandsresa år 2005. Men domstolen gick inte på mannens linje, utan slog i stället fast att flygpersonalen visst har rätt att söka igenom resenärers elektroniska utrustning.

Är det okej att beslagta datorer utan misstanke i kampen mot terrorism?

Frågan besvarades på ***pcforalla.se*** i maj 2008 av 5 593 personer.

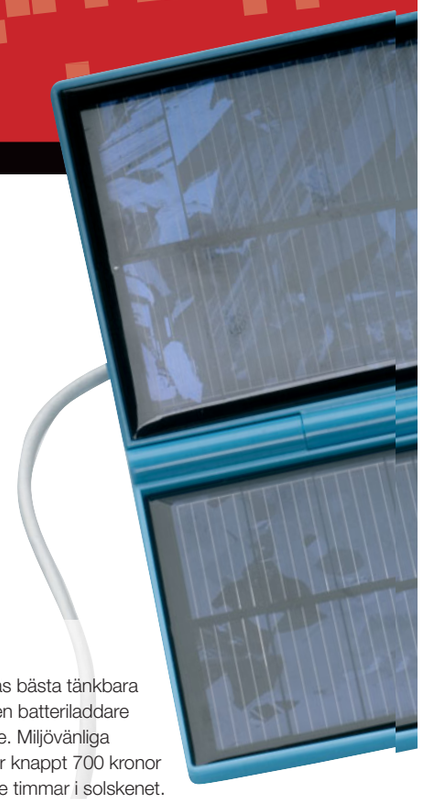

Lina Otterdahl, *lina.otterdahl@idg.se*

Godis för golfaren

Lyckades du inte slå hole in one på senaste rundan? Lugn, här är åtta handikappvänliga prylar som hjälper dig att förbättra dina resultat och – framför allt – ger dig uppmärksamhet på golfbanan.

Solklar laddare

Golfare mitt ute på banan har förstås bästa tänkbara läge för att använda en solcellsdriven batteriladdare till sin mobiltelefon eller mp3-spelare. Miljövänliga Soldius Mobile Solar Charger kostar knappt 700 kronor och du laddar din mobil på två till tre timmar i solskenet. Kabeln är en mini-usb med utbytbara adaptrar för Ipod, mobiltelefoner med mera (medföljer). När du är klar viker du ihop laddaren och stoppar den i fickan eller golfbagen. Storleken är 11 x 7,5 x 1 centimeter.

www.nicetech.se
www.mysoldius.com
www.soldius.com

Fjärrstyrd caddie spar tid på banan

Myrobbie är varje golfspelares dröm: En eldriven caddie för 7 000 kronor. Du styr vagnen via en fjärrkontroll med räckvidd på upp till 100 meter. Vagnens batteri klarar 27-36 hål beroende på hur ”ekonomiskt” du kör den. Myrobbie är byggd i Sverige och helt anpassad till vårt nordiska klimat. När du är klar fäller du enkelt ihop vagnen och packar in den i bilen.

www.myrobbie.se

Gps utan skärm i skärm

Inbyggd i Skykaps skärm sitter en golfanpassad gps! Den styrs med rösten, inled bara alla kommandon med ”Advisor” så vet kepsen att du pratar med den. Mikrofonen fångar upp ljudvågorna från ditt skallben snarare än från din muns röst och är därmed inte känslig mot vindljud eller annat sorl runt omkring dig.Vad vi vet är produkten inte lanserad ännu. ***www.skykapllc.com***

Digitalt resultatkort

Golf Digital Score card är en minidator som håller koll på dina resultat. Du knappar in dina egna och medspelarnas slag och kan sedan få datorn att räkna ut allt möjligt, som exempelvis att jämföra antalet slag och puttar mot par. Du slipper papper och penna och du behöver inte själv räkna ihop resultatet på slutet. Priset är cirka 15 pund (175 kronor) hos ***www.proidee.co.uk***

Goda råd från Sureshot

För 229 pund (2 670 kronor) får du denna golf-gps som ger dig all upptänklig information under din runda. Upp till tio olika banor kan lagras. Och självklart kan du lagra alla data om just din runda – resultat, slaglängd med mera. Om du sparar information om hur långt du slår med dina olika klubbor kan Sureshot sedan ge dig förslag på vilken klubba du ska använda vid nästa slag. Ett clip-spänne gör att den enkelt fästs i byxlinningen när du vill ha händerna fria.
www.golfonline.co.uk
www.sureshotgps.com

Vart tog bollen vägen?

Du kan nog av namnet lista ut vad Radargolf ***(www.radargolf.com)*** är. Gissar du på en dosa som lokaliserar dina bortslagna bollar har du rätt. I och med att du hittar bollarna klarar du dig undan straffslag, du spar tid och slipper bli frustrerad över traskande i träddungar. På ***www.onthefly.com*** får du ett paket som innehåller bland annat den handhållna radarenheten, ett dussin specialbollar och en handbok. Allt för cirka 200 dollar (cirka 1 170 kronor).

Hitta bortslagna bollar

Hur många gånger har du slagit bollen utanför fairway och inte lyckats hitta den? Vill du slippa straffslaget (extra slag, drop) – och dina medspelares frustrerande väntan medan du letar – ska du införskaffa Ballfinder Scout. Inuti denna sitter en 3,2 megapixels digitalkamera som fångar vyn och delar upp den i två miljoner delar. Med hjälp av en särskild teknik skannas sedan varje del i jakten på färg och form som kännetecknar en golfboll. För 149 dollar (870 kronor) blir den din.
www.scoutgolf.com

Långt borta, men ändå så nära

Med Bushnell Yardage Pro Tour Golf Laser raderar du ut frågorna om avståndet från tee till green samt reducerar antalet slag. Du kan mäta upp till 640 meter och avståndsangivelsen diffar bara på en meter. Vet du avståndet till dammen är chansen större att du antingen kan slå över den eller få bollen att stanna på hitsidan. Förstoringen är sex gånger. Bushnell Yardage Pro Tour Golf är vattentät och liten – 3,8 x 10,2 x 7 centimeter. 3-voltsbatteri ingår. Cirkapris: 4 000 kronor.
www.nicetech.se

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se*

I FARTEN. Minst 100 Mbit/s ska hastigheten vara med 4g, även när du rör dig i höga hastigheter. Och ända upp till en gigabit vid stationär surf.

Full frihet med 4g

En gigabit per sekund i nästa generation mobilt bredband

Fasta bredbandsabonnemang blir överflödiga när nya mobila kommunikationen – 4g – lanseras. Och en ny sorts spännande produkter utvecklas för tekniken.

RUNT HÖRNET VÄNTAR nya tider, tider där den nya standarden 4g ersätter det nu rådande 3g.

Redan i dag kan du med hjälp av så kallat turbo-3g (mobilt bredband) nå upp i hastigheter som på allvar konkurrerar med det fasta bredbandsabonnemanget hemma. Täckningen lämnar visserligen än så länge en del övrigt att önska, men bor du på rätt plats kan du komma upp i hastigheter på dryga sju megabit per sekund när du är ute på stan och surfar med din mobiltelefon eller bärbara dator.

Det duger gott om du vill surfa runt lite eller skicka och ta emot e-post. Vill du däremot kunna tanka ned stora filer, se strömmande film eller göra något annat som kräver hög uppkopplingshastighet räcker sju megabit per sekund inte särskilt långt.

Men med 4g kommer det att gå undan. I hastigheter upp till en gigabit per sekund, om man får tro de största entusiasterna.

LÄS MER PÅ PCFORALLA.SE

Den kompletta listan (på engelska) med alla punkterna i definitionen av 4g-standarden (än så länge bara ”skissartad”) hittar du här: ***pcforalla.se/extra***

Många frågetecken

Enligt ITU:s (Internationella Teleunionen, ***www.itu.int***) preliminära tidtabell för 4g ska en kommersiell lansering ske 2010-2012. Att denna tidsplan ska kunna hålla är det inte särskilt många som tror. Det har exempelvis inte ens påbörjats någon 4g-standardisering och det är långt ifrån klart vilken teknik som kommer att ligga till grund för 4g.

”Lanseringen av 4g ska ske 2010-2012”

Erik Hörnfeldt, informationschef på operatören 3, är en av alla dem som är skeptiska till ITU:s preliminära tidtabell.

– Det kommer att ta längre tid än utlovat, det är det enda man kan vara säker på. Något exakt datum går förstås inte att förutsäga, men åtminstone några år måste plussas på denna tidsplan.

Vad som däremot finns redan nu är en skissartad definition av vad 4g ska vara för något. Listan är lång och ganska svårbegriplig för de flesta, men bland de många tekniskt luddiga punkterna finns det framför allt en som är av intresse för normalanvändaren, nämligen den som specificerar hastigheterna i ett 4g-nät.

Minst 100 Mbit/s ska hastigheten vara, även när användaren rör sig i höga hastigheter i relation till basstationen. När användaren

inte är lika mobil (exempelvis vid stationär hotspot-kommunikation) ska hastigheten vara en gigabit per sekund.

Alla har en bärbar

Dessa smått svindlande hastigheter öppnar förstås upp många spännande möjligheter och användningsområden för våra mobiltelefoner. Att kunna se live-tv och strömmande video i hög upplösning utan att det hackar kommer att vara en självklarhet när 4g är standarden som gäller. Även störningsfri och högupplöst videokommunikation mellan mobilanvändare kommer att vara ett möjligt användningsområde.

Erik Hörnfeldt tror dock att 4g och de höga hastigheter som följer med denna standard kommer att få störst inverkan på ett annat område än mobiltelefonernas.

– Bärbara datorer blir i och med de låga priserna alltmer allmängods och folk förväntar sig att de ska kunna göra samma saker när de är ute på stan med sin bärbara som när de sitter hemma med en stationär dator. De främsta användningsområdena för 4g kommer med andra ord att vara desamma som de vi har för våra stationära datorer i dag – kunna titta på Youtube och tv, chatta samt ladda ned musik, film och andra stora filer.

Teknikkriget har börjat

Som så många gånger tidigare i den tekniska utvecklingen råder det inför steget över till 4g en strid om vilken teknik som ska bli standard (vhs kontra betamax och bluray mot hd-dvd är bara två av många exempel ur teknikhistorien).

Som det ser ut i dagsläget är det främst två konkurrenter som slåss om 4g-titeln – wimax och lte (long term evolution). Enligt Erik Hörnfeldt är lte, eller en vidareutveckling av denna, favoriten.

– Lte har goda förutsättningar och är något vi på operatören 3 skulle vara nöjda med. Wimax kan eventuellt konkurrera, men med tanke på de wimax-försök som redan har gjorts känns det som om deras förhoppningar har grusats.

Han påpekar att lte i dess nuvarande stadium egentligen inte är 4g enligt den definition som finns.

– Lte är formellt inte 4g utan kanske mera 3,95g. Skillnaden är att i ett 3g-nät är ip-transporten helt transparent vilket betyder att man inte kan se var mobilen befinner sig i nätet eller fysiskt. I ett 4g-nät kommer saker som vidarekoppling från en basstation till en annan att hanteras på ip-nivå. Det blir ingen egentlig prestandaskillnad jämfört med lte men det öppnar för en massa lösningar som inte varit möjliga tidigare.

En vidareutveckling av lte skulle kunna uppfylla även dessa krav.

Att 4g-näten blir ip-baserade ger, enligt Erik Hörnfeldt, fördelar som man inte har i dag. Till exempel underlättas multicasting (som tv-sändningar) och cellcasting.

– Dagens mobilnät är väldigt ”punkt till punkt”, vilket är naturligt för det är så ett telefonsamtal fungerar. Om vi tittar på strömmad video är det likadant, en ström för varje tittare, vilket är bra för video on demand men inte särskilt effektivt och det skalar heller inte så bra. Om vi tänker oss en direktsänd EM-final mellan Sverige och Italien så är det mycket bättre att ha en ström som många kan titta på – det vill säga multicasting.

– Cellcasting å andra sidan är ett utskick baserat på en cell i nätet. Alla som befinner sig i närheten av Stureplan kan till exempel få ett sms med texten ”Gratis latte på Espresso house nu!”.

Men den ip-baserade lösningen innebär också att frågor om den personliga integriteten väcks – att se exakt var en användare befinner sig blir betydligt enklare än i dagens mobilnät. ●

4g öppnar för nya tekniska prylar – till exempel Samsung SPH-P9000

DE HÖGA HASTIGHETERNA i 4g-näten kommer visserligen att kunna utnyttjas av program och tjänster i både mobiltelefoner och bärbara datorer, men kommer sannolikt även att sätta fart på utvecklingen av en annan sorts tekniska prylar – kombinationer av mobiltelefon, handdator och bärbar dator. Ett tidigt exempel på en sådan är **Samsung SPH-P9000** (se ovan).

Den har stöd för både 3g cdma och wimax och består av en skärm med ett utvikbart tangentbord. Trots det datorlika utseendet och komponenter som 256 MB ram, en 30 GB stor hårddisk och en 5-tumsskärm med upplösningen 800 x 480 bildpunkter fungerar den i sitt hopfällda läge utmärkt som en mobiltelefon och har då måtten 14,3 x 9,2 x 3 centimeter. Vikten är 560 gram.

SPH-P9000 är inte tillgänglig i Sverige.

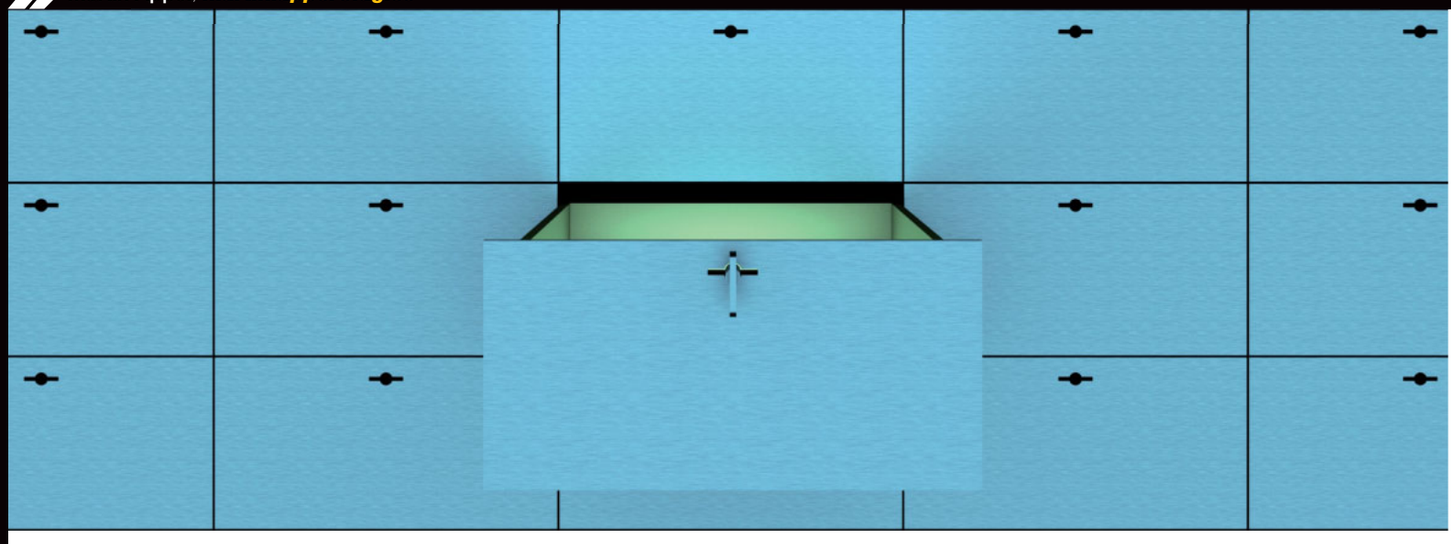
”Användningsområdena för 4g kommer att vara desamma som de vi har för våra stationära datorer i dag”

ERIK HÖRNFELDT, informationschef på operatören 3

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Med nätets kassaskåp får du **stöldsäkra dokument**

Brand, stöld eller datorkrasch. Om det värsta händer försvinner hela ditt digitala bibliotek. Att använda en nätdisk är ett enkelt gratisskydd.

MINNS DU BANKFACKET? Det var där vi förvarade våra skolbetyg, aktiebrev, skuldsedlar och andra viktiga papper. För att komma till bankfacket var en sträng banktjänsteman tvungen att ta fram sin stora nyckelknippa, och i bankvalvet var det alltid tyst och fridfullt.

Visst finns det många som fortfarande har kvar ett bankfack, men behovet har blivit mindre. Nu är det i stället ett digitalt bankfack vi behöver. Om någon stjäl din dator eller om den går sönder blir du av med alla bilder, all musik, alla filmer, alla brev…

Att bränna en dvd-skiva eller att lagra den på en lös hårddisk är förstås ett alternativ, men det finns ett smidigare sätt, nämligen att använda en så kallad nätdisk.

Lagras i berget

En nätdisk är en tjänst på internet som låter dig kopiera dina dokument till en extern dator. Du har dem alltså inte bara på den egna hårddisken utan även i nätdiskföretagets serverhall.

– Våra servrar står i ett bergrum med militär skyddklass, berättar Thomas Spångberg som är marknadschef på företaget Diino. Det finns till och med vakter utanför.

Datorerna är även skyddade med brandväggar och överföringen är krypterad.

Välj rätt bland 10 gratis nätdiskar

En nätdisk behöver inte kosta pengar. Här är 10 tjänster som är helt gratis.

NAMN	ADRIVE	BOX.NET	DATAHOTELLET	DIINO
Tillverkare	Adrive	Box.net	Datahotellet	Diino
Webbadress	*www.adrive.com*	*www.box.net*	*www.datahotellet.com*	*www.diino.se*
Språk	Engelska	Engelska	Svenska	Svenska
Utrymme (gratis)	50 GB STÖRST UTRYMME	1 GB	200 MB MINST UTRYMME	2 GB
Betalalternativ (exempel)	Saknas	5 GB: 576 kr/år	5 GB: 400 kr/år	5 GB: 390 kr/år
Kräver specialprogram	Nej	Nej	Nej	Nej
Möjlighet att ta automatiska säkerhetskopior	Nej	Nej	Ja	Ja
Kan bli en enhet i Windows	Nej	Nej	Ja	Nej
Övrigt	Maximal filstorlek: 2 GB.	Maximal filstorlek: 10 MB.	Maximal filstorlek: 20 MB via webbgränssnittet.	

– Filerna är säkrare hos oss än på den egna datorn, säger Thomas Spångberg.

Om din egen dator skulle gå sönder eller bli stulen finns det alltså en säkerhetskopia någon annanstans. För att hämta ut den krävs ingen bankman med nyckel. Det räcker med att du kan ditt eget lösenord.

Allt sköts via webben, vilket också innebär att det inte är någon hundraprocentigt säker lösning. Att skicka information över internet och att lagra den på distans medför automatiskt säkerhetsrisker.

”Filerna är säkrare än på din egen dator”

Har du väldigt känslig information är nätdisken med andra ord inte den bästa platsen. Och om företaget som driver nätdisken går i konkurs finns risken att dina filer försvinner. Det här hände exempelvis när amerikanska nätdisken Simdesk lade ner verksamheten i maj i år.

Du bör med andra ord tänka på säkerheten när du sparar information på en nätdisk (se tipsrutan till höger).

Även för fildelning

Nu är poängen med en nätdisk inte bara att din information är i säkert förvar.

– Fler och fler av oss använder mer än en dator, och då vill vi komma åt våra dokument oberoende av var vi befinner oss, säger Jessica Börjel som är produktchef på Microsoft.

Nyligen startade Microsoft en nätdiskstjänst som heter Skydrive, och Jessica Börjel tycker att hon har stor nytta av den.

– Jag har lagt upp musik på min Skydrive så att jag både kan komma åt den hemma och på jobbet, berättar hon.

Det går också att använda en nätdisk för att dela med sig av dokument till andra. Att skicka stora filer per mejl är långsamt och opålitligt. Lägger du däremot upp en fil på nätet kan du låta dina vänner komma åt den utan problem.

Som du ser i tabellen nedan finns många gratistjänster. Grundtanken är densamma men upplägget varierar. Idrive, Mamut och Mozy är exempelvis rena säkerhetskopieringstjänster. Du installerar ett program som automatiskt kopierar filer från din hårddisk till nätdisken.

Om datorn sedan skulle krascha är det enkelt att återställa din säkerhetskopia. Tanken är alltså inte att du ska använda tjänsten för att dela filer.

Bara i webbläsaren

Adrive, Box.net och Skydrive saknar däremot funktioner för säkerhetskopiering. Du kan alltså bara ladda upp filer manuellt via webbläsaren, och du måste själv hålla koll på säkerhetskopieringen. De fungerar däremot utmärkt för att dela filer med sig själv och andra.

Övriga nätdisktjänster klarar både och. Du kan alltså både dela filer – och säkerhetskopiera dem. De är med andra ord mycket smartare än gamla tiders bankfack. ●

4 tips för en säkrare nätdisk

1. Se till att både ha en kopia av dokumenten på din egen dator och på nätdisken.
2. Välj ett lösenord med hög säkerhet. På sajten ***www.testalosenord.se*** får du bra tips – och du kan testa att ditt lösenord är tillräckligt säkert.
3. Om du har känslig information – kryptera den. Skulle någon, mot förmodan, komma åt dina dokument krävs ett extra lösenord för att öppna dem. Ett bra gratisprogram är Easycrypto Deluxe som du hittar på ***pcforalla.se/easycrypto.***
4. Välj gärna en känd leverantör. Risken att ett nystartat okänt företag ska gå i konkurs är som regel större.

Så funkar en nätdisk

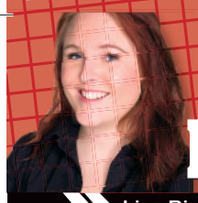
1. Mappar. Här lagras de dokument som du lägger på din nättdisk. Högerklicka på en mapp eller en fil om du vill publicera den på webben så att andra kommer åt den.
2. Ladda upp. För att ladda upp eller hämta ett dokument drar och släpper du, precis som om Diino hade varit en mapp i Windows.
3. Backup. Du väljer själv vilka mappar som ska säkerhetskopieras och när.
4. Spela. Musik som du har laddat upp på Diino kan du spela upp – utan att hämta hem den.
5. Styr. Ändra inställningar för ditt konto.

GRATIS. Svenska Diino är en av de nätdiskar som är inte kostar någonting.

LÄS MER PÅ PCFORALLA.SE
■ Proffstjänsterna som kostar pengar ■ Kom igång med Diino
pcforalla.se/extra

	ELEFANTDRIVE	IDRIVE	MAMUT TEAMWORK	MOZY	SKYDRIVE	XDRIVE
	Elefantdrive	Idrive	Mamut	Mozy	Microsoft	AOL
	www.elephantdrive.com	***www.idrive.com***	***www.mamut.se/teamwork***	***mozy.com***	***skydrive.live.com***	***www.xdrive.com***
	Engelska	Engelska	Svenska	Engelska	Svenska	Engelska
	1 GB	2 GB	0,5 GB	2 GB	5 GB	5 GB
	Obegränsat: 603 kr/år	Obegränsat: 299 kr/år	5 GB: 1 332 kr/år	Obegränsat: 328 kr/år	Saknas BEGRÄNSAD	50 GB: 600 kr/år
	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej
	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja FAVORIT! PC FÖR ALLA
	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja
	Maximal filstorlek: 90 MB.		Företag får 1 gigabytes utrymme. FÖR FÖRETAG		Maximal filstorlek: 50 MB.	Registrera dig på www.aol.com

Lisa Bjerre, *lisa.bjerre@idg.se*

Så sparar du in flygresor med en smart

videokonferens

Här finns tusenlappar att spara. Låt videokonferenser ersätta dina långa affärsflygresor – det mår både din plånbok och miljön bra av. Men hur mycket bör du satsa på din utrustning? Och vilka program ska du välja?

– ÄR DU småföretagare tycker jag att du ska hålla dig till standardsystem. Det är viktigt att systemen kan fungera med varandra.

Det säger Rolf Laggar, oberoende konsult inom videokonferenssystem med mångårig erfarenhet av att guida företag till rätt lösning. Att använda standard innebär att systemet kan kommunicera både bild och ljud till andra leverantörers system. Standarderna sätts av ITU, International Telecommunication Union.

– Det finns en mängd olika standarder, exempelvis h.323, som gör att du har bild och ljud över ip, och h.239 som gör att du kan visa bild och se presentatören samtidigt, berättar Rolf Laggar.

Haken är att de lösningar som använder ITU:s standarder är dyra. Att hosta upp hela 100 000 kronor för ett videokonferenssystem är inte realistiskt för de flesta småföretagare, vilket Rolf Laggar är väl medveten om.

I stället rekommenderar han mindre företag att köpa lösningarna som tjänst. Då slipper du också problem med brandväggar hos motparten, något du ofta stöter på när du ska konferera med större företag. Köper du lösningen som tjänst hanterar tjänsteleverantören brandväggsproblem.

Behöver inte kosta mycket

Exempel på rekommenderade företag som säljer videokonferenssystem som tjänst är Aethra, Lifesize, Polycom, Tandberg och Emblaze-VCON. Priserna varierar utifrån vilken lösning du behöver, och startar ofta på en låg nivå.

– Det kan kosta från 129 kronor i månaden upp till 2 900 kronor, beroende på vad du ska ha, berättar Rolf Laggar.

En annan viktig del av utrustningen är kameran. Rolf Laggar är inte en förespråkare av de enklaste medlen; han tycker i stället att du bör satsa på en bättre kamera än de billigaste som bara kostar några hundralappar.

– När du videokonfererar skickar du ditt varumärke. Du bör kunna se ansiktsuttrycket på den som du pratar med. Dessutom har bakgrunden ofta stor betydelse.

”En okej kamera kan du få för 1 500 spänn”

Tänk på bakgrunden

Bakgrunden bör vara neutral – varken för mörk eller för ljus. Det är viktigt att tänka på att ljuset är bra, och att inte blanda elljus och dagsljus. Kontrollera alltid att den bild du skickar ser okej ut innan du drar igång, tipsar Rolf Laggar.

Men att du själv ser din egen bild tydligt är tyvärr inte någon garanti för att motparten har samma bildupplevelse. Kvaliteten beror även på hur stort du blåser upp bilden.

Om du sitter med en vanlig bärbar dator med inbyggd kamera, och din motpart har en bra professionell utrustning med storbild, kommer din bild att upplevas som mycket grynig och dålig av den du talar med medan du tar emot en utmärkt bild av honom eller henne.

Dessutom har hd-kvalitet på videokonferensutrustningen blivit allt vanligare, vilket gör att förväntningarna på bildkvaliteten ökar hos dem du konfererar med. Men Rolf Laggar tycker inte att hd är någon nödvändighet när du videokonfererar – det viktiga är att du ser ansikten bra.

– En okej kamera med glaslins kan du få för 1 500 spänn, säger Rolf Laggar.

De märken han rekommenderar är Logitech och Philips. En riktigt bra kamera med zoom kostar över 10 000 kronor, men så bra utrustning behöver de flesta användare inte när de sitter vid datorn.

Glöm inte ljudet

En annan viktig del är ljuduppptagningen. Många som sitter med inbyggda kameror i sin dator förlitar sig även på den inbyggda mikrofonen, som ofta ger undermålig ljudkvalitet, säger Rolf Laggar. Han rekommenderar i stället ett vanligt headset.

När det gäller säkerheten är oron ofta överdriven, tycker Rolf Laggar.

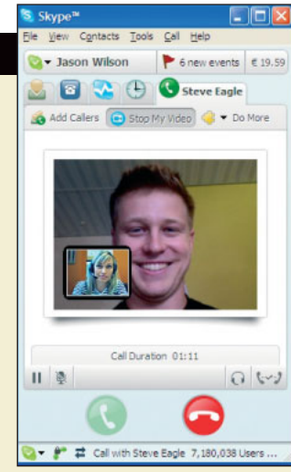
Foto: Lisa Bjerre

SKYPE-FRÄLSTA. För Linda Larsson och Mateja Ciber på Panorama är Skype ett självklart val eftersom det är både etablerat och ekonomiskt.

Skype eller standard?

Prisskillnaden mellan att gratiskonferera via Skype och att hyra ett betalprogram som använder standard ligger på från dryga hundralappen till flera tusen kronor i månaden. Vad är rätt för ditt företag? Svaret är: Fråga dina kunder och partner.

Om de företag du ska videokonferera med har Skype räcker förmodligen gratislösningen ganska långt. Men om så inte är fallet, eller om videokonfererandet är affärskritiskt, är det en god idé att betala för att hyra ett program som använder en standard. Då kan du dessutom vara säker på att det funkar.

SKYPE. Gratis alternativ för videokonferens.

– Det är klart att kryptering är bra. Men har du vanlig, traditionell videokonferensutrustning finns det standardkryptering som räcker långt, säger han.

Delade meningar om Skype

Ett företag som regelbundet använder videokonferenser är Panorama, som säljer utbildning inom bland annat ledarskap, och har kontor i både Sverige och Indien. Linda Larsson är vd för den indiska delen av bolaget och arbetar i den sydindiska staden Bangalore. Hon och kollegan Mateja Ciber använder regelbundet Skype och sina inbyggda webbkameror för att prata med kunder i Indien och kollegor hemma i Sverige.

– I början tyckte jag att det kändes lite billigt. Men när vår största klient, som är ett väletablerat multinationellt företag, frågade: Skypar du? Då rasade muren, säger Linda Larsson.

För Panoramas Indienanställda är videokonferenser ofta det närmaste de kommer att träffa kollegorna hemma. Att resa mellan Indien och Sverige är för dyrt.

– Stora företag är väldigt snabba med att hoppa på flyget. I vår värld är det inte aktuellt att flyga för att träffas – det här är vårt enda alternativ, säger Mateja Ciber.

Men Rolf Laggar rekommenderar inte att du videokonfererar med Skype utan föredrar köpesystem som använder standarder.

– Jag tycker inte att Skype är dåligt, det erbjuder en bra möjlighet att som privatperson kunna se personer över hela världen på ett ekonomiskt sätt, säger Rolf Laggar.

– Men jämför med mobilen: skulle det inte gå att kommunicera mellan en Nokia-mobil och en Sony Ericsson-telefon skulle ingen acceptera det. Åtminstone inte ur ett företagarperspektiv.

Linda Larsson och Mateja Ciber har dock goda erfarenheter och upplever att Skype har blivit standard för videokonferenser hos deras samarbetspartner.

– Alla har Skype, vilken affärskontakt du än frågar. Det har blivit internationell standard, säger Mateja Ciber.

Men viktigast är Skype som verktyg för att prata med nuvarande och presumtiva kunder.

– Det går att göra affärer via videokonferens. Det skulle du kanske inte göra med någon du inte sett. Så du sparar rent konkret in flygresor, säger Linda Larsson. ●

5 stora tillverkare av videokonferenssystem

POLYCOM, *www.polycom.com*
EMBLAZE-VCON, *www.vcon.co.il*
AETHRA, *www.aethra.com*
LIFESIZE COMMUNICATIONS, *www.lifesize.com*
TANDBERG, *www.tandberg.com*

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Ring med din tatuering!

Snart har du skärmen under huden

En bildskärm som opereras in under huden likt en tatuering och som drivs av ditt eget blod. Så ser morgondagens mobiltelefon ut, i alla fall om vi får tro forskaren Jim Mielke.
– Jag är övertygad om att det här blir verklighet under min livstid, säger han.

DET RINGER I mobilen, men i stället för att plocka fram en stor klump till telefon tittar du bara på din arm. Här har en skärm dykt upp, och du ser direkt vem det är som ringer. ”Det är bara syrran. Henne ringer jag lite senare”, tänker du och med ett tryck på armen stänger du av skärmen.

Några minuter senare trycker du på nytt på armen, men den här gången får du fram en kartbild som hjälper dig att hitta. Och när du har hittat rätt gör du en snabbkoll av dina mejl – direkt på armen.

Nej. Än så länge är det här inte verklighet.

”Det smarta med att ha saker under skinnet är att din kropp är förseglad. Det är med andra ord inga problem att duscha”
JIM MIELKE, UPPFINNARE I USA

– Det är ett koncept och inte en färdig produkt, säger den amerikanske forskaren Jim Mielke.

Han presenterade idén om en ”digital tatuering” i en uppfinnartävling. Till skillnad från en vanlig tatuering är det inte färg utan en oerhört tunn bildskärm som förs in under huden. När skärmen är avstängd märks den inte, men när den är påslagen syns den genom huden – precis som pigmentet på en tatuering.

– Det smarta med att ha saker under skinnet är att din kropp är ”förseglad”. Det är med andra ord inga problem att duscha eller bada, säger Jim Mielke.

Gps och alkomätare

Jim Mielkes tanke är att skärmen ska vara helt fristående. Den ska i stället kommunicera med andra prylar med hjälp av den trådlösa tekniken bluetooth. Du väljer själv om mobiltelefonen, gps-mottagaren eller surfdatorn ska ligga i fickan, väskan eller på skrivbordet – eller om någon av dem också ska opereras in i kroppen.

Du kan alltså köpa nya prylar, men fortfarande låta dem kommunicera med samma inopererade skärm.

Och skärmen kan användas för många ändamål. Förutom it-prylar skulle diabetiker kunna få ett meddelande när det är dags att ta sitt insulin och det skulle gå att bygga in en alkoholmätare som varnar när det inte är lämpligt att köra bil.

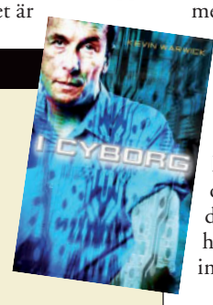
Samma skärm kan med andra ord ha en mängd olika användningsområden, och den gemensamma nämnaren är att du alltid har den med dig.

En enkel bildskärm kräver inte speciellt mycket energi, och Jim

Kevin vill bli en cyborg

Jim Mielke är inte ensam om att vilja stoppa in teknik i kroppen. Det sker mycket forskning och en av dem som har gått längst är Kevin Warwick. Han är professor vid det brittiska Reading-universitetet, och hans vision är att skapa en ”cyborg”. Det är en blandning av människa och maskin, och tanken är att vi på konstgjord väg ska kunna ge kroppen nya funktioner.

I sin forskning har professor Warwick bland annat experimenterat med sig själv. För några år sedan opererade han in ett chip för att styra nervbanorna på sin vänsterhand. Med det kunde han fjärrstyra olika sorters maskiner, bland annat en robothand. När Kevin Warwick rörde sin riktiga hand gjorde robothanden precis samma rörelse. Och när robothandens fingrar mötte varandra kunde Kevin Warwick känna det i sina egna. Även hans fru Irena fick ett chip inopererat, och de bägge chipen kunde kommunicera.

FRAMTID. I boken I Cyborg berättar Kevin Warwick om sina visioner.

Nu väntar Kevin Warwick på att kunna ta nästa steg, och det är att koppla ihop den egna hjärnan med en maskin. Om det här blir verklighet kommer han att kunna styra maskiner bara genom att tänka på dem. Läs mer på ***www.kevinwarwick.com***

Mielkes idé är att den ska drivas av den egna kroppen!

– Den ska ha en bränslecell som drivs av blodet, säger han.

På samma sätt som musklerna får sin energi genom blodet skulle skärmen kunna få det. Fördelen är att det inte krävs några batterier och ingen laddning. Skärmen blir som en del av din kropp och får kraft när du äter, precis som alla andra kroppsdelar.

Men skulle det inte vara läskigt att få en skärm inopererad i armen? Skulle folk verkligen vilja göra det?

– Det varierar, säger Jim Mielke. Jag har både fått kommentarer som säger att det är den coolaste prylen i hela världen och sådana som beskriver det som världens undergång. Nyligen fick jag ett samtal från en kille i Colorado som anmälde sig som frivillig för att vara den första som testar produkten.

Men än så länge finns ingen produkt att testa. Det finns inte ens någon form av prototyp.

– Jag önskar att jag hade haft en pryl till försäljning, för då hade jag blivit rik, säger Jim Mielke och konstaterar att den digitala tatueringen än så länge vara finns på skisstadiet.

Men det stora intresset gör att Jim Mielke är övertygad om att idén blir verklighet. Och även om han tror att det dröjer tror han att det kommer att hända under hans livstid. För egentligen är en inopererad skärm inte något jättesvårt.

– Ett bröstinplantat är egentligen mycket mer komplicerat, säger han. ●

Så funkar tatueringstelefonen

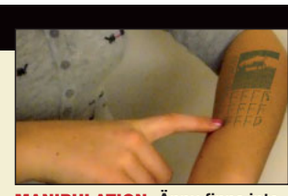
EN TUNN SKÄRM opereras in under huden.

SKÄRMEN är uppbyggd av små punkter som kan vara svarta eller osynliga. De skapar ett mönster, likt en tatuering. Det här kan föreställa siffrorna på en mobiltelefon, en gps-karta, mejlprogrammets inkorg – eller något helt annat.

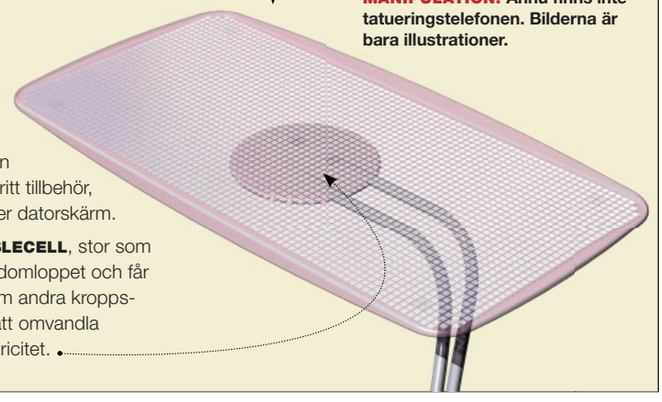
SKÄRMEN ÄR TRYCKKÄNSLIG och går att stänga av helt. Då blir den helt osynlig.

MED HJÄLP AV BLUETOOTH kan skärmen kommunicera med valfritt tillbehör, till exempel mobiltelefon, gps eller datorskärm.

SKÄRMEN DRIVS AV EN BRÄNSLECELL, stor som ett mynt. Den är kopplad till blodomloppet och får sin energi från blodet, precis som andra kroppsdelar. Vad bränslecellen gör är att omvandla blodets glukos och syre till elektricitet.

MANIPULATION. Ännu finns inte tatueringstelefonen. Bilderna är bara illustrationer.

PRENUMERERA NU!
ALLT DETTA INGÅR:
✓ Datorsupport alla dagar 09-22
PC FÖR ALLA
✓ 5 GB webblagring
✓ Antivirus från F-secure
12 nr 695 kr - www.prenumeration.idg.se/Tidningar/pfa/formanspaket/

Får vi lov att presentera

Dina lokala, oberoende iPod- och Mac-experter: Apple Premium Resellers.

| **Borås** | MacHuset Allégatan 16 | **Falun** | BK Data Slaggatan 17 | **Gävle** | Office Store Norra Rådmansgatan 8 | **Göteborg** | MacForum Östra hamngatan 16 MacForum Kungsgatan 28 | **Helsingborg** | Jansson Data Kullagatan 54 | **Jönköping** | MacHuset Lantmätargränd 45 | **Karlstad** | Office Store Östra Torggatan 7 | **Luleå** | Prova Storgatan 61 | **Lund** | MacSupport Mårtenstorget 6 | **Malmö** | InWarehouse Baltzarsgatan 26, Kullander Regementsgatan 94 MacSupport Baltzarsgatan 18 | **Nacka** | MacSupport Smedjegatan 7 | **Norrköping** | DS-Store Gamla Rådstugugatan 44 | **Stockholm** | dStore Götgatan 76 Humac S:t Eriksgatan 45, inLife Sveavägen 35, inLife Sergels Torg 3, InWarehouse Birger Jarlsgatan 6, M.store Drottninggatan 53 M.store Birger Jarlsgatan 37, M.store Kungsgatan 31 | **Sundbyberg** | M.store Sturegatan 35 | **Sundsvall** | Postero Esplanaden 17 | **Umeå** | Prova Storgatan 44 | **Uppsala** | M.store Svartbäcksgatan 14 | **Västerås** | MacSupport Vasagatan 26 | **Växjö** | MacSupport Kungsgatan 2

Premium Reseller

Detta är en annons från Apple Premium Reseller

Vi tar pulsen på Macoteket

och Markus Danilsons.

Från postorderförsäljning av datorspel 1989 till Apple Premium Reseller. Markus Danilsons och hans Macoteket vägrar stå still. I flera andra länder har Apple öppnat egna butiker, men i norden har man i stället satsat på fristående men certifierade återförsäljare.

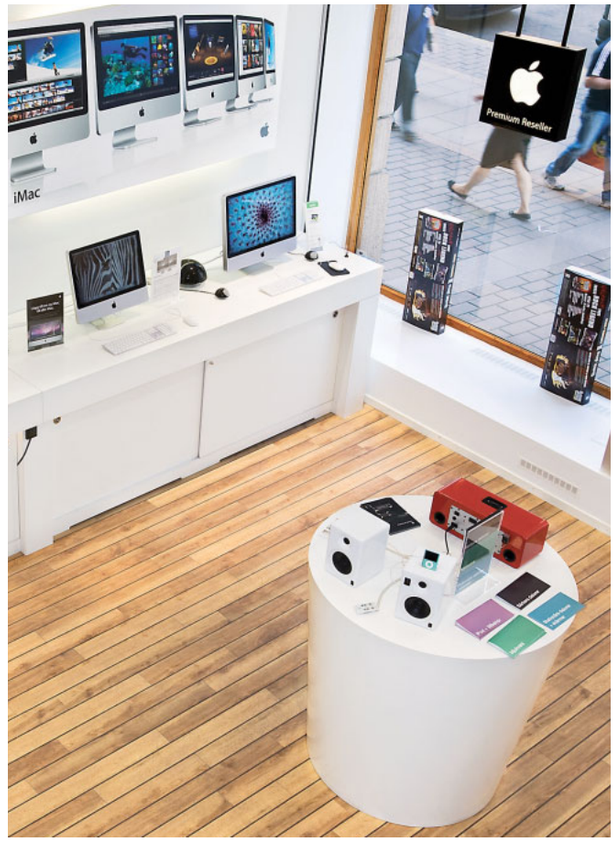
Markus, vad är egentligen en Apple Premium Reseller?
– Det är speciellt utvalda butiker som erbjuder lite mer. Vår personal är både väldigt kunnig och entusiastisk; de kan Mac utan och innan helt enkelt. I vissa butiker har vi dessutom något som kallas för solution experts, specialister på till exempel musik eller foto. Vi kan hjälpa dig att välja den Mac eller iPod som är rätt för dig, eller ge dig objektiva råd om alla aspekter av ditt köp. Dessutom kan vi ge dig Apple-certifierad utbildning.

Det skrivs mycket om Apples framgångar i tidningarna idag. Men du har följt resan med egna ögon sedan 80-talet – var det annorlunda då?
– Ja, mycket har hänt sedan dess. När jag började var Apple en ganska udda dator med en skara väldigt hängivna användare. Det har varit otroligt kul att se hur allt fler människor upptäcker Macen, och faller för enkelheten och den unika användarupplevelsen. En dator som är väldigt kompetent samtidigt som den är så lätt att använda.

Men en del saker är sig lika – jag tror att många som idag använder Mac känner sig lite speciella. Om inte annat har de ju gjort ett aktivt val, tänkt till inför sitt datorköp. Men det finns också många som skaffat sig en iPod och gillar den så mycket att de vill kolla in Apples datorer också. Det är alltid roligt med nya användare som hittar till oss, och plötsligt ser hur mycket kul de kan ha med en Mac.

Vad skulle du själv säga är det bästa med Mac?
– Att allt bara funkar. I och med att Apple gör både datorerna och operativsystemet OS X kan man se till att alla delar fungerar med varandra. Ingen annan datortillverkare erbjuder det. Sedan har ju Macen en alldeles speciell känsla tycker jag. Designen, programmen, tillbehören – hela användarupplevelsen, helt enkelt.

Men är det inte jobbigt att byta till Mac, om man redan har en annan dator hemma?
– Inte alls! OS X är otroligt lätt att använda, och även en nybörjare är igång på nolltid. Kan du redan Windows eller Linux kommer du att känna igen mycket. Och de allra flesta tillbehören du köpt kommer att fungera med Macen också: skrivare, bildskärmar – det är bara att koppla in sladden! Apple har ju gjort det ingen annan har genom att låta användaren själv välja operativsystem. Man kan välja att förnya sig genom att använda OS X men endå har kvar det gamla genom att köra windows på en del av Macen.

Detta är en annons från Apple Premium Reseller

Premium Reseller

iLife

Hela ditt digitala liv i ett enda programpaket – iLife ’08 är här. Enklare och snyggare än någonsin. Gör en läcker fotobok, klipp egna filmer eller spela in en hitlåt – nya iLife utmanar din kreativitet. Dela sedan med dig av dina alster på webben, eller gör en egen dvd-skiva i Hollywoodstil!

iPhoto

Allt-i-ettprogrammet för dina bilder – nya iPhoto hämtar bilderna från din digitalkamera, sorterar in dem i ett snyggt bibliotek och ordnar dem efter datum. En rad nya verktyg låter dig redigera bilderna som ett proffs, fast utan allt det svåra. När du är klar kan du skriva ut bilderna själv, beställa en inbunden fotobok eller skapa ett galleri på webben med några få klick.

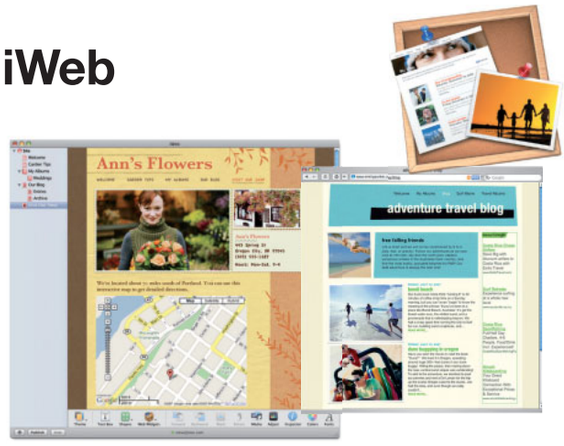
Detta är en annons från Apple Premium Reseller

iMovie

Aldrig mer en tråkig hemvideo! Nya iMovie ordnar automatiskt alla dina filmklipp i tagningar, och tack vare det revolutionerande gränssnittet kan du på ett par minuter bygga ihop en hel film. Lägg sedan till titlar, övergångar eller musik. Och iMovie är som gjort för delning. Några få klick är allt som behövs för att lägga filmerna på din webbplats, publicera dem på YouTube eller skapa versioner för iPod och Apple TV.

iWeb

Varför nöja dig med en vanlig hemsida? Ditt digitala liv är värt en läcker webbplats som visar vem du är! Med iWeb följer professionellt designade Apple-teman, som du anpassar efter ditt innehåll. Lägg till texter, fotoalbum eller direktsänt innehåll som video, aktiekurser och de senaste nyheterna från andra webbplatser. Avsluta med att ge din webbplats en personlig adress som www.minsnyggasajt.com

iDVD

Dina filmer är för bra för att gömmas undan i ett skåp. Med iDVD skapar du blixtsnabbt skivor i bästa Hollywood-stil med animerade teman, kapitelmenyer och allt som behövs för den professionella känslan. Kraftfulla redigeringsverktyg ger dig total kontroll, och det nya alternativet för proffskvalitet använder avancerad kodningsteknik för att bevara högsta möjliga kvalitet i dina projekt.

GarageBand

Välkommen till din nya personliga inspelningsstudio, där det är lätt att göra låtar oavsett om du är nybörjare eller proffs. I GarageBand kan du låta virtuellt kompband ackompanjera ditt spel, baserat på genre eller stil. Spela in, redigera och mixa precis som du vill med högsta CD-kvalitet. Behöver du fler instrument, effekter eller någon som körar i refrängen? Köp till prisvärda Jam Packs som Voices, World Music eller Remix Tools.

Detta är en annons från Apple Premium Reseller

Premium Reseller

Utforska Leopard

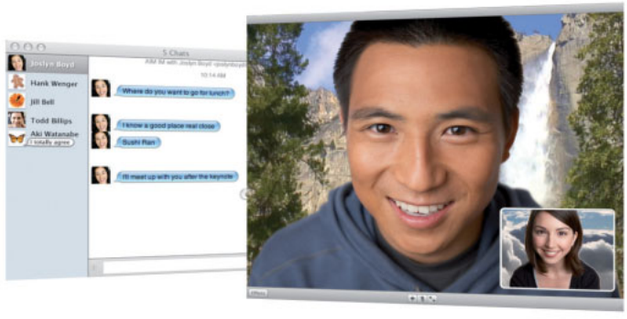
OS X är världens mest avancerade och användarvänliga operativsystem. Nya versionen 10.5 Leopard innehåller över 300 nya funktioner – och låter dig få ut det allra mesta ur din Mac. Leopard kommer att förändra ditt sätt att använda en dator.

Tänk dig att det vore lika enkelt att bläddra bland dina filer som det är att hitta rätt låt i iTunes. Med nya Finder är det precis så enkelt. Finder visar filerna som de ser ut – inte med en grå ikon – och med funktionen CoverFlow kan se innehållet i dina dokument utan att öppna dem. Spaces ger dig så många skrivbord du behöver. Och med Exposé får du total överblick över dina fönster.

Internet inbyggt
Med OS X följer också Safari 3 – världens bästa webbläsare. Nya Safari är snabbare än någon annan webbläsare, och har en mängd finesser som ger dig en helt ny surfupplevelse. Webbsidor kan sparas som widgetar, pdf-filer kan läsas direkt, och dessutom skyddas dina personuppgifter med avancerad kryptering när du gör dina bankaffärer. Med Mail tar du din e-post till en ny nivå. Skapa personligt anpassade brevmallar. Se dina anteckningar var du än är. Sök blixtsnabbt bland dina brev. Eller lägg upp ett nytt Mailkonto i ett enda steg. Kan det bli enklare? Du kan använda Mail till allt som har med e-post att göra – och några saker till som du inte ens har tänkt på.

Med iChat och den inbyggda webbkameran iSight i din Mac kan du prata med hela världen. Kristallklart ljud får du på köpet.

Känn dig trygg
En Mac är säker redan innan du packat upp den. Säkerhetsfunktionerna i Leopard är många – och flera är redan inställda så att du inte behöver ägna dem en tanke. en server på jobbet eller skapa en krypterad skivavbild.

Tycker du att det är trist att säkerhetskopiera?
Då har vi goda nyheter: tack vare Time Machine kommer du aldrig att behöva tänka på det igen. Time Machine är inbyggt i OS X och sparar allt du gör på en separat hårddisk. Skulle du någon gång behöva återskapa ett förlorat dokument kan du när som helst gå tillbaka i tiden och göra det.

Du kommer att älska OS X:

Ett modernt operativsystem ska inte vara krångligt! OS X är så avancerat att det till och med är lätt att använda. Dessutom är det fullmatat med finesser:

- Spotlight, världens bästa sökverktyg, hittar dina filer blixtsnabbt
- Fullfjädrad pdf-hantering utan några extraprogram
- Avancerade utskriftsmöjligheter
- Tunga säkerhetsfunktioner som skyddar dina data
- Marknadens läckraste grafiska gränssnitt

Detta är en annons från Apple Premium Reseller

Tillbehören för dig

B&W Zeppelin högtalarsystem
Om bara det bästa är gott nog åt din musik så är Zeppelin ljudanläggningen du väntat på. Högtalarspecialisterna på engelska Bower & Wilkins har skapat en iPodhögtalare med design, finish, teknik och ljudkvalitet i absolut världsklass. Zeppelin rymmer tre inbyggda digitala förstärkare och och exklusiva högtalarelement för rent och fylligt ljud. Den unika dockan passar alla iPodar med dockkontakt, utan att du behöver någon extra adapter. Den medföljande fjärrkontrollen låter dig styra anläggningen bekvämt från soffan.

Elgato EyeTV Diversity
Kompakta yttermått, men desto mer innehåll. Elgato EyeTV Diversity är tv-kortet för din Mac som knappt är större än ett vanligt usb-minne. De dubbla mottagarna låter dig titta på en kanal samtidigt som en annan spelas in i full kvalitet. Eller låt båda samarbeta för bästa mottagning i områden med svag signal. Den testvinnande programvaran EyeTV 3 är från början gjord för Mac, och ger dig alla finesser du behöver: HDTV-stöd, komplett programguide med intelligenta inspelningsfunktioner och ett modernt gränssnitt.

Office 2008 för Mac
Kom längre med mindre arbete. Skapa snygga dokument, avancerade kalkylblad och professionella presentationer som du kan skicka till såväl Mac- som Windowsanvändare. Nya Office 2008 för Mac innehåller alla verktyg du behöver för att skapa uppmärksamhet. Färdiga layouter, mallar och teman hjälper dig att få rätt utseende på dina dokument. De genomtänkta funktionerna avlastar dig i ditt arbete, oavsett om du skriver en uppsats eller sammanställer företagets ekonomirapporter.

Apple TV
Ersätt slötid framför TV:n med kvalitetstid. Skaffa en Apple TV så kan du se vad du vill, när du vill och det utan att resa dig ur soffan. Titta på YouTube-klipp, musikvideor och videopodsändningar. Eller kolla in dina och dina vänners bilder från Flickr eller ett .Mac-webbgalleri. Parkoppla datorn med Apple TV och spela musik och video från ditt iTunes-bibliotek. Allt på den största skärmen i huset, redo att delas från soffan.

Time Capsule
Time Capsule är en banbrytande enhet för säkerhetskopiering som fungerar trådlöst med Time Machine i Mac OS X Leopard. Den säkerhetskopierar allt automatiskt till den inbyggda hårddisken på upp till 1 TB, och är samtidigt en fullfjädrad Wi-Fi-basstation med 802.11n. Alla datorer i hemmet kan arbeta i det trådlösa nätverket, och säkerhetskopiera sina filer till samma Time Capsule. Och skulle du behöva gå tillbaka i tiden och hämta en förlorad fil är det superlätt med Time Machines intuitiva gränssnitt.

Detta är en annons från Apple Premium Reseller

Premium Reseller

Daniel Gustafson, *daniel.gustafson@idg.se*

Så här tolkar du snabbbetygen

Hurra! Den här tror vi starkt på.

Blä! Den här prylen tilltalar oss inte.

Högtryck i testlabbet

Här är några av sommarens hetaste prylar

Fixa fetaste strandfesten

Visst, du vet ju redan att du har alldeles förträfflig musiksmak. Frågan är om dina strandgrannar på playan också vet det? Chansa inte, investera i stället i Creatives portabla högtalaranläggning Travelsound i80. Skräddarsydd efter Apples minstingspelare Nano dundrar den på ganska bra (ljudbilden är kanske lite väl diskanttyngd) och kan dessutom användas som dockningsstation och laddare när du vill fräscha upp ditt musikbibliotek på hotellrummet. Du kommer att bli grymt populär – eller mest hatad – i den grekiska övärlden i sommar. Till syvende och sist avgör givetvis din musiksmaks kvalitet hur omgivningens dom faller.

« www.creative.com

Äntligen lättare att skapa nätverk

Linksys har uppmärksammat allmänhetens kollektiva ilska. Ja, alltså den som riktas mot krånglet med hemmanätverk, krypteringsvarianter och adressproblematik. Nya routern N Ultra Range Plus är i sig en ganska osexig grej – en enkelbandsvariant som slänger ettor och nollor över 2,4 GHz-frekvensen och håller senaste n-draft-standard. Desto mer spännande är det medföljande programmet Lela (Linksys easy link advisor), som ska göra det buslätt att sätta upp nätverk i hemmet. Vi hårdgranskar för tillfället denna lilla godbit. Vänta dig en färsk rapport lagom till nästa nummer av PC för Alla.

www.linksys.se »

JUST NU I TESTLABBET

Dagliga nyheter hittar du på *pcforalla.se* »

Holländskt välljud kostar på

Holländska Philips har alltid varit duktigt på ljud i mellanprissegmentet och med SHE9850 höjer företaget ribban ytterligare ett snäpp. Ljudbilden är fint nyanserad med ren bas och krispig diskant som inte skär hål i dina trumhinnor. Dessutom är de väldigt lättdrivna, vilket får testredaktören att uppmana till varsamt smekande av volymreglaget när du glider på stan. En tusenlapp är förvisso inget realisationspris, men för pengarna får du väldigt mycket välljud.

« *www.philips.se*

Genomskinlig design

Nygammalt äpple för mindre peng

Visst, den ser likadan ut som den burk vi lattjade med i fjol. Men under locket har en del hänt när Apple släpper en upphottad version av sin populära Imac. Dubblerat arbetsminne, vass processor från Intels Wolfdale-familj och ett aningen friskare grafikkort morrar under locket på den mellanstegsvariant vi har testat. Detta trots att priset sjunkit med en tusenlapp. Resultatet är en Svensson-burk med finfina prestanda. Och så givetvis ett utseende som får vilken pretentiös Konstfackselev som helst att dregla av välbehag. En tilltagen recension följer i nästa nummer.

www.apple.se »

UTE NU!

6 månaders GRATIS SÄKERHETS-PAKET på CD-skivan

REKOMMENDERAS AV PC FÖR ALLA NR 5/2008

BEST I TEST PC WORLD NORGE

- Du sitter säkert!
- Antivirus
- Antispionprogram
- Föräldrakontroll
- Personlig brandvägg

- Ny, modern grafik
- Svensk support ingår
- Aktiv skärmsläckare
- Vistakompatibel

Kontakta oss eller någon av våra återförsäljare, du hittar dem på vår webbsida.

NORMAN®
www.norman.com/se
011-230 330

Daniel Gustafson, *daniel.gustafson@idg.se*

Stor, dum – och dyr!

Storleken är 14 x 23 x 25 cm

HP:s hemmaserver är onödigt krånglig

En nätverkshårddisk ska vara enkel. Microsoft väljer att gå den stora, dyra och dumma vägen – och HP hänger på i sin Mediasmart Server EX475.

DIGITALKAMERABILDER, videoklipp, mp3-filer, program... Mängden data vi samlar på oss bara växer, och det gör också travarna av hårddiskar och nätverkslagringsdiskar i butikerna. Och ju fler externa hårddiskar du har anslutna till dina datorer, desto fler externa hårddiskar behöver du för att göra säkerhetskopior med jämna mellanrum. Det är här nas, network attached storage, kommer in i bilden.

I stället för externa hårddiskar till datorn i vardagsrummet, till datorn i ungarnas rum och i arbetsrummet, sätter du upp en enda burk någonstans i huset, ansluter en nätverkskabel och kan sedan nå dina hårddiskar via nätverket överallt ifrån i huset. Sådana nätverksanslutna hårddiskar kostar från en tusenlapp och uppåt beroende på storlek på diskarna. Lite dyrare versioner har flera lediga fack för extra hårddiskar för utbyggnad, och en del klarar till och med raid-funktioner för diskspegling.

SÖKER KONTAKT. Usb-portarna gör att du kan använda den som skrivarserver eller koppla in externa usb-hårddiskar. Vill du ha snabbare kommunikation med externa hårddiskar använder du esata-porten.

Överflöd av finesser

Om en vanlig nas-hårddisk är en Ford Focus (den tar dig från punkt a till punkt b) så är Microsofts alternativ, Home Server, just i den här uppenbarelsen från HP, en glassbil med blinkande lampor, melodituta, luftupphängning, uppställbara dörrar, kylfack, kommunikationsradio, extra antenner och ett litet tivoli på taket. Väldigt imponerande alltsammans, men kanske inte det optimala sättet att ta sig från punkt a till punkt b.

Man kan beskriva det så här också: Ta Windows Server i valfri tappning och plocka bort allting som är på allvar eller verkar för svårt för hemanvändare att förstå sig på. Sedan tänker du dig en rejäl dos Microsoft-pedagogiska inställningsguider, uppenbart överflödiga inställningsmöjligheter och massor av dialogrutor.

Med Home Server får du ett antal olika förbestämda lagringsenheter, som nås via ett speciellt gränssnitt, och som heter saker som bilder, musik, video och så vidare. Det är hjälp och förinställningar som jag inte vill ha. Jag vill bara kunna spara mina grejer. Microsoft har byggt ut sina pedagogiska guider till ett stadium när de mest komplicerar livet för dig.

Enkel och snabb

Tanken med plattformen är däremot bra. Datortillverkarna får ett serveroperativsystem som är anpassat till hemmen (nåja), och kan bygga vilka hårdvarulösningar de vill kring det. HP har gjort ett fantastiskt jobb. Vårt testexemplar, HP Mediasmart Server EX475,

Fyra hårddiskplatser – mellan dem lyser det blått

Microsofts Home Server sitter inuti

Microsoft Windows Home Server är ett operativsystem med program som tillsammans med hårdvara från exempelvis HP ska ge dig möjlighet att samla hela hemmets digitala information på ett ställe.

Hemmaservern kopplar ihop datorerna så att dokument, bilder, musik och annan information kan nås från alla datorerna. Servern har även funktioner för att automatiskt göra säkerhetskopior på innehållet i datorerna.

FYRA PLATSER. **Du får med två hårddiskar på vardera 500 gigabyte. Dessutom finns plats för ytterligare två som du själv kan komplettera med.**

innehåller två hårddiskar på vardera 500 gigabyte. Utöver dem finns två lediga hårddiskfack där du själv kan ansluta nya diskar. Själva installationen är föredömligt enkel. Du drar ut vaggan, lägger disken på släden och skjuter in den.

Den är dessutom snabb. Ofta bygger nas-lösningar på olika inbäddade filsystem som gör överföringen långsam i många vanliga konfigurationer. Så icke här. Med vår fasta ethernet-switch (alltså max 100 megabit per sekund) når vi upp till en överföringshastighet på åtta megabyte per sekund. Det är riktigt bra. Använder du hubbar hemma, och kanske flera på rad, kommer hastigheten att sjunka. Men åtta megabyte per sekund är med beröm godkänt.

Tre usb-portar gör att du kan använda den som skrivarserver, eller ansluta ytterligare lagringsutrymme via en eller flera externa usb-hårddiskar. Vill du att det ska gå undan finns det till och med en esata-port. Den används också för att ansluta externa hårddiskar, men är snabbare än usb.

”Innehåller två hårddiskar på vardera 500 gigabyte”

Oanvändbart mellanting

Hela uppenbarelsen ter sig ungefär som en mycket liten torndator. Du kommer åt hårddiskarna genom en metallucka på framsidan. Det går inte att ta sig in i själva datorlådan utan att begagna sig av en uppsättning garantiförstörande verktyg, men av ljudet att döma är hela innanmätet fyllt av enorma industrifläktar. Ibland låter de mer. Ibland mindre.

Home Server-konceptet är ett mellanting mellan en riktig server i garderoben och en nätverksdisk. Som sådan har den säkert sina lyckliga uppbackare. Men jag är inte en av dem. Antingen behöver jag bara ett enkelt sätt att spara mina filer på, eller så behöver jag en riktig server med domänhantering och användarkonton och active directory. Home Server är svaret på fel fråga.

FREDRIK GRANLUND

HP Mediasmart Server EX475

Tillverkare/läs mer: HP, ***www.hp.se***

Systemkrav: Lokalt trådbundet nätverk hemma, helst switchat.

Cirkapris: 5 500 kronor (500 GB-versionen med en hårddisk)

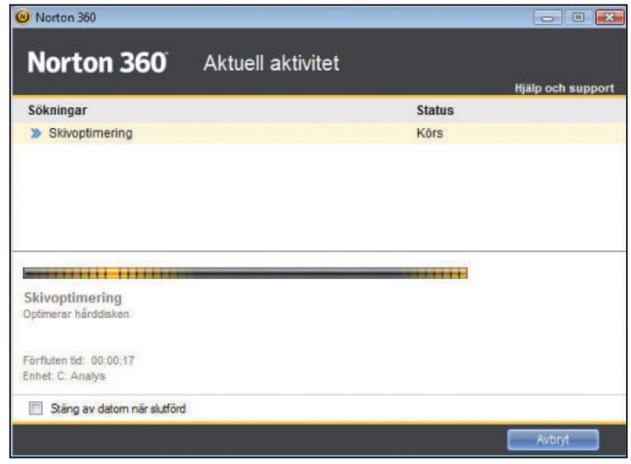
⊕ **Lätt att bygga ut.**

⊖ **Onödigt komplicerad att administrera.**

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

Norton uppe i varv

Nya Norton 360 ger ett omfattande skydd med bonusfinesser som nätverksdiagnostik och säkerhetskopiering. Bra funktioner – som kostar!

HÅRDDISKAKTIVITET. I programpaketet ingår inte bara säkerhetsverktyg, utan också sådant som hårddiskoptimering.

NORTON 360 VERSION 2.0 siktar med stor tydlighet in sig på dig som inte nödvändigtvis har dunderkoll på det här med portar, trojanhot och keyloggers. Allt från installationsprocessen till hur du använder programmet är klätt i en sorts överpedagogisk dräkt. Det visar sig inte minst i huvudfönstret, som delats in i fyra huvudmenyer där färgkodade bockar visar om du är skyddad eller inte.

I det första trädet hitta du information om datorsäkerheten i stort. Härifrån kan du till exempel göra kompletta genomsökningar av systemet, hantera din brandvägg och kontrollera att uppdateringar gjorts korrekt.

Under våra tester stöter vi aldrig på patrull utan alla hot som vi slänger i fejset på Norton tas om hand. Samtliga Eicar-filer upptäcks och raderas, den smutsiga torrent-klienten Get-torrent laddas hem, men hindras från att installeras på vår testdator och under den sedvanliga testkörningen längs nätets mindre behagliga motorvägar parerar Norton 360 duktigt alla ljusskygga inslag.

Flaggor förvirrar

Precis som i fallet med det smalare (och därmed billigare) syskonpaketet Norton Internet Security irriterar dock de budskap som poppar upp då programmet rallarsvingar mot hoten. Du kan i och för sig själv ställa in om du vill ha dessa upplysningar och om programmet ska ta bort, helt ignorera eller först fråga dig om råd vid uppkomna hot. Fast det gäller hot av så kallad låg riskkaraktär, allt annat fimpar Norton per automatik. Och då berättar programmet bara att det ingripit. Vad hotet i fråga är eller hur du dragit på dig den ovälkomna gästen förblir ett mysterium. Vilket i sig kan orsaka oro och irritation.

”Välfungerande skydd mot alla sorters hot”

Bakom rubriken Identitetsskydd lurar inställningsmöjligheter för en trevlig finess som låter dig skydda känsliga uppgifter som till exempel kreditkortsuppgifter och information som används vid bankärenden.

I programpaketet ingår även funktioner för säkerhetskopiering och återställningsmöjligheter, antingen till en plats på din dator, en extern hårddisk eller en nätbaserad lagringsplats. Symantec bjussar på två gigabyte, vilket inte räcker långt om du planerar att rädda mycket bilder, film och musik. Men visst är det en trevlig gest – och du som vill kan köpa loss mer utrymme från Symantec, 500 kronor ger dig 25 gigabyte. Lägg då hellre pengarna på en extern hårddisk, säger vi.

Inte komplett från start

Ett par program för datoroptimering ingår också i sviten. Bland annat kan Norton hjälpa dig att rensa bort onödiga skräpfiler i Registret, trolla bort gamla webbkakor och defragmentera din hårddisk vid behov. Av någon outgrundlig anledning medföljer inte funktioner som föräldrakontroll och skydd mot skräppost direkt i lådan. Dessa får du i stället ladda hem, vilket är kostnadsfritt. Men det förtjänar att påpekas för dig som inte är vaksam och har ögonen med dig.

Trots smärre blessyrer i flaggningen av hot och det väl tilltagna priset är det svårt att inte rekommendera Norton 360. För pengarna får du ett väldigt omfattande och framför allt väl fungerande skydd mot alla möjliga sorters hot. Tumme upp.

DANIEL GUSTAFSON

FYRA DELAR. Norton 360 bjuder inte bara på klassiskt skydd utan också på säkerhetskopiering och datoroptimering.

Norton 360 2.0

Tillverkare/läs mer: Symantec, *www.symantec.se*
Funktioner: Antivirus, antispion, nätfiskeskydd, identitetsskydd, föräldrakontroll, webbläsarskydd, säkerhetskopiering, datoroptimering och brandvägg.
Språk: Svenska.
Systemkrav: Windows XP/Vista, 300 MHz-processor, 256 MB ram, 300 MB ledigt hårddiskutrymme.
Cirkapris: 900 kronor (för tre datorer).

⊕ **Omfattande skydd, lätthanterligt.**

⊖ **Dyrt, smärre otydligheter.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Fler produkttester hittar du på *pcforalla.se/tester*

BASISKA. EP-830 har tre olika gummiproppar – de största ger mest bas.

Creative dränker dig i mullrande bas

Mikrolurarna EP-830 har ett omfång som imponerar på papperet. I verkligheten bränner Creative allt krut på basen.

ÄNDA SEDAN MAN halade upp plånboken och köpte Cambridge Audio har Creative, mer eller mindre framgångsrikt, försökt få allmänheten att upptäcka företagets ljudprodukter. Dessa mikrosnäckor ligger i det så kallade mellanprissegmentet, vilket för de flesta vanliga dödliga betyder att de kostar i mesta laget.

Så vad får du då för pengarna?

Det enkla svaret på frågan är: mycket bas. Det är ofta ett lätt knep att maskera hörlurars tillkortakommanden, men behöver absolut heller inte vara något negativt om det görs med finess. Vilket dock inte är fallet med modellen EP-830.

Mullrande bas

Lurarna är av den populära typen som trycks in i örat som en öronpropp. Nackdelen är att sladden blir extremt känslig för beröring vilket du snabbt märker. Effekten kan liknas vid att höra sitt eget hjärta slå. Tre olika storlekar på gummiproppen följer med och ljudet skiljer sig spektakulärt mycket beroende på vilken du väljer. Ju större propp, desto mer bas.

Och bas, tja, det finns det alltså mycket av. Det mullrar och finns gott om botten. Problemet är att de nedre frekvenserna tar över ljudbilden totalt. Såväl mellanregister som diskant drunknar och försvinner. För många är det här acceptabelt, men för 500 kronor väntar vi oss faktiskt betydligt mer. Jämför vi med våra referenssnäckor, svenska Q-jays, är skillnaden som natt och dag. Här spelar diskanten klart, rent och krispigt utan att kännas vass. Creatives alternativ levererar i stället väldigt vassa och kalla toppar när vi tvingar fram dessa med equalizern. Fast även då stannar basen kvar och smutsar ned ljudbilden.

DANIEL GUSTAFSON

Creative EP-830

Tillverkare/läs mer: Creative, ***www.creative.com***
Frekvensomfång: 6-23 000 Hz.
Sladdlängd: 1,2 meter.
Tillbehör: Väska, tre gummisnäckor.
Cirkapris: 500 kronor.

⊕ **Mycket bas.**

⊖ **Obalanserad ljudbild, vass diskantåtergivning.**

1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Hitta din återförsäljare här: ***pcforalla.se/priser***

GRYMT BRA ERBJUDANDE! SPARA 370:-

5 nr av M3 + DVD-film

Sveriges största pryltidning

M3 ger dig stenkoll på alla nya, heta prylar. Varje månad får du läsa det senaste om allt från digitalkameror och mp3-spelare, till mobiltelefoner och hemmabioprodukter. Kort sagt, alla produkter du inte kan leva utan.

DVD-film: Falskmyntarna [Värde 199:-]

"Falskmyntarna" är baserad på den sanna berättelsen om den gigantiska falskmynterioperation som iscensattes av nazisterna i koncentrationslägret Sachsenhausen 1942. Filmen kammade hem en välförtjänt Oscar® för bästa utländska film och sedan premiären har den höjts till skyarna på filmfestivaler världen över.

☑ **JA TACK! Jag beställer 5 nr för endast 149 kronor+ DVD-FILMEN Falskmyntarna utan extra kostnad, värde 199 kr**

M3426

För/efternamn .....

Ev. företag.....

Adress .....

Postnr/ort .....

Telefon.....

E-post.....

Din film levereras normalt 2-3 veckor efter att din faktura är betald. Detta erbjudande kan inte kombineras med andra erbjudanden.

☐ Ja tack, jag vill gärna t a del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.

Erbjudandet gäller endast nya prenumeranter inom Sverige dock senast till den 30 september 2008. Du registreras med personuppgifter för att vi ska kunna fullfölja vår kundrelation samt ge dig förmånliga erbjudanden från IDG eller dess partners. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08- 453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till 3 år.

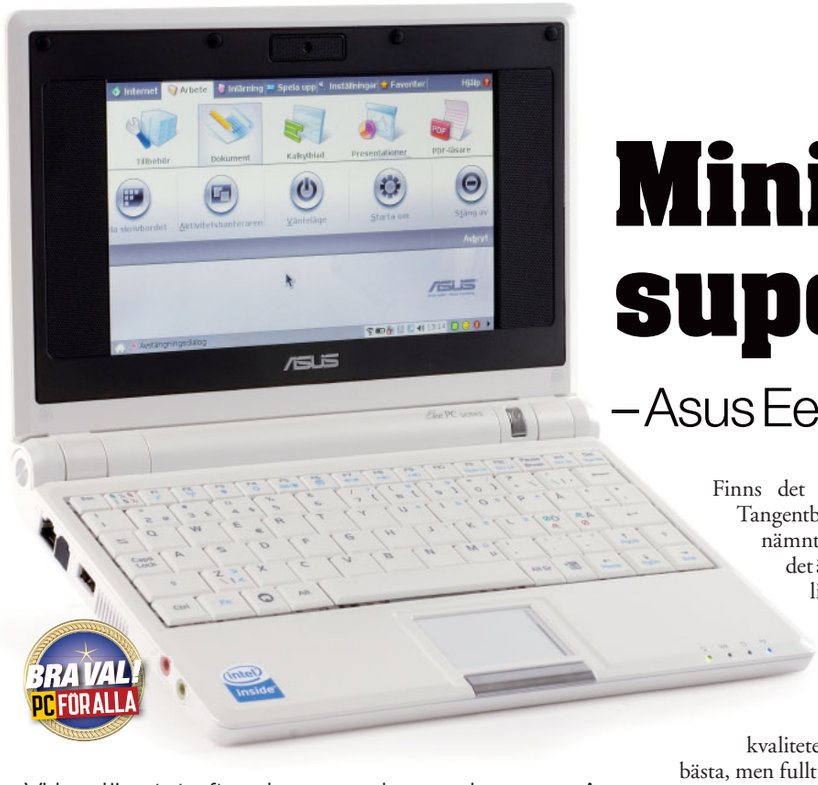
Våra prenumerationer gäller tillsvidare, vilket innebär att din prenumeration förlängs automatiskt. Du kan säga upp din prenumeration när som helst – utebliven betalning räknas dock inte som uppsägning.

1. POSTA– portot är betalt! 2. RING 08-453 61 00
3. BESÖK www.m3.idg.se/falskmyntarna

SVARSPOST
110 316 248
110 00 STOCKHOLM

M3 DIGITAL WORLD

M3 bjuder på portot

Minidator till superpris

– Asus Eee är äntligen i Sverige!

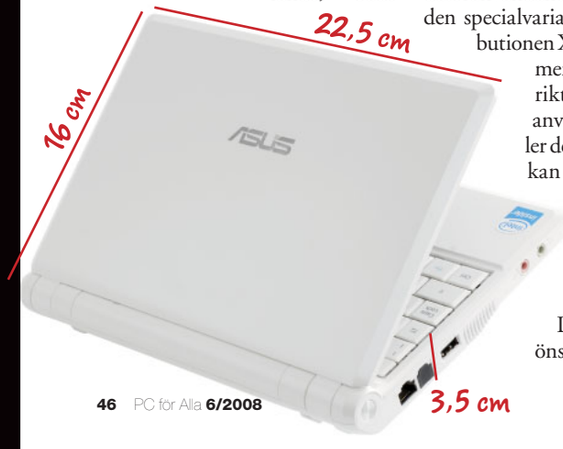
Vi har längtat efter den svenska versionen av Asus pyttedator för under 3 000 kronor. Men väntetiden har snudd på gjort den första modellen inaktuell.

DET FINNS GOTT om bärbara datorer som väger runt ett kilo. Och det finns många bärbara datorer som är förhållandevis billiga. Men kombinationen gör Asus Eee-pc nästan unik. 0,9 kilo dator för 3 000 kronor är svårslaget.

Självklart innebär den låga vikten och det låga priset att du får kompromissa om en massa saker. Tangentbordet är litet och svårt att skriva på om du inte har små händer eller kör pekfingervalsen. Skärmen på sju tum har en maxupplösning på 800 x 480 bildpunkter, vilket gör att det blir mycket rullande, både sid- och höjdledes. Processorn är knappast något spelmonster och hårddisken är liten. Även om det är en modern ssd-disk utan rörliga delar är den trots allt på ynkliga fyra gigabyte, tre av dem äts upp direkt av operativsystemet.

Men allt det är på sätt och vis oviktigt, för det här är den perfekta kombinationen av storlek, prestanda och pris för normalt datoranvändande. Dessutom är den specialvariant av Linuxdistributionen Xandros som kommer förinstallerad, riktigt enkel att använda och innehåller de flesta program du kan tänkas behöva. Det går även att installera XP eller mer avancerade varianter av Linux för den som önskar.

”Den perfekta kombinationen av storlek, prestanda och pris”

Finns det några nackdelar? Tangentbordet har vi redan nämnt. Inte nog med att det är litet, det är också lite väl plastigt till skillnad från datorn i övrigt som känns stadig och robust. Ljudkvaliteten är inte heller den bästa, men fullt acceptabel.

Kort batteritid

Batteritiden anges till 3,5 timmar av tillverkaren, men du kan glömma den tiden om du surfar trådlöst eller tittar på film. Det är inga större svårigheter att tömma batteriet på en halvtimme, men med lite smart energisparande lär du klara en långfilm i alla fall. Det vi dock saknar mest är bluetooth för att kunna koppla upp oss trådlöst med mobilen.

Asus Eee-pc är väldigt speciell. Många har försökt göra liknande apparater tidigare, men de flesta har misslyckats och användarna har inte brytt sig. Eee-pc har dock skapat mer eller mindre hysteri bland tillverkarna som plötsligt ska göra datorer i samma storlek och prisklass.

Uppföljare på gång

Detta är också kruxet med just denna modell av Eee-pc. Denna första modell av datorn släpptes i Asien för åtta månader sedan och hade jag testat den då hade jag skrikit religiösa ord och utan tvekan gett den 10 plus i betyg. Frågar ni mig om just denna modell om sex månader lär den inte få särskilt högt betyg, i alla fall inte med den nuvarande prislappen. Marknaden fullkomligt bubblar av liknande modeller med snabbare processorer, större skärmar, mer hårddiskutrymme och så vidare – allt till ungefär samma prislapp. Asus själva har flera nya modeller på gång, Dell kommer med en, MSI är på väg, Sony ryktas ha en modell under utveckling och så vidare.

Vi älskar konceptet, men rekommenderar bara ett köp om du har ett starkt behov av denna typ av dator redan i dag. Allt tyder på att fler och bättre modeller kommer att dyka upp inom kort.

MÅRTEN BRINK

Asus Eee-pc 701

Tillverkare/läs mer: Asus, www.asus.se och eeepc.asus.com
Processor: Intel Mobile Celeron 900 MHz
Minne: 512 MB ddr 2
Hårddisk: 4 GB ssd-disk
Operativsystem: Specialvariant av Linuxdistributionen Xandros
Skärm: 7 tum bredbild
Storlek (bredd x djup x höjd): 22,5 x 16 x 3,5 cm
Vikt: 0,9 kg
Portar: Vga, 3 x usb 2.0, sd-kortläsare, rj-45, 3,5 mm audio, 3,5 mm mikrofon
Övrigt: Webbkamera (0,3 megapixel), trådlöst (b/g)

⊕ **Lågt pris, enkel att använda, behändig.**

⊖ **Kort battertid, bättre modeller är snart här.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Fler produkttester hittar du på pcforalla.se/tester

Hygienisk mus är inte rädd för vatten

Belkins mus kan tvättas, men är inte särskilt skön att använda.

MED TANKE PÅ hur ofta du använder din datormus är det ganska äckligt att fundera över hur smutsig den är efter ett par års bruk. Inte för att undertecknad är någon biolog av rang, men det är väl ingen vågad gissning att en och annan ny livsform har grott i min gamla trotjänare till styrdon.

Belkin har tagit fram en lösning på problemet – en tvättbar mus. När du känner lusten falla på är det alltså bara att låta vattnet flöda. Du kan till och med tvåla in den lilla rackaren för den rätta känslan av fräschör. Faktum är att man garanterar att alla funktioner behålls så länge du inte kör den i diskmaskinen eller får för dig att tvätta usb-kontakten när du ändå är i farten.

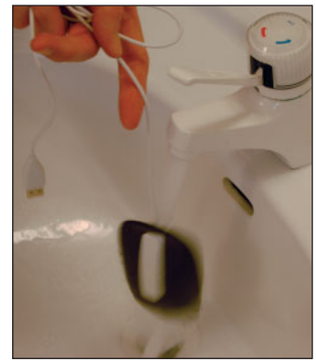

Så långt är allt väl. Men att använda musen i fråga är ingen skön historia. Förvisso är rullhjulet, i det här fallet i form av en tryckkänslig platta, en trevlig bekantskap som fler användare borde ta till sig. Och känsligheten på 1 200 dpi innebär att musen är kvick och exakt i svängarna.

För liten

Formen är däremot en helt annan femma. Musen är helt enkelt för liten för sitt eget bästa och gör att handen vilar onaturligt utan stöd. Det innebär i sin tur att musen knappast kan påstås vara skön att använda. Ergonomiskt sinnade backar därför redan vid åsynen av den gummibelagda tingesten. Kanske kan spädbarn uppskatta storleken och möjligheten till badvänliga aktiviteter. Vi andra letar vidare.

DANIEL GUSTAFSON

VATTENTEST. Musen överlevde vårt dränkningsförsök.

Belkin Washable Mouse

Tillverkare/läs mer: Belkin, 08-510 630 00, ***www.belkin.se***
Känslighet: 1 200 dpi
Cirkapris: 350 kronor.

⊕ **Kan tvättas, tufft rullhjul.**

⊖ **Inte bekväm att använda.**

1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Handbyggda högtalare laddar din Ipod

D´feldt handbygger högtalare i Kina. Ljudet i Audioengine 5 är förstklassigt – och dyrt.

REDAN UNDER UPPACKNINGEN står det klart att det här är något i hästväg. Trots de för ögat smäckra måtten skvallrar tyngden om att här finns resurser under det vitlackerade chassit. Hopräknade väger dessa biffar en bit över tio kilo. Jämför gärna med dina vanliga datorhögtalare som sannolikt skulle passera för smågodis i kassan hos din lokala Ica-handlare.

Varje enhet är utrustad med ett stycke kevlarförstärkt baselement samt diskantelement. Den vänstra högtalaren som väger markant mer än sitt syskon innehåller även en diskret volymratt, dubbla 3,5-millimetersingångar för ljudkällor, utgång för dig som planerar att koppla in en extern baslåda samt en kontakt som gör det möjligt att ladda din Ipod direkt i högtalaren. Häri vilar även en inbyggd förstärkare.

Fantastiskt ljud

Trots den misstänkt ransonerade storleken spelar högtalarna inte bara hyfsat högt – de tar dessutom i från tårna utan att skära eller dista när du vevar volymsnurran i botten. Ljudbilden är varm och känns förvånansvärt luftig. Återgivningen är väldigt tydlig och befriande ogrötig. Här hörs den mullrande basen utan att för den sakens skull överskugga höga frekvenser eller förinta mellanregistret.

Det hade varit trevligt med en inbyggd equalizer. Å andra sidan har så gott som alla bärbara musikspelare och din dator den funktionen, så gnället är inte helt befogat. Men ändå. Det stora problemet med Audioengine 5 handlar i stället om hur djupt hålet i din plånbok blir efter ett inköp. Drygt 3 500 svettiga riksdaler köper dig ett fantastiskt ljud, men stålar är stålar och det höga priset får sig en känga i form av poängavdrag.

DANIEL GUSTAFSON

D´feldt Audioengine 5

Tillverkare/läs mer: D´feldt, 08-551 101 92, ***www.dfeldt.se***
Storlek: 25 x 18 x 20 cm.
Vikt: 12,6 kg.
Watt: 70 W (45 W rms = riktiga wattstyrkan, det vill säga vad du kan spela utan att det låter illa).
Omfång: 60-22 000 Hz.
Cirkapris: 3 500 kronor.

⊕ **Mycket bra ljud, inget hafsbygge.**

⊖ **Priset är i en liga för sig.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Hitta din återförsäljare här: ***pcforalla.se/priser***

Trist snygging försvinner i mängden

Sony Ericssons Z770i är sobert formgiven, men stinker dussinprodukt lång väg.

VISST, VI SKA väl vara ärliga och medge att det inte bara är den svenskjapanska mobilkoncernen som siktar på världsrekord i produktlanseringar. Hela mobilbranschen verkar ha kläckt den ”briljanta” idén att ta igen de vikande vinstsiffrorna genom att prångla ut allt fler modeller.

Resultatet är givetvis att vi alltmer sällan plockar upp något nytt och imponeras på allvar.

Sony Ericsson Z770i är en ganska läckert formgiven vikmodell av klassiskt snitt. Inslagen av metall är tacksamma och den lilla skärmen på framsidan förvandlas till minimal sminkspegeln när den inte skvallrar om pågående aktivitet. Uppfälld faller intrycket en aning, det andas plötsligt budgettänkande trots att knapparna har det rätta klicket.

Kan användas som modem

Lokaliseringstjänsten Google Maps finns inlagd och modellen har även utrustats med firmans nyputsade webbläsare vilket underlättar surfandet. Med stöd för höghastighetsdata går det även lite snabbare än vanligt att just surfa och teoretiskt kan du därför även koppla upp mobilen mot din bärbara dator och använda den som halvsnabbt modem. Men den målgrupp som har det behovet kommer inte att göra så. De har ju sedan något år tillbaka redan en surfpuck till den bärbara datorn som används när de inte använder de allt vanligare trådlösa nätverken som finns lite varstans.

För att vara just en surftelefon är det ju också, precis som hos syskonmodellen K660i, väldigt märkligt att Sony Ericsson inte byggt in wifi-stöd. Men det är klart, sviktar vinstmarginalen får man väl, eh, göra vissa besparingar.

”Märkligt att Sony Ericsson inte byggt in wifi-stöd”

Annars finns det mesta som vi förväntar oss av en modern mobiltelefon. Du har dels Sony Ericssons fina mediespelare som via tjusiga menyer låter dig kika på både bilder (det kommer du inte att göra), film (nej inte det heller) och lyssna på musik (kan hända, men investera i ett minneskort först).

Kameran är den vanliga mellanmjölksvarianten på två megapixel och fångar glåmiga bilder med klar blåsticksvarning vid optimala förhållanden. Vilket alltså inte innebär att du kommer att använda den som festkamera då varken lampa eller blixt ingår.

Mitt i allt gnäll vill vi flagga för det trevliga initiativet att slänga med ett helt okej bluetooth-headset i stället för det vanliga, sladdiga krimskramset vi brukar få leka med. Undrar om ekonomiavdelningen på Sony Ericsson informerats om beslutet?

DANIEL GUSTAFSON

Sony Ericsson Z770i

Tillverkare/läs mer: Sony Ericsson, 013-24 45 00, ***www.sonyericsson.se***

Band: 900/1800/1900 (gsm), 2100 (3g), hsdpa.

Mediespelare: Ja (mp3, aac, eaac, wav, mp4, 3gp, wmv9, jpg).

Kamera: 2 megapixel.

Skärm: Tft-skärm (262 144 färger), 320 x 240 pixel.

Angiven batteritid: 9/4,5 timmar (tal, gsm/3g), 330 timmar (standby, gsm samt 3g).

Övrigt: Bluetooth-headset ingår.

Storlek: 9,3 x 4,8 x 1,6 cm.

Vikt: 91 gram.

Cirkapris: 2 700 kronor.

⊕ **Snygg, bluetooth-headset ingår.**

⊖ **Saknar bett, dussinprodukt.**

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

Fler produkttester hittar du på ***pcforalla.se/tester***

Datorställ räddar nacke och rygg

Har du en bärbar dator bör du investera i ett ergonomiställ! Sitecom TE-002 rekommenderas.

FÖR MÅNGA KNEGARE har den hederliga stationära burken på jobbet sedan länge pensionerats till förmån för ett mer portabelt syskon. Och visst är det klockrent att lätt kunna ta med sitt jobb på bussen, till hemmet eller (i värsta fall) på semestern.

Nackdelen är givetvis att ergonomin blir lidande. För där det sedan åratal funnits fräcka möss och tangentbord som tar fajten mot kroppslig ohälsa är din superdyra bärbara dator rena stenålderskisen i jämförelse. Och inte hjälper det heller att bara investera i nämnda externa tillbehör.

En stor bov i dramat är nämligen skärmens låga placering. Tänk själv hur du varje dag kurar framför datorn. Snabbspola fram tjugo år och tänk dig själv aningen tunnhårigare (eller gråhårigare) med en fysisk hållning à la Ringaren i Notre Dame.

Kan bli din räddning

Sitecom har två lösningar på ditt problem – ett billigare och bra, ett dyrare och bättre. Snikvarianten, döpt till TE-001, är ett ställ byggt i plast som går att ställa i tre lägen. Lägg till 200 kronor så får du lyxvarianten i lättviktsaluminium som har dubbla antalet lägen, snurrplatta och dessutom kommer med ett fodral i neopren (ett syntetiskt gummimaterial) och som sidoknäcker som musmatta. Trots den ringa vikten står både små och stora datorer stadigt utan att vingla.

Poängen? Givetvis att höja upp skärmen så att den ligger i linje med dina ögon. Då minskar belastningen på nacke och rygg. I kombination med en ergonomisk mus och tangentbord (undertecknad är grymt svag för Microsofts Natural Ergonomic Desktop) är det här en investering som på sikt kan rädda dig från kutrygg och värk.

DANIEL GUSTAFSON

Sitecom Notebook Stand TE-002

Tillverkare/läs mer: Sitecom, ***www.sitecom.com***

Vikt: 616 gram.

Tillbehör: Väska i neopren (kan också användas som musmatta).

Cirkapris: 400 kronor.

⊕ **Ovärderligt för dig som använder den bärbara datorn i kontorsmiljö.**

⊖ **Någon hundralapp billigare hade inte skadat.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Hastighetsrekord för Nvidia

Sparkle Geforce 9800 GX2 1024MB är ett riktigt snabbt grafikkort, men smakar det så kostar det.

KAMPEN OM KUNGAKRONAN mellan ATI och Nvidia går vidare. För ett par nummer sedan testade vi ATI:s senaste flaggskepp, kortet Asus EAH3870 X2 1GB. Nu slår Nvidia tillbaka med Sparkle Geforce 9800 GX2 1024MB.

För att kunna jämföra korten på ett rättvist sätt testar vi dem i samma dator – speldatorn Pyro Vortex Gamer som fick betyget 9 i PC för Alla 12/07.

Resultaten för månadens grafikkort Sparkle Geforce 9800 GX2 1024MB kan därför jämföras med de för de tidigare testade korten; bland annat Asus EAH3870 X2 1GB (PC för Alla 4/08), budgetkortet Asus Geforce 8800GT 512 MB (PC för Alla 1/08) och storasyskonet Geforce 8800GTX 768 MB (PC för Alla 12/07).

När vi kör igång våra tester visar det sig snabbt att vårt kort är ny herre på täppan, om än med liten marginal. Testresultatet 14 134 i 3d Mark 06 är det snabbaste hittills! Skillnaden jämfört med Asus EAH3870 X2 1GB (som fick 13 803 poäng) är dock inte stor. Däremot utklassas 8800GT (11 049 poäng) och 8800GTX (11 222 poäng).

Kraftfullt men dyrt

Även när vi mäter antalet fps (frames per second) i några populära och krävande spel tar det nya kortet hem segern. I Half-Life 2: Episode 2 (med upplösningen 1 680 x 1 050 bildpunkter) får det ett snitt på 98 fps (91 för EAH3870, 71 för 8800GT och 76 för 8800GTX) och i det mer krävande Bioshock fick vi ett snitt på 95 fps (87 för EAH3870, 68 för 8800GT och 71 för 8800GTX). Slutligen körde vi Medal of Honor: Airborne och fick snittet 88 fps (78 för EAH3870, 58 för 8800GT och 60 för 8800 GTX).

SNABBIS. Grafikkort i värstingklassen både vad gäller hastighet och pris.

Med andra ord är Sparkle Geforce 9800 GX2 1024MB grafikkortet för dig som vill ha det snabbast tänkbara kortet just nu. Även när man tittar på utgångarna imponerar det med två dvi-i-portar och en hdmi-port.

För Sparkle Geforce 9800 GX2 1024MB får du hosta upp nästan 5 000 kronor. Det är mycket pengar. Bara för riktiga spelfanatiker med andra ord.

JAN SANDBLADH

Sparkle Geforce 9800 GX2 1024MB

Tillverkare/läs mer: Sparkle *www.sparkle.com.tw*
Minne: 1 GB.
Tillverkare chipsset: Nvidia.
Anslutningar: 2 dvi-i, hdmi.
Cirkapris: 4 900 kronor.

⊕ Vrålsnabbt, hdmi-utgång.

⊖ Stort och utrymmeskrävande, dyrt.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Bildspel för hela familjen

Magix Xtreme Photostory on CD & DVD 7 ger dina digitala bilder nytt liv när du visar dem på din tv.

ATT TITTA PÅ digitala bilder på datorskärmen går förstås bra, men är det många som ska se på bilderna samtidigt är det smidigare att visa dem på en tv. Vill du höja kvaliteten på bildvisningen ytterligare ett par snäpp kan du skapa ett bildspel av dina bilder, vilket är precis vad programmet Magix Xtreme Photostory on CD & DVD 7 gör.

Att använda programmet är nästan löjligt enkelt, oavsett om du skapar ett bildspel helt på egen hand eller använder dig av någon av de hjälpredor som finns inbyggda i programmet. Att allt är på svenska gör inte saken sämre.

Du släpper de bilder du vill använda i ett av programmets fönster. Du kan sedan enkelt redigera varje bild för sig och bestämma hur den ska visas, eller ändra inställningarna för alla bilder i bildspelet på en gång.

Valmöjligheterna för bildspelet och bilderna i det är många. Du kan exempelvis ange hur länge varje bild ska visas, lägga in bakgrundsmusik, lägga till text och skapa snygga övergångar mellan bilderna. Kort sagt, du kan skapa ett bildspel som är exakt så som du vill ha det.

Bränn och visa

När du är nöjd med ditt bildspel bränner du inifrån programmet ned det på en cd- eller dvd-skiva. Du kan styra om menyerna ska vara animerade eller inte och välja mellan format som dvd, vcd och svcd.

Problemet är att hela idén med programmet känns tämligen tveksam. Visserligen kan du göra häftiga saker med dina bilder, men faktum kvarstår – är inte dina bilder tillräckligt intressanta spelar det ingen roll hur mycket lullull du lägger till med ett program.

Dessutom finns det gott om gratisprogram för samma sak. Visserligen inte lika kraftfulla (eller lättanvända) som Magixs program, men du sparar 400 kronor.

JAN SANDBLADH

VIKTIGT MED TITLAR. Du kan lägga till en titel på din film om du vill.

Magix Xtreme Photostory on CD & DVD 7

Tillverkare/läs mer: Magix, *www.magix.com*
Språk: Svenska/engelska.
Systemkrav: Windows XP/2000/Vista, 512 MB ram, cd/dvd-brännare.
Cirkapris: 400 kronor.

⊕ Kraftfullt. Många funktioner. På svenska. Lättanvänt.

⊖ Tveksamt användningsområde. Dyrt.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Enkelhet är hörlurar så bekväma att du bara känner musiken.

Philips Advanced Acoustics Headphones känns lika bra som de ser ut och som de låter. Den ergonomiska designen ger en perfekt passform för ett otroligt ljud, var du än är och vad du än gör. Se skillnaden. Hör skillnaden. Känn skillnaden.

www.philips.se/advancedacoustics

PHILIPS

sense and simplicity

Fyra mångsidiga BÄRBARA – som passar alla

Ibland har du alldeles specifika önskemål om vad din bärbara dator måste klara, men oftast vill du ha en allround-maskin som klarar det mesta hyfsat bra – en ”folkdator”. Vi har testar fyra sådana modeller – alla med Windows Vista – där den billigaste inte kostar mer än 5 000 kronor.

I RÄKNAR FRAM våra deklarationsuppgifter på den, vi skriver mejl till vänner och familj, vi sparar våra filmer och bilder och vi sköter våra bankärenden. En dator är en investering, både i tid och i pengar. Och den följer med oss under flera år av livet och spelar en betydligt större roll än vad den gjorde för bara några år sedan. Då vill det också till att den fungerar.

Kolla minne och hårddisk

En dator ska inte behöva stanna till och tänka så fort vi högerklickar på något. Den ska inte ta flera minuter att starta, och det ska gå snabbt att föra över filer till och från den. För det krävs det att vissa grundläggande villkor uppfylls.

Fredrik Granlund
E-post: fredrik.granlund@idg.se

Till att börja med måste datorn ha tillräckligt mycket minne. Windows XP klarade sig med relativt lite minne. Vista har en ny minneshanteringsfunktion som mycket väl kan löna sig för en dator med mycket minne och en snabb hårddisk, men som ställer till det rejält för datorer som bara nätt och jämnt når upp till systemkraven. Windows Vista förlagrar nämligen de program som operativsystemet tror, eller har lärt sig, att du brukar använda ofta.

Om du har gott om minne i datorn, och hårddisken är snabb, fylls minnet på ganska snabbt med det som ska kunna snabbstartas. Men har du en långsam hårddisk (och hårddiskarna i en bärbar dator är långsamma – mycket på grund av busshastigheten) tar det en stund. Och med lite minne blir det trångt om utrymmet. När ett program sedan startas som inte är förlagrat måste minnet först tömmas på så mycket information som behövs, och sedan fyllas på nytt. Det här har ställt till det för våra gamla testmetoder som inte fungerar alls på Windows Vista, och det kommer garanterat att ställa till det för dig.

Alltså behöver du en snabb hårddisk och mycket minne. Men det räcker inte med det. Många arbetsuppgifter för en dator kräver en snabb processor också. Allt fler använder datorn för att se på, och redigera, sina digitalkamerabilder. Att redigera filmer från sin videokamera blir också vanligare. Det kräver både mycket minne och en snabb processor.

Allt det här testar vi. Vårt testprogram PC Mark Vantage går igenom användningsområde efter användningsområde och hårdtestar datorns kapacitet.

Kolla minne och hårddisk

Inför det här testet kontaktade vi landets olika datorleverantörer för att få in allround-datorer runt 10 000 kronor. Resultatet blev jämnt,

åtminstone i toppstriden. Totalt sett är det Asus dator som kammar hem förstapriset, men Zeptos modell kommer inte långt efter. Och samtliga datorer är prisvärda.

Den enda maskin som inte riktigt når upp till prestandakraven är den från Lenovo. Men ingen av deras modeller säljs i det mellanprissegment i vilket våra ”folkdatorer” ingår. I stället, hävdar de själva, går datorerna att konfigurera med mer minne eller snabbare processorer vid köpet. I grundutförandet är datorn visserligen billig, men orkar inte riktigt med vad vi anser att en dator ska klara.

Mest batteritid för pengarna får du med Toshibas dator. Å ena sidan gav vårt testprogram Battery Eater väldigt olika betyg – så olika faktiskt att vi fick köra testprogrammet flera gånger för att verifiera resultatet. En gång höll det i tre timmar, en annan i knappt två timmar (resultatet i tabellen på sidan 56 är genomsnittsvärdet). Men oavsett hur man räknar höll den igång dubbelt så länge som konkurrenterna.

Uppskattad dvi-port

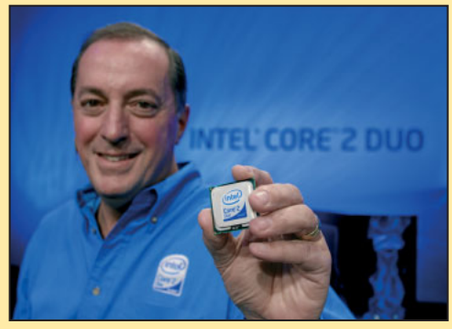
Asus, testvinnaren, bjuder på allt som konkurrenterna har utom möjligen en lång batteritid. Datorn går att spela på, den har maximalt med minne hos en 32-bitarsdator – 32 gigabyte – och en dvi-port. Det är alldeles utmärkt. Nästan alla nya bildskärmar som säljs är av lcd-typen, och nästan alla har den digitala dvi-kontakten. Dvi ger betydligt skarpare och bättre bild än den via den gamla analoga vga-kontakten. Det är mycket märkligt att inte fler tillverkare bygger in en sådan.

Fundera på en extern skärm

Att ha en extern bildskärm till din bärbara dator när den står hemma på skrivbordet är en mycket bra idé. Synvinkeln höjs, och skärmen är normalt större än den inbyggda. Det ger mycket bättre ergonomi för nacke och ögon, jämfört med att sitta hopkrupen över sin bärbara dator med armbågarna i öronhöjd. Dessutom kan du ställa in bildskärmarna så att de bildar ett gemensamt Skrivbord. Skriver du av siffror från en webbsida kan du ha webbläsaren i ett fönster och din ordbehandlare i det andra. Mycket praktiskt! ●

Minne och processor avgör prestandan

UPP TILL UNGEFÄR två gigabyte är det minnet som avgör hastigheten på din nya bärbara dator. Har du mer minne är det processorn som avgör takten. Satsa därför på minst två gigabyte internminne. En snabb processor med lite minne gör ingen märkbar skillnad. Hårddisken lever dessutom längre om du är frikostig med minnet, eftersom den inte behöver mellanlagra lika mycket information när det vanliga minnet tar slut.

LITEN MEN SNABB. Paul Otellini på Intel visar en Core 2 duo-processor. En bra processor i kombination med mycket minne ger dig en snabb dator.

Så hänger grafiken ihop med batteritiden

LÅNGSAMMARE 3D-GRAFIK ger längre batteritid och bättre systemstabilitet. De flesta bärbara datorer har fortfarande grafikkretsar som delar på datorns minne för att lagra ytstrukturer och polygonalgoritmer. Det går fruktansvärt långsamt, men har den fördelen att strömförbrukningen (och värmeutvecklingen) hålls nere. Allt fler datorer utrustas med betydligt mer kompetenta grafikkretsar från Nvidia och ATI. Det gör att du kan spela avancerade 3d-spel, men det förkortar också batteridriftstiden alternativt gör datorerna större och klumpigare (högre värmeutveckling innebär större fläktar vilket i sin tur innebär större batteri). Välj rätt dator för dina behov!

På nästa sida: De 4 testade datorerna

Test: 4 bärbara datorer

Asus vinner på finesserna

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

I ASUS M51SN-AS049C får du en alldeles strålande skärm. Den är inte den mest ljusstarka i testet, men du får garanterat bäst kontrast. Tittar du ofta på film på datorn är det egentligen det viktigaste.

Det separata numeriska tangentbordet är ett stort plus i kanten. Det är betydligt lättare att jobba i Excel om du slipper sitta och trycka på knapparna ovanför bokstavstangenterna.

3 GB internminne ingår, vilket är vad en 32-bitarsdator maximalt kan adressera. Full poängpott även där alltså.

En kul finess är den inbyggda webbkameran. Den går att snurra runt ett halvt varv, och visa den du chattar med hur det ser ut ur din synvinkel. Både kul och användbart.

TITTUT. Asus har en vridbar inbyggd webbkamera.

Den svängbara webbkameran gör att skärmen blir lite högre än vanligt. Det skapar i sin tur lite extra utrymme för styrplattan som har fått växa till sig lite à la Apple. Trevligt! Och hurra för dvi-kontakten; vem ansluter en bildskärm via den analoga utgången 2008?

Budget-Lenovo utan krusiduller

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

”VARSÅGOD OCH glid fingerstryck” uppmanar datorn i en ruta så fort du slår på **Lenovo 3000 N200 TY2EGMS**. Vill du inte det går det lika bra att ”inkom med windows lösenordet”. Behöver du hjälp kan du klicka på ”Hangledning”. För att få bäst möjliga kontakt mellan fingret och fingeravtrycksensorn bör du ”starta spännvidder från den sista knogeskarven”. Varför ska man lita på säkerheten hos ett företag som inte ens kan stava?

Det här är Lenovos absoluta budgetdator, men företaget väljer ändå att ställa upp med den i testet. Den ska klara allt, upplyser Lenovo. Och det är lätt att uppgradera med en snabbare processor eller mer minne. Och jag gillar tanken. Datorn klarar det mesta utom spel, och den är enkel och lättanvänd utan krusiduller.

Det enda jag är skeptisk mot är fingeravtrycksläsaren. Den är helt enkelt onödig. Om man vill ha en budgetdator utan onödigheter så känns de extra hundralapparna för fingeravtrycksläsaren som en helt ovidkommande utgift. Spara in på den och ge kunderna mellanskillnaden, Lenovo!

KOLL. På framsidan sitter indikatorer för nätverk, batteri med mera.

13 kontakter som är bra att känna igen

DVI. Digital video interface. Digital skärmanslutning. Kräver dvi även i andra änden (skärmen).

HDMI. En ny anslutning för ljud och bild som klarar alla tänkbara hdtv-upplösningar. Som dvi, fast med ljud.

IEEE 1394 (FIREWIRE). Används mest för att ansluta dv-kameror.

IR-PORT. Ir-mottagare som kommunicerar med till exempel mobiltelefoner och handdatorer.

LJUD IN. Ljudingång för mikrofon eller exempelvis en cd-spelare.

LJUD UT. Ljudutgång till externa högtalare eller hörlurar.

Fler tester hittar du på: *pcforalla.se/tester*

som klarar det mesta

Flitig Toshiba med brister i skärmen

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

EN STOR BLÅ ”Satellite”-logotyp på framsidan av **Toshiba Satellite A200-25R** stör mig hela tiden när jag jobbar. Den har det där speciellt störande led-utseendet som gör att ögat letar sig bort från skärmen. Det är inte bra.

Sämst är skärmen. Den saknar kontrast och färgintensitet, vilket inte är speciellt bra när den faktiskt marknadsförs som en multimediedator. Högtalarna är speciellt utformade och ska ge extra mycket bas. Och ljudet är faktiskt helt okej för att komma från en bärbar dator. Men vem vill se film på en skärm som är så här dålig? Tvärtom lämpar sig datorn bäst för jobb. Och det är synd, för batteritiden är nästan dubbelt så lång som närmaste konkurrent. Det här skulle kunna vara en suverän filmdator för långa tåg- och flygresor.

NAVIGERING. Toshiba har lagt snabbfunktioner i styrplattan.

Toshibas snabbfunktioner via styrplattan har irriterat mig förut, men nu har den fått en enkel aktiveringsyta som gör att du inte kommer åt funktionerna av misstag lika lätt längre.

Zepto skallrar vid dubbelklick

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

ZEPTOS DATOR ÄR SÅ anonym du kan tänka dig att en bärbar dator kan vara. Inga uppseendeväckande knappar, inga skjutreglage och inga konstigheter på styrplattan. **Zepto 3415W** är rakt upp och ned en svart bärbar dator. Och jag gillar det. Det är såhär en dator ska se ut, utan en massa knepigheter som drar uppmärksamheten från det faktum att en dator ska användas till din egen kreativitet – inte någon annans. Dessutom är den snabb och utrustad med en riktig bra skärm.

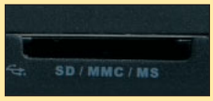
Högtalarna är däremot inte speciellt bra. De låter hyfsat på låg volym, men drar du på lite så skallrar de (mer än konkurrenternas, ska sägas – högtalare hos bärbara dator är aldrig speciellt bra).

Ett annat minuspoäng delar jag ut till styrplattan. Jag gillar att dutta på styrplattan i stället för att klicka på knappen för ett enkelklick. Två styrplattedutt för ett dubbelklick. Men gör man det skallrar hela plastchassit. Det är inte bra.

Den här bärbara dartorn har ett 64-bitars operativsystem. Det kräver mer minne än motsvarande 32-bitarsteknik, men är i teorin i gengäld snabbare.

SNABBKNAPPAR. Direktvägar till bland annat mejl och mediespelare.

MINNESKORTSLÄSARE. Kortplats för minneskort från till exempel digitalkameror eller mp3-spelare.

MODEM. För att ansluta till internet när du inte har tillgång till bredband.

NÄTVERK. Här stoppar du nätverkskabeln för att surfa snabbt med bredband.

SURROUNDLJUD UT. Separat utgång för ljud till bakre externa högtalare.

USB. Universal serial bus. Finns i två varianter: 1.1 och 2.0.

VGA. Analog bildskärmsanslutning. Kallas även dsub efter själva kontaktdonets benämning.

S-VIDEO. Används för att ansluta dator till tv eller projektor (utan ljud).

Asus och Toshiba i tät

	Asus M51SN-AS049C	Lenovo 3000 N200 TY2EGMS
Tillverkare/kontakt	Asus, 08-587 694 07, www.asus.com	Lenovo, 08-511 610 00, www.lenovo.com/se
Processor	Intel Core 2 duo T8300, 2,4 GHz	Intel Pentium Dual Core T2390
Minne	3 GB	2 GB
Kretsuppsättning	Intel PM965	Intel GM965
Grafikkort	Nvidia Geforce 9500M GS	Intel GMA X3100
Hårddisk	250 GB	250 GB
Dvd-spelare/brännare	Dvd-brännare (dubbla lager)	Dvd-brännare
Nätverkskort	Ethernet 10/100/1000 + 802.11a/g/n.	Ethernet 10/100 + 802.11a/b/g.
Utgångar	4 st usb 2, vga, s-video, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare, dvi.	4 st usb 2, vga, s-video, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare.
Mått (bredd x höjd x djup)	36,5 x 4 x 26,9 centimeter	33,5 x 3,6 x 24,7 centimeter
Vikt	3 kilo	2,5 kilo LÄTTAST
Pekdon	Styrplatta	Styrplatta
Bildskärm	15,4 tum	15,4 tum
Operativsystem	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
Garanti	2 år	1 år
Telefon- och mejlsupport	2 år	90 dagar
Cirkapris*	12 000 kronor	5 000 kronor BÄSTPRIS
⊕	Snabb.	Billigast.
⊖	Dyrast i testet.	Långsam.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

*** Observera att priset som anges är rekommenderat cirkapris och att du nästan alltid kan hitta datorerna till bättre pris i butik. Kolla in *pcforalla.se/priser* för**

Liten lista med datorord

BLUETOOTH. Radioteknik som ersätter sladdar mellan olika enheter.

DVD. Digital versatile disc. Optiskt lagringsminne enligt hålkortsprincipen.

HÅRDDISK. Sekundärt skivminne där program och data lagras över tiden.

INTERNMINNE. Primärminnet där processorn lagrar instruktioner och data.

MPEG2. En populär komprimeringsteknik för video.

MPEG3. En populär komprimeringsteknik för ljud (kallas vardagligt för mp3).

PROCESSOR. Huvudberäkningskresten i en dator. Även cpu (central processing unit).

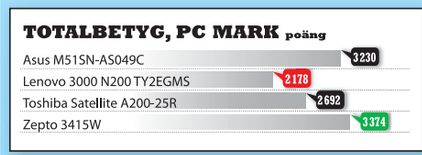
TFT. Thin film transistor. Den modernaste varianten av lcd-skärmar.

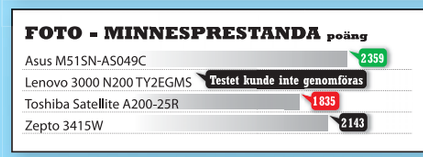
Är batteritiden så dålig?

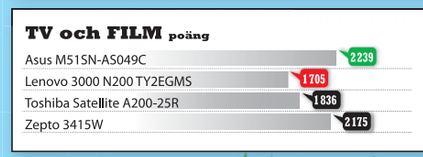
I SNITT ARBETAR folk med sina datorer bara tjugo procent av den tid de går på batterispänning. Resten av tiden står de bara och går. Då tar energisparfunktionerna över och släcker skärmen, drar ned hårddiskarna i viloläge och sätter processorn på sparlåga. Spelar du krävande spel håller batteriet maximalt en tredjedel så länge som om du skriver lite då och då i en Excel-fil.

I vår batteritidsmätning använder vi Battery Eater, som belastar processor och hårddisk maximalt. Sedan räknar vi om det värdet för att få fram en så realistisk batteritid som möjligt för vanligt datoranvändande. Vårt värde är fortfarande oftast lägre än vad tillverkarna anger, eftersom deras värden ofta bygger på att alla strömsparfunktioner används maximalt.

Här är alla testade

Fler tester hittar du på: *pcforalla.se/tester*

kamp om vinnartiteln

Toshiba Satellite A200-25R	Zepto 3415W
Toshiba, 0200-21 21 00, www.toshiba.se	Zepto, 040-601 31 00, www.zepto.se
Intel Core 2 cuo T5450	Intel Core 2 duo T8300, 2,4 GHz
3 GB	4 GB
Intel GM965	Intel PM965
ATI Mobility Radeo HD 2600	Nvidia Geforce 8600M GT
200 GB	320 GB STOR HÅRDDISK
Dvd-brännare (dubbla lager)	Dvd-brännare (dubbla lager)
Ethernet 10/100 + 802.11a/b/g.	Ethernet 10/100/1000 + 802.11a/b/g/n/wpro (300 Mbit/s).
4 st usb 2, vga, s-video, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare.	4 st usb 2, vga, s-video, firewire, nätverk, modem, ljud in, ljud ut, minneskortsläsare.
36,2 x 3,4 x 26,7 centimeter	35,5 x 3,5 x 25,7 centimeter
2,7 kilo	2,9 kilo
Styrplatta	Styrplatta
15,4 tum	15,4 tum
Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
2 år	1 år
2 år	Livstid
9 000 kronor	9 600 kronor
Prisvärd, lång batteritid. BÄST BATTERITID	Kompakt, prisvärd.
Dålig skärm.	”Skallrig”.
1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10
bästa pris just nu!	

BRA VAL! PC FÖR ALLA

datorers olika värden

GRÖN = BÄST
RÖD = SÄMST

SPEL poäng

Asus M51SN-AS049C	3158
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	1060
Toshiba Satellite A200-25R	2316
Zepto 3415W	3156

PRODUKTIVITET poäng

Asus M51SN-AS049C	2781
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	2417
Toshiba Satellite A200-25R	2293
Zepto 3415W	3458

MUSIK poäng

Asus M51SN-AS049C	3656
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	2502
Toshiba Satellite A200-25R	2764
Zepto 3415W	3055

HÅRDDISK poäng

Asus M51SN-AS049C	2930
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	2910
Toshiba Satellite A200-25R	2844
Zepto 3415W	2416

KOMMUNIKATION poäng

Asus M51SN-AS049C	3027
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	2343
Toshiba Satellite A200-25R	2392
Zepto 3415W	3463

BATTERITID tim,min

Asus M51SN-AS049C	2.47
Lenovo 3000 N200 TY2EGMS	3.05
Toshiba Satellite A200-25R	5.45
Zepto 3415W	2.50

Så testar vi datorerna

KRAVET VAR ATT priset på datorerna inte översteg 12 000 kronor, och att de klarade de prestandakrav vi satt upp, bland annat att köra Windows Vista.

Vi testar datorerna med programmet PC Mark Vantage som använder en rad testrutiner där vanliga arbetsformer simuleras – du hittar alla delarna nedan.

När vi testar bärbara datorers batteritid använder vi batteritestprogrammet Battery Eater. Utifrån det resultatet räknar vi sedan fram ett värde som är en genomsnittlig totaltid som så realistiskt som möjligt visar hur länge batteriet orkar driva datorn vid normalt arbete.

Tänk på att den verkliga batteritiden i hög grad påverkas av vad du gör. Ju mer du belastar processor, hårddisk, cd- eller dvd-spelare och så vidare, desto kortare tid orkar datorn hålla igång. Spelar du ett 3d-intensivt spel, Crysis för att ta ett exempel, orkar datorn kanske bara i tjugo minuter, medan du utan vidare kan ordbehandla i ett par timmar på en batteriladdning.

Totalbetyg, PC Mark Vantage. Det här totalbetyget avser datorns genomsnittliga prestanda, och det plockar poäng från de olika delmomenten. Totalbetyget är jämförbart mellan alla datorer som kör testprogrammet, vilket gör att du kan följa din dators kapacitet under åren genom att följa betygsutvecklingen.

Foto (minnesprestanda). Programmet drar ut, roterar och förminskar ett stort antal digitala bilder. Operationerna tynger dels ned processor och minne, dels hårddisken.

Tv och film. Här mäts datorns förmåga att spela upp högupplöst film – något som i första hand belastar processor och minne.

Spel. Speldelen testar grafikkortets förmåga att rita upp avancerade 3d-miljöer, tillsammans med ett moment där datorns processor belastas hårt. Testdelen motsvarar det fristående programmet 3d Mark.

Musik. Dels testas datorns förmåga att konvertera okomprimerad musik till mp3, dels datorns hastighet vid hantering av musikdatabaser. Den första delen arbetar med processorkapaciteten, den andra med hårddiskens söktider.

Kommunikation. Testet handlar om datorns prestanda när det gäller webbaktiviteter och e-post, samt om ip-telefoni via Skype och Live Messenger.

Produktivitet. Produktivitet inbegriper delar från alla ovanstående moment, men i samma testomgång.

Hårddisk. Den sista delen av de olika testmomenten i PC Mark Vantage handlar om hårddiskens hastighet när det gäller att läsa, skriva och söka information på skivorna.

HÄR ÄR SVERIGES BÄSTA MOBILA BREDBAND

Lägre priser och högre hastigheter. Den här sommaren är det mer lockande än någonsin att skaffa mobilt bredband. PC för Alla har testat alla operatörer – och hjälper dig att välja rätt.

Sommar och semester behöver inte betyda att du är bortkopplad från internet. Vi är fler och fler som vänjer oss vid att alltid ha tillgång till nätet, och det här är något vi vill ha även när vi är lediga och på resande fot. Lösningen heter mobilt bredband.

– De mobila bredbandsabonnemangen har ökat med 136 procent sedan förra året, säger David Larsson på analysföretaget IT Research. I slutet av 2008 räknar vi med att det finns en miljon abonnemang.

Mobilt bredband är en teknik som gör det möjligt att använda mobiltelefonnätet för att surfa på internet. Du kopplar en liten dosa till datorns usb-kontakt och får sedan snabbt internet nästan oavsett var du befinner dig. För det här betalar du 200 kronor per månad, alltså ungefär lika mycket som för ditt fasta bredband hemma.

Martin Appel
E-post: martin.appel@idg.se

Mobilt bredband lockar framför allt den som har en bärbar dator. Om du tar med dig den till sommarstugan eller båten kan du plötsligt läsa väderleksrapporter, kolla tidtabeller, titta på webb-tv och göra allt annat som du är van vid hemifrån.

– Det finns ett behov av att vara mobil, och priserna på bärbara datorer har rasat. Det här är två förklaringar till att så många skaffat mobilt bredband, konstaterar David Larsson på IT Research.

”Du får modemet gratis och slipper månadsavgifter”

De ökade hastigheterna är ytterligare en orsak: För två år sedan var maxhastigheten 0,38 megabit per sekund, förra året hade den ökat till 3,6 och i år är den dubbelt så hög: 7,2 megabit per sekund.

Samtidigt har priserna rasat, och lagom till sommaren drogs alla operatörer in i ett gigantiskt priskrig. Som du ser i tabellen på nästa sida kan du som skaffar mobilt bredband den här sommaren få modemet gratis. Du slipper dessutom månadsavgift fram till årsskiftet och betalar ingen startavgift.

Förutsättningen är att du binder dig till ett 18-månadersabonnemang, vilket kommer att kosta dig cirka 2 400 kronor.

Men det är viktigt att komma ihåg att mobilt bredband inte är riktigt lika fantastiskt som reklamen får det att låta, och det finns många saker att tänka på för att du inte ska bli lurad.

Här har vi samlat svaren på de 15 vanligaste frågorna om mobilt bredband. Och vill du veta vad du ska välja kan du bläddra till nästa uppslag. Där hittar du vårt stora jämförande test av alla sex mobila bredband som finns i Sverige i dag.

Vad krävs för att komma igång?

Att komma igång med ditt mobila bredband är enkelt. När du tecknar ditt abonnemang får du som regel det usb-modem som behövs. Det är lite större än en cigarettändare, och det kopplas till datorns usb-ingång. När du gör det första gången installeras alla de drivrutiner och program som behövs med

automatik. Det krävs inte ens någon cd-skiva eftersom alla filer ligger på usb-modemet. Ska du resa bort är alltså usb-modemet det enda du behöver ta med dig.

När du väl har gjort installationen räcker det med att stoppa in modemet i datorn, köra igång det program som har installerats och klicka på Anslut för att du ska kunna börja surfa.

BUSENKELT. Att koppla in usb-modemet i datorn är lätt.

Hur snabbt går det – egentligen?

Operatörerna skryter om hastigheter på upp till 7,2 megabit per sekund. Det här är dock rena glädjekalkylerna. I PC för Allas tester har vi bara kommit upp i max 5 megabit per sekund, trots att vi har gjort det i Stockholms innerstad. Där någonstans går den reella gränsen.

De riktigt höga hastigheterna går dessutom bara att få i tätbefolkade områden. Kommer du ut på landet får du som regel vara nöjd med runt 0,3 megabit per sekund.

Undantaget är Ice, som har turbo-3g i nästan hela landet. De använder dock en långsammare teknik. Du får en jämn nivå oavsett var du befinner dig, men kan aldrig räkna med att komma upp i några riktiga topphastigheter.

Hur kollar jag hastigheten?

För att få ett hum om hur snabbt det går att surfa där just du bor kan du titta på operatörernas täckningskartor. Men det finns mycket som slöar ned hastigheten i och runt din bostad. Berg, kullar och skogar kan hindra det mobila bredbandet, och sitter du inomhus blir tak och väggar ett hinder.

Det är också viktigt att komma ihåg att hastigheten är beroende på hur många personer som för tillfället surfar i din närhet. Ni delar nämligen på samma kapacitet. Det här är förklaringen till att hastigheten kan variera beroende på när du surfar.

Innan du binder upp dig för ett långt abonnemang kan det alltså vara läge att kolla om det går att låna ett modem för att se hur det fungerar i praktiken. Som du ser i tabellen på sidan 62 erbjuder några av operatörerna olika pröva på-erbjudanden. Det här är något alla borde göra!

För att testa hur snabb bredbandshastighet du får i realiteten kan du gå in på sajten Bredbandskollen (***www.bredbandskollen.se***). Här

Varning för fyra av operatörerna »

”Ice är i särklass bäst i glesbygd”

FJOLÅRSMODELL. Har du ett gammalt modem? I så fall måste du uppgradera det för att få full hastighet.

» kan du snabbt och enkelt testa vilken hastighet du får. För mer avancerade tester kan du välja att installera programmet Tptest som du hittar genom att klicka på knappen ***Äldre versioner***.

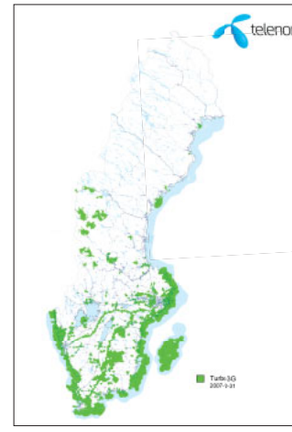
När går det snabbare?

För ett år sedan var 3,6 megabit per sekund den teoretiska maxhastigheten. Nu är den 7,2 och nästa år blir den 14,4 megabit per sekund.

14,4-hastigheten finns faktiskt redan på vissa platser, men eftersom usb-modemen än så länge har en maxgräns på 7,2 megabit per sekund kan du inte surfa snabbare än så. Först i vinter väntas de första usb-modemen som klarar 14,4 megabit per sekund lanseras.

Kan jag använda mitt gamla usb-modem?

Om du har mobilt bredband sedan tidigare är det inte säkert att ditt usb-modem klarar den snabbare hastigheten på 7,2 megabit per sekund. I så fall kan du gå in på operatörens hemsida och hämta en uppgradering. Du kan i vissa fall även vända dig till butiken, som kan hjälpa dig att uppgradera.

GLEST. Turbo-3g finns framför allt i storstäder och turistområden. Så här ser Telenors täckningskarta ut. Du hittar fler på pcforalla.se/extra.

Vilken hastighet behöver jag?

Om du bara ska kolla tidtabeller, mejla, göra bankärenden och liknande så räcker det med de 0,3 megabit per sekund som du kan få i nästan hela landet. Vill du däremot titta på tv eller film via datorn bör du ha åtminstone 1-2 megabit per sekund.

Och du som hämtar stora program eller filmer lär märka en stor skillnad om du ökar till de 5 megabit per sekund som i dag är maxgränsen för mobilt bredband.

TURBONALLE. Sony Ericsson W760 är en av många telefoner med inbyggt turbo-3g.

Är det skillnad på upp och ned?

Det går betydligt snabbare att surfa och hämta filer (kallas ofta nedströms) än att skicka och ladda upp filer (uppströms). Medan du kan hämta information med en hastighet på cirka 5 megabit per sekund ligger maxgränsen på sändning på mellan 0,06 och 0,38 megabit per sekund.

För dig som har behov av att skicka stora filer har flera av operatörerna i år infört så kallade plus-abonnemang. De är lite dyrare, men låter dig å andra sidan skicka filer med hastigheter på upp till 1,4 megabit per sekund.

Vad kan jag själv göra för att förbättra hastigheten?

Mobilt bredband är löjligt känsligt för störningar, och bara genom att flytta dig någon meter kan du få betydligt bättre hastighet. Du som har en bärbar dator kan med andra ord gå runt i ditt hem och testa var du har bäst mottagning. Utomhus får du som regel högre hastighet än inomhus.

Och vill du inte byta sittplats kan du köpa en förlängningssladd för usb-kabeln. Sådana säljs får några tior i dator- och hemelektronikbutiker. Genom att koppla en

Varning! Här är

Om du vill titta på tv och video, då bör du undvika Glocalnet, Ice, Telia och Tele2. De har nämligen en övre gräns för hur många megabyte du får hämta hem varje månad. När den är nådd stryps hastigheten till 0,03 megabit per sekund, vilket är hälften så mycket som ett gammalt telefonmodem.

– Det är ett fåtal människor som laddar ned stora mängder data, säger Annika Kristersson som är presschef på Tele2. Eftersom kunderna delar på utrymmet förstör de för andra.

På sitt billigaste abonnemang har Tele2 ett

sådan mellan datorn och ditt usb-modem kan du placera det på en strategisk plats.

Operatören Ice, som framför allt vänder sig till folk som bor på landsbygden, säljer dessutom lösa antenner till sitt mobila bredband. Med en båtantenn, magnetfotsantenn eller riktantenn kan du förbättra hastigheten.

Kan jag surfa utomlands?

Teoretiskt sätt kan du ta med dig ditt mobila bredband utomlands. Precis som när det gäller vanlig mobiltelefoni ”roamar” din svenska operatör med den utländska. Men priset är otroligt högt. Du betalar upp till 150 kronor per megabyte – vilket är ungefär så mycket information som krävs för att visa en vanlig webbsida. Tar du med dig ditt mobila bredband till utlandet är risken stor att räkningen slutar på tiotusentals kronor, så det finns bara ett råd att ge: Låt bli!

Väljer du Ice kan du dock surfa i Norge och Danmark till samma kostnad som i Sverige. Och Telia har några surfzoner i utlandet som du kan använda.

Vad är en surfzon?

Telia och Glocalnet har byggt upp så kallade surfzoner. Det är områden där du kan surfa med hjälp av din bärbara dators trådlösa nätverkskort. Du måste med andra ord inte ha något modem. Fördelen med surfzonerna är att hastigheten är mycket högre än i det mobila bredbandet. Ja, du kan få upp till 54 megabit per sekund!

Väljer du Telias eller Glocalnets mobila bredband får du även tillgång till deras surfzoner. I Telias fall finns de inte bara i Sverige utan även i våra nordiska grannländer. Glocalnets surfzoner finns däremot bara på 20 platser i Sverige.

Läs mer om hur du kan surfa trådlöst på resan (utan mobilt bredband) på sidan 100.

Kan jag koppla in flera datorer?

Ett usb-modem går bara att använda på en dator. Du kan förstås flytta det mellan datorerna, men det kan bara användas på en dator åt gången.

Vill du använda ditt mobila bredband på flera datorer måste du i stället köpa en router. Det finns flera modeller som fungerar med ditt mobila bredband. Du kopplar alltså ditt usb-modem eller sim-kort till routern, och kan sedan surfa trådlöst från flera datorer.

Flera av operatörerna har abonnemang där usb-routrar ingår, men det går även att köpa en router separat.

Det är dock viktigt att komma ihåg att ni även delar på hastigheten, vilket kan betyda att det går rätt långsamt.

Måste jag ha ett usb-modem?

Allt fler bärbara datorer har turbo-3g inbyggt. Det betyder att du inte behöver något extra modem, utan det räcker med att du stoppar in ditt sim-kort direkt i datorn.

Ett annat alternativ till usb-modemet är ett så kallat pc-kort (pc card). En sådan sticks in i datorns pc-kort-plats. När mobilt bredband lanserades var det här den vanligaste lösningen, men i dag kör de flesta usb-modem.

Kan jag använda telefonen?

Många nya telefoner har stöd för turbo 3g. Det här betyder bland annat att det går snabbare att surfa, mejla och hämta filer från mobilen. Du kan också använda telefonen som modem, men det är krångligare än att köra med det separata usb-modemet.

INBYGGT. Många bärbara har turbo-3g inbyggt, till exempel LG A1-TBTSV.

Går det att skicka sms?

Ja, en sms-tjänst ingår i ditt mobila bredband. Du skickar sms:en från det program som du också använder för att koppla upp dig på nätet. Det kostar ungefär lika mycket som från telefonen.

Vilken operatör ska jag välja?

Vilken operatör som är bästa val är den svåraste frågan, och det bästa tipset är att titta på täckningskartorna. Rent generellt kan man säga att operatören Ice är i särklass bäst i glesbygden. På många platser där konkurrenternas maxhastighet ligger på 0,3 megabit per sekund klarar Ice upp till 3 megabit per sekund. Som du ser på nästa sida fick vi stora hastighetsskillnader i Hedemora.

Bor du däremot i någorlunda tätbefolkade områden är mobiloperatören 3 det bästa valet, eftersom deras täckning fortfarande är den bästa. Vid våra tester i Stockholms innerstad var operatören 3 överlägset bäst. ●

TEST: Bästa mobila bredbandet »

GENERÖS. Med en 3g-router kan du dela med dig av din internetuppkoppling. D-Link Dir 451 kostar cirka 1 600 kronor.

operatörerna som stryper hastigheten

tak på en gigabyte, och på sitt standardabonnemang har man fem gigabyte. För vanligt surfande skapar det här inga problem. 5 gigabyte räcker till 5 000 webbsidor eller hämtning av tusen mp3-låtar. Men vill du titta på rörliga bilder, då förbrukas dina fem gigabyte snabbt.

En normal långfilm från nättjänsten SF Anytime använder ungefär 1,5 gigabyte, så du får inte ens se en film i veckan. Och tittar du på Rapport på nätet varje kväll går det åt runt fem gigabyte per månad – så då finns det inte utrymme att även se de regionala nyheterna.

– Vi har satt vår gräns utifrån våra kunders behov, men de är inte huggna i sten. Om de förändras ändrar vi även maxförbrukningen, lovar Annika Kristersson på Tele2.

3 och Telenor har inget tak, men 3:s användarvillkor säger att förbrukningen inte får överstiga ”normalt bruk”.

– Hittills har det aldrig varit några problem, säger Erik Hörnfeldt som är informationsansvarig på 3. Paragrafen finns framför allt till för att folk inte ska använda abonnemanget för kommersiell verksamhet. ●

KRÄVANDE. En halvtimmes Rapport-sändning förbrukar cirka 180 megabyte information.

OPERATÖREN 3 TAR HEM SEGERN

– men Ice är bäst på landet

	3 – vinnare även i år	**GLOCALNET** – löjligt lång bindning	**ICE** – funkar överallt	
Beskrivning av tjänsten	Mobiloperatören 3 var först ut med turbo-3g, och de har varit bäst på att uppgradera till högre hastigheter. I skrivande stund har två miljoner svenskar tillgång till 7,2 megabit per sekund. Trots bättre täckning är de inte dyrare, och den kombinationen gör 3 till vinnaren i PC för Allas test – precis som förra året. Konkurrenterna flåsar dock 3 i nacken med löften om kraftigt utbyggda höghastighetsnät under sommaren.	Glocalnet är den nyaste av operatörerna, och de skryter i reklamen över sitt låga pris. I realiteten är månadsavgiften bara en tia lägre än de dyraste konkurrenterna och bindningstiden pinsamt lång. Med tanke på att Glocalnet använder Telenors nätverk, som i skrivande stund inte kan erbjuda topphastigheten 7,2 megabit/sekund, är Glocalnet knappast något attraktivt val.	Ice, som tidigare hette NMT (Nordisk Mobiltelefon) använder en teknik som kallas för cdma till skillnad från konkurrenterna, som använder umts. Resultatet blir en jämn och bra hastighet i nästan hela landet. När vi exempelvis testade i Dalarna utklassade Ice konkurrenterna totalt. På minussidan finns en lägre topphastighet. Maxtaket för Ice är bara tre megabit per sekund, jämfört med drygt sju megabit per sekund för konkurrenterna.	
Webbadress	***www.tre.se/bredband***	***mobiltbredband.glocalnet.se***	***www.ice.net***	
Startkostnad	250 kr	299 kr	250 kr	
Kostnad för usb-modemet	895 kronor (0 kronor[4])	1 094 kr	1 495 kr (0 kr[3])	
Kostnad, fastpris	199 kronor/månad	189 kronor/månad BILLIGT	199 kronor/månad	
Kostnad budgetalternativ	99 kronor/månad + 1:49 kronor/MB (1 GB ingår). Ej turbo-3g. Maxtak 399 kr.	89 kronor/månad + 5 kronor/MB (gratis kväll och helg).	49 kronor/månad + 2 kronor/MB. Maxtak 399 kr.	
Kostnad plus-abonnemang[1]	299 kronor/månad	Saknas	285 kronor/månad	
Bindningstid/uppsägningstid	0 månader/1 månad	18 månader/3 månader	0 månader/1 månad	
Operatörslåst modem	Ja.	Nej	Ja	
Tillgång till surfzoner	Saknas	Glocalnet Wifi ingår.	Saknas	
Maxförbrukning	Nej	Över 5 gigabyte stryps hastigheten.	Över 5 gigabyte stryps hastigheten.[5]	
Maxhastighet turbo-3g[2]	7,2/0,38 Mbit/sek	3,6/0,38 Mbit/sek	3,1/0,8 Mbit/sek	
Maxhastighet vanlig 3g[2]	0,38/0,06 Mbit/sek	0,38/0,06 Mbit/sek	3,1/0,8 Mbit/sek	
Nöjd kund-garanti (returrätt)	1 månad (om du köper i butik).	1 månad	2 veckor	
Sommarkampanjer	Halv månadsavgift i 6 månader.[3]	Gratis modem, ingen startavgift, ingen månadsavgift året ut.[3]	Saknas	
Totalkostnad 12 månader	2 041 kronor	1 134 kronor	2 638 kronor DYRAST	
Övrigt	Har ett kontantkort för 29 kronor/dygn, 99 kronor/vecka eller 299 kronor/månad. Startkostnad: 99 kronor (utan modem).	Det rörliga budgetabonnemanget gäller bara befintliga Glocalnet-kunder.	Surfa fritt i Danmark och Norge. Tilläggsmodem utan extra abonnemangsavgift.	
⊕	Bäst hastighet. Bra täckning. Kontantkort.	Lägst månadsavgift. Wifi ingår. Returrätt.	Bäst täckning (glesbygd). Fungerar i hela Skandinavien. Returrätt.	
⊖	Dålig täckning i glesbygd.	Dålig täckning. Lång bindningstid. Maxgräns för förbrukning.	Låg maxhastighet. Dyrast.	
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10 BÄST	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	

[1] Snabbare hastighet när du ska skicka information (1,4-1,8 Mbit/sek) [2] Nedströms (när du surfar och hämtar filer)/uppströms (när du skickar filer). [3]18 månaders bindningstid.

Så gjorde vi testet – och så läser du tabellen

Test. Vi har testat samtliga operatörer som erbjuder mobilt bredband. Vårt test gjordes i maj på ett flertal platser i Stockholm (storstad) och i Hedemora (landsbygd). De värden du ser till höger är de bästa vi har uppnått med programmet Tptest. Vårt betyg baserar sig även på priser och täckning enligt tillverkarnas egna täckningskartor.

Bindningstid. Så länge måste du behålla ditt abonnemang. Uppsägningstiden visar hur lång tid i förväg du måste säga upp abonnemanget.
Operatörslåst betyder att du inte kan använda modemet för någon annan operatör. Som regel kan den låsas upp för några hundralappar när bindningstiden är slut.

Surfzon betyder att operatören även ger dig möjlighet att surfa trådlöst i deras wifi-nät.
Maxförbrukningen anger hur många megabyte du får förbruka (se artikeln på sidan 60).
Teoretisk maxhastighet bygger på tillverkarens egna uppgifter. Vi anger dem både för turbo-3g och för de platser som saknar turbotäckning.

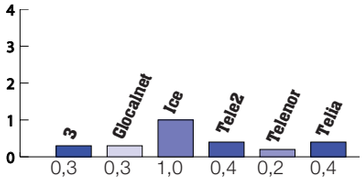

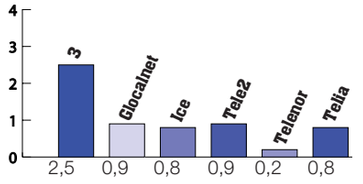
	TELE2 – satsar på lågpris	TELENOR – hälften så snabb	TELIA – finns även på flygplatser
	Tele2 är det företag som erbjuder billigast mobilt bredband. Deras budgetabonnemang på 99 kronor i månaden är det billigaste du kan få om du inte vill betala en rörlig kostnad. Du får bara förbruka en gigabyte så det passar inte alla (se artikeln på sidan 60). Tele2 delar 3g-nätverk med Telia, vilket betyder att du får samma täckning oavsett vad du väljer. I PC för Allas tester når de inga topphastigheter. Till sommaren lovar dock företagen att 6 000 000 svenskar ska ha tillgång till turbo-3g med en hastighet på 7,2 megabit per sekund. Det kan betyda bättre hastigheter framöver.	Telenor har i skrivande stund inte uppgraderat sitt nät till 7,2 megabit per sekund. Det betyder att den teoretiska maxhastigheten är hälften så hög som hos 3, Telia och Tele2. Våra testar visar också att Telenor och Glocalnet klarar sig sämre än konkurrenterna. Telenor utlovar dock högre hastigheter till sommaren, så resultatet kan vara bättre när du läser det här än när vi gjorde våra tester. En bra sak hos Telenor är deras Nöjd kund-garanti. Om du inte är nöjd efter två månader kan du lämna tillbaka modemet och häva ditt 12 månaders-abonnemang.	Telia har egentligen inget eget 3g-nät utan delar det med Tele2. Täckningen är med andra ord densamma. Än så länge finns hastigheten 7,2 megabit per sekund på ganska få platser, men till sommaren ska sex miljoner svenskar ha tillgång till den. Trots att Telia och Tele2 har samma nätverk är Telias månadsavgift några tior högre. En orsak att betala det är att Telias mobila bredbandskunder även får tillgång företagets Homerun-tjänst. Det här är så kallade surfzoner där du kan surfa i hastigheter upp till 54 megabit per sekund.
	www.tele2.se/mobiltbredband	***www.telenor.se***	***www.telia.se/mobiltbredband***
	295 kr	250 kr	250 kr
	0 kr	995 kr (0 kr[4])	1 295 kr (0 kr[4])
	189 kronor/månad BILLIGT	199 kronor/månad	199 kronor/månad
	99 kronor/månad (max 1 GB). Modemet kostar 595 kronor trots bindningstiden på 12 månader.	39 kronor/månad + 5 kronor/MB. Maxtak 399 kr.	40 kronor/månad + 12 kronor/MB (99 kronor/månad för fri surf kväll och helg). Maxtak 399 kr.
	279 kronor/månad	Saknas	373,75 kronor
	12 månader/3 månader	0 månader/0 månader INGEN BINDNING	0 månader/3 månader
	Nej	Nej	Ja
	Saknas	Egna surfzoner och The Cloud ingår i fastprisabonnemanget.	Telia Homerun ingår i fastprisabonnemanget.
	Över 5 gigabyte stryps hastigheten.	Nej	Över 5 gigabyte stryps hastigheten. SURFZONER
	7,2/0,38 Mbit/sek	3,6/0,38 Mbit/sek	7,2/0,38 Mbit/sek
	0,38/0,06 Mbit/sek	0,38/0,06 Mbit/sek	0,38/0,38 Mbit/sek
	Saknas	2 månader	Saknas
	Gratis modem, ingen startavgift, ingen månadsavgift året ut.[3]	Gratis modem, ingen startavgift, ingen månadsavgift året ut.[3]	Gratis modem, ingen startavgift, ingen månadsavgift året ut.[3]
	1 134 kronor	1 194 kronor	1 194 kronor
	Vid beställning på Tele2:s hemsida: 159 kronor i månadsavgift, 0 kronor i anslutningsavgift och 18 månaders bindning.	Har även ett kontantkort utan månadskostnad. Startkostnad: 99 kronor. Förbrukning: 5 kronor/MB.	Billigare priser för Telia-kunder.
	Billigast.	Nöjd kund-garanti. Kontantkort.	Wifi ingår.
	Dålig täckning i glesbyggd. Lång bindningstid. Maxgräns för förbrukning.	Dålig täckning. Låg hastighet.	Dålig täckning i glesbyggd. Lång bindningstid. Maxgräns för förbrukning. Dyrt rörligt abonnemang.
	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

[4]12 månaders bindningstid. [5]10 GB med plus-abonnemanget.

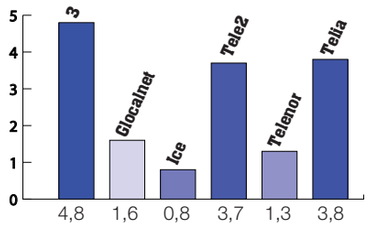
PC för Allas test: Så snabbt gick det att surfa

DALARNA. I Hedemora är det bara Ice som kan ge en någorlunda bra hastighet.

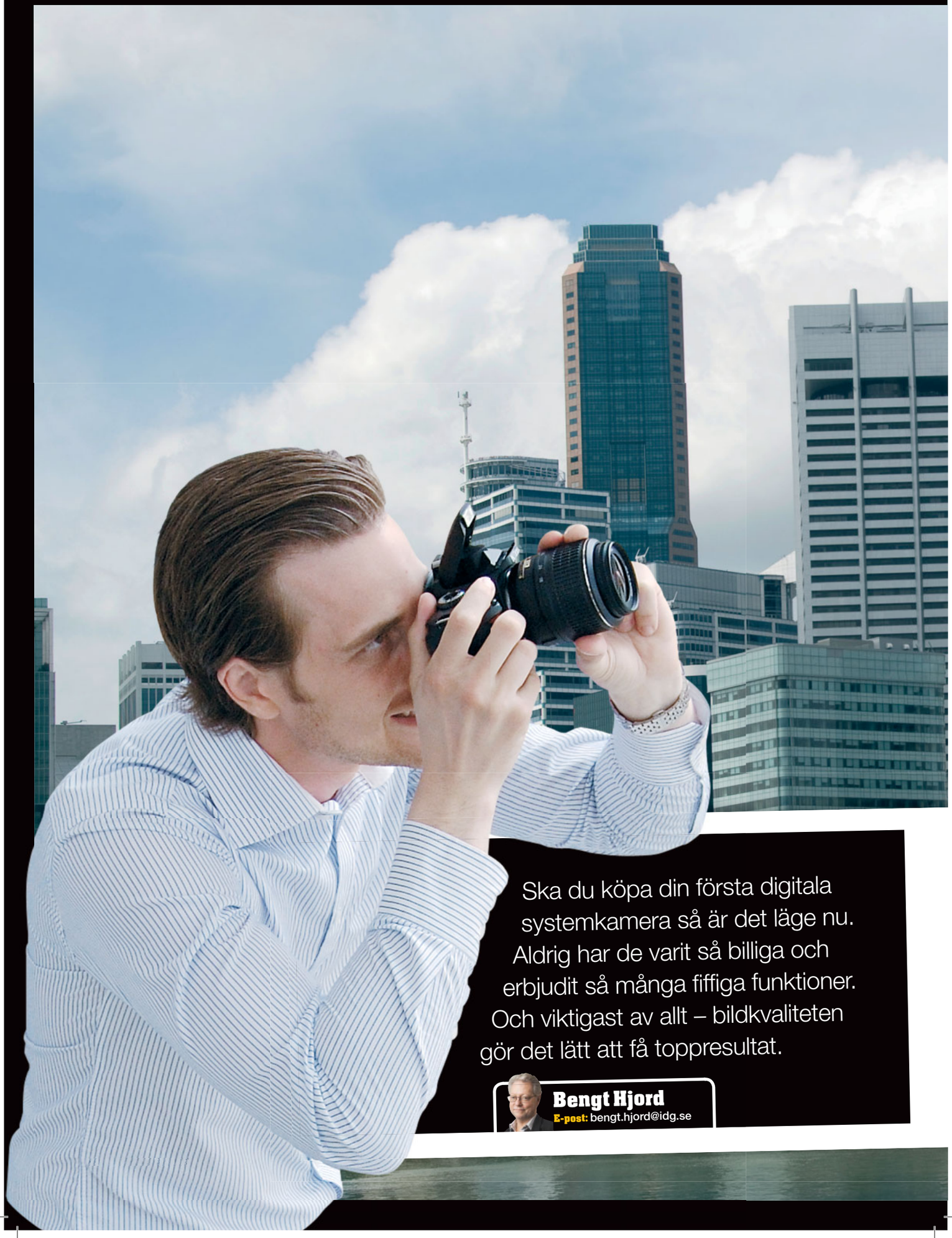

INNE. Inomhus i en Stockholmslägenhet har 3 överlägset bäst täckning.

STOCKHOLM. Runt Centralen i Stockholm klarar sig flera av operatörerna bra.

Fotnot: Testresultatet anges i megabit per sekund.

Ska du köpa din första digitala systemkamera så är det läge nu. Aldrig har de varit så billiga och erbjudit så många fiffiga funktioner. Och viktigast av allt – bildkvaliteten gör det lätt att få toppresultat.

Bengt Hjord
E-post: bengt.hjord@idg.se

DAGS ATT SKAFFA NY KAMERA!

5 systemkameror under 9 000 kronor

Kameratillverkarna satsar hårt. De vill nå ut med riktigt billiga digitala systemkameror till nybörjaren och familjefotografen. I målgruppen ingår också alla de användare som redan har en kompaktkamera och vill komma ett steg vidare med sin fotografering. Då känns det mer seriöst med en systemkamera. Du kan göra betydligt mer med den och – framför allt – uppnå väsentligt bättre resultat än med en kompaktkamera.

Storleken spökar

Många anser att storleken hos en systemkamera är en nackdel. Den kan vara bökig att släpa med sig, tung och otymplig i jämförelse med kompaktkameran. Som en naturlig följd av detta har tillverkarna skapat mindre och smidigare kameror som är lättare att ta med sig och hantera.

Det kan råda delade meningar om fördelarna med de små systemkamerorna. Somliga påstår att de är alldeles för små och pilliga om du har stora händer – du får inget ordentligt grepp. Andra hävdar motsatsen och framhåller smidigheten och den enkla hanteringen. Knappar, reglage och menyer har anpassats för nybörjaren.

Och allt mer har de nya systemkamerorna inspirerats av och anammat det som är bra hos en kompaktkamera, särskilt i de billigare modellerna som ska locka över köparna.

Hård konkurrens

Främsta målgruppen är de som ska köpa sin första digitala systemkamera, och det är på dem som kameratillverkarna för tillfället fokuserar extra mycket. Det är tuff konkurrens, och vad som just nu är hett är bland annat högre upplösning och fiffiga funktioner som direktvisning på skärmen (precis som på en kompaktkamera), dammborttagning och bildstabilisering. Även väderskydd, ansiktsprioritering och hög känslighet är något som förekommer allt oftare.

Nya sökarlösningar

Skärmsökare har traditionellt saknats hos digitala systemkameror. Det har länge inneburit besvärliga tekniska svårigheter, som att kombinera autofokusen med den spegel som fälls ned i kamerahuset när fokus ska ställas in och bilden plåtas.

Tillverkarna har löst det här problemet på olika sätt. Fördelarna med skärmsökare är att du bättre kan ställa fokus i vissa lägen och det

På nästa sida: 5 systemkameror i test

Fem riktiga systemkameror – till oslagbara priser

kan vara lättare att komponera bilden. Men precis som med kompaktkameran är det lättare att drabbas av kameraskakningar när du inte håller kameran intill kroppen/ögat.

Damm ett orosmoln

Problem med damm som sätter sig på sensorn är ett annat stort bekymmer. Det är ofrånkomligt att det kommer in damm i kameran, bland annat när du byter objektiv. Dammet sätter sig på sensorn och syns som fula prickar på den färdiga bilden.

Också här har olika metoder prövats för att rengöra sensorn. Antingen kan den skaka av sig dammet när kameran sätts på eller stängs av, eller så har den en yta som dammet halkar av och samlas upp på en klibbig tejp. Nikon har i den testade kameran använt sig av en metod som suger ut dammet.

Fundera på extra objektiv

Syftet med en systemkamera är att den har utbytbara objektiv. När du köper en systemkamera får du komma ihåg att du inte bara köper en kamera utan ett helt system. Det är värt att titta på vilket utbud av objektiv som finns till den kamera du är intresserad av.

Bildstabiliseringen har lösts på olika sätt. Sony och Pentax har bildstabilisering inbyggd i kamerahuset där sensorn flyttar sig för att motverka kameraskakningar, medan Canon och Nikon valt att placera den i objektivet, där linserna förskjuts.

Fördelen med bildstabilisering i kamerahuset är att objektiven blir billigare. Har du en kamera utan stabilisering i huset blir objektiven dyrare, men det är inte alltid du behöver stabiliseringen och det finns naturligtvis billigare objektiv även till dessa kameror. Endast en kamera i testet, Olympus, saknar bildstabilisering helt – och då räknar vi inte den digitala stabiliseringen som en äkta bildstabilisator.

Canon har gjort hemläxan

EN STOR NYHET i Canon Eos 450D är Live View-funktionen, som låter dig komponera bilden via lcd-skärmen. Här har Canon smarta lösningar på de tekniska problemen med autofokus. Du kan nu välja mellan två olika autofokusmetoder via skärmsökaren. Den ena fungerar som på en vanlig systemkamera, där spegeln fälls ned och skärmen blir svart för en kort sekund medan fokus ställs in. Den andra metoden fungerar som hos en kompaktkamera där mätning av kontraster i bilden mäts på sensorn. Du kan också växla till manuell fokus och förstora bilden på skärmen för att bättre kunna se detaljer när du fokuserar.

En annan fördel är att Canon har gjort de bästa funktionerna mer lättillgängliga, bland annat med en separat knapp för iso-inställningar vilket betydligt förenklar och snabbar upp möjligheten att ändra känsligheten.

Bland de många finesserna finns också högdagerprioritet. Det är en funktion som använder större känslighet på de ljusare områdena i en bild och därmed får fram detaljer bättre.

Canon Eos 450D kommer igång snabbt. Du kan fånga din första bild på 0,3 sekunder. Autofokus presterar rätt normala 0,8 sekunder i dagsljus, medan slutarfördröjningen knappt är märkbar med förfokusering.

Bildkvaliteten är utmärkt, men inte riktigt i klass med Nikons. Å andra sidan har Canon fler funktioner för fotoentusiasten.

Färgåtergivningen är genomgående fin, men den automatiska exponeringen kräver ibland litet extra manuell hjälp. Iso sträcker sig mellan 100 och 1 600 och klarar hela spannet väl. Dock förekommer brus i skuggpartierna vid högre känslighet.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Enkel Nikon ger kalasbilder

DET SKA VARA ENKELT att fotografera. Det är utgångspunkten för Nikons satsning på Nikon D60 som vänder sig till familjefotografen.

Allt är logiskt upplagt och menyerna lättbegripliga. Många av de knappar och reglage som fotoentusiasten älskar är borttagna.

Bland nyheterna i den här kameran märks sensorrengöring och ett utmärkt paketobjektiv. Sensorrengöringen rensar sensorn från damm som annars skulle visa sig som störande prickar på bilden. Eftersom kameran saknar bildstabilisering erbjuder Nikon ett kitobjektiv med inbyggd, väl fungerande, bildstabilisering. Objektivet håller hög klass för ett paketobjektiv. Bildstabiliseringen, som Nikon kallar vr (vibration reduction), gör att du kan ta bilder med tre till fyra steg längre slutartider än normalt.

Autofokusen har tre mätpunkter, vilket känns snålt, och om du inte själv väljer vilken punkt som ska användas så väljer kameran automatiskt den punkt som ligger närmast motivet. Autofokussystemet är dock ganska snabbt och exakt, även under sämre ljusförhållanden.

Nikon har valt bort skärmsökaren, vilket möjligen håller priset nere, men den saknas säkert av vana kompaktanvändare, som ju förmodligen är främsta målgruppen.

Det är lätt att ta välexponerade bilder med fin detaljskärpa och naturlig färgåtergivning med D60. Inomhus i lampljus hade vi i vissa lägen bekymmer med vitbalans och överexponerade bilder, men det var lätt att rätta. Kameran hanterar bruset mycket bra, även i skuggpartierna, ända upp till iso 1 600. Du kan skriva ut stora bilder även när de är tagna med iso 3 200.

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Olympus är minst i världen

OLYMPUS HÄVDAR ATT E-420 är världens minsta digitala systemkamera. Ändå är den bekväm att hålla i och trots sin litenhet har kameran en rad egenskaper som bör tillfredsställa såväl nybörjare som erfarna fotografer.

Sensorn har en upplösning på tio megapixel, och trots att formatet four thirds innebär att sensorn är mindre än hos de flesta andra kameror levererar den bilder med bra kvalitet.

Liksom hos föregångaren E-410 kan du välja skärmfunktionen Live view som låter dig använda skärmen som sökare när du komponerar bilden. Här finns också ansiktsprioritet och en funktion för skuggjustering som automatiskt lättar upp mörka partier för att ge en bättre exponerad bild.

Olympus E-450 har flest motivprogram i testet, hela 18 stycken. Bra för dig som gillar genvägar och enkla lösningar.

Prestanda är bra. Vi lyckades starta kameran på 1,3 sekunder under normala ljusförhållanden, autofokus klarar den på 0,4 sekunder, och med förfokusering är slutarfördröjningen försumbar. Vid svagt ljus får autofokus jobba mer och tar ett par sekunder på sig att bli klar för tagning.

Det finns ingen mekanisk eller optisk bildstabilisering. Den digitala bildstabiliseringen som du hittar bland motivprogrammen ökar bara iso-känsligheten för att slutartiden ska hållas kort och klara skärpan bättre.

Bildkvaliteten ger naturtrogna färger och fullt godkänd detaljskärpa. Bruset hanterar kameran fint, först vid iso 800 börjar du skönja det och vid iso 1 600 blir det tydligare, särskilt i skuggpartierna.

E-420 är ett bra kompakt alternativ för dig som letar efter en liten och hanterbar systemkamera som är lätt att använda och levererar bra bilder.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Snäll Pentax för nybörjare

PENTAX K200D har en upplösning på 10,2 megapixel och levereras med ett 18-55 millimeters objektiv. Den riktar sig till nybörjaren som söker en lättanvänd och liten systemkamera.

Kameran är försedd med inbyggd bildstabilisering och har både damm- och väderskydd. Flera förinställda motivprogram underlättar för dig som är van vid en sikta och tryck-kamera. Men om kameran är tänkt som en instegsmodell har Pentax missat att förse kameran med skärmsökare, något du som har kompaktkamera är van vid.

K200D är tillräckligt snabb för att du ska hinna ta de där ögonblicksbilderna som du förmodligen skulle missa med en kompaktkamera.

Objektivet håller relativt god klass, vilket gör att autofokus ändå fungerar riktigt bra för en instegskamera, och bidrar till den goda bildkvaliteten.

Seriebildstagningen är prestandamässigt den svagaste länken. Den tar 2,8 bilder per sekund – men bara de första fyra bilderna, sedan blir det ett uppehåll medan kameran tömmer buffertminnet, och därefter är serietagningen segare.

Kameran gör ett bra jobb med bildkvaliteten. Färgerna håller måttet såväl i inomhus- som utomhussituationer utan problem. Autoläget klarar oftast vitbalans och exponering relativt bra, men kräver ibland vissa korrigeringar för att få bättre resultat.

Bruset hanterar K200D bra. Du får nästan brusfria bilder utan mycket kvalitetsförlust upp till iso 800, medan iso 1600, kamerans känsligaste läge, uppvisar en del brus. Så i det avseendet är resultaten mer genomsnittliga. Men bilder tagna i alla lägen är fullt användbara och har genomgående bra färger och detaljskärpa.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Stor och snabb Sony

SONY A350 ÄR toppmodellen bland Sonys systemkameror i konsumentklassen. Matad med en mängd egenskaper som hög upplösning, inbyggd bildstabilisering i kamerahuset, Live view (skärmsökare) och vikbar skärm, är den en stark medtävlare i den hårda kampen om köparna.

Kameran är bland de snabbaste i testet, även om starttiden är relativt lång. Men autofokusen kan vi inte klaga på. Här är den snabbast i vårt startfält. Även i Live view-läget.

Sony A350 tar bra bilder. Iso 1 600 är okej, men bruset är mer påtagligt än hos Canon och Olympus. Men du kan fortfarande använda alla bilder – även upp till iso 3 200 håller bruset för utskrifter i 10 x 15 centimeter. Den snabba autofokusen och den korta tiden som skärmen släcks vid fokusering och exponering gör kameran smidig att jobba med.

Storleken gör kameran något klumpigare än småttingarna i testet, och som en familjekamera kan den verka lite för stor. Men den har alla fördelar som en instegskamera behöver ha genom att den levererar bra bilder, är lätt att hantera samt låter användaren växa in i fotograferandets ädla konst.

Det medföljande standardobjektivet når längre än de övriga kamerorna, upp till 70 millimeter i stället för 55 millimeter eller motsvarande, vilket ger ett fördelaktigt mervärde.

Objektivet och bildsensorn är av riktigt bra kvalitet, och står sig väl i konkurrensen – de levererar imponerande bra bildvalitet trots de små pixlarna på 14-megapixelsensorn.

Många av kamerans funktioner ser ut att locka till sig nybörjare.

Men för den mer avancerade entusiasten har kameran sina begränsningar.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

På nästa sida: Så funkar bildsensorn

”En större sensor ger

Här omvandlas objektivets bildvinkel

– därför är systemkamerans bildsensor så viktig för bildkvaliteten

BILDSENSORN ÄR VANLIGTVIS av två typer, ccd eller cmos. Den största skillnaden mellan dem är att cmos har en förstärkare vid varje pixel som gör signalen starkare. Cmos är numera billigare att tillverka, och börjar ta över som den vanligaste sensortypen i digitalkameror.

Sensorns storlek är viktig för den slutliga bildkvaliteten. En större sensor ger som regel bättre bildkvalitet och mindre brus i bilden. På en stor sensor med tio miljoner pixel kan varje enskild pixel göras större än på en mindre sensor med samma antal pixlar. Större pixlar kan registrera mer ljus och minskar risken att bakgrundsbruset från kamerans elektronik försämrar bildkvaliteten. En större sensor klarar därför sämre ljusförhållanden bättre, och minskar effekten av störande brus även med högre känslighet.

Sensorns storlek påverkar även saker som förlängningsfaktorn (brännviddsförlängningen) och skärpedjupet.

BRÄNNVIDDEN är ett mått på objektivets förstoringsgrad, eller snarare vilken bildvinkel den ger. En kort brännvidd ger större bildvinkel och kan avbilda ett större motiv på samma avstånd, medan en längre brännvidd fångar en mindre del av samma motiv.

Brännviddsförlängningen är ett begrepp som används för digitala kameror som har mycket mindre sensorer än det traditionella småbildsformatet (35 millimeters film) som var gängse när vi använde film i kamerorna. Småbildsformatet, eller fullformat som det även kallas, är 36 x 24 millimeter. Fullformatssensorer används i flera dyrare modeller av systemkameror, men i kompaktkameror och systemkameror i konsumentklassen är sensorerna betydligt mindre. Det innebär att det

UTSNITT. Många objektiv till digitala systemkameror är anpassade efter småbildsformatet 36 x 24 millimeter och bildar en bildcirkel på cirka 43 millimeter i diameter oavsett vilken sensor som sitter i kameran. Den stora rutan motsvarar vad en fullformatssensor fångar upp, medan lilla sensorn (här i dx-format), bara ser den mittersta delen av bildcirkeln.

	Canon Eos 450D	Nikon D60	Olympus E-420
Tillverkare/kontakt	Canon, 08-744 85 00, www.canon.se	Nikon, 08-594 109 00, www.nikon.se	Olympus, 08-734 35 00, www.olympus.se
TEKNIK			
Upplösning	12,2 megapixel	10,2 megapixel	10 megapixel
Brännviddsförlängning	Cirka 1,5 gånger objektivets brännvidd (motsvarande för småbildsformat).	Cirka 1,5 gånger objektivets brännvidd (motsvarande för småbildsformat).	Cirka 2 gånger objektivets brännvid (motsvarande för småbildsformat).
Storlek (bredd x höjd x djup)/vikt*	13 x 10 x 6 cm/736 g med batteri.	13 x 9 x 6,5 cm/820 g med batteri.	13 x 10 x 5 cm/650 g med batteri.
Skärmstorlek	3 tum	2,5 tum	2,7 tum
In-/utport	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
Minneskortplats/inbyggt minne	Sd-kort/nej	Sd-kort/nej	Dubbla kortplatser för compact flash och xd-kort/nej
Skärmsökare (Live view)	Ja	Nej	Ja
Objektiv som ingår i standardkitet/bländare	18-55 mm f/3,5-5,6 IS	18-55 mm f/3.5-5.6G VR	14-42 mm f/3,5-5,6
Bildstabilisering	Ja (i objektivet)	Ja (i objektivet)	Nej
FOTOGRAFERING			
Fokuslampa	Hjälpbelysning med blixten	Ja	Hjälpbelysning med blixten
Antal motivprogram	6	6	18
Seriebildstagning	Max 3,5 bilder/sekund obegränsat (jpeg), upp till 6 bilder (raw).	3 bilder/sekund obegränsat (jpeg), upp till 6 bilder (raw).	3,5 bilder/sekund obegränsat (jpeg), upp till 8 bilder (raw).
Tid från start till första exponering	0,3 sek	0,9 sek	1,3 sek
Slutarfördröjning med/utan förfokusering	Omedelbar/0,3 sek	0,08/0,4 sek	Omedelbar/0,4 sek
Histogram	Ja	Ja	Ja
Iso-känslighet	100-1 600	100-1 600 (3 200)	100-1 600
BATTERIER/ÖVRIGT			
Batteri	Laddningsbart litiumjon-batteri	Laddningsbart litiumjon-batteri	Laddningsbart litiumjon-batteri
Batterilivslängd/uppladdningstid	Cirka 500 bilder/cirka 120 minuter	Cirka 520 bilder/cirka 90 minuter	Cirka 500 bilder/cirka 210 minuter
Handbok/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja
Cirkapris/lägsta pris**	8 700 kronor/ 7 063 kronor DYRAST	7 190 kronor / 5 799 kronor	5 500 kronor / 4 427 kronor BILLIG
⊕	Utmärkt autofokus, bildstabilisering i objektivet.	Lättanvänd, hög bildkvalitet, bra paketobjektiv.	Kompakt och lätt att hantera, bra bildkvalitet.
⊖	Optik av genomsnittlig kvalitet, Live View kunde varit bättre.	Liten och mörk optisk sökare.	Ingen bildstabilisering.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10	1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

BRA VAL! PC FÖR ALLA

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

***Med batteri och minneskort. Endast kamerahus (utan objektiv) **På Pricerunner.se (4 juni 2008). Alla priser är inklusive standardobjektiv och moms.**

REFERENS. Lekstuga plåtad med en 12 megapixels kompaktkamera, Kodak Easyshare V1253.

CANON. Bra bildkvalitet med fina färger, något softade. Kräver ibland manuell exponeringshjälp.

NIKON. Utmärkt bildkvalitet med välexponerade bilder och fin detaljskärpa.

OLYMPUS. Bra standard på bildkvaliteten: naturtrogna färger och godkänd detaljskärpa.

bättre bild”

bildutsnitt som sensorn tar emot blir mindre än det skulle vara med en fullformatssensor. Man kan säga att bilden beskärs direkt i kameran.

FÖRLÄNGNINGSFAKTORN är ett sätt att beskriva vilken brännvidd utsnittet (bildvinkeln) motsvarar om samma objektiv hade suttit på en kamera med fullformatssensor. För att jämföra objektiven multipliceras brännvidden med aktuell faktor. De flesta kamerorna i det här testet har en förlängningsfaktor på 1,5, vilket gör att ett objektiv med 18 millimeters brännvidd ger samma bildvinkel (bildutsnitt) som ett objektiv med 27 millimeter skulle ha gjort på en kamera med fullformat.

Det finns en mängd storlekar på sensorer, men de vanligaste är cirka 5,8 x 4,3 millimeter för kompaktkameror och 23,7 x 15,6 millimeter (kallas även aps-c- eller dx-format) för halvproffessionella och enklare systemkameror. Proffskameror använder ofta fullformatssensorer på 36 x 24 millimeter. Även andra storlekar finns men de ligger rätt nära de här formaten.

Fem lyxigare alternativ

VILL DU HA EN KAMERA som kan lite mer än de testade instegsmodellerna får du lägga till mellan ett par tusen och upp till omkring 1 500 kronor. För de extra tusenlapparna får du främst en väsentligt snabbare autofokus och slutarfördröjning, en solidare och mer användarvänlig kamera. Du får också fler manuella reglage som gör kameran snabbare att arbeta med. Skillnaden i bildkvalitet är försumbar, men en dyrare kamera har fler funktioner, är snabbare på alla områden och roligare att plåta med.

NIKON. D80 har ett bra objektiv.

CANON. Eos 40D kostar cirka 14 000 kronor.

Canon Eos 40D	10,1 MP*	14 200 kr (18-55 mm objektiv)
Nikon D80	10,2 MP	10 790 kr (18-70 mm objektiv)
Olympus E-3	10,1 MP	26 000 kr (12-60 mm objektiv)
Pentax K20D	14,6 MP	13 000 kr (18-55 mm objektiv)
Sony A700K	12,24 MP	13 500 kr (18-70 mm objektiv)

*MP = megapixel

	Pentax K200D	**Sony A350**
	Pentax, 018-71 13 00, www.pentax.se	Sony, 08-585 450 00, www.sony.se
	10,2 megapixel	14,2 megapixel
	Cirka 1,5 gånger objektivets brännvidd (motsvarande för småbildsformat).	Cirka 1,5 gånger objektivets brännvidd (motsvarande för småbildsformat).
	13 x 9,5 x 7,5 cm/934 g med batteri. STOR	13 x 10 x 7,5 cm/932 g med batteri. STOR
	2,7 tum	2,7 tum
	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
	Sd-kort/nej	Dubbla kortplatser för Compact Flash och Memory Stick Duo/nej
	Nej	Ja
	18-55 f/3,5-5,6	18-70 mm f/3,5-5,6
	Ja (sensorväxling)	Ja (sensorväxling)
	Hjälpbelysning med blixten	Ja
	8	6
	Cirka 2,8 bilder/sekund upp till 4 bilder (1,1 bilder per sek obegränsat) (jpeg), upp till 4 bilder (raw).	Max 2,5 bilder/sekund obegränsat (jpeg), upp till 4 bilder (raw).
	1,15 sek	0,8 sek
	0,08/0,5 sek	0,08/0,28 sek
	Ja	Ja
	100-1 600	100-3 200
	4 st aa-batterier (litiumbatterier medföljer)	Laddningsbart litiumjon-batteri
	Cirka 400 bilder (NiMH), 550 bilder (aa-batterier)	Cirka 730 bilder/175-235 minuter
	Ja/ja	Ja/ja
	7 995 kronor / 5 573 kronor	8 500 kronor / 5 988 kronor
	Inbyggd bildstabilisering, väderskyddad, bra kitobjektiv.	Inbyggd bildstabilisering, snabb autofokus med skärmsökaren.
	Långsam seriebildtagning.	Relativt liten optisk sökare.
	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

PENTAX. Pentax bilder har genomgående bra färger och detaljskärpa. Brusfria bilder upp till iso 800.

SONY. Mycket bra bild! Bilder upp till iso 3200 håller för utskrifter i 10x15 cm utan störande brus,

Så gjorde vi testet

URVAL. Den här månaden har vi testat fem digitala systemkameror i prisklassen under 9 000 kronor (inklusive standardobjektiv).

Kamerorna är nyligen lanserade och har bara en eller ett par månader på nacken och har en upplösning på minst tio megapixel. I nummer 9/07 testade vi fyra kameror i samma segment.

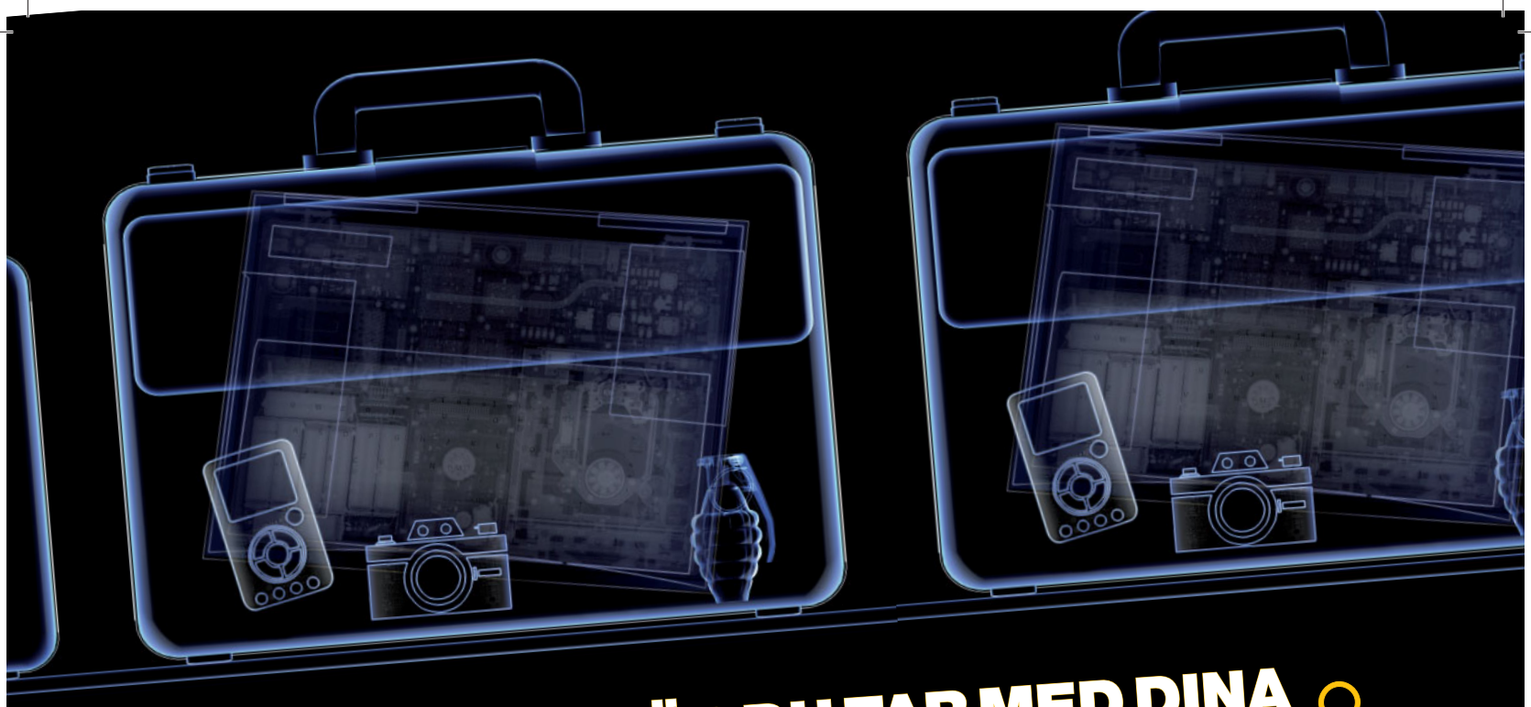
BATTERIER. För batteriernas livslängd anges de värden för CIPA-standard som tillverkaren angivit.

Standarden innebär att skärmen är påslagen hela tiden, en bild tas var trettionde sekund, blixt används för varannan bild och zoomen växlas mellan vidvinkel och tele vid varje bild. Kameran stängs av efter fem minuters användning. Värdena är angivna för de medföljande batterierna.

FUNKTIONER. Digitalt tidtagarur används för att ta tid på start och fördröjning. Alla bilderna i testet tas i högsta upplösning och i autoläge. Med den optiska zoomen testas skärpa, vinjettering och distorsion, det vill säga om normalt raka linjer kröker sig eller skevar i bildkanterna.

Vi undersöker hur bra blixten lyser upp motivet och om den når ut i hörnen genom att fotografera en vit vägg på tre meters avstånd. Automatiken testas under många olika ljusförhållanden. Samma motiv tas med alla kamerorna med bara någon minuts mellanrum.

Bilderna skrivs ut i A4-storlek och bedöms efter skärpa, brus och färgåtergivning samt hur väl vitbalansen återger färgerna naturligt i dagsljus, artificiellt ljus och blandat dagsljus.

BÄSTA TIPSEN NÄR DU TAR MED DINA IT-PRYLAR PÅ

Semestern närmar sig, och du vill förstås inte lämna alla kul prylar hemma när du reser bort. Självklart ska digitalkameran, mp3-spelaren och datorn med! Här är goda råd om vad du bör tänka på för att grejerna ska funka utomlands – och vad du gör om olyckan skulle vara framme.

Simon Grabiec
E-post: pcforalla@idg.se

STEG 1: Inför resan

DET FÖRSTA OCH kanske viktigaste, i alla fall om du tänker ta med dig lite dyrare prylar som systemkamera eller bärbar dator, är att kika lite närmare på ditt försäkringsskydd. Troligen har du redan en hemförsäkring, och med stor sannolikhet finns redan någon form av reseskydd inbyggt där. Men omfattar skyddet även dina prylar? Att du får sjukvård och gratis ambulans till sjukhuset om du bryter benet är ju bra, men det är inte vad du uppskattar mest i det ögonblicket du inser att du glömt kameran på stranden kvällen innan ...

Om du vill kunna använda dina prylar, och ska vara borta längre än över dagen, behöver du förmodligen ström. Bärbara datorer har ofta en universaltransformator som klarar all nätspänning från 110 till 230 volt, men du kan fortfarande behöva en adapter för att över huvud taget få in stickproppen i vägguttaget. Och om internetuppkoppling är viktig för dig kan det vara bra att kolla upp så det verkligen finns wlan på hotellet – att surfa med mobilen utomlands kan bli väldigt dyrt.

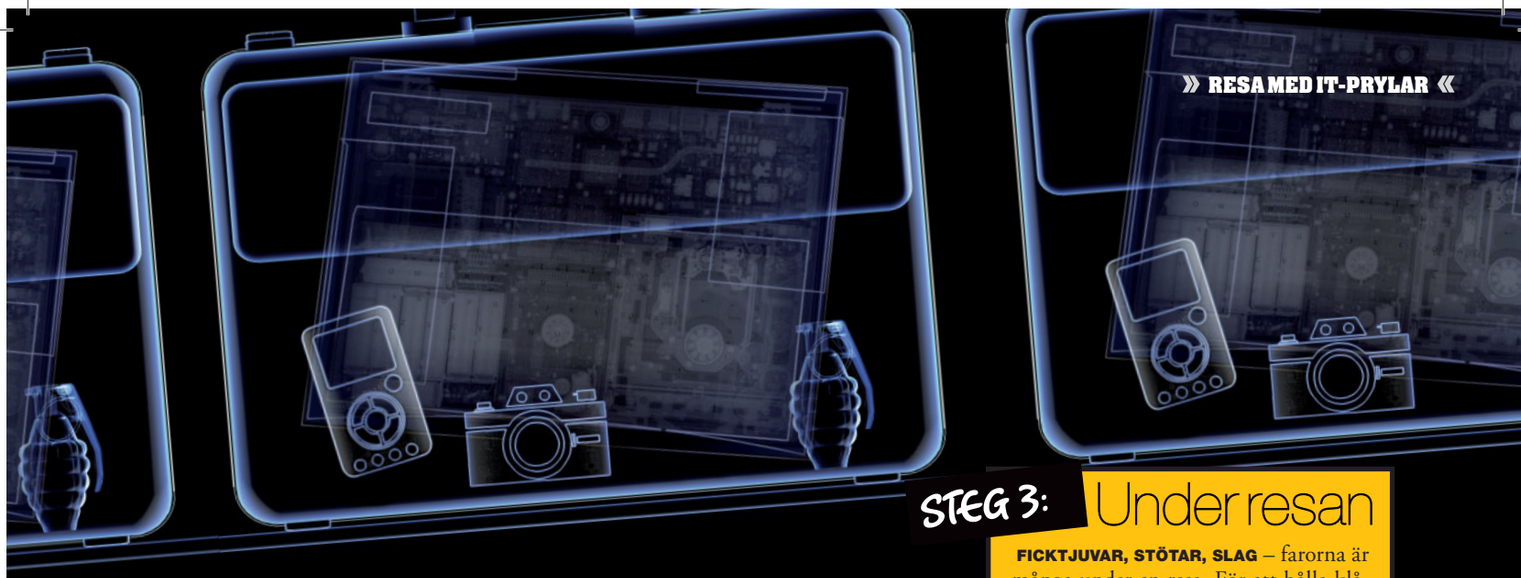
APROPÅ MOBIL – kommer telefonen att fungera? En vanlig gsm-mobil fungerar i de flesta länder i Europa, Asien, Afrika, Australien och Sydamerika, men för att den ska fungera i USA måste den ha stöd för trippel- eller quadband (frekvenserna 1 900 och 900 MHz). I Japan och Sydkorea fungerar gsm inte alls – dessa länder har ett eget system med andra frekvenser. Med en 3g-telefon klarar du dig, under förutsättning att ditt abonnemang stöder roaming. Om du har ett kontantkort brukar det nämligen vara nödvändigt att aktivera roaming-funktionen genom att kontakta operatörens kundtjänst någon dag innan. Ett tips är också att du går igenom din telefonbok och lägger till ”+46” i början på de nummer du kommer att vilja ringa. 46 är landskoden för Sverige, och behövs om du ska ringa hem från utlandet. Tänk också på att hoppa över den första nollan i numret, ett 070-nummer ska alltså se ut så här: +4670xxx.

Koll på eluttagen?

HAR DU KOLL PÅ vad det är för spänning i landet du ska resa till? På Steve Kroplas sajt hittar du en lång förteckning över alla möjliga eluttag, samt instruktioner för olika modem, landskoder och mycket mer. ***www.kropla.com***

PASSAR ALLA. Den här reseadaptern finns hos bland andra ***www.smartasaker.se***.

RESAN

✔ FÖRBEREDELSER ✔ VAD GÄLLER PÅ FLYGPLATSEN?
✔ SÄKERHET PÅ RESAN ✔ VAD GÄLLER PÅ HOTELLET?
✔ STRANDTIPS ✔ VAD TÄCKER FÖRSÄKRINGEN?
✔ OM TJUVEN ÄR FRAMME

STEG 2: På flygplatsen

PACKA SMART. Tänk på att det bagage du checkar in på flyget kommer att slängas omkring rätt hårt, så lägg grejerna i mitten av väskan där de är mer skyddade. Datorn vill du troligen ta med som handbagage, och då är det bra om den är laddad. Vanligen får du öppna datorn vid säkerhetskontrollen och visa att den fungerar.

I OCH MED de nya säkerhetsreglerna som EU införde i november 2006 måste allt som tas ombord på flyget röntgas. Därtill kommer att elektroniska apparater ska placeras separat, så packa inte mobilen för djupt i handbagaget. Röntgenmaskinerna använder sig nu för tiden av en relativt stark skiktröntgen, som kan skada både exponerad och oexponerad fotografisk film. Digitalkameror påverkas däremot inte, och inte heller datorer, eftersom röntgenstrålningen inte är magnetisk. Mer information om säkerhetskontrollen hittar du främst på Luftfartsverkets hemsida, ***www.lfv.se***, där du samtidigt kan passa på att spana in flygplatslistan. Där framgår bland annat vilka flygplatser som erbjuder gratis wlan.

FOTO: LFV/Tommy Sätström

PÅ VÄG. Luftfartsverket (*www.lfv.se*) kan informera dig om vad som händer med bagaget på flygplasten.

STEG 3: Under resan

FICKTJUVAR, STÖTAR, SLAG – farorna är många under en resa. För att hålla klåfingriga typer borta från resväskan sätter många på ett hänglås. Problemet är att om du checkar in väskan klipps låset ibland upp av bagagekontrollen på flygplatsen. Det gäller framför allt resa till och från USA, men kan hända var som helst om säkerhetspersonalen tycker sig se något suspekt i bagaget.

För att slippa köpa nya lås varje gång du reser kan du investera i ett så kallat tsa-lås. Tsa står för ”transportation security administration” och är en amerikansk myndighet som tagit fram en speciell standard för lås, som flygplatspersonalen kan öppna med speciella koder eller verktyg. Tsa-lås tillverkas av företag som Pacsafe och Samsonite och finns att köpa i butiker som säljer resetillbehör. Låset ska ha en röd diamantlogotyp, som talar om för personalen på flygplatsen att inte klippa låsbygeln.

TSA-LÅS. Spana in låsen som är märkta med en symbol som ser ut som en röd diamant.

ATT INTE SKYLTA mer än nödvändigt med att du transporterar dyr elektronik är inte heller dumt. Välj en väska som inte skriker ”businessportfölj”.

Flygbolagen rekommenderar att du alltid tar med dig ömtåliga prylar som handbagage, men det gäller att inte ha för många. Gränsen för handbagage brukar ligga på åtta kilo, och maximala yttermått på 23 x 40 x 55 centimeter. Vanligen är endast en väska tillåten – SAS till exempel håller strikt på denna regel på sina Londonflygningar.

Smart med diskret väska

På nästa sida: Checklista inför resan »

”Du måste polisanmäla stölden på

ULF BÄCKMAN, INFORMATIONSCHEF PÅ FÖRSÄKRINGSBOLAGET IF

STEG 4: På hotellet

DE FLESTA HOTELL har någon form av värdeförvaring. Ibland i form av ett litet låsbart fack i receptionen (som du på sin höjd kan peta ned ett par pass i), ibland ett lite större värdeskåp på rummet. Utnyttja detta.

För att kunna ladda prylarna behöver du förstås ström – kolla innan om landet du åker till har samma typ av uttag som här hemma. Ibland kan hotellet låna ut en adapter, men räkna inte med det – ta med en eller ett par egna! (Se även faktarutan ”Koll på eluttagen” på sidan 70.)

Ta också med en kortare ethernetkabel, ibland finns det nätverksuttag på hotellrum som ligger utanför wlanräckvidden (om det ens finns wlan). Om du inte vill släpa med dig en stor kabelhärva – kolla in företaget Ziplinqs smarta sladdar (***www.ziplinq.com***). De säljs bland annat av Dustin i Sverige (***www.dustinhome.se***).

Om du har för avsikt att ansluta din dator via modem – kolla så att hotellet inte använder sig av en digital växel. Telefonjacket kan se helt normalt ut, men när ditt modem börjar prata på linjen får det en strömspik i retur som bränner ut modemet och i värsta fall även orsakar skador på din dator.

OM DU HAR så kallat mobilt bredband till datorn (via mobilen eller en separat dongel) fungerar det oftast bra utomlands, så länge du har mobiltäckning. Med ett undantag: Det blir hutlöst dyrt att surfa. Om du åker till Turkiet tar till exempel Telia 120 kronor per megabyte när du surfar. Laddar du hem ett par låtar i mp3-format får du en faktura på en tusenlapp när du kommer hem.

Vissa operatörer erbjuder därför rabatterade paket: Telenor har till exempel en tjänst som kallas ”data utomlands”, med 100 megabyte trafik för dryga tusenlappen. Det går också att spärra abonnemanget eller lägga ett pristak så att du inte riskerar att komma hem till en faktura som tvingar dig att sälja alla dina prylar på Blocket.

Detsamma gäller för övrigt mobilen: Kolla in din operatörs utlandsprislistor innan du åker, ställ in nätval på manuellt läge och se till att den billigaste roamingoperatören står som förvald i din telefon. Eller ännu bättre: Gör en prioriterad lista i mobilen så har du fortfarande möjligheten att använda de andra operatörernas täckning, men bara om det billigaste valet inte går att nå.

MOBILA PRYLAR. Ziplinq (till höger) har utdragbara sladdar. Har du mobilt bredbandsabonnemang (till vänster) kan du surfa även utomlands.

Se upp! Prischock

STEG 5: På stranden

DU KANSKE ÄLSKAR sol, saltvatten och långa sandstränder – men precis detta avskyr din elektronik. En dator som lämnas i solen kan överhettas och i värsta fall få permanenta skador, sanden gillar att ta sig in genom ventilationshål och repa kameralinser och saltvatten är värre än vanligt vatten eftersom det lämnar saltrester efter att det avdunstat.

Om du har en systemkamera, ta för vana att inte byta objektiv på stranden om du inte måste. Då minimerar du risken för sand och damm i kamerahuset. (Ta med en burk sprayluft på resan så kan du blåsa rent om det ändå händer.) Har du fått sand på objektivet? Gnugga inte med en trasa, utan blås bort så mycket som möjligt. Återigen – tryckluft på burk underlättar.

INGA SOLDYRKARE. Kameror och annan elektronik gillar inte sand, salt och vatten.

Smart med luft på burk

STEG 7: Tjuvar!

JU DYRARE OCH finare elektroniken är, desto mer lockande är den förstås för människor som inte kan skilja på mitt och ditt. Även i detta fall kan du få hjälp av försäkringsbolaget – så länge du kan visa att du varit aktsam.

– Först och främst måste du polisanmäla stölden på plats. Spara de papper du får av den lokala polisen, de kommer att behövas när du gör din skadeanmälan sedan, berättar Ulf Bäckman på försäkringsbolaget If.

– Dessutom måste du ha uppvisat aktsamhet, men här finns det inget direkt facit.

Så hur vet man hur försiktig man måste vara?

– Om jag säger så här: Lägger du din fina bärbara dator på en filt på stranden och går ned och badar och datorn för-

plats och spara de papper du får”

STEG 6:

När något går sönder . . .

OAVSETT OM DU snubblar och tappar datorn i golvet eller råkar halka och doppa mobilen i havet finns det försäkringar som gäller. Den här typen av skador omfattas dock vanligen av en tilläggsförsäkring, ofta kallad ”drulle”- eller ”otursförsäkring”. I regel kostar den en slant extra, så se till att du uppgraderar hemförsäkringen innan du åker.

OJDÅ! Här hade en drulleförsäkring inte varit helt fel. Kolla före resan vad din försäkring täcker.

ULF BÄCKMAN, informationschef på If förklarar närmare:

– Vi har en hemförsäkring som täcker precis den typen av skador, Stor Hem heter den. Då är man försäkrad upp till 50 000 kronor i 45 dagar utomlands.

Men värdet på prylarna skrivs väl ned?

– Ja, det finns en procenttrappa som används. Men om du har just Stor Hem och prylen är fyra år eller nyare ersätter vi med en ny, motsvarande produkt. Då sker ingen värdenedskrivning, säger Ulf Bäckman.

svinner under tiden täcker vi inte förlusten. Men om du har den i ett värdeskåp på hotellrummet anser vi att du ansträngt dig för att skydda datorn och ersätter, menar Ulf Bäckman.

Ficktjuvar då?

– Det är ett knepigt kapitel. Många som tappar sina saker skyller på ficktjuvar, så för att vi ska ersätta kräver vi att du uppmärksammade stölden när den inträffade. Att du till exempel kan säga att det kom en man och knuffade till dig utanför den där butiken och sekunden senare insåg du att mobilen var borta. Det funkar inte att komma hem efter en dag på stan, upptäcka att kameran inte ligger i handväskan och skylla på ficktjuvar, förklarar Ulf Bäckman.

SE UPP FÖR FICKTJUVAR. Tjuvar finns överallt – håll koll på prylarna du har i fickor och väskor.

Checklista inför resan

✔ **Kolla hemförsäkringen** – är du skyddad utomlands?

✔ **Kolla kvitton** och liknande, kan behövas om något blir stulet. Skriv upp serienummer.

✔ **Behövs eladapter?** Det är enklare att skaffa en sådan hemma än att stressa runt på resmålet och leta.

✔ **Säkra data** – gör en säkerhetskopia på hårddisken innan du åker.

✔ **Inloggning** – slå på lösenordsinloggning och eventuell kryptering på datorn, skyddar dig vid eventuell stöld.

✔ **Dubbelkolla** att du packat ned alla laddare och nödvändiga sladdar.

✔ **Beroende av fungerande dator?** Ta med installations-cd/dvd för säkerhets skull, så att du kan reda upp en eventuell systemkrasch.

✔ **Ladda batterierna** innan du åker. Du kan behöva demonstrera på flygplatsen att datorn inte är en attrapp fylld med sprängdeg ...

✔ **Kolla mobilabonnemanget** – har du roaming-funktionen aktiverad på kontantkortet? Funkar mobilen i landet du åker till?

✔ **Förbered kameran** – passa på att rengöra objektiv och formatera minneskort innan du åker så ökar du chanserna för bra bilder.

✔ **Planera** – hur ska du lagra bilder du tar? Har du tillräckligt med minneskort, eller ska du kopiera över till hårddisken? Finns det plats i så fall? Och har du med dig kortläsaren eller kamerasladden?

✔ **Planera lite till** – vart ringer du om det händer något? Förbered en lapp med telefonnummer som du kan ringa om du måste akutspärra mobilen, kreditkortet eller anmäla något stulet.

✔ **Skriv ut resehandlingar.** Fick du biljettbekräftelse och hotellbokning per mejl? Skriv ut och ta med på papper så du inte står där ifall datorn slutar fungera.

✔ **Dra ur sladdarna** därhemma. Så minskar du både elräkningen och risken att komma tillbaka till en utbränd lägenhet.

Datorsupport utan extra kostnad!

Som helårsprenumerant har du tillgång till PC för Allas förmånspaket.
Där du utan extra kostnad får tillgång till datorsupport via telefon, antivirus och 5 GB webbackup.

Du som redan är helårsprenumerant, gå in på www.pcforalla.se/formanspaketet för att få tillgång till alla dina förmåner.

Om du inte är helårsprenumerant, fyll i och skicka in talongen här nedan!

1 Datorsupport

När du får problem med din dator, ring Datakompisen!

Här får du kostnadsfritt hjälp via telefon med att lösa problem med din dator och kringutrustning.

Öppettider 9-22 alla dagar!

DATAKOMPISEN

VÄRDE 528:-

2 Säkerhet

Du får ett komplett säkerhetspaket från F-Secure som är lätt att installera och använda.

- Antivirus
- Brandvägg
- Anti-spam
- Föräldrakontroll
- Fullversion

F-SECURE

VÄRDE 595:-

3 Webblagring

Med Diino kan du säkert lagra och ta automatisk backup på dina viktiga filer.

- 5 GB lagringsutrymmegratis
- Säker lagring, förlora aldrig data
- Dela och publicera dina filer online

Diino

VÄRDE 468:-

SÅ MYCKET SPARAR DU:

Ord lösnr. pris 12 nr	779:-
F-Secure	595:-
Support	528:-
Lagring - 5 GB	468:-
Totalt ca	2370:-
Ditt pris	695:-

Du sparar 1675:-

SVARSKUPONG - fyll i kupongen idag så missar du inte dina förmåner!

☐ **Ja tack!** Jag vill ha 12 nr för 695:- inkl* datorsupport, antivirus och 5 GB webblagring (totalt värde ca 2370 kr).
PFA385

☐ **Jag prenumererar redan** på 3 eller 6 nummer men väljer nu att förlänga min prenumeration med 12 nummer för att få tillgång till förmånspaketet för endast 695:-
PFA386

☐ Ja tack, jag vill gärna ta del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.

Namn

Adress

Postadress

Telefon

E-post

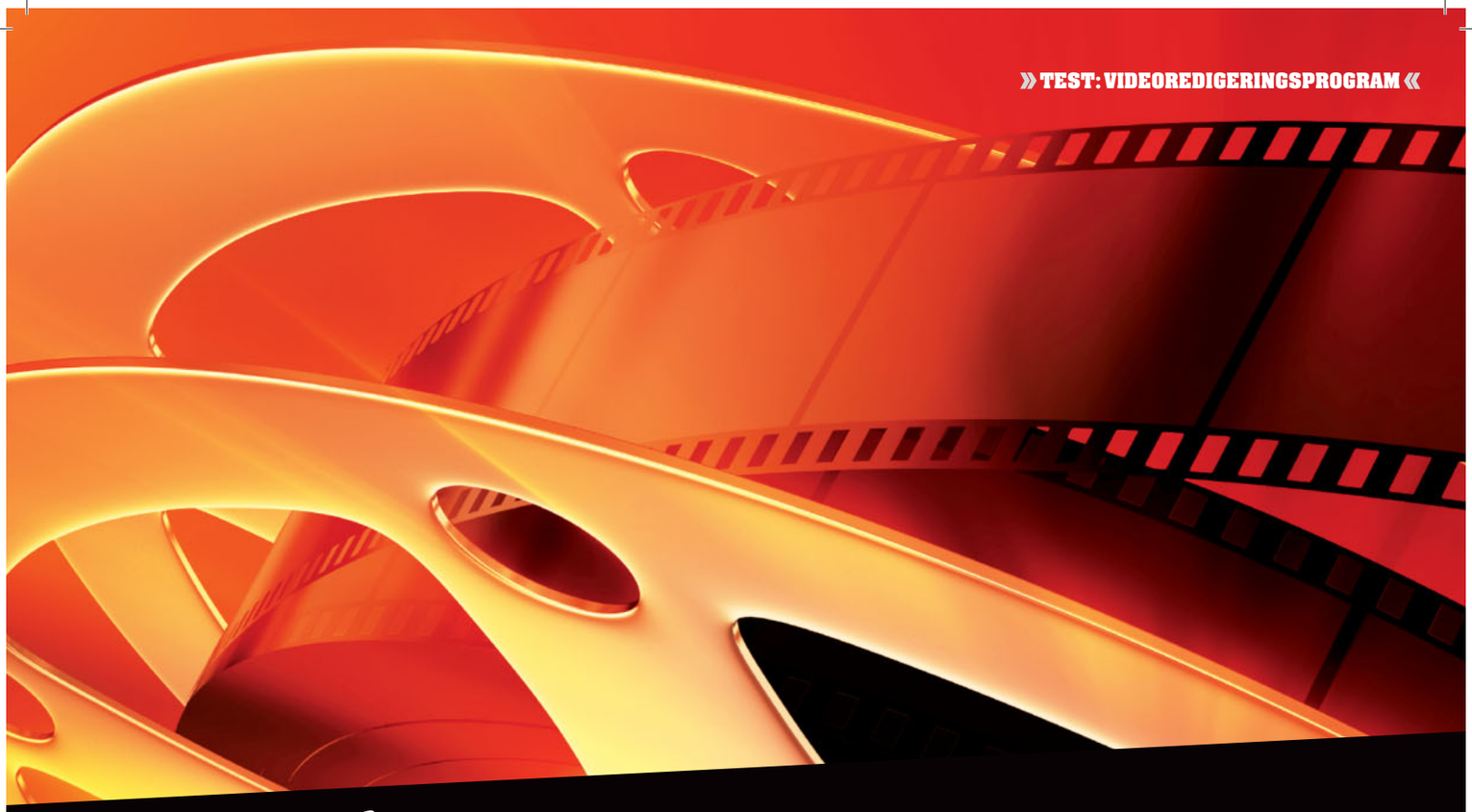
Erbjudandet gäller endast nya prenumeranter och inom Sverige, dock senast t.o.m. 31 december 2008. Du registreras med personuppgifter för att fullfölja vår kundrelation samt att kunna ge dig andra förmånliga erbjudanden från IDG som äger PC för Alla. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08-453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till tre år.

RING 08-453 61 00 eller POSTA – PORTOT ÄR BETALT

Frankeras ej.

PC för Alla betalar portot

PC FÖR ALLA .se
SVARSPOST
110 316 250
110 00 Stockholm

STORT TEST:

KLIPP TILL!

Här är 5 program som redigerar dina filmer

Dags att klippa videofilmen för att lägga ut den på Youtube? Funderar du på vilket program som är bäst för film i hd-format? PC för Alla har testat de ledande programmen för videoredigering. Två av dem är riktigt bra köp.

På senare tid har det hänt väldigt mycket på videofronten, speciellt för konsumenter. Samtidigt som hemdatorer och internetuppkopplingar har blivit snabbare och kraftfullare, har fenomen som Youtube och hdtv blivit en del av mångas vardag.

Videoproduktion är med andra ord i dag något som fler och fler sysslar med. Det har blivit enkelt att både filma och klippa i hög upplösning och sedan få sina alster visade.

”Youtube och hdtv har blivit del av mångas vardag”

Tack vare detta har också tillverkarna av videoredigeringsprogram varit tvungna att hålla sina program uppdaterade. Om du har ett program med ett par år på nacken, är chansen inte särskilt stor att du hittar varken förinställningar för Youtube-export eller en knapp för hd-import.

De konsumentinriktade program som vi har testat är i många avseenden lika. De bygger på en tydlig uppdelning mellan tre huvudmoment i videoredigering: Import eller hämtning av material (från en kamera eller direkt från datorn), själva redigeringen – alltså där du klipper och tricksar och lägger på texter, och tillslut export där du väljer i vilket format du vill ha din färdiga film – dvd, blu-ray, datorfil eller till Ipod, för att nämna några exempel.

Stora skillnader rent praktiskt

Men trots att programmens upplägg är ganska lika, finns det stora skillnader i hur du arbetar med dem och vad som döljer sig bakom dessa tre huvudmoment.

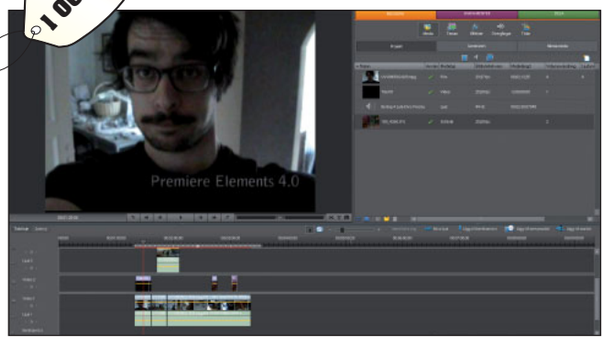
Vad passar då dig och dina videobehov bäst? Vi har satt fem av marknadens stora redigeringsprogram under lupp. Vissa passar nybörjaren bättre, andra den mer ambitiösa användaren. Det de har gemensamt är att samtliga är uppdaterade för att passa dagens videobehov, med allt vad internet och hd heter. ●

PÅ NÄSTA SIDA testar vi 5 videoprogram »

Mikael Hall
E-post: mikael.hall@idg.se

1 000 KR

TYDLIGT. Premiere Elements 4 har ett bra upplägg för redigering.

Premiere Elements
– roligt och lättjobbat

PREMIERE ELEMENTS 4 är det bantade småsyskonet till Premiere Pro. Själva klippningen är väldigt lik den i Premiere Pro. Men Premiere Elements är ett konsumentprogram, vilket tydligt markeras av tre färgglada huvudmenyer: Redigera, Skapa menyer och Dela. Under Redigera finns dels val för att hämta in media från datorn eller kameror och sortera dem, dels ikoner med effekter, övergångar och titlar. Det är tydligt och urvalet noga avvägt.

Effekterna är av samma typ som i Adobe Photoshop, och funkar mycket bra. Dessvärre är kvaliteten på de få teman som finns inte den bästa, och kan inte mäta sig med automatiken i Ulead Videostudio eller Magix Movie Edit.

En funktion vi gillar är Edit to the Beat. Den gör det möjligt att analysera en musikfil på tidslinjen för att automatiskt få fram markeringar på varje taktslag. Sedan kan även den grönaste av nybörjare skapa en tajt musikvideo med klipp i takt till musiken. Roligt!

Premiere Elements hade kunnat hyllas på alla punkter om det inte vore för en sak: avsaknaden av stöd för avchd. Många nya hd-konsumentkameror bygger på avchd-teknik och äger du en sådan är Premiere Elements i dagsläget inget att rekommendera. Adobe hävdar att det ska implementeras i framtida versioner.

”Den grönaste av nybörjare kan skapa en tajt musikvideo”

UTÖVER DEN TABBEN funkar hd-stödet. Hdv stöds såklart, och du kan bränna dina filmer till blu-ray och lägga ut dina filmer på en mängd sätt. En bra sak är att det är lätt att välja rätt exportering då Dela-menyn har tydliga val för mobila enheter (många val), online, band eller skiva. Ett krux är dock att du måste aktivera vissa codecar online, såsom mpeg-2 och mpeg-4. Gratis men likväl småirriterande.

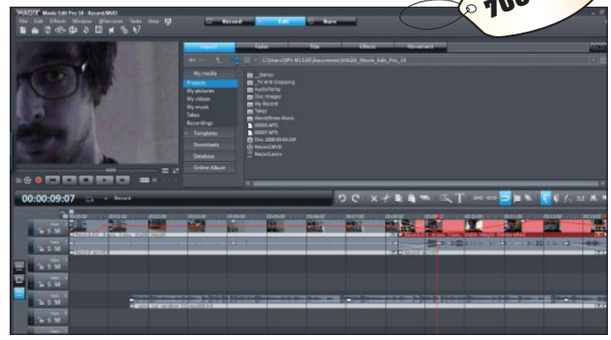
Har du inte behov av avchd är Premiere Elements klockrent för såväl nybörjare som mer avancerade användare. Det är lätt att navigera i, och möjligheterna att skapa proffsiga produktioner är stora. Men avsaknaden av stöd för avchd-formatet, som alla andra testade program stöder, gör att du bör kolla igenom din utrustning innan du införskaffar Elements.

+ Genomgående utmärkt gränssnitt med många möjligheter. Roliga finesser.
– Inget stöd för avchd ännu.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

BÄST I TEST! PC FÖR ALLA

700 KR

SMIDIGT. Movie Edit har en flexibel tidslinje för både ljud och bild.

Magix Movie Edit
– bra men tar extra betalt

NÄR DU STARTAR Magix Movie Edit 14 har du möjlighet att se på en videoskola som går igenom de klassiska redigeringsbitarna. Bra och lättfattat. Inspelningsdelen funkar smärtfritt för att fånga video från en dv- eller hdv-kamera, och erbjuder också en lättare klippning i storyboard-läge.

Bredvid importknappen för dina klipp finns knappar med effekter, övergångar, textverktyg och rörelseverktyg. Textverktyget gör det enkelt att animera texter på en massa olika sätt, och med rörelseverktyget kan du enkelt skapa dina egna Ken Burns-effekter, det vill säga digitalt panorera och zooma i ditt material.

SJÄLVA KLIPPNINGEN KAN göras antingen i en förenklad scenvy eller i ett tidslinjeläge. Den här lösningen fungerar väl. Du kan placera video och ljud fritt på linjen utan problem, och det är lätt att med musen direkt skapa upp- och nedtoningar.

En skillnad är att spåren i Magix Movie Edit inte är uppdelade efter ljud och bild. Det ger en viss frihet. Dessutom finns stöd för hela 99 videospår, vilket möjliggör avancerad klippning.

Om du vill göra det lätt för dig finns Movieshow Maker. Klicka på ikonen, välj mellan ett gäng stilar (vad sägs om ”70s party” eller ”silent movie”?) – och du har en färdigpaketerad film komplett med soundtrack. Roligt för nybörjaren.

EXPORTDELEN ÄR FRÄMST anpassad för dvd-bränning, men du kan enkelt från programmet lägga upp din film på Youtube. Svårare blir det om du vill ha din film som en mpeg-fil för att föra över till din mediespelare eller bara ha på datorn. Det kräver nämligen online- eller telefonaktivering och du tvingas betala närmare 50 kronor per codec. Snålt!

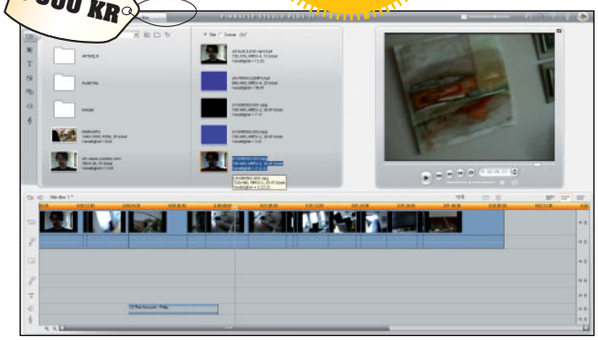
Magix erbjuder ett helt okej redigeringspaket både för nybörjaren och för den något mer ambitiösa användaren. Men det saknar ett användarvänligt gränssnitt och det irriterar att behöva betala extra för funktioner som är självklara för videoredigering.

+ Tidslinjen och själva klippningen.
– Du måste betala extra för självklara funktioner.

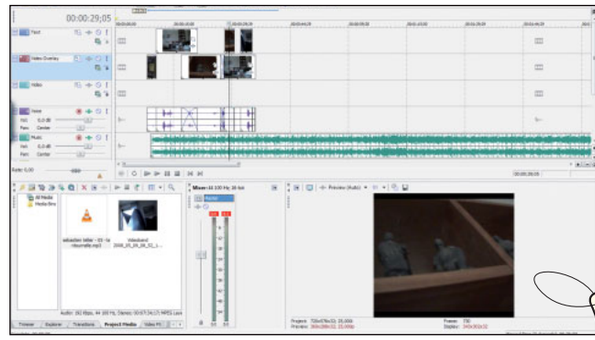
1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

SVÅRA ORD? Bläddra till sidan 80 – där finns en videoordlista.

1 000 KR

SNABBT. Det är rena barnleken att redigera i Pinnacle Studio 11.

950 KR

FLEXIBELT. Sonys program går bäst att skräddarsy efter behov.

Pinnacle Studio
– både smidigt och snabbt

PINNACLE STUDIO 11 ULTIMATE har ett tydligt konsumentinriktat upplägg. Vid uppackningen av den stora påkostade lådan får du en första överraskning i form av en liten greenscreen (se ordlista sidan 80). Denna kan användas för diverse specialeffekter, vilket öppnar en värld av möjligheter.

Den andra överraskningen, en obehaglig sådan, kom efter installationen under Windows Vista. Programmet startade nämligen inte, trots klistermärket med Vista-loggan på förpackningen. Efter mycket krångel och en lång åtgärdslista från Pinnacles supportsida installerades programmet i stället under Windows XP.

PROGRAMMET HAR ETT sobert gränssnitt, lätt att överblicka. Menyerna och ikonerna är tydliga. Pinnacle Studio är uppdelat i Spela in, Redigera och Skapa film. I det första läget hämtar du videomaterial från din kamera. I redigeringsläget, som är huvudläget, skapar du dina underverk för att sedan exportera materialet till antingen skiva, fil, tillbaka till band eller webb.

Hämtning och exportering av material fungerar klanderfritt. Pinnacle stöder avchd och kan exportera till hd, men i den aktuella versionen finns ingen inställning för att bränna till blu-ray-skiva.

PROGRAMMETS STARKASTE SIDA är redigeringen. Här blir du glad över hur lätt allt går. Menyer och ikoner finns där du förväntar dig, att arbeta med tidslinjen är smärtfritt och programmet analyserar videomaterialet och delar upp det i sektioner beroende på vad som visas. Det är en barnlek att hitta partier som är alltför skakiga eller mörka och sortera bort dem. Däremot blir funktionen jobbig om du importerar långa videofiler; de tar lång tid att analysera.

Det här är ett mycket kompetent och generöst redigeringsverktyg för video. Men vi skulle önska några färdiga inställningar för blu-ray-bränning på samma sätt som det finns för hd-dvd, och för webbpublicering finns bara Yahoo Video som alternativ. Och vem använder egentligen det?

+ Användarvänligt och snabbarbetat.
– Krånglig installation, exportmöjligheterna borde vara fler.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Sony Vegas
– klart bäst för proffsen

MIN FÖRSTA TANKE när jag dök in i Sony Vegas Movie Studio 8 Platinum var: Hur sjutton tankar jag in min film från kameran? Till skillnad från de flesta andra programmen i testet är Vegas Studio 8 Platinum inte lika tydligt uppdelat mellan import, redigering och export. Det har en mer professionell framtoning.

GRÄNSSNITTET ÄR TESTETS snyggaste, och kan skräddarsys i hög utsträckning. Dessutom stöder programmet arbete på flera skärmar, vilket kan förenkla arbetsflödet avsevärt.

En annan detalj är avsaknaden av storyboard eller en scenvy. Alla testets övriga program kan växla mellan ett sådant och ett tidslinjeläge, för att förenkla redigeringen. Som tur är får du rikligt med hjälp i den suveräna steg för steg-guiden.

”Du får rikligt med hjälp i den suveräna steg för steg-guiden”

Redigeringsbiten i Vegas är väldigt bra, men av någon anledning har man satt en gräns vid bara fyra videospår. Jämfört med Magix Movie Edit 14 som kan köra 99 är det skrattretande lite.

Sony Vegas stöder de vanliga videoformaten och jobbar glatt både med hd-video från din hdv-kamera och avchd-kodad video. Men det är bara Sonys eget avchd-format som stöds i full hd. Har du en Canon-kamera med avchd-inspelning funkar den alltså inte i Vegas Movie Studio 8.

FÖR NYBÖRJARE FINNS en Make Movie-genväg för att enkelt exportera din film. Här kan du välja mellan att spara filmen till hårddisk, bränna till skiva, publicera på webben (inte Youtube direkt utan Sonys eget Acidonline) eller exportera till din Sony PSP eller videokamera.

Exporten i Vegas är i sig inget särskilt – om du inte väljer att bränna din film till dvd. Med Vegas 8 följer nämligen Sony DVD Architect Studio 4.5, ett helt program bara för dvd-produktion! Generöst. I dagsläget finns inget stöd för blu-ray, men nyligen presenterade Sony en uppdatering till 5.0 som ska göra det möjligt att bränna filmer också i hd.

Sony Vegas Movie Studio 8 är ett bra alternativ om du vill lägga kraft på redigeringen av din film och finlira med detaljer.

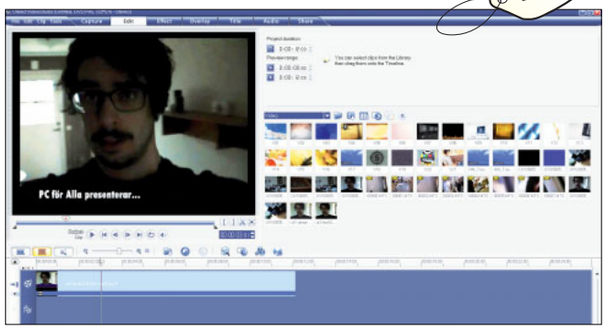
+ Proffsigt gränssnitt, stora möjligheter, medföljande dvd-studio.
– Bara fyra videospår, begränsat avchd-stöd.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

BRA VAL! PC FÖR ALLA

2 gratisprogram för videoklipparen »

970 KR

TRÖGT. Videostudios tidslinje svarar ofta långsamt på kommandon.

Ulead Videostudio – bekvämt men långsamt

I SITT SENASTE redigeringspaket Videostudio 11.5 Plus har Ulead satsat på ett ordentligt stöd för hd-video i alla dess former.

När du startar programmet möts du av tre val: Dv-to-dvd Wizard, Movie Wizard eller Videostudio Editor. Det första valet visar tydligt att Ulead har nybörjare som målgrupp. Dv-to-dvd Wizard låter dig nämligen göra en dvd direkt ifrån materialet du precis har filmat. Du väljer ut de delarna från bandet du vill ha med, gör en eventuell kapitelindelning och sedan är det bara att bränna. Smidigt utan ett enda klipp.

Vill du göra en lite mer avancerad film, väljer du Movie Wizard. Här lägger du till din video från hårddisken eller från en kamera, väljer en mall från mallbiblioteket och pang! Så har du din film med grafik, text och musik – helt automatiskt. Bara att välja att tanka ut den som videofil eller på en skiva. Riktigt lyckat!

PROBLEMEN DYKER UPP när du vill klippa din film. Här är det svårt att få en överblick över menyer och tumnaglar, och videor som du har tankat in från din kamera blandar sig direkt med mallar och medföljande utfyllnings- och dekorationsvideor.

Tidslinjen är en viktig del av alla redigeringsprogram. Det är där du gör klipp och justeringar, och just det fungerar väldigt trögt i Videostudio 11.5 Plus. Dessutom svarar den av och till dåligt på musens kommandon, vilket vem som helst kan få spader av.

MALLAR, ÖVERGÅNGAR OCH effekter finns det däremot i överflöd. Det är mycket enkelt att justera vitbalans, mättnad och kontrast på varje klipp. På plussidan finns också ett utmärkt stöd för hd-video. Utöver stöd för avchd-video är det mycket enkelt att bränna dina hd-konstverk till blu-ray. Dessutom kan programmet automatiskt tanka upp filmen till Youtube. Mycket praktiskt.

VIDEOSTUDIO LÄMPAR SIG utmärkt för nybörjare som vill att processen från kamera till webb eller dvd/blu-ray ska gå automatiskt, och även för sanna hd-entusiaster – men för oss andra finns det betydligt bättre alternativ.

✚ Utmärkt hd-stöd, bra för nybörjare som gillar automatik.
▬ Segt, dålig översikt.

1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

2 GRATIS

Movie Maker – nybörjarens vän

Movie Maker är ett relativt enkelt videoredigeringsprogram som följer med både XP och Vista. Skulle du inte hitta det i din dator finns både version 2.1 för XP och version 2.6 för Vista att gratis ladda hem från Microsofts hemsida. (***www.microsoft.com/downloads***).

Till utseendet är Movie Maker väldigt renskrapat på knappar och menyer, något som ger en enkel och skön överblick. Movie Maker både vinner och förlorar på sin enkelhet. Det går väldigt snabbt att importera video från din kamera, lägga några enkla texter och övergångar och sedan bränna en dvd eller göra en datorfil.

Men valmöjligheterna är väldigt få, och import- och exportformaten högst begränsade. I dagsläget stöds varken Quicktime, avchd eller mpeg-4 – alla väldigt användbara format. Du kan redigera hdv-video – om du har Vista Home Premium eller Vista Ultimate – men när du sedan vill exportera din film har du väldigt begränsade möjligheter. Dessutom upplever jag Movie Maker som aningen instabilt. Det kraschar flera gånger under testet.

Om du är helt grön på videoredigering är vårt tips är att testa Movie Maker. Om du ser klippningen av semestervideon som ett nödvändigt ont finns det ingen anledning att köpa ett annat program, speciellt om du inte filmat i hd-upplösning.

Vill du däremot ha något att utvecklas med eller behöver stöd för lite fler filformat eller bättre hd-anpassning, bör du prova ett annat program.

MOVIE MAKER. Enkelt att använda men också begränsat. Fördelen är att det ingår i Windows.

Fakta om samtliga

	ADOBE PREMIERE ELEMENTS 4	
Tillverkare/läs mer	Adobe, ***www.adobe.se*** BÄST I TEST! PC FÖR ALLA	
Cirkapris	1 000 kronor	
Systemkrav **SD** (vanlig upplösning) **HD** (hög upplösning)	**SD:** Windows XP/Vista, 1,3 GHz processor, 1 GB ram, 4,5 GB ledigt hårddiskutrymme. **HD:** 3 GHz processor, 2 GB ram	
Språk	Svenska	
HD-stöd/avchd	Ja/nej	
Vem passar programmet för?	Dig som har klippt en del förut, men även för nybörjaren som vill bli bättre.	
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	

ALTERNATIV

Smidiga Jaycut finns bara på nätet

Jaycut är en webbaserad videoredigering. Tjänsten är helt gratis att använda och kräver endast en enkel registrering.

När du har skapat ett konto tankar du upp videofiler, bilder och musik och klipper ihop din lilla film till vad Jaycut kallar en ”mix”. Gränssnittet påminner starkt om ett vanligt redigeringsprogram. Du ser sina upptankade videoklipp, musik och bilder i små mappar och under dessa finns en tidslinje där klippningen sker. Det finns även tillgång till vissa enklare effekter och övergångar.

När du sedan är klar sparar du din ”mix” och kan äntligen publicera den på den Youtube-liknande delen av sajten där folk kan kolla och betygsätta dina filmer.

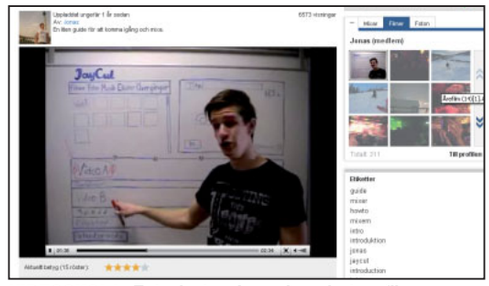
Jaycut kan inte tävla med ett riktigt redigeringsprogram, inte ens Movie Maker. Ett exempel på det är att du inte kan tanka in video direkt från din kamera till Jaycut. Du behöver först få över allt till en dator.

Men Jaycut är en smidig och trevlig tjänst att använda om du inte har tillgång till din egen redigering och snabbt behöver klippa ihop någonting. Speciellt användbart kan jag tänka mig att det är för att snabbt klippa ihop och tanka upp en mobilkamerafilm, oberoende av var du befinner dig.

jaycut.se

JAYCUT. Här lägger du upp dina filer på internet innan du klipper och sparar dem som en så kallad mix.

VIDEOSKOLA. Entusiasten Jonas har gjort en film som visar hur du kommer igång med Jaycut.

3 andra gratisprogram

Videospin, ***www.videospin.com***
ABC Video Roll, ***pcforalla.idg.se/2.1054/1.125922***
Jahshaka, ***jahshaka.org***

testade program

BRA VAL! PC FÖR ALLA

	MAGIX MOVIE EDIT PRO 14	PINNACLE STUDIO 11 ULTIMATE	SONY VEGAS MOVIE STUDIO 8 PLATINUM	ULEAD VIDEOSTUDIO 11.5 PLUS
	Magix, ***www.magix.com***	Pinnacle, ***www.pinnaclesys.com***	Sony, ***www.sonycreativesoftware.com***	Corel, ***www.corel.se***
	700 kronor	1 000 kronor (Ultimate)	950 kronor	970 kronor
	SD: Windows XP/Vista, 1 GHz processor, 512 MB ram, 1 GB ledigt hårddiskutrymme. **HD:** 3 GHz eller tvåkärnigt: 1,3 GHz, 1 GB ram.	**SD:** Windows XP/Vista, 1,8 GHz processor, 512 MB ram, 1 GB hårddiskutrymme. **HD:** 2,4 GHz processor, 2 GB ram.	**SD:** Windows XP/Vista, 800 MHz processor, 256 MB ram, 200 MB hårddiskutrymme. **HD:** 2,8 GHz processor, 512 MB ram.	**SD:** Windows XP/Vista, Pentium 4-processor, 512 MB ram, 1 GB hårddisk-utrymme. **HD:** 3 GHz-processor, 2 GB ram.
	Engelska (svenska på gång)	Svenska	Engelska	Engelska
	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja (bara Sony/Panasonic)	Ja/ja
	Nybörjaren eller den någorlunda erfarne som inte har behov av många export-möjligheter.	Nybörjare eller den någorlunda erfarne som gillar extra tillbehör.	Den halverfarne som gillar dvd-produktioner och vill bli mer avancerad, eller den ambitiösa nybörjaren.	Nybörjaren eller hd-entusiasten.
	1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10	1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

Så testade vi

Förutsättningarna för testet var att testa videoredigeringsprogram riktade främst till konsumenter, och till ett maxpris på 1 000 kronor.

Testet gjordes på två olika datorer. Dels på en Dell XPS 1530, med två gigabyte ram och en 2,20 gigahertz Intel Core 2 Duo- processor. På den kördes Windows Vista. Den andra datorn, som körde Windows XP, var en HP Compaq arbetsstation med ett par år på nacken. Den hade en Pentium 4-processor på 3,2 gigahertz och 1 gigabyte ram-minne.

Videoredigering kräver sin maskin. På båda datorerna funkade programmen okej när vi redigerade vanligt video-material.

När vi däremot försökte oss på hd-material och speciellt avchd-material hade inte XP-datorn någon chans. Visst gick det att läsa in, men själva arbetsflödet var segare en promenad i tjära. Systemkraven på de olika programmen, även de rekommenderade, ligger ofta i underkant.

Det som vägt tyngst under testet har varit programmens utformning och användargränssnitt. Hur intuitivt känns det? Hur enkelt är det att komma igång och börja förstå redigeringen, även för den som knappt sett ett videoredigeringsprogram förut? Det viktigaste är ändå att kunna fokusera på själva skapandet, inte på att leta efter knappar och menyer.

De två program som har fått det bästa betyget är de som är enklast att förstå och passar för nybörjarens semesterfilm, och du som vill satsa på mer ambitiösa produktioner.

» ”I vårt Pal-system går det 25 bildrutor per sekund”

11 vanliga videotermer

Avchd. Advanced video codec high definition, codec för videoinspelning i hd. Blir allt vanligare bland konsumentvideokameror.
Codec. Komponent som kodar och avkodar digitala dataströmmar eller signaler. Några exempel är divx, xvid och avchd.
Hd. High definition, video och tv med högre upplösning än tidigare.
Hdv. High definition video, format för hd-inspelning på vanliga dv- eller minidv-band.
Mpeg. Moving pictures expert group, en grupp som satt standard för videokomprimering. Finns i en mängd varianter.
Mpeg-1. Används för video-cd, som har en kvalitet som motsvarar vhs.
Mpeg-2. För dvd, hdv och nuvarande digital-tv.
Mpeg-4. Komprimering av video på webben och i vchd. Ska också vara standard för kommande hdtv-sändningar.
Ntsc. National television standards committee. Färg-tv-standard i Amerika och Japan. Ntsc-video har 525 linjer/frame och 60 delbilder per sekund.
Pal. Phase alternation line. Färg-tv-standard i Europa och Asien. Pal-video har 625 linjer per frame (varav 576 ”ritar upp” bilden) och 50 delbilder per sekund.
Sd. Standard definition, vanlig upplösning på videoinspelning.

8 viktiga ord när du redigerar din film

Frame. Bildruta i en videosekvens. Består oftast av två sammanflätade delbilder. I Pal-systemet går det 25 bildrutor per sekund. Ntsc har 29.97 bildrutor per sekund.
Greenscreen. När du vill frilägga ett objekt och ersätta bakgrunden använder du ofta en teknik som heter chroma key. Den går ut på att definiera en färg i bilden och ta bort den. På så vis kan du frilägga ett objekt i bilden som inte har den färgen. En greenscreen kan vara alltifrån ett grönt skynke till en grön vägg, och används med fördel som bakgrund för Chroma Key. Är objektet du vill frilägga grönt, kan du i stället använda en bluescreen.
In- och utpunkt. Markörer som visar start och slut på en videosekvens. Används för att definiera längd, start och slut på ett klipp.
Interlace. Skärmuppdateringsmetod som används av tv. En frame ritas upp i två delbilder över linjerna. Motsatsen är en progressiv skärmuppdatering där en frame är en hel bild. Så visas bilden på en datormonitor. När du redigerar video för att visa på en tv ska du använda interlace. Ska du däremot visa ditt material främst på en dator bör du ta bort interlace för att undvika störande horisontella ränder i den färdiga filmen.
Ken Burns. Ken Burns-effekten innebär att du i en filmsekvens sakta zoomar eller panorerar i stillbilder, till exempel för att förstärka viktiga detaljer i bilden.
Storyboard. Ett sätt att grafiskt ordna en film efter en serie bilder.
Tidskod. Denna kod identifierar varje bildruta i en videosekvens, i ett intervall antingen från början till slut eller mellan in- och utpunkt. Den är uppdelad i T:M:S:F. Alltså timme, minut, sekund och frame. Det går 25 frames på en sekund (i Pal).
Transition. Visuell övergångseffekt mellan två videoklipp som skiljer sig från ett rakt klipp. Vanligast är en övertoning där två klipp tonas över varandra. Andra namn på olika övergångar är wipes och slides.

GREENSCREEN. Om du filmar med en grön bakgrund kan du sedan – när du redigerar din film – ta bort alla föremål som inte är gröna. På så sätt kan du frilägga ett objekt i bilden. Kvinnan på bilden kan alltså friläggas för att senare läggas in på annan bakgrund.

MED AVANCERAD SÄKERHET
FÖR ETT INRE LUGN.

eset

Årets Antivirusprogram 2007
Årets Antivirusprogram 2006

AV comparatives

ESET Smart Security

Det smarta sättet att skydda sig på nätet.

Det finns många alternativ. Men ett avviker från mängden. **ESET Smart Security med ESET NOD32 Antivirus ger dig marknadens i särklass bästa nolltidsskydd utan falsklarm.** ESET Smart Security fungerar självständigt och fattar blixtsnabbt egna kloka beslut utan att besvära dig i onödan och vara i vägen.

Tack vare dess ThreatSense®-teknik och dess avancerade heuristiska analys har ESET Smart Security den unika förmågan att skydda dig mot helt nya hot, före det att andra program upptäcker dem.

Installera ESET Smart Security så sköter det sig i princip självt. Du slipper ett program som ideligen pockar på din uppmärksamhet. ESET Smart Security skyddar mot inkräktare, virus, spionprogram, rootkits, phishing, pharming, och annan skadlig programkod. Bäst av allt, du får full prestanda även om du använder krävande program. ESET Smart Security ger dig sinnesro.

Surfa till **www.eurosecure.com** och provkör programmet gratis i 30 dagar och upplev skillnaden.

Komponenter som ingår:
ESET NOD 32 **ANTIVIRUS**
ESET NOD 32 **ANTISPYWARE**
ESET **PERSONAL FIREWALL**
ESET **ANTISPAM**

NOD32 technology

EUROSECURE™
www.eurosecure.com

Unik köpguide!

SÅ VÄLJER DU RÄTT GPS-NAVIGATOR

✔ MÄRKENA ✔ MODELLERNA ✔ FALLGROPARNA

5 olika sorters gps-navigatorer

GLOFIISH X800

MOBILTELEFON MED GPS

Fler och fler av de nyare, dyrare mobiltelefonerna inkluderar numera en inbyggd gps-mottagare. Och allt får plats i din ficka. Tyvärr är tekniken med gps i mobilen inte helt fulländad och du får räkna med ojämna prestanda. Olidligt långa väntetider för telefonen att pejla in sig är inte ovanligt.

SONY NV-U93T

GPS-NAVIGATOR FÖR BILEN

Knappa in var du är och vart du ska, så lägger gps:en upp en rutt som det bara är att följa. För den som behöver tanka, äta eller har något annat behov är det bara att söka efter närmsta bensinstation eller restaurang.

PC för Alla har sammanställt allt du behöver veta inför köpet av gps. Få koll på märkena, modellerna, facktermerna och de bästa köptipsen.

Andreas Thors
E-post: andreas.thors@idg.se

SUGEN PÅ EN GPS? Här får du goda råd för att kunna välja den gps som är bäst för just dig.

1. VILKA KARTOR INGÅR? Till vissa gps:er medföljer kartor för hela Europa, till andra bara Skandinavien. Att köpa till kartor i efterhand kan bli dyrt.

2. ÄR KARTORNA NYA? Kolla hur gps:en uppdaterar kartorna. Ingår funktionen eller kostar det extra? Och tänk på att ta reda på när kartorna gjordes – är de gamla kan de visa fel.

3. TÄCKNING. Se till att det är en bra mottagarenhet i gps:en. Det är viktigt att inte täckningen försvinner, till exempel när du kör bland höga hus i en stad.

4. STOR SKÄRM. En rejäl skärm och stora knappar är att föredra. Det är särskilt viktigt när du kör bil, eftersom du kan bli en trafikfara om det inte går att navigera snabbt. Röststyrd gps är ett bra alternativ. (Obs! Parkera bilen innan du lägger in dina koordinater.)

5. BRA LJUD. Även om skärmen är viktig, är instruktionerna du får som ljud ännu viktigare. Det är dessa du kommer att använda i första hand när du är ute och kör. En tydlig röstinspelning och bra ljudkvalitet är ett måste.

8 största märkena

- Garmin ***www.garmin.se***
- LG ***nordic.lge.com***
- Magellan ***www.magellansverige.se***
- Mio ***www.mio-tech.be***
- Navigon ***www.navigon.com***
- Navman ***www.navman.com***
- Nokia ***www.nokia.se***
- Tomtom ***www.tomtom.com***

6. REALTIDSINFORMATION. Om du ska använda gps:en i bilen – se till att det ingår en tmc-funktion (traffic message channel) så att du får information om vägarbeten och olyckor i realtid. Ofta är tmc en extern funktion som kan väljas som tillval.

7. MINNE. Vissa gps:er stöder minneskort som lagrar mer än vad det inbyggda minnet klarar. Om du vill ladda upp stora kartor kan det vara bra att välja en produkt som har plats för extra minneskort eller ett stort inbyggt minne.

8. DYRARE = BÄTTRE. Det kan vara värt att lägga några hundringar extra och köpa en dyrare variant. Men det finns förstås billigare alternativ som också fungerar, så fundera på vad du tänker använda gps:en till.

9. LYXIGT LULL-LULL. Tänk på att priset också går upp om gps:en har lyxig extrautrustning. Behöver du verkligen alla tillbehör?

10. LYSSNA PÅ ANDRA. Bästa sättet att ta reda på om en gps är bra eller inte, är att höra vad människor som faktiskt provat den tycker. Läs expertomdömen av produkten, men läs också användarrecensioner. Några bra sajter där du kan hitta just detta är Pricerunner.se och Prisjakt.se, men det finns många fler. ●

10 ord att ha i minnet

BLUETOOTH. Gör så att en gps-mottagare kan kopplas till en dator utan sladd.

DGPS (differentiell gps). En metod som korrigerar gps-positionen och ger en felmarginal på 0,5-5 meter.

EGNOS (European geostationary navigation overlay service). Ett tilläggsystem till gps som ger högre precision i Europa, med en noggrannhet på en till två meter.

MMC (multimedia card). Ett minneskort som används i gps:er och ofta i Nokias mobiltelefoner.

NAVTEQ. Ett företag som levererar kartdata till gps-tillverkarna.

POI (point of interest). Förinställda koordinater för exempelvis restauranger och bensinstationer.

SD (secure digital). En typ av minneskort som är vanlig i gps:er.

TELE ATLAS. Konkurrent till Navteq, som också levererar kartinformation till många av de största gps-tillverkarna.

TMC (traffic message channel). Ger din gps realtidsinformation om vägarbeten och olyckor.

TYPOGRAFISKA KARTOR. Visar inte bara hur omgivningarna ser ut, utan också hur högt över vattnet du befinner dig.

HOLUX SIRF STAR III

GPS-MODULER

De billigaste gps-dosorna kan du få för dryga femhundringen. Men du behöver då också kartprogram till din telefon eller dator. En nackdel med extern mottagare är att det blir en extra dosa att bära med sig och den riskerar att ligga praktiskt undanstoppad i en byrålåda när du behöver den som mest.

GARMIN GPSMAP 60CSX

FRILUFTS-GPS

En handhållen gps är perfekt för dig som gillar att vandra i det fria. Med typografiska kartor ser du inte bara var du befinner dig, utan också vilken höjd du är på. Frilufts-gps:er är mindre och smidigare än de som är för bilen. Det är både en styrka och en svaghet. Lätt och behändig, med liten skärm och svårare navigering.

GARMIN GPSMAP 5012

BÅTNAVIGATOR

Det går självklart att använda vilken gps som helst för sjön – så länge det är sjökort och inte vägkartor som är installerat. Fördelen med de gps-mottagare som är speciellt anpassade för sjön, är att de är vattentäta. Dessutom finns det vissa som har både gps och ekolod.

MÅNADENS SPELTEST

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se* Therese Granlund (barnspel), *therese@granlund.net*

Coola dinosaurier lyckas inte lyfta

trista Turok

Frustrerande spel, samma gamla vapen och dålig artificiell intelligens – actionspelet Turok når bara upp till en 4:a i betyg.

I TUROK SPELAR du rollen som Joseph Turok, en indian som tillsammans med sina soldatkollegor ger sig av till en främmande planet för att fånga sin tidigare mentor Kane. Något går dock snett, ni blir nedskjutna och befinner er plötsligt oförberedda på planetens yta, en planet som visar sig innehålla en mängd illasinnade dinosaurier. Med andra ord dags för dig att plocka fram dina vapen och ge dig ut på dinosauriejakt.

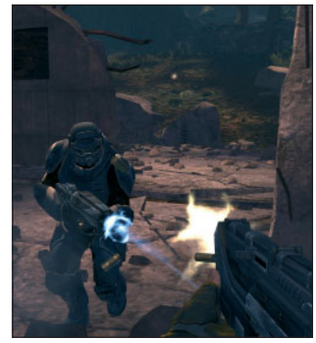
TUFFT. Eldkastaren är ett av de häftigaste vapnen i spelet.

Vi har blivit bortskämda med actionspel med riktigt intressanta historier och bra berättarteknik de senaste åren, men storyn i Turok är inte särskilt engagerande. Efter en stunds spelande inser du också att det inte är det enda som är oengagerat i det här spelet.

Mycket medelmåttigt

Det är verkligen inte mycket i Turok som lyfter det över den stora mängden actionspel. Vapenarsenalen är i princip den klassiska med vapen som hagelbössa, kulspruta och raketgevär. Det enda nya är pilbågen, som du sällan stöter på i andra spel. Grafiken är baserad på grafikmotorn från Unreal III, men lyckas ändå se platt och ointressant ut. Undantaget här är dinosaurierna, som faktiskt är riktigt snygga och läckert animerade.

Spelets artificiella intelligens är inte heller mycket att skryta med. Fienderna (både dinosaurier och människor) beter sig väldigt korkat och rusar i princip bara rakt emot dig och mot en oftast säker död. Lika korkat beter sig dina

ONLINE. Att spela på nätet är kul, men det är ont om motståndare.

Barnspel

Kluriga uppgifter för utforskaren Dora

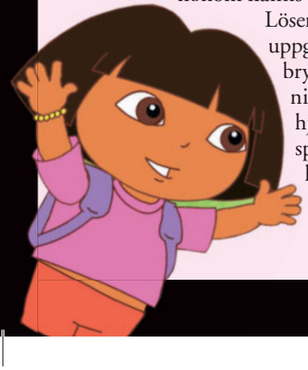

Irriterande mellansekvenser stör flytet i Doras sagolika äventyr, men de underhållande övningarna gör det ändå värt besväret.

FÖR BÖVELEN. Hur segt kan ett spel egentligen vara? Det senaste Dora-äventyret gör mig så frustrerad att jag vill skrika, men varvat med en och annan djupandningsövning blir spelet ändå uthärdligt och till slut riktigt underhållande.

Historien om den elaka häxan som förtrollar Doras vän Boots till Törnbootsa är ganska lustig, och uppdraget att göra Dora till en riktig prinsessa för att rädda honom känns helt rätt.

Löser du olika uppgifter kan du bryta förtrollningen. Du hjälper bortsprungna husdjur att ta sig ut ur labyrinter, lär stenar att sjunga och får snögubbar att hitta sina borttappade kläder. Samtidigt övar du färgmatchning, sifferförståelse och kreativt tänkande.

Roligare än väntat

Övningarna är underhållande, men utan en rejäl dos tålamod kan det vara svårt att stå ut med det ändlösa mellanbabblet och de många laddningssekvenserna. Det skapar en irriterande känsla av oflyt som lite grand tar udden av det roliga. Den platta grafiken är inte heller särskilt smickrande, och spelfigurerna varvar svenska med engelska lite hur som helst.

Men Doras sagolika äventyr är roligare än väntat. Med några glada sånger och välsnidade övningar kan man uppenbarligen komma långt. ●

PROBLEM. Elaka häxan har ställt till det. Hindren måste undanröjas!

ROCK CONCERT. Med den magiska speldosan får du stenarna att sjunga.

BRA VAL! PC FÖR ALLA

Dora utforskaren: Ett sagolikt äventyr

Kategori: Äventyr.
Utvecklare: Imaginengine.
Utgivare/kontakt/läs mer: Atari nordic, www.se.atari.com
Systemkrav: Windows 98/98SE/2000/XP/Vista, Pentium II 300 MHz, 32 MB ram, 584 MB ledigt hårddiskutrymme.
Åldersrekommendation: Från 3 år.
PC för Alla rekommenderar: Från 5 år.
Språk: Svenska och lite engelska.
Cirkapris: 200 kronor.

⊕ **Underhållande övningar och glad stämning.**

⊖ **Ändlösa mellansekvenser och irriterande laddningar som segar ned tempot.**

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Cirkapris: Alla prisuppgifter i faktarutorna är inklusive moms.

GRÖNSKA. Djungelmiljöerna påminner mycket om dem i actionkusinen Far Cry.

KÄMPIG NÄRSTRID. När dinosaurier bjuder på motstånd är det bra med hjälp om hur kontrollerna fungerar.

datorstyrda medspelare, som inte tvekar att sätta en kula eller två i dig om de får chansen. Mycket medelmåttigt med andra ord.

Frustrerande träffar

Det som utmärker sig gör det tyvärr på ett negativt sätt. För att kompensera den bristfälliga artificiella intelligensen har man lagt in effekter när du träffas som bitvis gör spelet skitsvårt. Du slungas bakåt, faller omkull och blir desorienterad om du träffas av ett slag från en dinosaurie eller en raket från en fiendesoldat. Dessutom påverkas din syn när du blir skadad, vilket gör dig mer eller mindre blind när du tagit mycket stryk. Det är mycket frustrerande och känns som ett billigt knep för att undvika att spelet blir alltför lätt.

Mycket frustrerande är även de buggar som i praktiken gör snabbspararfunktionen helt oanvändbar. Alltför ofta händer det att sparade spel är trasiga och du måste spela om nivån från början.

Hyfsat onlineläge

Ger du dig ut och spelar på nätet slipper du lida av spelets dåliga artificiella intelligens och du bjuds på en riktigt hyfsad meny av spelvarianter. Tyvärr är det i dagsläget svårt att njuta av dem eftersom de flesta banorna online ekar ödsligt tomma när vi testar spelet.

Det här blir förhoppningsvis bättre efter hand, men det är långt ifrån säkert med tanke på spelets många brister i singelspelarläget.

Det som räddar spelet från ett riktigt bottenbetyg är dinosaurierna. De är snyggt utförda och det är riktigt kul att både se på dem och slåss med dem. Men det höjer inte betyget många snäpp och det är tyvärr inte tillräckligt för att motivera dig att lägga pengar på Turok. ●

Turok

Kategori: Action.
Utvecklare: Propaganda Games.
Utgivare: Disney Interactive Studios.
Kontakt: KE Media, 0431-44 41 00, www.kemedia.com
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2.8 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 256 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 18 år.
Cirkapris: 300 kronor.
Läs mer: www.turok.com
OBS! Innehåller våld!

⊕ **Häftiga dinosaurier.**

⊖ **Buggig sparfunktion. Trist grafik. Dålig artificiell intelligens.**

1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Portal från Orange Box nu i egen ask

Portal ingick i The Orange Box, men har nu släppts som fristående spel. Detta underbart annorlunda spel rekommenderas varmt!

EN MYCKET OVÄNTAD och positiv överraskning i The Orange Box som släpptes i höstas var Portal, ett spel som var extremt nyskapande och annorlunda och av många ansågs vara den främsta anledningen att lägga pengar på det fullmatade spelpaketet. Nu släpps Portal som ett fristående spel.

Du har bara ett enda vapen till ditt förfogande och det enda det vapnet gör är att skapa portaler på banorna – en blå och en orange. Går du in i den blå portalen kommer du ut genom den orange och vice versa.

Med hjälp av dessa portaler ska du ta dig från start till mål på banorna genom att passera hinder och faror av olika slag. Det låter kanske inte så märkvärdigt, men Portal är förvånansvärt roligt. Du får både ägna dig åt att klura ut pusslen i lugn och ro och att snabbt komma på hur du ska ta dig vidare när du är på väg att krossas av väggar som kommer emot dig.

Som extra bonus innehåller Portal dessutom en hel del skön humor som får dig att skratta högt.

KOMPIS. Dessa kuber har du stor nytta av i spelet för att lösa pusslen.

Inga nyheter

Spelet är lika kort som det var tidigare och spelas utan problem igenom under en helg. Visserligen finns det en hel del banor som du kan ladda ned från nätet, skapade av glada amatörer, men det känns lite snålt att inte Valve själva bjuder på något extra.

Priset är lite för högt i jämförelse med vad du får om du i stället lägger till några hundralappar och köper The Orange Box. Men vi rekommenderar utan tvekan Portal även som fristående spel! ●

Portal

Kategori: Pussellösande.
Utvecklare: Valve.
Utgivare/kontakt: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 1,7 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 64 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Nej.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 12 år.
Cirkapris: 200 kronor.
Läs mer: www.ea.com

⊕ **Nyskapande och lagom utmanande. Skön humor.**

⊖ **På tok för kort. Dyrt med tanke på att det ingår i The Orange Box.**

1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Iron Man suger i spelversion

Blä! Enformiga uppdrag, usel grafik och en styrning som inte fungerar. Iron Man är en dålig film, men spelet är ännu sämre.

DET KÄNNS OERHÖRT trist att än en gång tvingas konstatera att spelutvecklarnas och speldistributörernas förakt för konsumenterna ibland är totalt och att vinstintresset fullkomligt lyser i ögonen på dem. Det jag syftar på är förstås de spel som numera är obligatoriska i samband med att en ny stor Hollywood-produktion går upp på vita duken, spel som är mer eller mindre löst baserade på handlingen i filmen och som åker snålskjuts på den uppmärksamhet den får.

Iron Man är den senaste i raden av dessa film- och spelkombinationer, och precis som de flesta tidigare spel baserade på filmer är Iron Man riktigt dåligt. Eller nej förresten, Iron Man är inte bara dåligt, det är riktigt uselt!

FAR OCH FLYG. Du ägnar en stor del av spelet åt att flyga runt.

FULT. I städerna, som i hela spelet, är grafiken kass.

Uselt på alla sätt

Till att börja med har spelet ingenting med filmen att göra. Det finns ingen som helst story eller något som håller ihop uppdragen.

Uppdragen är också alltför lika varandra, vilket gör att spelet snabbt blir väldigt enformigt. Att svårighetsgraden är extremt låg (det är i princip helt omöjligt att dö om du inte verkligen anstränger dig) gör inte Iron Man mindre långtråkigt.

Grafiken är fruktansvärt ful, styrningen fungerar inte och vapnen är trista – spelet stinker.

Normalt sätt skulle jag säga ”se filmen i stället”, men eftersom den också är dålig blir rådet ”köp serietidningen i stället”. Eller köp något annat spel, vilket som helt. För det är ändå bättre än Iron Man. ●

Iron Man

Kategori: Action.
Utvecklare: Secret Level.
Utgivare: Sega.
Kontakt: Pan Vision, 08-597 962 50, www.panvision.com
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2,4 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Nej.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 12 år.
Cirkapris: 300 kronor.
Läs mer: www.sega.com

VARNING!

⊕ **Spelet tar snabbt slut.**

⊖ **Det är fult, för enkelt och för enformigt.**

1 **2** 3 4 5 6 7 8 9 10

Barnspel

Kroppskunskap i rymdmiljö

Att lära skolbarn om kroppens funktioner i rolig spelform är en jättebra idé, men resultatet är inte riktigt lika lysande.

IN OCH UT. Matens väg genom tarmen är inte helt lätt att få ihop.

ANATOMI. Hjälp utomjordingarna att lära sig mer om människokroppen.

DET TAR EMOT att säga det, men jag är besviken. Den glada kaninen Josefine har alltid haft en särskild plats i mitt spelhjärta, men den här gången lyckas hon inte riktigt leva upp till förväntningarna.

Idén att lära de yngre skolbarnen hur kroppen fungerar är förstås lysande, och grunduppläggget är bra. Det är bara det att de hade kunnat göra det så mycket bättre, nu när chansen ändå fanns. I stället har de nöjt sig med att stanna på halva vägen, och även om storyn om det Intergalaktiska kroppsforskningsinstitutet är både rolig och fantasifull så har de inte orkat hålla samma nivå genom resten av spelet.

Bra men inte toppen

Det hela är uppdelat i fem olika avdelningar där du får göra allt från att följa syremolekylens väg genom blodomloppet, till att kolla in vilka delar av hjärnan som styr vad – och det är egentligen inget fel på övningarna. Problemet är att du gör samma sak om och om igen, och även om det är hyfsat pedagogiskt så hade det kunnat vara *så* mycket tydligare.

Det hade kunnat räcka med några extra beskrivningar och förklarande pilar för att öka förståelsen och intresset ytterligare, men där verkar de inte riktigt ha tänkt till. Det är synd, för förutsättningarna är ju så goda.

Josefin skolhjälp: Resan till kroppens inre

Kategori: Kunskapsspel.
Utvecklare/utgivare: Krea Medie.
Kontakt: Pan Vision, 08-720 31 00, www.panvision.com
Systemkrav: Windows XP, Pentium III, 256 MB ram.
Åldersrekommendation: 6-12 år.
PC för Alla rekommenderar: 6-12 år.
Språk: Svenska.
Cirkapris: 170 kronor.
Läs mer: www.josefine.com

⊕ **Ett bra koncept med roliga övningar i fantasifull miljö.**

⊖ **Enformigt i längden med vissa pedagogiska brister.**

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Grafiken är som alltid färgglad och fin, och figurerna är charmiga. Resan till kroppens inre är inte alls något dåligt spel, men varför nöja sig med bra när man hade kunnat landa på toppen? ●

Hitta din återförsäljare här: *pcforalla.se/priser*

ASUS Gaming Series

ASUS rekommenderar Windows Vista® Ultimate

intel Centrino inside
Performance to go

ASUS G70

Bärbar speldator med attityd och prestanda!

Den extrema prestandan i ASUS G70 ger Gaming en helt ny mening.

ASUS G70 är bestyckad med en ”Multi-Dual-Engine” arkitektur vilket innebär att den är laddad med dubbla grafikkort, dubbla fläktar, dubbla hårddiskar och en processor med två kärnor för en prestanda som är långt över det vanliga. Tillsammans med visuella och ljudmässiga egenskaper av riktig hög-definition, Intel® Centrino® processor technology och äkta Windows Windows Vista® Ultimate operating system , så sätter G70 en helt ny standard för mobilt spelande genom att erbjuda prestandan från en stationär gaming rig i ett portabelt paket.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

Multimedia

ASUS bärbara multimedia dator M70 med full HD upplösning ger en klarare, större och bättre bild tillsammans med ett exceptionellt ljud – detta är byggstenarna för riktig High Definition. ASUS bärbara datorer med en upplösning på 1920 x 1200 klarar av att återge HD i sin fulla prakt.

M70SR-7S007C

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T8100
Windows Vista Home Premium
17" (Glare Type, WXGA+)
ATI Mobility Radeon HD3470 256MB VRAM
3072MB DDRII 667 (2048+1024)
250G SATA HDD(5400rpm)+TPM
DVD Super Multi LightScribe
WLAN 802.11agn
w/bag and mouse
Bluetooth
med 1.3M webcam
8 cell
Fingerprint

Rek. Pris: 11.990 SEK

M50SA-AK002C

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Windows Vista Home Premium
15.4" (Glare Type, WSXGA+)
ATI Mobility Radeon HD3650 1G VRAM
3072MB DDRII 667 (2048+1024)
320GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
8X Super Multi DL Light Scribe
WLAN 802.11agn
w/bag and mouse
Bluetooth
Fingerprint
1.3M Webcam
6 cell

Rek. Pris: 14.490 SEK

M70SA-7U011G

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Windows Vista Ultimate
17" (Glare Type, WUXGA+, 1920x1280 Full HD)
ATI Mobility Radeon HD3650 1G VRAM
4096MB DDRII 667 (2048x2)
1000G SATA HDD(500Gx2, 5400rpm)+TPM
Blu-Ray Combo
WLAN 802.11agn
m/bag and mouse
Fingerprint
1.3M Webcam
8 cell
1G TurboMemory
Hybrid TV / Remote Control

Rek. Pris: 24.990 SEK

M51SN-AS049C

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T8300
Windows Vista Home Premium
15.4" (Glare Type, WXGA+)
nVidia Geforce Go 9500M GS 512MB VRAM
3072MB DDRII 667 (2048+1024)
250GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
8X Super Multi DL Light Scribe
WLAN 802.11agn
m/bad and mouse
Bluetooth
Fingerprint
1.3M Webcam
6 cell

Rek. Pris: 11.990 SEK

Gaming

Asus G70 är speciellt designad för att fylla behovet för en bärbar gaming dator utan några som helst kompromisser på hårdvaran. G70 i kombination med dess 17 tums widescreen skärm med snabb responstid och två högpresterande grafikkort som man endast brukar kunna hitta i en stationär gaming dator. Detta gör Asus Gaming series till det ultimata valet för den mobila gamern.

C90S-AK030C

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor E6600 2.4G
Windows Vista Home Premium
15.4" (WSXGA+, Glare type)
Innebygd Webcam (2 millioner pixler og autofocus)
NV8600 GT 512MB DDR2 VRAM
RAM 2048MB(1024x2) DDRII66
250GB 5400rpm SATA HDD+TPM
DVD Super Multi with DL- 802.11agn
Bluetooth
Fingerprint
w/bag and mouse
6 cell
TV Tuner

Rek. Pris: 12.490 SEK

G1SN-AK023C

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Windows Vista Home Premium
15.4" (WSXGA+, Glare type)
NV GeForce9500M GT 512MB VRAM
RAM 3072MB(2048+1024) DDRII 667
320GB 5400rpm SATA HDD
1GB Turbo Memory
DVD Super Multi DL Light Scribe
Built-in webcam (1.3 megapixler)
802.11agn
Bluetooth
w/bag and mouse
Gaming Carry bag

Rek. Pris: 15.990 SEK

G2SG-7R013J

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Windows Vista Ultimate 64 bits
17" (WXGA+, Glare type)
NV GeForce8700M GT 512MB VRAM
RAM 4096MB(2048 x 2) DDRII 667
300GB 4200rpm SATA HDD
1GB Turbo Memory
DVD Super Multi DL Light Srcibe
Hybrid TV Tuner
Built-in webcam (1.3 megapixler)
802.11agn
w/bag and mouse
Gaming Carry Bag
Remote Control

Rek. Pris: 18.990 SEK

G70S-7T008J

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Windows Vista Ultimate 64 bits
17" (WUXGA, Glare type, 1920x1200 Full HD)
NV GeForce8700M GT x2 GDDR3 512M
RAM 4096MB(2048 x 2) DDRII 667
640GB 5400rpm SATA HDD(320Gx2)
Blu-Ray ODD - Hybrid TV Tuner
Bluetooth
Built-in webcam (2.0 megapixler)
802.11agn
w/bag and mouse
Gaming Carry Bag
Remote Control

Rek. Pris: 24.990 SEK

The specification and price may change without further notice.

Luxury

Asus Lamborghini Vx3 är teknik, design och styrka i ett, allt för att skapa en optimal bärbar dator. VX3 är uppbyggd med en 12.1" widescreen skärm och lyxiga material som en webkamera panel av safir kristall, titanlegerad gångjärnsled och handledsstöd av äkta läder.

U2E-1P023E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor ULV U7500
Intel® GM965
Windows Vista Business
11.1" TFT(WXGA, LED Backlight TFT)
RAM3072MB(2048+1024) DDRII667
120G 4200rpm PATA HDD+TPM
DVD Super Multi DL
802.11agn
Built-in Webcam (0.3 megapixler)
Bluetooth - Fingerprint
3+6 cell
w/bag and mouse

Rek. Pris: 16.990 SEK

U6SG-2P014E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Intel® 965PM
Windows Vista Business
12" (WXGA, Glare Type)
3072MB DDRII667(2048+1024) DDRII667
NV GeForce9300 256MB VRAM
Innebygd webcam (0.3 megapixler)
250GB 5400rpm SATA HDD + TPM
DVD Super Multi DL
802.11agn
3+6 cellers batteri
3G-port
w/bag and mouse

Rek. Pris: 18.990 SEK

U6SG-2P031E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T8100
Intel® 965PM
Windows Vista Business
12" (WXGA, Glare Type)
2048MB DDRII667(1024x2) DDRII667
NV GeForce9300 256MB VRAM
Innebygd webcam (0.3 megapixler)
250GB 5400rpm SATA HDD + TPM
Finger Print- DVD Super Multi DL
802.11agn - Bluetooth
3+6 cell
w/bag and mouse

Rek. Pris: 14.990 SEK

VX3-2P001G

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T9300
Windows Vista Ultimate
12" (WXGA, Glare Type)
NVIDIA GeForce9300M G 256MB
4096MB DDRII 667 (2048*2)
320GB HDD(5400 RPM)+TPM
DVD Super Multi LightScribe
Intel 4965AGN WLAN
3+9 cell
Fingerprint
Built-in Webcam (0.3 megapixler)
w/bag and mouse

Rek. Pris: 28.990 SEK

Professionel

V1S notebook-serien är en ultratunn 15,4" bärbar dator med en avtagbar dockingsstation. Denna ger dig ett brett utbud av anslutningar som kommer ökar din effektivitet och ge en bättre mobilitet.

F3E-AP303E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T8100
Intel® GM965
Windows Vista Business
15.4" (Glare Type, WXGA)
2048MB DDRII 667 (1024*2)
250GB SATA HDD(5400 RPM)+TPM
8X DVD Super Multi DL LightScribe
WLAN 802.11agn
with 1.3M Video camera built-in
Bluetooth - Fringerprint
6 cell battery
w/Bag&Mouse

Anbefalet Pris: 7.495 DKK

V1SN-AK045E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T8300
Windows Vista Business
15.4" (WSXGA+, Glare type)
NV GeForce9500 GS 512MB
RAM 3072MB(1024+2048) DDRII667
320GB 5400rpm SATA HDD + TPM
Swappable DVD SuperMulti DL Light Scribe
Video Camera Built-in(1.3 million pixels)
802.11agn - Support 2nd HDD/BATT
8 cell battery
Bluetooth, Fingerprint, Power Station
w/Bag&Mouse

Anbefalet Pris: 12.995 DKK

V2S-4S071E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T8300
Windows Vista Business
14" (WXGA+, Glare type)
NV GeForce8600M GS 256M VRAM
RAM 3072MB(1024+2048) DDRII667
320GB 5400rpm SATA HDD
DVD SuperMulti DL
Rotating Camera Built-in(1.3 million pixels)
802.11agn
6 cell battery - Finger Print
Bluetooth - TPM -
Power Station - Support 2nd HDD/BATT
w/Bag&Mouse

Anbefalet Pris: 12.995 DKK

F9E-2P158E

Intel® Centrino® processor technology
Intel® Core™2 Duo processor T5550
Windows Vista Business
Intel GM965
12" (WXGA, Glare Type)
RAM2048MB DDRII667(1024*2) DDRII667
Camera Built-in(1.3 M Pixel)
250G 5400rpm SATA HDD+TPM
DVD Super Multi DL - 802.11abg
Bluetooth
6 cell battery
3G WWAN(SIM card onboard)
Fringerprint
with bag/mouse

Anbefalet Pris: 10.945 DKK

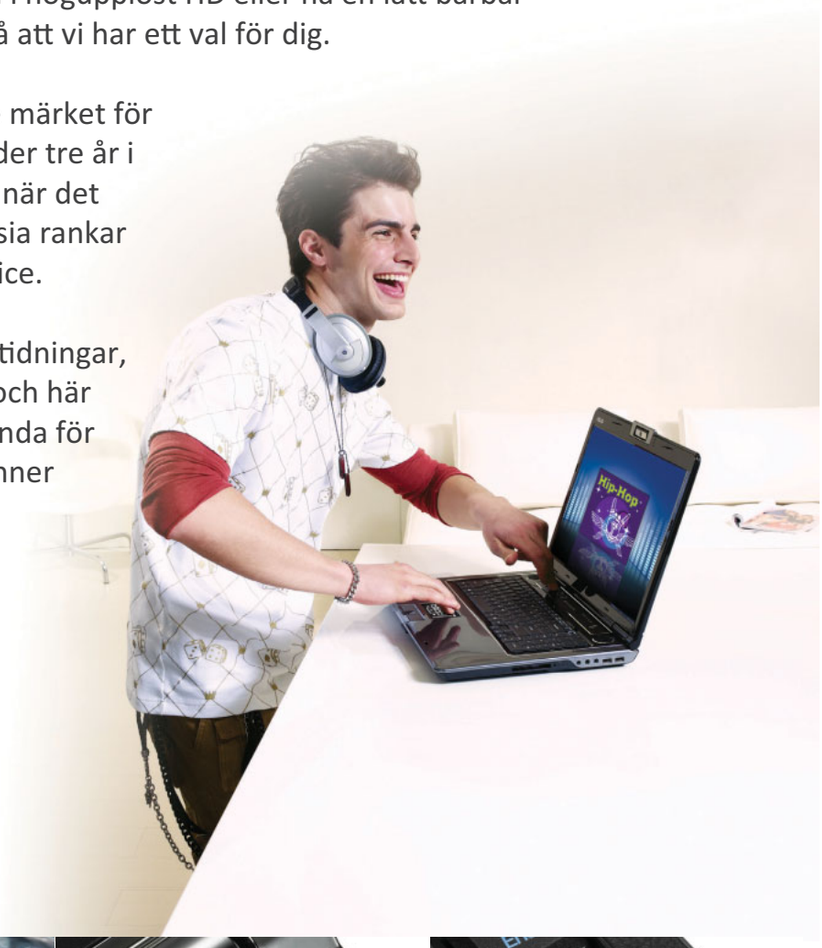
The specification and price may change without further notice.

ASUS. En bärbar för varje tillfälle!

Asus erbjuder ett brett sortiment av produkter med hög kvalitet och stilren design. Om du vill spela de senaste spelen, se en film i högupplöst HD eller ha en lätt bärbar dator med dig på resan kan du vara säkert på att vi har ett val för dig.

Asus är för närvarande det snabbast växande märket för bärbara datorer i Europa, och har varit så under tre år i rad. I snart tjugo år har Asus legat i framkant när det gäller innovationer och Wall Street Journal Asia rankar Asus som nr 1 när det gäller kvalitet och service.

Business Week, en av världens ledandeaffärstidningar, rankar årligen världens 100 bästa IT-företag och här har Asus varit med tio år på rad. Asus är erkända för sina höga kvalité världen över och varje år vinner företaget över 2500 utmärkelser i media.

08 587 694 07

ASUS Won 2568 Awards in 2007

FORTUNE 500 2007

INFO TECH 100

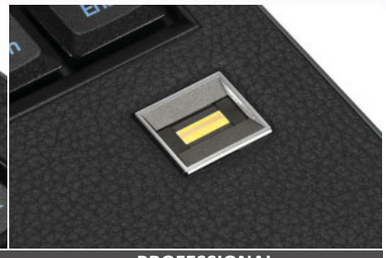
reddot design award winner 2006

Good Design

MULTIMEDIA | GAMING | LUXURY | PROFESSIONAL

ASUS. helhetslösning för ditt digitala liv.

ASUS erbjuder alla produkter du kan önska dig för en framtid i dagens digitala samhälle. Med ett utbud som inkluderar allt från stationära och bärbara datorer, LCD-skärmar, Eee PC, mobiltelefoner och GPS till moderkort, grafikkort och andra komponenter hittar du hos ASUS produkter som förenklar och förgyller både arbete och fritid. Faktum är att var tredje dator som säljs i världen är bestyckat med ett Asus moderkort.

ASUS Service med global garanti i 2 år

Alla ASUS bärbara datorer är skyddade av en global 2-års garanti. Detta betyder att garantin gäller även om du befinner dig i ett annat land än det du köpt din dator i. Om du får några problem med din dator när du är utomlands får du hjälp av närmaste ASUS-kontor. Med ASUS garanti försäkras du också 2 års avgiftsfria reparationer inklusive telefonsupport.

Hämtservice

Med ASUS Pick-up service kommer vi och hämtar din dator hemma hos dig om något skulle vara fel. Dessutom kör vi den tillbaka till dörren när vi är färdiga med reparationerna så du behöver inte ödsla din tid på resor. ASUS garanti erbjuder full service, hela vägen.

Sweden
+46-858-769-407

Finland
+358-9693-79690

Denmark
+45-3832-2943

Norway
+47-2316-2682

Australia
ASUSTeK Computer (Australia) Pty Ltd
1300-2787-88
Sydney
Suite 1, Unit 12, Gateway Business Park, 63-79 Parramatta Road, Silverwater,
NSW 2128 Australia

Bangladesh
Global Brand Pvt. Ltd. *
+88-02-8123283

Dhaka
19/2, West Panthapath (7th Floor), Dhanmondi, Dhaka-1205, Bangladesh

India
ASUS Technology Pvt. Ltd. *
+91-22-4005-8888

Mumbai
101-108, Bonanza 'A' Wing, Sahar Plaza Complex, Andheri Kurla Rd, Andher, Mumbai-400059, India.

Indonesia
PT. Astrindo Senayasa *
+62-21-612-6555

Jakarta
Gedung Mal Mangga Dua Ruko No. 25 Jl. Arteri Mangga Dua Raya, Jakarta 10730.
Indonesia

PT. Berca Cakra Teknologi *
+62-21-344-2234

Jakarta
Jl. Tanah Abang 3 No. 19 G-J, Jakarta Pusat 10160, Indonesia

Japan
ASUS Japan Inc.
0800-123-2787

Chiba
279-0032, 10-6 Chidori, Urayasu City, Chiba, Japan

Korea
ASUS Korea Co., Ltd.
+82-2-1566-6868

Seoul
#306, Chungjin B/D, 53-5, Wonhyoro-3ga, Youngsan-goo, Seoul, Korea 140-719

Malaysia
Asustek Malaysia Office
+603-2148-0827

Kuala Lumpur
G-2,Ground Floor,IT@SPS,Wisma SPS,Jalan Imbi 55100, Kuala Lumpur Wilayah Persekutuan, Malaysia

Mauritius
Pascal Computer Services Ltd. * +230-2131518

Port-Louis
40/42 St Georges Street Port-Louis, Mauritius

Myanmar
Golden Power Technology *
+95-1-226664
Yangon
No. 72, Lanthit Street, Lanmadaw TSP, Yangon, Myanmar

New Zealand
ASUS New Zealand Limited / 0800-278-788

Auckland
L1, 131 Khyber Pass Road, NewMarket, Auckland, New Zealand

Philippines
Banbros Commercial Inc. / +63-2-7273009

Metro Manilla
Banbros Corporate Center #32 Pilar, Corner Araullo Street, Addition, Hills, San Juan, MM, Philippines

Singapore
Asustek Computer (S) Pte. Ltd.
+65-6720-3835
No. 1 Coleman Street,#04-18 The Adelphi, Singapore 179803

Sri Lanka
Epsi Computers (Pvt) Ltd. * +94-11-2502533

Colombo
#302A Galle Road, Colombo 4, Sri Lanka

Thailand
ASUSTek Thailand / +662-679-8367~70

Vietnam
ASUS Technology (Vietnam) Co., Ltd. / +84-8-8300446 Ext. 112

Austria
0820-240513

Belgium
+32-(0)-78150231

Bulgaria
Most Computers Ltd. *
+359-2-91823

Sofia
Bl. 240, Blv. Shipchenski prohod, 1111 Sofia, Bulgaria

Croatia
M SAN Grupa D.O.O. * / +385-1-3654-961

Zagreb
Buzinski prilaz 10. Zagreb 10010/385 Croatia

Czech Republic
+420-596-766-888

China
Asustek Computer China
Shanghai / +86-21-5442-1616

France
0821-232787

Germany
01805-010920

Greece
80044142044

Hungary
+36-15-054-561

Italy
199400089

Netherlands
0800-023-2694

Poland
+48-225718040

Portugal
+351-808-789-887
Romania
Euros SRL * /800800316

Serbia
KIM-TEC Ltd. *
+381-11-2070-677

Slovak Republic
+421-232-162-621

Slovenia
Accord 92 DOO * / +386-01-511-47-50

Ljubljana
Stegne 13, 1000 Ljubljana, Slovenia

Spain
+34-902-889-688

United Kingdom
+44-870-120-8340

Switzerland
+41-848-111-010 (German / French)
+41-848-111-014 (German / French)
+41-848-111-010 (Italian)

Israel
Ronlight Digital Ltd. *
+972-3-9520520

Iran
Digital Guaranty *
+98-21-8855-2441

Pakistan
Shing Technologies Inc. *
+9221-5824561

Saudi Arabia
Asus Al-Aqlemia Trading Est.
+966-1-460-3216

Syria
Digital Plus Co. *
+963-21-2246260

Turkey
ASUSTeK Computer (Turkey) Pty Ltd
+90-216-521-4601

Istanbul
Alemdag Cad. Masaldan Is Merkezi No:46 D.1 Kisikli, Uskudar , ISTANBUL, TURKEY.

United Arab Emirates
ASUSTeK Computer (Dubai) Pty Ltd.
+971-4-2833-728

Dubai
Office #103, 1st Floor, Zalfa Bldg., Garhoud Road, Al Garhoud Area, Dubai, United Arab Emirates (UAE), P.O. Box 113499

Canada
Asus Service Center Canada
+1-888-678-3688

USA
+1-888-678-3688

Estonia
Servisa ICT * / +372-6671796

Latvia
Servisa ICT * / +371-7-408838

Lithuania
Servisa ICT * / +370-37-328442

Russia
+7-495-231-1999

Ukraine
DataLux Ltd. *
+380-44-4961791

South Africa
ASUSTeK Computers Pty Ltd.
+27-11-783-5450

Taiwan
ASUSTeK COMPUTER INC.
0800-093-456

Hong Kong
ASUS Technology (Hong Kong) Co. Ltd / +852-3582-4770

SKOLA: WINDOWS LIVE

Pontus Jeppsson, *pontus.jeppsson@idg.se*

Upptäck Windows Live

– och arbetet framför datorn blir roligare

Smart säkerhetskopiering, festplanering, fildelning, ordning på dina fotografier och webbpublicering av egna alster – helt gratis! Om du inte ännu har upptäckt Windows Live har du världens bästa chans att göra det nu.

Medel

Windows Live

Tid: 1 timme

Det här behöver du:

- Dator med internetanslutning.
- Programpaketet Windows Live, hämtas från ***get.live.com***. Du väljer själv vilka delar av paketet du vill installera.

Det här lär du dig:

- Komma igång med Windows Live.
- Organisera dina foton.
- Göra säkerhetskopiering av dina filer.
- Dela med dig av filer till andra.
- Skydda barnen från faror på nätet.

WINDOWS LIVE ÄR namnet på en samling program och webbtjänster från Microsoft. Här hittar du en massa praktiska verktyg för att kommunicera med andra, organisera och fixa med dina foton, publicera texter och bilder på nätet, planera fester, skydda datorn, göra säkerhetskopior och mycket mer.

Vissa av verktygen är program som du laddar ned och installerar på din dator. Andra är tjänster som du kommer åt via webbläsaren, från vilken dator som helst.

Alla verktygen är gratis

Gemensamt för alla verktygen är att de är helt gratis att använda. Men många av dem kräver att du är en registrerad Windows Live-medlem. Om du har en Hotmail-adress eller använder Windows Live Messenger är du redan Live-medlem. Då kan du använda samma inloggningsuppgifter.

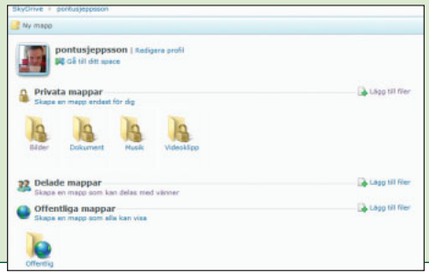
Om du inte har ett Live-konto är det enkelt att skaffa ett. När du kommer till en sida där du måste logga in klickar du på knappen för att registrera dig. Sedan följer du instruktionerna på skärmen.

Kontot du skaffar, som även kallas ditt Windows Live-id, kan du använda till alla olika Windows Live-tjänster. Men det går också bra att ha flera olika konton.

Så säkrar du dina viktiga filer

Windows Live Skydrive är en smart lagringstjänst, som låter dig tanka upp dina filer på en säker webbserver. Antingen håller du filerna för dig själv, och då fungerar Skydrivesomenbackuptjänst eller som ett sätt att komma åt dina filer varifrån du än är, eller så delar du med dig av dem. Då kan du välja om bara några få utvalda ska kunna se filerna, eller om vem som helst ska kunna se dem.

Gå till ***skydrive.live.com***. Klicka på ***Kom igång***. Här måste du logga in med ditt Windows Live-id, eller skaffa ett nytt om du inte redan har ett.

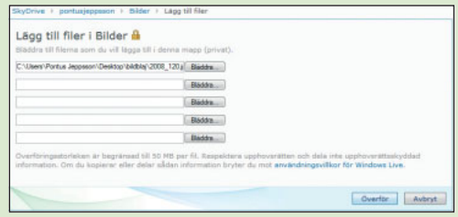

OLIKA BEHÖRIGHET. Genom att lägga filerna i olika mappar ställer du in vem som kan komma åt dem.

När du har loggat in kommer du till startsidan för Skydrive. Här ser du tre olika sorters mappar: Privata mappar som bara du kommer åt, delade mappar som personer du väljer ut kan komma åt och offentliga mappar som vem som helst kan komma åt.

För att ladda upp en fil som bara du kan se, klicka på ***Lägg till filer*** intill kategorin privata mappar. På nästa sida ska du välja en mapp att lägga filen i. Klicka på någon av mapparna.

Nu ska du bläddra fram filerna du vill ladda upp. Du kan ladda upp fem filer i taget. Du har fem gigabytes lagringsutrymme på Skydrive, men varje enskild

MAXGRÄNS. Du har fem gigabyte lagringsutrymme på Skydrive, men varje enskild fil får vara max 50 megabyte.

I den här skolan går vi igenom några av programmen och webbtjänsterna lite mer detaljerat. Vi berättar hur du får järnkoll på ditt fotobibliotek, hur du säkerhetskopierar dina viktiga filer och lagrar dem på en personlig disk på nätet och hur du skyddar dina barn från ”fula gubbar” på nätet. ●

Här hittar du Windows Live

Du kan hämta alla programmen gratis från nätet. På adressen ***get.live.com*** kan du ladda hem verktygen, eller registrera dig för de webbaserade tjänsterna.

En smart ingångssida till de olika tjänsterna är startsidan ***home.live.com***.

Windows Lives alla 11 tjänster

Här är programmen som du installerar lokalt:

SAMLAT. Du kommer åt alla programmen från samma sida.

■ **Mail.** En enkel e-postklient, i stil med Outlook Express. Windows Live Mail är utformad så att det ska vara enkelt att hantera många e-postkonton samtidigt.

■ **Messenger.** Världens mest populära chattprogram.

■ **Photo Gallery.** Organiserar dina foton. Har även funktioner för enkel bildbehandling, och för att publicera bilder på nätet.

■ **Writer.** En sorts ordbehandlare som är utformad för blogginlägg och andra texter som publiceras på internet.

■ **One Care Family Safety.** Program som hjälper till att skydda barnen, genom att filtrera bort olämpliga webbsidor och ”fula gubbar” som försöker chatta med dina barn.

■ **Toolbar.** Ett tillägg till webbläsaren Internet Explorer, som gör det enklare att komma åt dina olika Windows Live-tjänster.

Och här är tjänsterna som finns på nätet:

■ **Hotmail.** Gratis e-post. En av världens mest populära mejltjänster.

■ **Spaces.** Din personliga sajt. Här kan du publicera foton, skriva blogginlägg och dela med dig av allt du vill.

■ **Events.** Tjänst för att planera fester och bjuda in vänner.

■ **Sky Drive.** Lagring på nätet. Här kan du ladda upp filer som du vill säkerhetskopiera, eller behöver komma åt från andra datorer. Du kan också dela ut filer så att dina vänner kommer åt dem.

■ **One Care Safety Scanner.** Onlinetjänst som testar ifall din dator är säker för attacker.

På nästa sida: Koll på bilderna och skydd för barnen

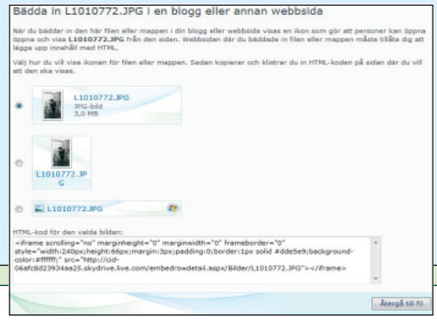
fil får inte vara större än 50 megabyte.

När du valt dina filer klickar du på ***Överför***. Om du har tråkigt under tiden överföringen pågår kan du leka med badbollen… Det är viktigt att du är kvar på sidan tills att uppladdningen är klar, annars avbryts det.

Nu har du laddat upp en fil som bara du kommer åt. Vill du ladda upp en fil som vem som helst kan komma åt gör du på precis samma sätt, fast på startsidan klickar du på länken intill ***Offentliga mappar*** i stället för ***Personliga mappar***.

3 andra smarta funktioner i Windows Live Skydrive

■ **Bädda in.** Du kan visa dina offentliga filer och mappar på din blogg eller personliga hemsida. Vill du till exempel visa en bild, eller bädda in som det kallas, visas en miniatyr av bilden, och en länk till den högupplösta varianten. Gå till filen eller mappen i din Skydrive, och klicka på ***Bädda in***.

■ **Bjud in andra.** Du kan låta dina vänner redigera innehållet i delade mappar. Gå till mappen och klicka på ***Ändra behörigheter***. Du kan välja folk från din kontaktlista i Hotmail eller Messenger, eller skriva in en ny e-postadress.

■ **Rss-bevakning.** Vill du hålla koll på när någon annan uppdaterar sina offentliga Skydrive-mappar? Använder du en rss-läsare kan du importera en rss-feed från en specifik mapp. Klicka på rss-ikonen uppe i hörnet i en mapp.

SPRID FILERNA. Du kan enkelt publicera bilder och filer på din blogg eller hemsida.

Smart program ger dig full koll på fotona

MED EN DIGITALKAMERA är det lätt att ta fotografier – massvis med fotografier! Är du som jag har du enorma mängder bilder i din dator, som du inte riktigt har någon ordning på. Där finns några riktiga guldkorn, men också en otrolig massa skräpbilder som du egentligen borde ha kastat. Hur gör du för att snabbt hitta de bilder du är på jakt efter?

Det är här **Windows Live Photo Gallery** kommer in i bilden. Använder du programmet rätt kan du med ett enda musklick få fram alla bilder på din dotter eller make, eller kanske med både dottern och maken. Lika enkelt får du fram alla bilder från Cypern 2003, från sonens examen eller från förra hösten. Du kan också filtrera fram alla de allra bästa bilderna – eller de riktigt usla!

Det första du ska göra är att importera dina bilder i programmet. Det spelar egentligen ingen roll hur du har organiserat dina bilder tidigare – om du har ett system med olika mappar, eller bara slänger in bilderna i en och samma mapp. Bara du talar om för programmet var bilderna ligger.

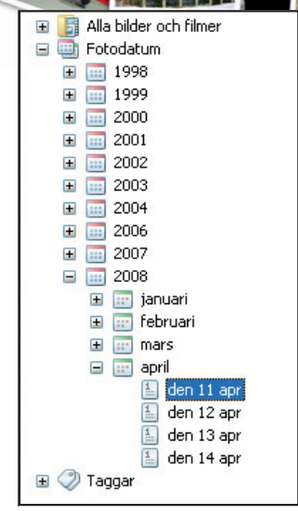
Märk bilderna

Starta programmet, och klicka på ***Arkiv***. Välj ***Lägg till mapp*** i galleriet. Markera nu en mapp med bilder. Har du flera undermappar så räcker det med att välja den högsta nivån i mappstrukturen. Klicka på ***OK*** så importeras alla bilder. Har du många foton kan det ta lång tid första gången du gör det här. I fortsättningen känner programmet av automatiskt om du lägger till fler bilder i de mappar du har valt.

Nu ligger alla dina foton i programmet, och du kan börja skapa ordning i kaoset. Du kan redan nu superenkelt sortera bilder efter tidpunkt. Klicka på ***Fotodatum*** i kolumnen till vänster. Klicka på 2008. Nu visas alla foton som är tagna det året. Klicka på en månad så visas bara de bilder som är tagna den månaden. Du kan också klicka på ett specifikt datum.

Men för att få riktig kontroll över dina fotografier måste du använda taggar. En tagg är en liten etikett som du sätter på bilden, som anger vad den föreställer. Det kan vara platsen där fotot är taget, vilka som är på bilden eller något helt annat. Du bestämmer!

Klicka på en bild. Nu är den markerad, och information om den dyker upp i kolumnen till höger. Klicka på ***Lägg till taggar***.

SNABBSÖK. Det är enkelt att hitta foton som är tagna en viss dag.

Skriv in vad du vill, exempelvis ”sommar”, ”Jenny” eller ”Italien”. Tryck på ***Retur***-tangenten. Gör om det för att lägga till en ny tagg.

Så skyddar du dina barn på internet

HAR DU SMÅ barn och är orolig för vad de gör vid datorn? **Windows Live One Care Family Safety** kan hjälpa dig att skydda barnen från en del av farorna som lurar på nätet.

Family Safety består av två delar – ett program som du laddar hem och installerar, och en sajt. Programmet måste vara installerat på alla datorer dina barn använder för att skyddet ska funka. Sajten använder du till att sköta inställningarna för alla dina barn.

Gå till ***fss.live.com***. Klicka på ***Kom igång***. Följ steg för steg-instruktionerna på skärmen.

Det du ska göra är att skapa konton för föräldrar respektive barn i hushållet. Varje förälder och barn måste ha ett eget Windows Live-id. Det konto du loggar in med läggs automatiskt till som förälder. Du kan sedan lägga till dina barn, och ange särskilda säkerhetsinställningar för varje barn.

KONTON. Varje familjemedlem måste ha ett eget konto med egna inställningar.

Klicka på ***Lägg till barn***. Om ditt barn redan har ett Windows Live-id klickar du på ***Logga in med barnets ID***, annars klickar du på ***Skapa barn-ID***.

När du lagt till alla barn klickar du på ***Nästa***. På följande sida hämtar du hem programmet. Installera det på datorn, och klicka sedan på ***Nästa***.

När registreringen är klar kommer du till din kontrollpanel för One Care Family Safety. Här kan du sköta alla inställningar som rör dina barn.

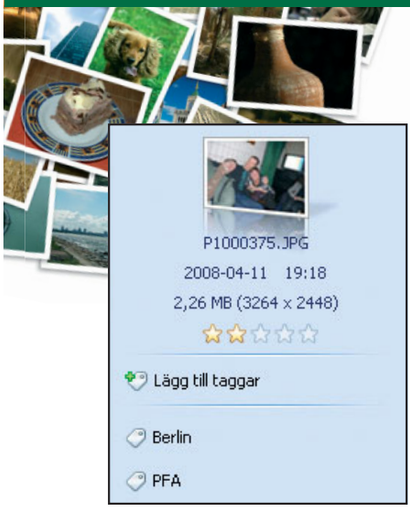

SKYDD. Programmet kan begränsa barnens internetanvändning.

Unika inställningar

Klicka på ett av barnens namn i menyn till vänster. Då kommer du till inställningarna för det barnet. Här kan du bland annat välja om du vill styra vilka kontakter ditt barn kan lägga till i Messenger, eller om du vill aktivera övervakningsfunktionen som loggar alla sajter ungen besöker.

Klicka på fliken ***Kategorier***. Här ställer du in hur du vill att webbfiltret ska fungera. Du kan välja att spärra alla sajter utom vissa som du godkänner, eller att systemet automatiskt ska spärra sajter med olämpligt innehåll. Tänk på att den automatiska fil-

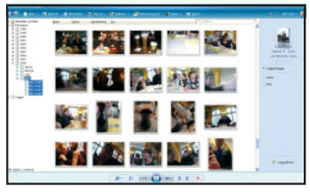
ORGANISERA. Med hjälp av taggar och betyg får du koll på ditt fotoalbum.

Varje bild kan ha hur många taggar som helst. Ju fler du anger, desto effektivare blir verktyget.

Du kan markera flera bilder åt gången, och sedan lägga till taggen. Då får alla de markerade bilderna samma tagg.

När du har skapat en ny tagg dyker den upp i kolumnen till vänster. När du klickar på en tagg där visar programmet bara de bilder som har fått den taggen. Genom att hålla ned ***Ctrl***-tangenten kan du markera flera taggar. Du kan också kombinera taggarna med att ange ett årtal, en månad eller ett datum under ***Fotodatum*** i samma kolumn. På så sätt går det blixtsnabbt att hitta till de bilder du är ute efter.

På samma ställe som du skrev in taggen kan du även ange hur bra bilden är, genom att ge den mellan en och fem stjärnor. På så sätt kan du också filtrera fram de bästa eller sämsta bilderna i ditt stora fotoalbum. ●

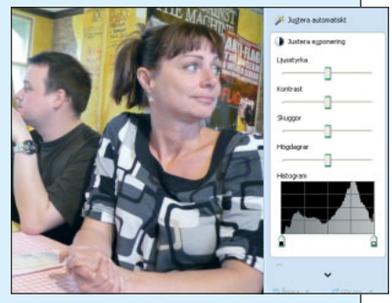
LÄTTSKÖTT. Du har hela tiden bra överblick över bilderna i Photo Gallery.

4 andra smarta funktioner i Windows Live Photo Gallery

■ **Bildspel.** Markera ett antal bilder och klicka på den runda knappen i mitten längst ned. Då visas ett bildspel i helskärm.

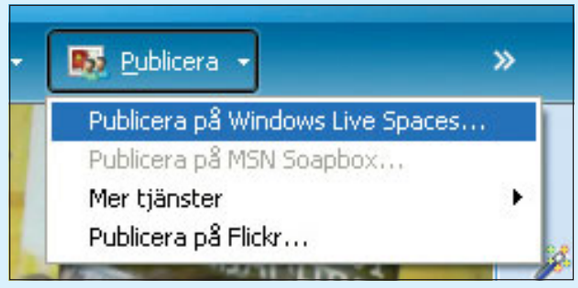
■ **Redigera bilderna.** Markera en bild och klicka på ***Rätta till***. Nu kan du justera ljus och färger, beskära bilden eller ta bort röda ögon. Den lata klickar på ***Justera automatiskt***, så gör programmet resten.

■ **Panoramabilder.** Har du ett gäng bilder från en utsiktspunkt? Photo Gallery kan sy ihop dem till en enda panoramabild. Markera bilderna, klicka på ***Skapa*** och sedan ***Skapa panorama-bild***.

JUSTERA. Med några enkla klick kan du fixa kontrast och färger i dina digitalbilder.

■ **Dela med dig.** Publicera dina bilder på nätet, så att din familj och dina vänner kan se dem. Markera bilderna och klicka på ***Publicera***. Här kan du välja att skicka upp bilderna på tjänsten Windows Live Spaces eller fotosajten Flickr.

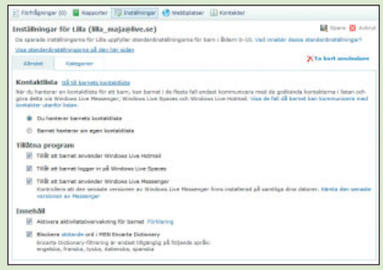
DELA MED DIG. Visa bilderna för alla du känner – publicera dem på nätet!

treringen inte fungerar för allt innehåll, och att dina barn kan stöta på sajter med vuxeninnehåll även med filtret aktiverat.

Om du klickar på ***Webbplatser*** kan du ställa in manuellt vilka sajter som är tillåtna eller otillåtna.

När du är klar med inställningarna ska du logga in med Family Safety-programmet du har installerat på datorn. Klicka på ikonen nere vid klockan, och sedan på ***Logga in på den här datorn***.

När du loggar in med dina uppgifter får du fulla rättigheter till datorn, men när dina barn är inloggade gäller det filter som du har ställt in. Om ingen är inloggad för stunden är innehållsfiltret aktiverat. ●

ANPASSA. Varje barn har sitt eget skydd, och du som förälder ställer in nivån på det.

TILLÅTNA SAJTER. Du kan ange exakt vilka webbplatser dina barn ska kunna besöka.

Fler smarta funktioner i One Care Family Safety

■ **Be om tillåtelse.** Om ditt barn kommer till en sajt som är spärrad, men som de behöver tillgång till, kan de be om tillåtelse med hjälp av två rutor som dyker upp på skärmen. Antingen kan de skicka ett mejl till dig, eller om du befinner dig i närheten av datorn be dig godkänna sidan direkt genom att knappa in ditt lösenord.

■ **Stoppa ”fula gubbar”.** Genom att ta kontroll över dina barns kontaktlista kan du hindra obehöriga från att börja chatta med dem i Messenger. Gå till inställningarna för barnets konto. När funktionen är aktiverad måste du godkänna alla nya kontakter.

FRÅGA MAMMA. Om dina barn vill komma åt en adress som du inte godkänt kan de enkelt be dig lägga till sajten i listan över säkra webbplatser.

OFFICE-SKOLA DEL 6

Fredrik Jones, *fredrik.jones@idg.se*

LÄS MER PÅ PCFORALLA.SE

Tidigare delar av Office-skolan hittar du på ***pcforalla.se/extra***

Följ Office 2007-skolan – del för del

- **Lektion 1.** Skapa proffsiga dokument i Word 2007 (nummer 1/08).
- **Lektion 2.** Håll koll på filmsamlingen med Excel (nummer 2/08).
- **Lektion 3.** Ordning och reda i Outlooks inkorg (nummer 3/08).
- **Lektion 4.** Skriv ut standardbrev och skapa nyhetsbrev med hjälp av Word och Outlook (nummer 4/08).
- **Lektion 5.** Skapa snygga presentationer i Powerpoint (nummer 5/08).
- **Lektion 6.** Gör en budget i Excel och håll koll på familjens utgifter (nummer 6/08).

Så fixar Excel pengar över i slutet på månaden

Ta hjälp av Excel för att få reda på vart dina hårt intjänade pengar egentligen tar vägen! Genom att föra en kassabok samt analysera informationen med hjälp av en pivottabell får du snart koll på utgifterna.

HAR DU SVÅRT att få pengarna att räcka till? Det bästa sättet att få kontroll på din ekonomi är förstås att ta reda på vart dina pengar egentligen går. För att ta reda på det är det klokt att följa upp dina löpande utgifter. När du har fått koll på utflödet av dina pengar kanske du upptäcker att dina lunchvanor kostar oväntat mycket eller att det måhända är dags att sluta röka. Det är en bra början för att få mer kontroll över dina utgifter och få en rejäl slant över.

I vårt exempel kommer vi att skapa en egen kassabok i Excel. Fördelen är att vi då själva kan välja hur vi vill att den ska se ut.

En kassabok fungerar ungefär som ett vanligt adressregister. Längst upp skriver vi in rubriker för varje kolumn. I stället för Efternamn, Förnamn och Adress använder vi oss av rubriker som Datum, Belopp och Kategori. Sedan är det bara att mata in varje utgift på en ny rad i ”utgiftsregistret”.

Filter och pivottabeller

Förutom fördelen med att vi själva kan välja vilken information som ska anges för varje utgift kan vi använda lite mer avancerade funktioner i Excel för att analysera utgifterna. Du kommer att få lära dig att använda funktionen Filter för att filtrera listan med dina utgifter och att infoga en så kallad pivottabell. Med hjälp av den får du full koll på vart pengarna tar vägen.

Det smarta med funktionen Pivottabell är att du inte behöver bekymra dig om att infoga formler av olika slag. Pivottabellen kommer nämligen automatiskt att summera utgifter efter datum och kategorier samt infoga totalsummor. Om du aldrig har använt pivottabeller tidigare eller tycker det verkar krångligt behöver du inte vara orolig. Att infoga en pivottabell är nämligen inte alls svårt och det har blivit betydligt enklare i den nya versionen av Excel.

Innan vi går vidare med att infoga en pivottabell måste vi ha någon information att analysera. Därför börjar vi med att skapa en enkel kassabok.

I vårt fall räcker det med utgifter. Vår kassabok ska innehålla information om vilka datum inköpen är gjorda, hur mycket pengar som du lagt ned vid varje inköpstillfälle och till vilken typ av utgift som inköpet hör. Därför börjar vi med

Medel

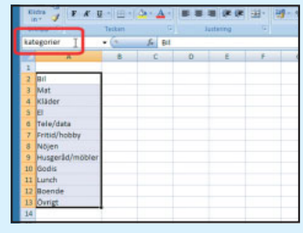
Office 2007

Tid: 30 minuter

Det här lär du dig:

- Skapa en enkel kassabok i Excel.
- Formatera celler.
- Hur du sorterar och filtrerar data.
- Använda funktionen Dataverifiering.
- Infoga en pivottabell och pivotdiagram.
- Hur du bygger och anpassar rapporter.
- Filtrera rapporter.

STEG FÖR STEG:

1 KATEGORIER OCH NAMN. Skriv in en lista med de utgiftskategorier du vill använda. Markera samtliga celler och klicka i namnfältet bredvid formelfältet. Skriv in ***kategorier*** och tryck på ***Retur***.

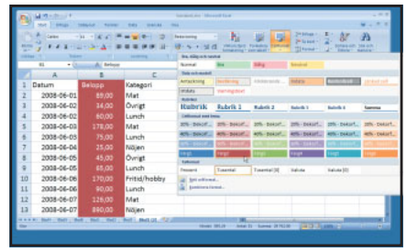
att skriva in kolumnrubrikerna ***Datum, Belopp*** och ***Kategori*** i ett tomt kalkylblad.

Vilka kategorier du vill använda är upp till dig. Det viktiga är att du tar upp de viktigaste slagen av utgifter och försöker dela upp dem så långt som möjligt. Själva idén med att ta reda på vart pengarna går kräver liksom att det finns ett antal olika kategorier så att det inte slutar med att de flesta utgifterna hamnar under kategorin Övrigt. En kategori som Övrigt bör endast användas för enstaka mindre utgifter.

Se till att du stavar rätt

Eftersom vi har arbetat i ett slags databas där varje utgift utgör en post, är det viktigt att du inte stavar fel när du anger samma kategori. Till din hjälp har du funktionen Dataverifiering som ser till att styra inmatningen i kolumnen Kategori. Den här funktionen gör det bland annat möjligt att välja olika alternativ i en lista och det är endast alternativen i listan som kan matas in. Det enklaste sättet är att först skriva in en lista med önskade kategorier som ***Mat, Lunch, Boende*** och ***Nöjen*** i kalkylbladet.

För att du ska kunna använda listan måste den egentligen skrivas på samma kalkylblad som det kalkylblad där funktionen ska användas. Men det går att komma runt den här begränsningen genom att namnge cellområdet. Mer om hur du använder dig av Dataverifiering kan du läsa i steg för steg-guiden här intill.

FORMATERA CELLER. Med hjälp av gallerier och dynamisk förhandsgranskning har det blivit betydligt enklare att formatera celler i kalkylblad.

Mata in utgifter

När du har fört in kolumnrubrikerna och bestämt dig för vilka olika utgiftskategorier som ska användas är det bara att börja mata in dina utgifter. Det fungerar precis som när du för in poster i ett adressregister. För varje utgift som matas in anger du datumet för inköpet, hur stort beloppet var och till vilken kategori utgiften hör.

Se till att du inte hoppar över någon rad så att det blir tomma rader i ”utgiftsregistret”. Bäst resultat får du om du matar in utgifterna i kronologisk ordning. Men det gör inte så mycket om du missar detta några gånger eftersom du i efterhand kan välja att sortera posterna efter datum. Se i rutan ovan hur du sorterar data.

För att det ska fungera som det är tänkt är det viktigt att du matar in alla dina utgifter. Det gäller även småutgifter som den där varmkorven du tryckte i dig under fotbollsmatchen eller fikan på helgen.

Dessutom är det viktigt att föra kassabok under en viss tid. För att få ett riktigt bra resultat bör du föra kassabok i flera månader.

Formatera med rätt format

När du skriver in ett datum i en cell kommer Excel automatiskt

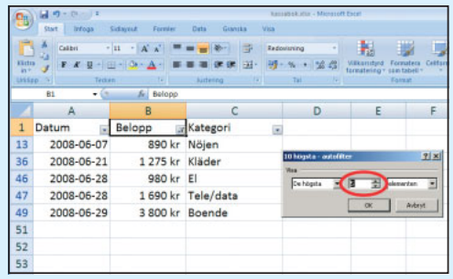
På nästa sida: Utgiftstabell i 8 enkla steg

Enkelt hitta rätt information med hjälp av filter

MED HJÄLP AV FUNKTIONEN Filter behöver du inte gå igenom rad för rad med data för att hitta den information du är ute efter. Excel kommer automatiskt att visa endast den information du vill se. All annan information döljs. Viktigt att komma ihåg är att själva informationen i kalkylbladet inte ändras på något sätt när du använder dig av funktionen Filter. Så fort du inaktiverar filtret visas informationen på exakt samma sätt som förut.

För att använda dig av filter börjar du med att markera en valfri cell i det cellområde som ska filtreras. Sedan klickar du på knappen ***Sortera och filtrera*** som du hittar i flikområdet ***Redigering*** under menyfliken ***Start***. I den lilla menyn som visas väljer du alternativet ***Filter***. Nu kommer knappar med små nedåtpilar att visas till höger om varje kolumnrubrik.

För att exempelvis filtrera information så att endast de fem högsta utgiftsposterna visas klickar du på nedåtpilen bredvid kolumnrubriken ***Belopp*** och väljer ***Talfilter, 10 högsta***. I dialogrutan som visas skriver du in ***5*** i det andra fältet och klickar på ***OK***.

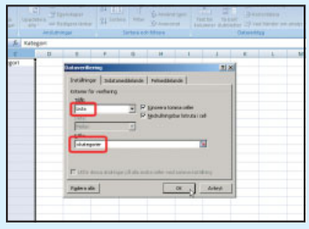

	A	B	C
1	Datum	Belopp	Kategori
13	2008-06-07	890 kr	Nöjen
36	2008-06-21	1 275 kr	Kläder
46	2008-06-28	980 kr	El
47	2008-06-28	1 690 kr	Tele/data
49	2008-06-29	3 800 kr	Boende

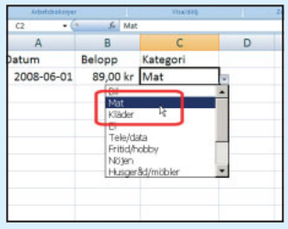
FILTRERA DATA. Med hjälp av funktionen Filter kan du enkelt välja att visa exempelvis de fem högsta utgiftsposterna under perioden.

På samma sätt kan du även välja att visa exempelvis de ***10*** lägsta utgiftsposterna. Då väljer du alternativet ***De lägsta*** i den första listrutan i dialogrutan och klickar ***OK***. För att ta bort filtreringen klickar du på alternativet ***Radera filter*** i den meny som visas när du klickar på en nedåtpil.

Kontrollera inmatning med Dataverifiering

2 **DATAVERIFIERING.** Markera kolumnen med de celler som ska formateras och klicka på menyfliken ***Data***. Klicka på ***Dataverifiering*** och välj alternativet ***Lista*** under rubriken ***Tillåt***. I fältet ***Källa*** skriver du in ***=kategorier***.

3 **KONTROLLERAD INMATNING.** Avsluta med att klicka på ***OK*** så att dialogrutan stängs. När du nu markerar en cell som har formaterats visas en nedåtpil. När du klickar på nedåtpilen visas listan med dina kategorier.

”Mata in allt – även småutgifter”

att förstå att det handlar om ett datum. När du matar in beloppet för utgiften formateras cellen som ett vanligt tal. Om du vill att beloppet ska formateras som valuta är det enkelt ordnat. Börja med att markera hela den kolumn som du skriver in beloppen i. I vårt exempel klickar vi på kolumnbokstaven ***B*** så att samtliga celler i kolumnen markeras.

Sedan klickar du på ***Cellformat*** som du hittar under menyfliken ***Start.*** Då öppnas ett galleri med ett antal olika formateringsalternativ. Om du låter musmarkören vila över ett alternativ kan du direkt i kalkylbladet se hur formateringen av cellen kommer att se ut tack vare funktionen Dynamisk förhandsgranskning. I vårt fall klickar vi på alternativet ***Valuta [0]*** så att beloppen formateras som valuta utan några decimaler. Formatet valuta innebär att talen kommer att tusentalsavgränsas och att de följs av bokstäverna ***kr.***

Infoga en pivottabell

När du är färdig med inmatningen av dina utgifter, exempelvis för en månad, märker du snart att det inte är så lätt att få ut någon vettig information genom att titta på kassaboken. Därför går vi vidare med att infoga en pivottabell.

Det är mycket enkelt. Börja med att markera en valfri cell i listan med utgifter. Sedan klickar du på ***Infoga***. Längst till vänster i flikområdet ***Tabeller*** klickar du på knappen ***Pivottabell***.

I dialogrutan som öppnas ser Excel automatiskt till att samtliga utgiftsposter är markerade. Du kan välja om du vill att pivottabellen ska infogas i samma kalkylblad eller i ett nytt kalkylblad. I vårt exempel vill vi att pivottabellen ska infogas i ett nytt kalkylblad och vi klickar därför på knappen ***OK***.

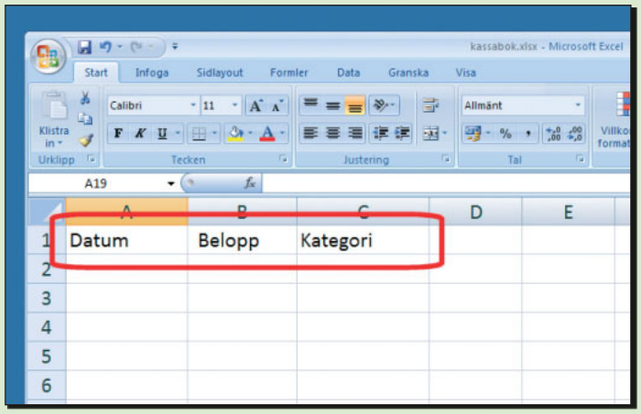
Bygg en rapport

Nu är det dags att börja bygga rapporten vilket innebär att vi utformar själva pivottabellen. Det gör vi genom att dra och släppa så kallade fält i olika områden. Ett fält motsvarar en kolumnrubrik och i vårt exempel kan vi därför använda oss av fältet Datum, Belopp och Kategori. Vi börjar med att skapa en enkel rapport genom att använda fältet Kategori och Belopp. Dra och släpp fältet ***Kategori*** i området under rubriken ***Radetiketter.***

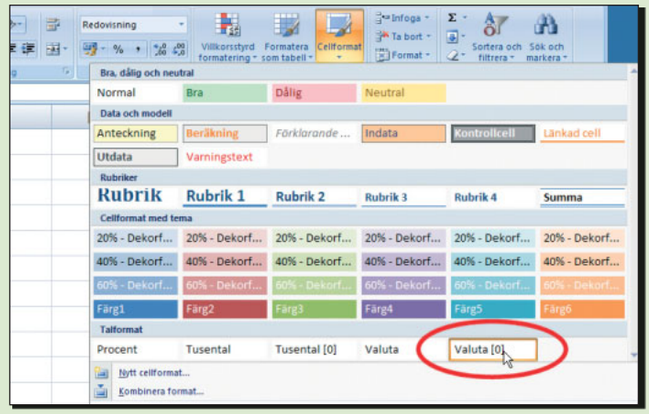
I kalkylbladet kan du nu se en lista med dina kategorier. Sedan går du vidare med att dra och släppa fältet ***Belopp*** i området under rubriken ***Värden***.

Nu visas det totala beloppet för varje utgift i kalkylblad och dessutom summan av samtliga utgifter. Pivottabellen har ordnat alla kategorier och sammanfattat alla utgif-

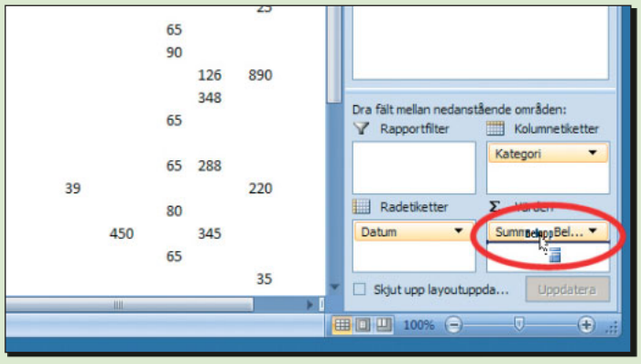
Steg för steg: Pivottabell ger dig fullständig koll på

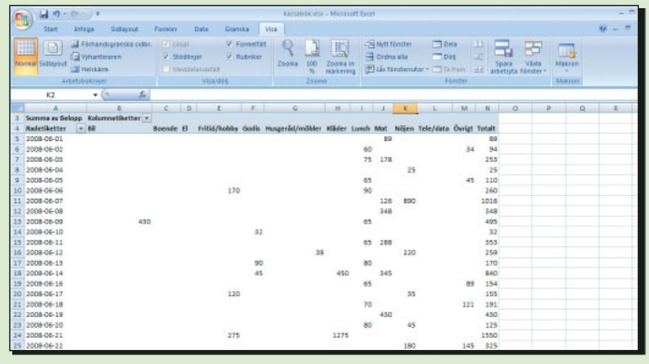
1 **SKRIV IN RUBRIKER.** Vi börjar med att skriva in de kolumnrubriker som visar vilken information som ska matas in för varje utgift. I cell ***A1*** skriver du in ***Datum***, i cell ***B1*** skriver du in ***Belopp*** och i cell ***C1*** skriver du in ***Kategori***.

2 **FORMATERA CELLER.** För att få rätt format på cellerna klickar du på kolumnrubriken B så att hela kolumnen markeras. Klicka på knappen ***Cellformat*** och välj alternativet ***Valuta*** i galleriet som öppnas.

5 **BYGG EN RAPPORT.** I dialogrutan som öppnas klickar du på ***OK***. Sedan drar du och släpper fältet ***Datum*** under rubriken ***Radetiketter***, fältet ***Belopp*** under rubriken ***Värden*** och fältet ***Kategori*** under rubriken ***Kolumnetiketter***.

6 **DETALJERAD INFORMATION.** När du har dragit de olika fälten till sina respektive platser kan du snabbt och enkelt se hur mycket pengar du har spenderat totalt, per datum och per utgiftskategori. Allt utan att ha infogat en enda formel.

ter så att du snabbt och enkelt kan se vilka typer av utgifter som du lägger ned mest pengar på.

Anpassa rapporten

Eftersom vi matade in uppgift om datum för varje utgift kan vi anpassa rapporten genom att lägga till fältet Datum.

Börja med att dra och släppa fältet ***Datum*** under fältet ***Kategori*** under rubriken ***Radetiketter***. I pivottabellen kan du nu se datum och belopp för samtliga inköp vilket gör det enkelt att ta reda på exempelvis hur ofta du handlar kläder eller hur ofta du tankar bilen. Om du i stället byter plats på fälten ***Datum*** och ***Kategori*** så att ***Datum*** hamnar överst i området under rubriken ***Radetiketter*** kommer pivottabellen att visa information om vilka inköp som gjordes för varje datum och den totala summan av inköp.

Du kan även testa att dra och släppa fältet ***Datum*** så att det hamnar i området under rubriken ***Kolumnetiketter***. Nu visas samma information mer överskådligt.

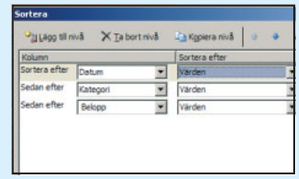
Genom att titta i pivottabellen kan du se när olika inköp har gjorts, hur mycket pengar du lagt ut vid varje utgiftstillfälle, den totala utgiftssumman per datum och per utgiftskategori samt den totala utgiftssumman under perioden. Inte så illa jobbat! ●

Enkelt sortera data i flera nivåer

NÄR DU MATAR IN dina utgifter i kassaboken kanske inte alla hamnar i kronologisk ordning. Därför bör du sortera utgiftsposterna innan infogar en pivottabell.

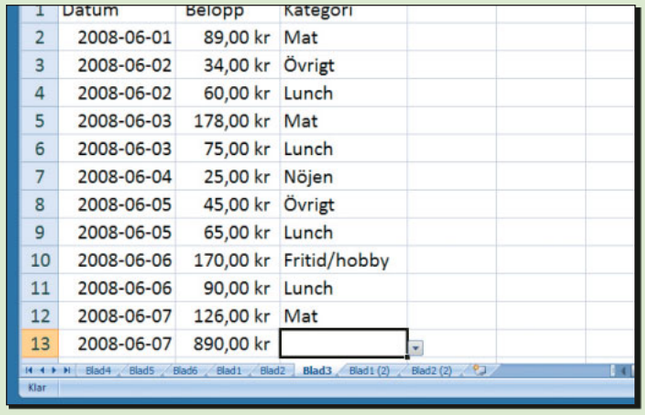
Börja med att markera en cell i den kolumn som du vill sortera informationen efter, alltså en cell i kolumnen under rubriken ***Datum*** i vårt exempel. Sedan väljer du menyfliken ***Start*** och klickar på ***Sortera***. I menyn väljer du ***Sortera från äldsta till nyaste***.

Om du i stället skulle markera en cell under kolumnrubriken ***Kategori*** visas det första sorteringsalternativet som ***Sortera från A till Ö*** och om du markerar en cell under kolumnrubriken ***Belopp*** visas alternativet som ***Sortera från minsta till största***. För att sortera information i flera olika nivåer eller kolumner, exempelvis först efter datum och sedan efter kategori, klickar du på knappen ***Sortera och filtrera*** och väljer alternativet ***Anpassad sortering***. I dialogrutan kan du sedan välja att sortera information i upp till 64 olika nivåer eller kolumner.

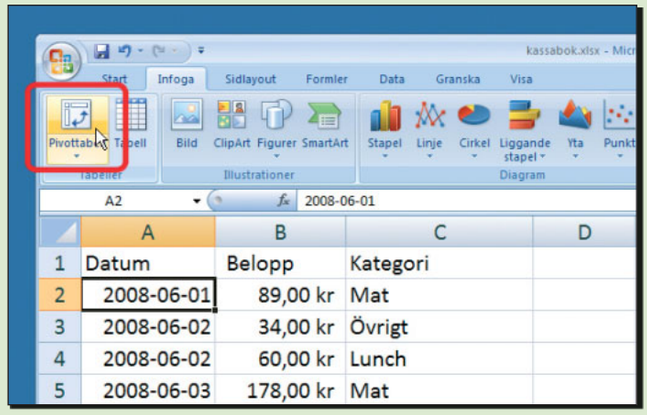
SORTERA. I den nya versionen av Excel kan du sortera data i upp till 64 olika nivåer.

utgifterna

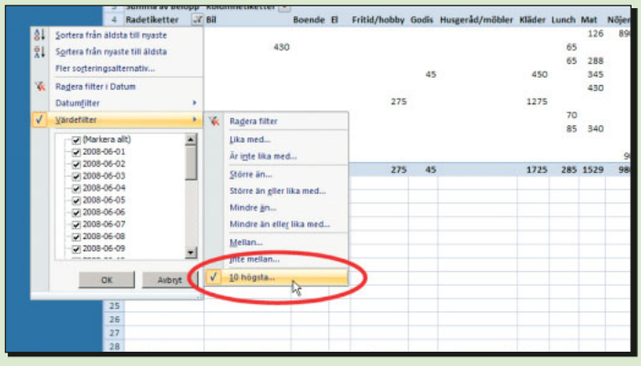
	Datum	Belopp	Kategori
2	2008-06-01	89,00 kr	Mat
3	2008-06-02	34,00 kr	Övrigt
4	2008-06-02	60,00 kr	Lunch
5	2008-06-03	178,00 kr	Mat
6	2008-06-03	75,00 kr	Lunch
7	2008-06-04	25,00 kr	Nöjen
8	2008-06-05	45,00 kr	Övrigt
9	2008-06-05	65,00 kr	Lunch
10	2008-06-06	170,00 kr	Fritid/hobby
11	2008-06-06	90,00 kr	Lunch
12	2008-06-07	126,00 kr	Mat
13	2008-06-07	890,00 kr	

3 **MATA IN UTGIFTER.** Nu är det bara att börja mata in utgifterna. För varje utgift anger du datum, belopp och kategori. Om du har följt anvisningarna i steg för steg-guiden på föregående sida kan du välja kategori i en lista.

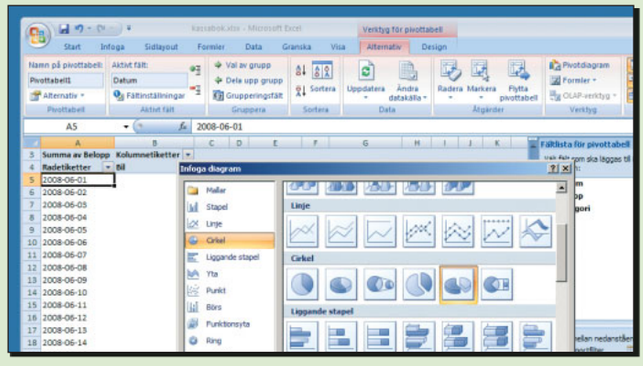

	A	B	C	D
1	Datum	Belopp	Kategori	
2	2008-06-01	89,00 kr	Mat	
3	2008-06-02	34,00 kr	Övrigt	
4	2008-06-02	60,00 kr	Lunch	
5	2008-06-03	178,00 kr	Mat	

4 **INFOGA EN PIVOTTABELL.** Trots att du har matat in utgifterna för en månad är det inte så enkelt att se vart dina pengar egentligen går. Därför infogar vi en pivottabell genom att klicka på menyfliken ***Infoga*** och sedan på knappen ***Pivottabell***.

7 **FILTRERA RAPPORTEN.** Du kan enkelt filtrera rapporten så att den exempelvis visar de tio datum som hade de högsta utgifterna. Klicka på knappen med nedåtpilen bredvid ***Radetiketter*** och välj ***Värdefilter, 10 högsta***.

8 **INFOGA ETT PIVOTDIAGRAM.** Om du tycker att det är trist att läsa siffror kan du välja att infoga ett diagram. Det gör du enklast genom att klicka ***Verktyg för pivottabell*** och sedan på knappen ***Pivotdiagram***.

SNABBGUIDE

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Knepen i Word som ger dig **bättre rättstavning**

Word kan göra dig galen. Programmet går på egen hand in och ändrar det du skriver. Funktionen kallas autokorrigering och kan vara fantastiskt bra – om du själv har kontroll över den.

VISST ÄR DET BRA att ha någon som korrigerar dina misstag, men om den som rättar dig själv gör fel blir det snarare ett problem. Det här är vad som kan hända om du använder Microsofts ordbehandlingsprogram Word.

Har du ett engelskt Word går programmet exempelvis in och ändrar alla *i* till *I*, i enlighet med engelska språkregler. Det här är bra om du skriver ***I live in England***, men mindre bra i meningar som ***jag bor I Sverige***.

På samma sätt skapar programmet på egen hand en lista om du börjar en rad med ett talstreck (-) eller asterisk (*) – och om du skriver siffran ***1*** först på en rad börjar Word automatiskt nästa rad med en ***2***:a.

Medel

Microsoft Word

Tid: 10 minuter

Det här behöver du:
- En dator med Microsoft Word.

Det här lär du dig:
- Att ta kontroll över funktionen autokorrigering.
- Hur du använder autoformateringen.

Korrigerar stavfel

Autokorrigering och autoformatering är Microsofts namn på den här funktionen, och vad det handlar om är att programmet försöker lista ut vad du egentligen vill göra.

Skriver du ***ohc*** är chansen ganska stor att du egentligen menar ***och***, så här går programmet in och ändrar. Funktionen påminner om Words rättstavning, men med den stora skillnaden att den ändrar automatiskt och utan att fråga.

Och Word korrigerar inte bara stavningen. ***BÖrjar*** du en mening med två versaler korrigerar det snällt till en enda versal. Programmet kan också spara på knapptryckningarna. Skriver du med ***Med v*** kan det på egen hand lägga till ***änliga hälsningar***, så att ditt skrivande går lite fortare.

Som du ser kan du alltså ha stor nytta av autokorrigeringsfunktionerna om du använder dem på rätt sätt. Om den däremot är felinställd skapar den bara problem.

Nu kan du lyckligtvis själv bestämma vad autokorrigeringen ska göra och vad den ska strunta i. Ja, du kan helt välja att ta bort den om du inte vill att programmet ska gå in och tafsa på dina texter.

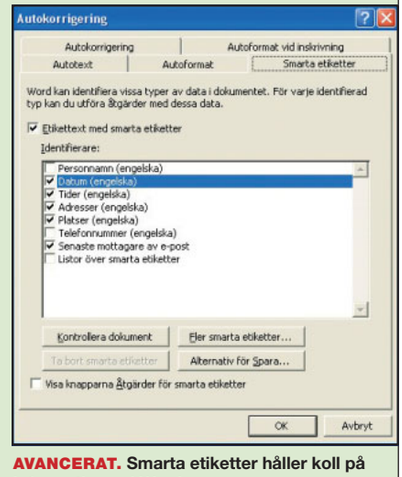
Tyvärr har Microsoft valt att dölja det här bakom olika flikar, så du får leta lite innan du hittar alla inställningar. Fundera på vilka korrigeringar du vill att Word ska göra så kan du spara mycket tid. ●

Smarta etiketter kopplar ihop programmen

HAR DU EN NÅGORLUNDA ny Word-version kan du använda något som kallas för Smarta etiketter. Om du exempelvis skriver ett brev till ***Maria Svensson*** kan du koppla hennes kontaktuppgifter till namnet. På så sätt behöver du inte skriva in det igen.

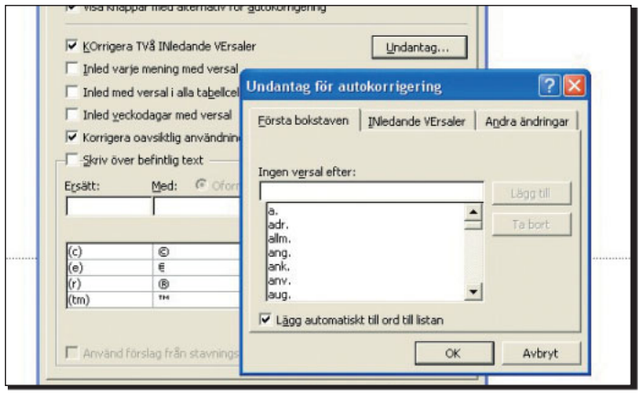
Kör du Microsoft-program rakt igenom kan du använda Smarta etiketter för att koppla ihop programmen. De adressuppgifter du matar in i Word kan alltså även användas i mejlprogrammet Outlook.

Du slår på eller av funktionen genom att gå till ***Verktyg***, ***Alternativ för autokorrigering***, ***Smarta etiketter***. Här klickar du på ***Etikettext med smarta etiketter***. I listan väljer du vilka etiketter du vill använda.

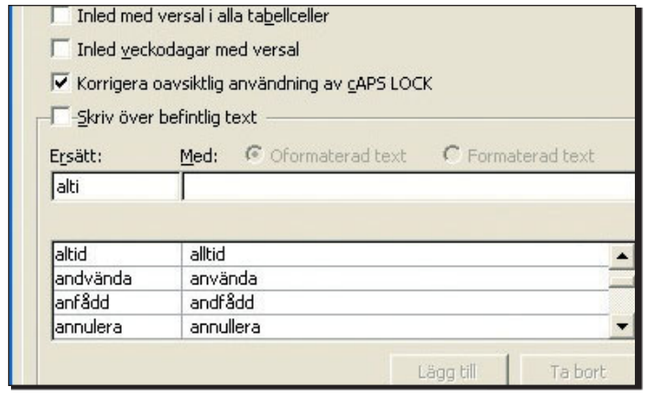

AVANCERAT. **Smarta etiketter håller koll på informationen i Word.**

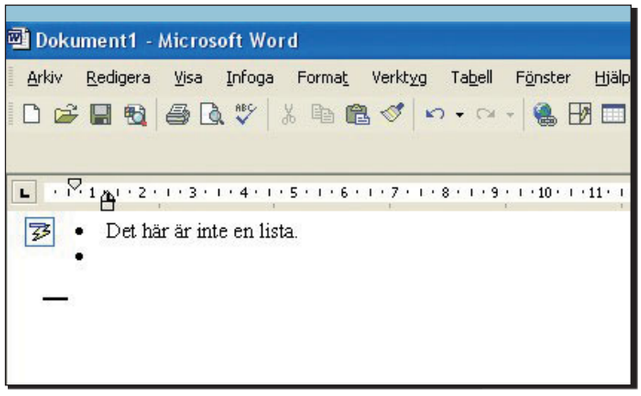
Steg för steg: Så ställer du in autokorrigeringen

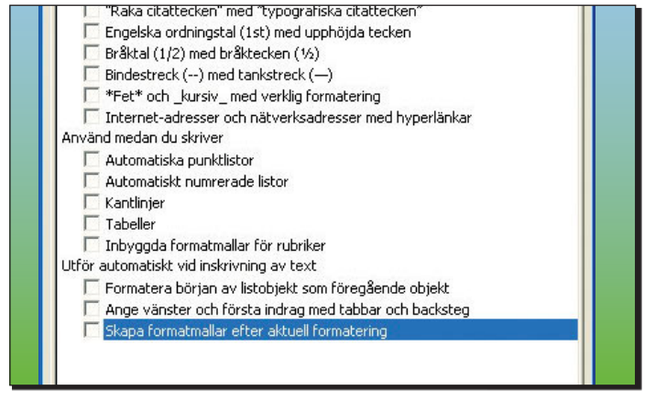
1 **VERSALKOLL.** Inställningar för autokorrigering hittar du under ***Verktyg***, ***Alternativ för autokorrigering***. Välj ***Autokorrigering*** så får du avgöra om programmet ska korrigera felaktig användning av versaler. Om du klickar på ***Undantag*** låter du vissa ord bryta mot reglerna.

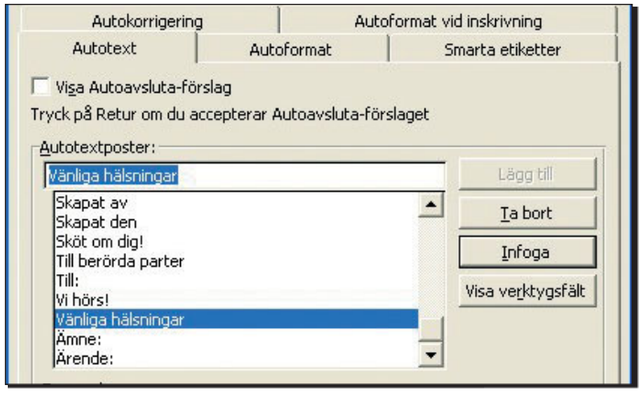
2 **FIXA STAVNINGEN.** I samma ruta finns ***Skriv över befintlig text*** som automatiskt korrigerar felstavade ord. Du kan lägga till nya ord genom att skriva in det felaktiga under ***Ersätt*** och det rätta under ***Med***. Du kan ta bort ett ord i listan genom att markera det och välja ***Ta bort***.

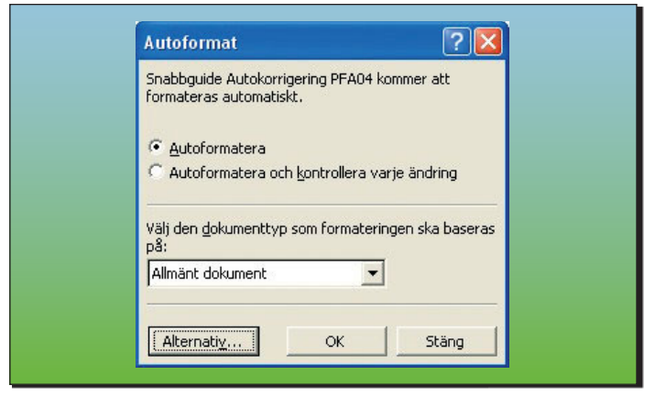
3 **INGEN VARNINGSKNAPP.** När Word gör en automatisk komplettering får du se en knapp. Klicka på den om du vill acceptera förändringen. Vill du slippa knappen klickar du i rutan ***Visa knappar med alternativ för autokorrigering***. Även den finns under fliken ***Autokorrigering***.

4 **SKIPPA PUNKTLISTOR.** Om du inte vill skapa punktlistor när du skriver exempelvis en asterisk (*) väljer du ***Autoformat vid inskrivning***. Här väljer du även om webbadresser ska bli klickbara och om du ska kunna göra ord feta eller kursiva genom att skriva * och _ runt dem.

5 **AUTOMATISK KOMPLETTERING.** Via ***Autotext*** styr du funktionen för att komplettera ord och fraser genom att skriva första delen av dem. Ett kryss vid ***Visa autoavsluta-förslag*** kopplar på den. Du kan också lägga in nya fraser eller ta bort gamla med ***Lägg till*** och ***Ta bort***.

6 **ÄNDRA EFTERÅT.** Korrigeringar kan utföras i efterhand. Skriv klart en text som vanligt och välj ***Format***, ***Autoformat***. För att bestämma vad som ska korrigeras väljer du ***Alternativ***. För full kontroll väljer du ***Autoformatera och kontrollera varje ändring***.

SNABBGUIDE

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

Så surfar du trådlöst på resan

Internetkafét är inte längre något måste för dig som vill surfa på resan. Har du en bärbar dator är det enkelt att koppla upp dig mot någon av de tiotusentals surfzoner som finns runt om i världen.

Medel

Windows XP

Tid: 5 minuter

Det här behöver du:

- Dator med trådlöst nätverkskort.

Det här lär du dig:

- Hur du kopplar upp dig mot ett trådlöst nätverk på resan – både öppna nätverk och sådana som kräver lösenord.

"EN CAFÉ AU LAIT och lite internet, tack". Jag har satt mig på ett utekafé i Bryssel och plockat fram min bärbara dator. Några klick senare är jag uppkopplad på nätet. Kaffet är fantastiskt och internet är gratis.

Ja, de senaste åren har antalet surfzoner fullkomligt exploderat. En surfzon är ett område där du har tillgång till trådlöst internet. I sin enklaste form handlar det om ett kafé som låter sina kunder komma åt internet, men det finns även stora företag som har byggt upp surfzoner runt om i världen. I det senare fallet kostar det pengar att surfa medan kaféerna som regel låter sina kunder göra det gratis. Många hotell har trådlöst internet på rummen eller i lobbyn.

Det är inte heller ovanligt att privatpersoner eller företag har oskyddade trådlösa nätverk. Om du befinner dig i närheten av ett sådant kan du "snyltsurfa" helt utan kostnad. Och bor du hemma hos någon som har trådlöst internet kan du förstås be att få använda deras nätverk.

Lättare datorer

För att kunna surfa trådlöst på resan krävs att din bärbara dator har ett trådlöst nätverkskort. Ett sådant är sedan flera år tillbaka standard, och har du en äldre dator kan du komplettera den med ett nätverkskort i form av en cigarettändarstor pinne som kopplas till datorns usb-kontakt.

Datortillverkarna har insett att många av oss faktiskt vill ta med oss datorn på resan, och den senaste tiden har det kommit flera datorer som väger runt ett kilo. Nyligen lanserades exempelvis Asus Eee, en dator som bara väger 900 gram och kostar cirka 3 500 kronor (läs mer om den på sidan 40).

Har du en bärbar dator med dig är det enkelt att ta dig ut på nätet. Upplägget är detsamma som när du surfar trådlöst hemifrån. Du letar upp det trådlösa nätverket, fyller i eventuella lösenord och kopplar upp dig. Sedan är det bara att surfa! ●

Här kan du surfa trådlöst

Fon. Som Fon-medlem får du surfa gratis hos andra Fon-medlemmar i världen. Det enda som krävs är att du köper en trådlös Fon-router för cirka 150 kronor och kopplar in den på ditt internet. Om du inte vill göra det kan du även betala för att få använda Fon. ***www.fon.com***

Glocalnet. Svenska Glocalnet har trådlösa surfzoner i alla storstäder. Som Glocalnet-kund är det gratis, andra betalar 39 kronor per dag. ***www.glocalnet.se***

Hotspot-kartan. På PC för Allas sajt hittar du en karta med cirka 10 000 surfzoner i hela Sverige. ***pcforalla.se/hotspot***

Telia Homerun. Telia har surfzoner runt om i Sverige, framför allt på flygplatser och tågstationer. ***www.homerun.telia.com***

The Cloud. Ett fristående företag som har byggt upp surfzoner i hela Europa. Att använda dem kostar pengar. ***www.thecloud.net***

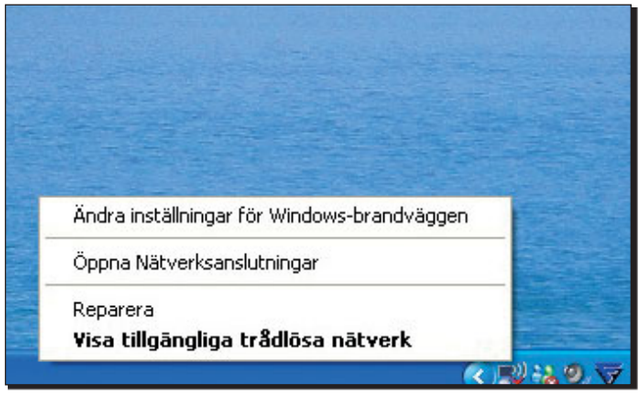
Wippies. En tjänst som liknar Fon, men är betydligt mindre utbredd. Just nu får du deras trådlösa router utan kostnad. ***www.wippies.se***

Wifi Zone Finder. Hitta rätt bland över 30 000 surfzoner runt om i världen. ***wi-fi.jiwire.com***

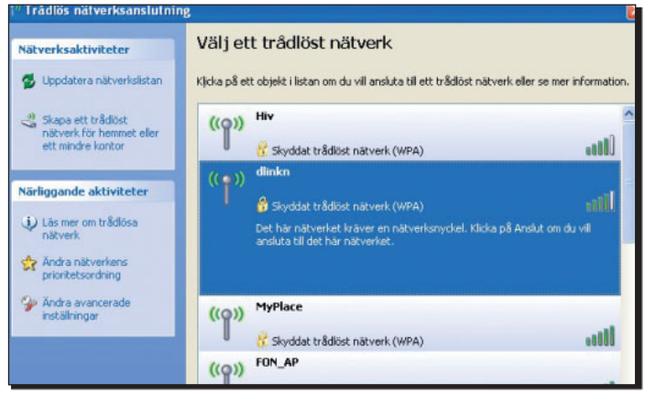

SURFHJÄLP. På PC för Allas hotspot-karta hittar du 10 000 surfzoner i hela Sverige.

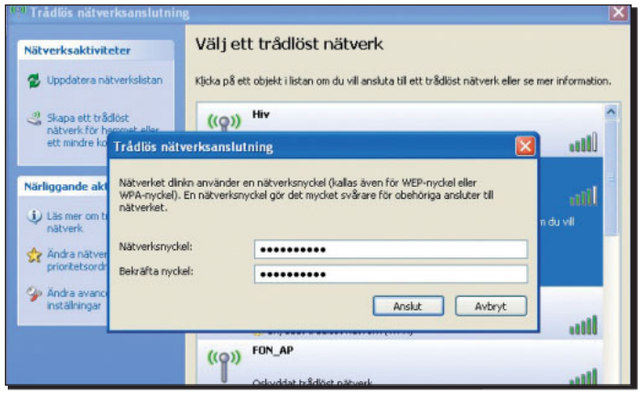
Steg för steg: Så kopplar du upp dig trådlöst

1 **SÖK NÄTVERK.** Klicka på ikonen för det trådlösa nätverket. Den ser ut som en dator med tre linjer. Du hittar den längst ned till höger på skärmen. Om du inte ser den kan du klicka på vänsterpilen så att den visas. Högerklicka på ikonen och välj ***Se trådlösa nätverk***.

2 **VÄLJ NÄTVERK.** Nu ser du en lista över tillgängliga nätverk. Om inte – klicka på ***Uppdatera nätverkslistan***. Till höger ser du styrkan i form av fem pinnar. Ju fler ifyllda pinnar, desto bättre uppkoppling. För att koppla upp dig, markera ett nätverk och klicka på ***Anslut***.

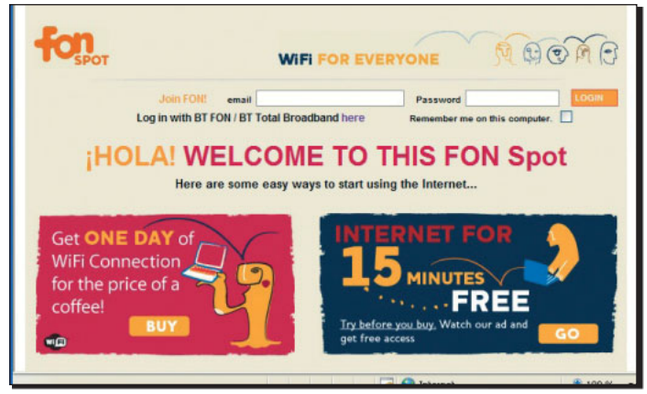
3 **HITTA LÖSENORD.** Om du ser ett hänglås under namnet betyder det att du måste ha ett lösenord. Bor du på hotell kan du som regel få det i receptionen, och sitter du på ett kafé får du det i kassan. Du skriver in lösenordet (två gånger) i den ruta som öppnas och klickar på ***Anslut***.

4 **LOGGA IN.** När du loggar in på ett skyddat nätverk sparas dina uppgifter. Nästa gång du slår på datorn loggas du in automatiskt. Om du vill ändra, klicka på ***Ändra nätverkens prioriteringsordning*** och välj ditt förstahandsval. Du kan också välja att ***Ta bort en anslutning***.

5 **DETALJSTYR.** För att få mer information om din trådlösa uppkoppling klickar du på den och väljer ***Egenskaper***. Nu kan du se vilken krypteringsmetod som används och kan ändra lösenord. Under fliken ***Anslutning*** väljer du om du ska kopplas upp automatiskt eller inte.

6 **INLOGGNINGSSIDA.** Vissa trådlösa nätverk ser oskyddade ut men kräver inloggning via en webbsida. Kopplar du upp dig mot ett sådant öppnas en inloggningssida när du försöker surfa. Här får du fylla i användarnamn och lösenord. Betaltjänster fungerar ofta så här.

SNABBGUIDE

Fredrik Jones, *fredrik.jones@idg.se*

Lekande lätt sortera listor på efternamn

Det går utmärkt att sortera listor i Word utan att först infoga en tabell. Du kan även välja att sortera på olika fält och ställa in hur fälten ska avgränsas.

Medel
Word 2003
Tid: 10 minuter

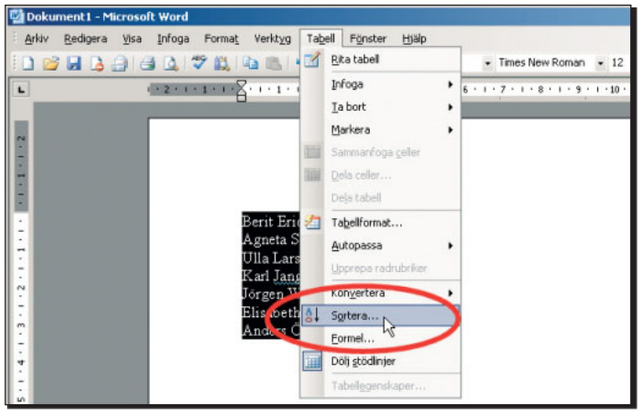
Det här lär du dig:

- Hur du sorterar en namnlista på efternamnet, trots att det inte står först.

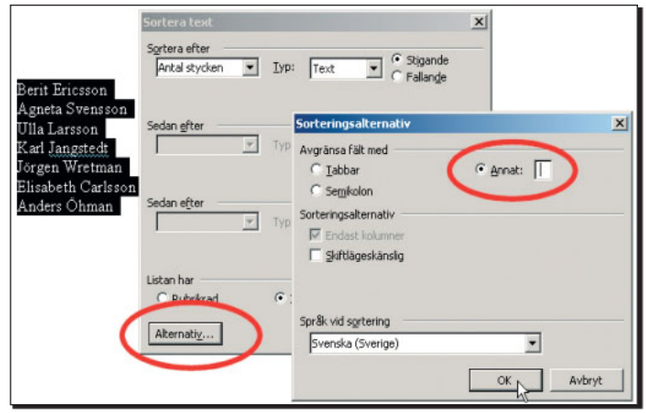
DET ÄR INTE alltid så lätt att komma ihåg att skriva in en namnlista med efternamnet först och sedan förnamnet. Frågan är: hur går du då egentligen till väga för att sortera en lista i alfabetisk ordning efter efternamnen? Lösningen är enkel. I stället för att skriva om hela listan kan du använda dig av den inbyggda sorteringsfunktionen i Word.

Innan du börjar sortera måste du först markera samtliga namn i listan. Sedan väljer du ***Tabell***, ***Sortera***. I dialogrutan som öppnas klickar du på knappen ***Alternativ***. Markera alternativet ***Annat*** och mata in ett mellanslag i det lilla fältet bredvid. Klicka på ***OK*** och välj alternativet ***Ord 2*** i listrutan ***Sortera efter***. När du sedan klickar ***OK*** igen kommer namnlistan att sorteras i alfabetisk ordning efter efternamnen. ●

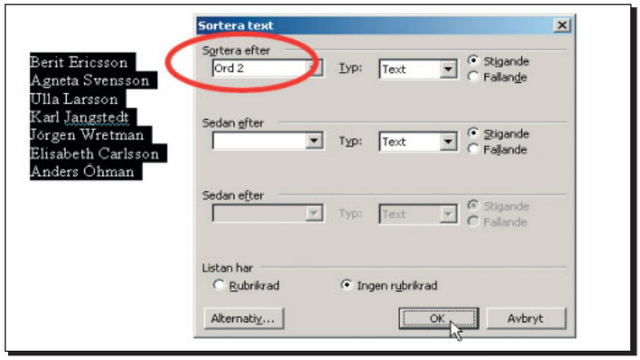
Så sorterar du på valfritt ord i varje rad i en lista

1 **MARKERA ALLA NAMN.** För att du ska kunna sortera listan i alfabetisk ordning efter efternamn börjar du med att markera alla namn i listan. Klicka sedan på menyn ***Tabell*** och välj alternativet ***Sortera***.

2 **AVGRÄNSA FÄLT.** I dialogrutan ***Sortera text*** som öppnas klickar du på knappen ***Alternativ***. Markera därefter alternativet ***Annat*** i dialogrutan ***Sorteringsalternativ*** och mata in ett mellanslag i fältet bredvid.

3 **ANGE SORTERINGSALTERNATIV.** Klicka på ***OK*** och välj alternativet ***Ord 2*** i listrutan ***Sortera efter***. Var noga med att se till att alternativet ***Stigande*** är markerat (så att sorteringen sker i alfabetisk ordning). Klicka ***OK***.

4 **I ALFABETISK ORDNING.** Om inte alternativet ***Ord 2*** visas i listrutan ***Sortera efter*** klickar du på ***Avbryt*** och väljer sedan ***Tabell***, ***Sortera*** igen. Listan med namn kommer nu att vara sorterad i alfabetisk ordning efter efternamnen.

Nöjda kunder i 22 år!

Value PC

- AMD Athlon 64 DualCoreteknik
- 1GB DUAL DDR-2
- 20xDVD Brännare
- 160gB HDD
- *exkl OS

Tillval (exempel):

- TV-kort: 495kr
- Monitor: 495kr (beg)

MULTIFUNKTIONS SKRIVARE

495:- vid PCköp

2.695:-

2.156kr ex moms

BILLIGA PC, SNABBA PC, SURF PC !

Intel 3DSuperSilent

Specifikation:

- CAD+Gamers PC
- Intel QuadCore q9300
- 4-16gB 800MHz RAM
- GRYM Grafik Heatpipe
- 20X DVD Brännare
- 500gB-1Terrabyte HD
- tgb+mus+högt
- etc + Massa tillval

20" Wide

7.995:-

7.196kr ex moms

280kr/mån

Överklockning PC

- Phenom el Intel
- QuadCoreteknik
- 1000MHz DDR2
- SLI/Crossfire
- 1 TB HDD
- * 1gB VGA

dataparadiset.com

presents Black Box Heatpipe PC

Se hemsida el ring för mer info.

MARKNADENS ALLA BÄRBARA

Vi är först med det senaste från i stort sett alla tillverkare av bärbara såsom Acer, Asus, Lenovo (IBM), Toshiba, Fujitsu mm.

TILL MARKNADS-LEDANDE PRISER !

Alltid livstids support!

WEBSHOPEN dataparadiset.com

TDK DVD Media 25st 16x

150:-

DESIGNA DIN EGEN DRÖM-DATOR I VÅR SMARTA KONFIGURATOR !

POPCORN-HOUR

Omtalad mediaspelare. Tankar +Spelar automatiskt upp packade filer+filmformat. Vi konfigurarar den för Ditt behov. **1795:-**

320gB HD **595:-**

500gB HD **795:-**

1-8gB DDR dags pris !

SERVICE, UPPGRADERING, PERSONALKÖP, NÄTVERK !

dagspriser på PC & komponenter

Vi Återställer /Räddar

- * Installationer
- * Filer
- * Bilder mm

på Datorer, Minnen Hårddiskar, Telefoner

dataparadiset.com

Råsundav. 166, SOLNA, Tel 08-444 76 70, Fax: 08-4447679

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

FINNS PÅ MÅNADENS CD!

Bättre semesterbilder med Paintnet

Det är lika bra att inse. De flesta semesterbilder blir inte perfekta från början. Men med programmet Paintnet är det enkelt att göra dem bättre.

Paintnet 3.31

Kategori: Bildbehandling.
Typ: Gratisprogram.
Tillverkare: Dotpdn
Systemkrav: Windows XP eller senare
Språk: Engelska
Kontakt/läs mer: www.getpaint.net

PICASA, PHOTOSHOP, Photo Gallery, Xnview... Det finns många program för dig som plåtar digitalt och på Månadens cd hittar du ytterligare ett: Paintnet.

I princip kan man säga att datorns olika bildprogram gör två saker: Sorterar och redigerar.

Fotoalbumprogram som Picasa och Photo Gallery är perfekta för dig som har svårt att hålla reda på dina digitalbilder. De skapar mappar och etiketter för att göra det lättare att hitta, men har som regel också funktioner för att rotera och beskära bilderna. Vill du göra något mer krävs däremot ett avancerat program som Paintnet.

Klonverktyg och trollstav

Paintnet är ett smidigt gratisprogram som vänder sig till vanliga fotografer. Det klarar förstås av att rotera bilder och justera röda ögon men innehåller även en rad avancerade funktioner. Du kan exempelvis använda det så kallade klonverktyget för att ta bort störande detaljer i en bild.

Programmet har också en smart funktion som kallas för trollstaven. Det markerar automatiskt ett område som har samma färg – till exempel hela himlen.

Vill du göra dina egna inbjudningskort kan du lägga in text i Paintnet, och du har ritverktyg för att skapa linjer och geometriska figurer.

Vid första kontakten kan programmet verka lite svårhanterligt, men du lär dig snabbt att utnyttja de funktioner du behöver. ●

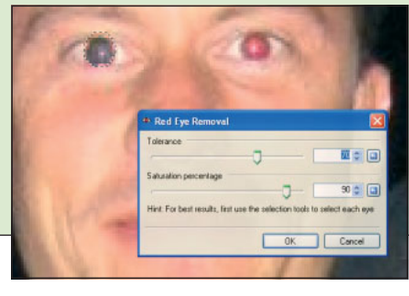
5 frågor och svar om Paintnet

Hur installerar jag?

Stoppa in Månadens cd i datorn. I det menyprogram som öppnas väljer du ***Tema*** och klickar på ***Paint.Net v3.31***. Klicka på ***Installera*** så startar du ett installationsprogram. I den ruta som öppnas ser du till att det står ***Quick*** och ***English***. Välj sedan ***Next***, godkänn villkoren och klicka på nytt på ***Next***. Nu installeras programmet. När det är klart klickar du på ***Finish***.

Kan jag ta bort röda ögon?

Om du har tagit ett porträtt med blixt är risken stor att personen har fått röda ögon. Det här fixar du genom att markera ögat med ellipsverktyget (***Elipse Select***). Sedan väljer du ***Effects***, ***Photo***, ***Red Eye Removal***. Du får nu fram en dialogruta där du kan detaljstyra korrigeringen.

Det smidigaste sättet är att testa dig fram för bästa resultat.

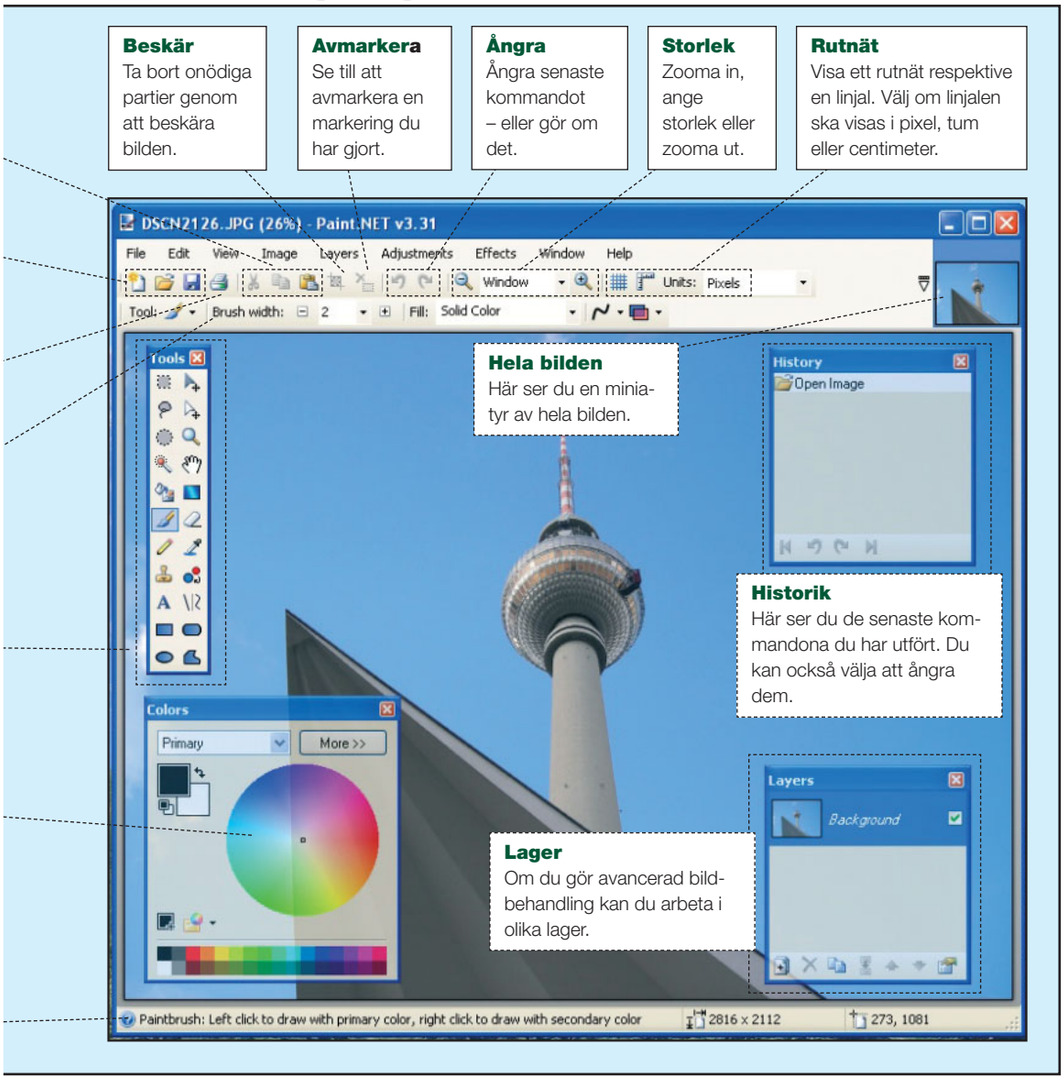
Andra enkla åtgärder du kan utföra är att rotera en felvänd bild. Det gör du genom att välja ***Image***, ***Rotate***. Du kan välja att rotera 90 grader medurs, moturs eller 180 grader. Väljer du i stället ***Image***, ***Flip*** spegelvänder du bilden.

Hur förbättrar jag färgerna?

Du kan använda Paintnet för att förbättra bildkvaliteten på dina foton. Genom att klicka på

BLIXTRANDE. Plåtar du med blixt får dina bilder lätt röda ögon. Med Paintnet tar du bort dem.

Kom igång med Paintnet

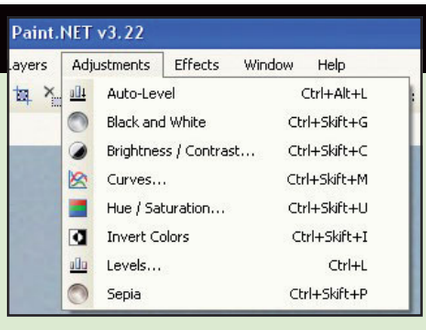
Här är dina verktyg

Verktygsfältet är centralt i Paintnet. Det är här du hittar de redskap som låter dig utföra de kommandon du vill. Det här använder du verktygen till (uppifrån och ned).

Vänsterkolumnen:
1-3 Markera en del i bilden som en fyrkant, på frihand eller som en ellips.
4-5. Markera allt som har samma färg eller fyll markerat område med vald färg.
6-7. Rita i bilden med hjälp av en pensel eller penna.
8. Klona i bilden.
9. Skriv in text.
10-11. Rita en rektangel eller ellips.

Högerkolumnen:
1-2 Flytta markerade pixlar eller hela markeringen.
3. Förstora (högerklick förminskar).
4. Flytta bilden i fönstret.
5. Skapa en färgtoning.
6. Sudda.
7. Välj en färg ur bilden med pipetten.
8. Byt färg.
9. Skapa linje.
10-11 Skapa en rektangel med runda hörn eller rita fritt.

Adjustment i rullgardinsmenyn och välja ***Auto-Level*** görs alla inställningar automatiskt. Om du inte blir nöjd med resultatet kan du gå in och

EFFEKTFULL. Du kan förbättra färgerna i en bild, eller använda häftiga effekter.

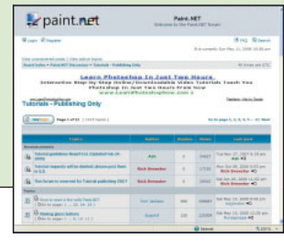
detaljstyra under övriga val. Om du hellre vill ge bilden nya effekter kan du klicka på ***Effects***. Här kan du exempelvis låta ditt foto få känslan av en oljemålning eller frostat glas – eller hitta andra roliga effekter.

Finns originalet kvar?

Paintnet arbetar med den bild du öppnar. Om du gör ändringar och sparar bilden finns det alltså ingen återvändo. Ta därför alltid som vana att bara redigera dina kopior. Genom att ha originalbilden kvar kan du alltid gå tillbaka till den om något blir fel.

Kan jag få någon hjälp?

I likhet med andra gratisprogram saknar Paintnet supportavdelning. Däremot kan du välja ***Help*** i rullgardinsmenyn. Här hittar du supportforum på nätet, och det finns även ***Tutorials***, alltså hjälpguider på nätet. Allt är på engelska.

SURFTIPS NYTTA

Martin Appel, *martin.appel@idg.se*

TIPSA OSS! Har du hittat någon bra sajt? Mejla till *martin.appel@idg.se*

Rapports Claes Elfsberg sänder

nyheter dygnet runt

Här är 25 sajter du verkligen har nytta av

SENASTE NYTT NÄR DU VILL

Nu behöver du inte skynda dig hem klockan halv åtta varje kväll. Sveriges största nyhetsprogram Rapport har börjat sända nyheter dygnet runt på internet. Tjänsten Play Rapport är helt enkelt en onlineversion av tv-programmet där nya sändningar läggs ut i takt med att de produceras. Rapportankaret Claes Elfsberg är en av de profiler vi ser i rutan.

Upplägget påminner om TV4 Nyheternas tjänst Nyhetskanalen som lanserades några månader före Play Rapport.

- ***playrapport.se***
- ***nyhetskanalen.se***

SKAPA INKÖPSLISTAN

Receptsajter finns det gott om, men Itköket har något så unikt som en intelligent inköpslista. Vid varje recept finns knappen ***Lägg till i inköpslista***. Gör du det flyttas alla ingredienser över till din lista, och de läggs ihop med tidigare recept du har klickat på. När du har planerat dina menyer är det alltså bara att skriva ut inköpslistan och gå till butiken.

www.itkoket.se

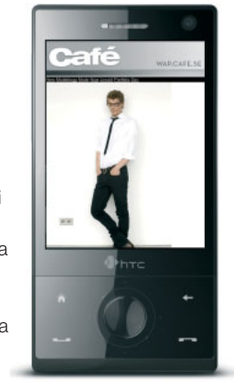
MEST FÖR HENNE

Mode, skönhet, föräldraskap, sex och astrologi. Det är några av de ämnen som intresserar en modern kvinna – i alla fall om vi får tro Yahoo. Deras nystartade sajt Shine är en nätgemenskap för tjejer. Skapa din egen blogg, läs andras och delta i diskussioner på denna mycket amerikanska sajt.

shine.yahoo.com

MEST FÖR HONOM

Grabbtidningen Café finns inte bara i kiosken. På deras mobilsajt kan du kolla in sommarens coolaste mode, läsa serien Rocky och titta på lättklädda tjejer.

Precis som i pappers-tidningen alltså.

wap.cafe.se

MOBILEN BLIR TILL BISTÅND

Mobilkomposten är en kampanj där mobilerna samlas in och återvinns. För varje mobil som kommer in betalar Mobilkompostens sponsorer 30 kronor till biståndsorganisationen Plan. Du gör alltså både en god insats för miljön och för barn i tredje världen. Här läser du mer om kampanjen och var du kan lämna din mobil.

www.mobilkomposten.se

TV-KÄNDISARNA HJÄLPER DIG

I tv-programmet Lyxfällan får slösaktiga svenskar hjälp att sanera sin ekonomi. På Lyxfällans sajt hittar du det budgetverktyg som används i programmet. Här kan du utan kostnad ordna upp din egen trassliga ekonomi.

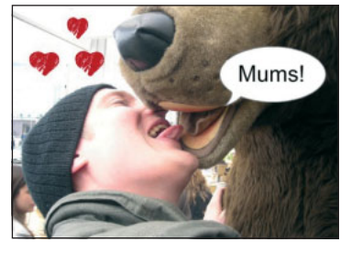
Tycker du det verkar läskigt att göra det framför datorn kan du i stället använda Konsumentverkets hushållsbudget. Den gör du nämligen i pappersformat!

- ***www.lyxfallan.se/budgetverktyget***
- ***ekonomi.konsumentverket.se***

PRATBUBBLOR I BILDER

Bildbehandlingssajterna på nätet blir allt mer finessrika. På Fotoflexer kan du ladda upp en av dina digitalbilder, beskära den, ta bort röda ögon och förbättra ljus och färger. Men Fotoflexer har även andra kul finesser. Du kan exempelvis lägga in pratbubblor, ramar eller teckningar.

fotoflexer.com

BLI KLIMATSMART

Förre vicepresidenten Al Gore är den stolta riddaren i kampen mot klimathotet. På Wecansolveit tipsar han om vad du kan göra för att minska växthusgasutsläppen.

www.wecansolveit.org

KOMPENSERA UTSLÄPPEN

Vi är många som får dåligt samvete när vi är ute och flyger. Energimyndigheten har nu sammanställt vad vi kan göra för att klimatkompensera våra resor, alltså betala pengar till skogsplantering för att väga upp de utsläpp som vår resa orsakade.

www.energimyndigheten.se/sv/Foretag/Klimatkompensation

Symbolen visar att sajten är anpassad för mobiltelefoner.

GRATIS SPRÅKKURS SOM MP3 – BARA ATT HÄMTA

Dags att bättra på spanskan inför semestern? Radio Lingua Network har gratis nybörjarkurser i spanska, franska, tyska och italienska. Du laddar hem lektionerna som ljudfiler till din mp3-spelare.

En liknande tjänst finns hos World Nomads. Deras kurser är kortare och enklare, men finns på flera språk.

Båda dessa kurser är engelskspråkiga. Behöver du svenska mp3-kurser hittar du sådana hos Univerb. Dessa kostar dock pengar.

- ***www.radiolingua.com***
- ***journals.worldnomads.com/language-guides***
- ***www.univerb.se***

SISTA MINUTEN-TIPS

Genom att köpa biljetter i sista minuten kan du göra kap och som medlem i nystartade Lastminuteticket får du erbjudanden per sms. Du anger om du är intresserad av musik, sport, teater eller resor. Så snart det finns några sista minuten-biljetter som passar dig får du ett sms med pris och information.

m.lastminuteticket.se

SMÅPROGRAM FÖR MOBILEN

Med Widsets blir din mobiltelefon mycket smartare. Vad det handlar om är små hjälpprogram som låter dig läsa nyheter, kolla mejlen, visa bilder et cetera. Programmen har tagits fram av Nokia, men fungerar på de flesta mobiltelefoner som har Java.

widsets.mobi

FAKTA OM VÄRLDEN

Uganda är världens största vinkonsument. Hultsfred är Sveriges farligaste stad. Och grannkommunerna Solna och Sundbyberg ligger i topp respektive botten när det gäller biltäthet.

Det är några av alla tusentals faktauppgifter du kan hitta hos Factlab. Här finns statistik samlad från exempelvis SCB, FN, EU och Världsbanken. Tanken är att sajten ska hjälpa elever och andra kunskapssökare att få korrekt information.

www.factlab.se

SPELA IN NÄTRADION

Tusentals radiostationer spelar bra musik dygnet runt. Chilirec är en ”digital bandspelare” som spelar in musiken. Som registrerad användare lagras dina inspelningar hos Chilirec, och du kan sedan välja att lyssna online eller hämta låtarna som mp3.

Ljudkvaliteten blir förvånansvärt bra, även om låtarna ibland avbryts av jinglar.

www.chilirec.com

GRATIS MÖTESPLATS

Småföretagare, föreningsmedlem eller släktforskare. Alla kan ha nytta av en gemensam projektplats på internet. Här kan ni lagra gemensamma dokument, planera möten och hålla online-konferenser.

Projektplatsen är en företagsrelaterad betaltjänst, men den finns också som en enkel gratisvariant.

www.projektplatsen.se

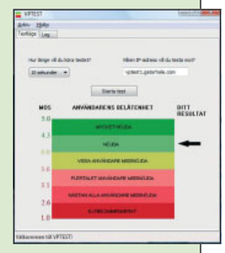
SKVALLER I FICKAN

Du som är intresserad av att Mariah Carey och Nick Cannon går på romantisk middag lär älska Starlounge. Via deras mobilsajt får du smaskigt kändisskvaller direkt i fickan.

mobil.starlounge.com

5 NYTTIGA PROGRAM

TESTA IP-TELEFONEN

Tptest är programmet du använder för att testa hur snabbt bredband du har. Vptest är systerprogrammet som hjälper dig att mäta om du har tillräckligt bra utrustning för ip-telefoni, alltså telefonsamtal via datorn. Det ger alltså en fingervisning om du vågar byta ut din traditionella telefoni mot den betydligt billigare nätvarianten.

alltomvoip.se/VPTEST

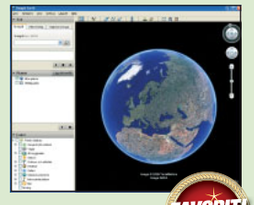
SNABBARE MOBILSURF

Världens snabbaste webbläsare har blivit ännu kvickare. Version 4.1 av Opera Mini är enligt tillverkaren upp till 50 procent snabbare. Opera Mini är en webbläsare för mobiltelefonen. I stället för att surfa direkt till en sajt går du via Opera Minis servrar. Här krymps sidan ihop för att passa mobilskärmen bättre – och för att du inte ska behöva ladda hem onödigt mycket information.

www.operamini.com

BLÅGULT GOOGLE EARTH

Google Earth låter dig se jorden från ovan. Med hjälp av satellitfoton och kartor har programmakarna byggt upp en ”digital jordglob”. Du väljer själv om du vill se hela planeten från ovan – eller gå ned på gatunivå.

I den senaste versionen kan du även vända blicken upp mot himlen och titta på andra planeter. Dessutom har programmet blivit svenskspråkigt. Toppen!

earth.google.com

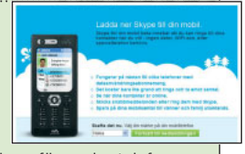
SURFA I RYMDEN

Google är förstås inte ensam om att visa upp rymden. Värsta konkurrenten Microsoft har ett liknande program som kallas World Wide Telescope. Laddar du hem det kan du titta på stjärnorna direkt på skärmen.

www.worldwidetelescope.org

SKYPE FÖR MOBILEN

En glad nyhet för alla som vill ringa billigt med mobiltelefoner! Nu lanseras programmet Skype i en mobilversion. Har du en wifi-telefon som Nokia N95 blir det förstås extra smidigt, men programmet funkar även för andra telefoner.

www.skype.com/go/mobiledownload

SURFTIPS NÖJE

Joakim Bergström, *joakim.bergstrom@idg.se*

TIPSA OSS! Har du hittat någon bra sajt? Mejla till *joakim.bergstrom@idg.se*

Här är det överraskande originalet av

Tolkiens mästerverk

Dessutom 19 andra härligt smaklösa och galet knäppa länkar

DEN SANNA SAGAN

Du kanske trodde du visste allt om Frodo, Gandalf och de andra figurerna i Sagan om Ringen? Då trodde du fel. En grupp sanna Tolkien-fantaster har nämligen hittat ett originalmanuskript till Sagan om Ringen och delger nu oss andra en helt annan berättelse än den vi alla (nästan) såg på bio.
www.roligaklipp.se/sagan-om-de-bannlysta,448.html

KATTER PÅ BAND

Alltså, det är något riktigt, riktigt skumt med den här nya vägen som husse och matte inhandlat. Det verkar liksom inte spela någon roll hur snabbt jag springer på vägen, jag kommer ändå aldrig fram till dörren. Och när det visar sig att jag i vissa lägen kan stå stilla med bakbenen men måste tokrusa med framtassarna blir jag riktigt förvirrad.
www.idiot.se/2008/05/14/loparband-3

MED EN KLACKSPARK

I stället för att låta matchens slagman dänga iväg bollen ett halvt varv runt jorden, varför inte bara ställa sig i vägen, klacksparka bollen i en vid båge till sig själv och sedan kasta ett perfekt kast till andra bas?
youtube.com/watch?v=UIAEt39anxI

JAG HAR EN DREUM

Det gäller alltid att vara försiktig med vad du klottrar på ditt plakat när du ska ut och demonstrera. Särskilt om du vet med dig att du har lite svårt för det här med rättstavning.
www.oddee.com/item_95202.aspx

FINA OMSTARTSLJUD

Ibland har de gett dig glädje, men för det mesta bara ytterligare ett litet uns frustration mot din surrande plåtvän under skrivbordet. Passa på att lyssna på alla Microsofts Windows-ljud genom historien och dröm dig bort till en annan tid.
www.snotr.com/video/522

NY STJÄRNA PÅ BROADWAY

”First I was afraid, I was petrified …” Starten på den senaste hitmusikalen på Broadway är bekant för de flesta. Jesus – Musikalen tar ett härligt modernt grepp på Jesus liv, åtminstone för en kort stund. Orkar du kan du kika igenom de 7 800 kommentarer som filmklippet genererat. Det är minst lika stor humor!
www.youtube.com/watch?v=onLbeuEqNIE

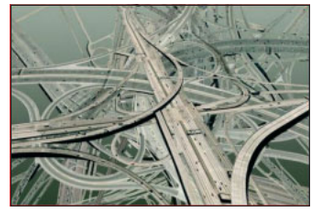
BECKHAMS MARDRÖM

Paret Beckham ställs inför sin tuffaste intervju hittills när de möter rappkäftade och otroligt roliga Ali-G i ett klassiskt öppenhjärtigt samtal. Passa på att räkna hur många vettiga ord som kommer ur Davids mun under intervjun!
www.youtube.com/watch?v=P842Tmi6Irc&eurl=

I BÅSET BREDVID

Att dra i sig fem kilo bruna bönor innan du sätter dig för att bomba kanske funkar bra hemma. Men på en offentlig toalett skapar det lätt ett och annat skratt.
www.break.com/index/farting-in-the-womens-bathroom_1.html

VÄRLDENS VÄRSTA TRAFIKKORSNINGAR

Det här med gps:er som pratar i bilen är bara onödiga nymodigheter som knappast gör oss till bättre bilförare, eller gör det lättare att hitta. Ta till exempel ett besök i den här för-rondellen till den sjudelade rondell som dessutom går bakvägen då det är vänstertrafik.
www.darkroastedblend.com/2008/03/worlds-worst-intersections-traffic-jams.htm

SPELA MED RADIOBIL OCH FLASKOR

Månadens ”hur fanken kom ni på idén och är ni helt sjuka i huvudet som faktiskt bestämde er för att försöka genomföra den” går till ett gäng japaner som jag tror gillar

FAVORIT! PC FÖR ALLA

JORDEN ÄR RÄDDAD – TACKA ÖRJAN!

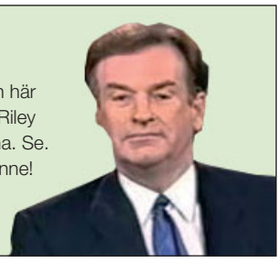
Ibland krävs det bara ett ögonblick av klarsyn för att plötsligt se lösningen på vad som tidigare varit ett stort problem. Örjan Danielsson i Farsta har insett att tar vi bara bort sommartiden så behöver vi inte längre oroa oss för den globala uppvärmningen.
blopp.blipp.com/~pesi/bilder/Sommartid.jpg

Här finns tipsen som klickbara länkar: ***pcforalla.se/extra***

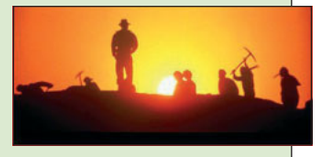
BILL O-FUN

Det finns inget mer att säga om den här mannen, Fox News nyhetsankare Bill O'Riley alltså, än att han aldrig upphör att förvåna. Se. Njut. Och var glad att han inte är din granne!
www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=29894

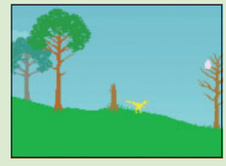
5 ROLIGA GRATISSPEL

MOVIE QUIZ

Fem poäng om du vet varifrån den här solnedgången kommer! Är killens hatt och grabbarna med hackor en ledtråd tro? Massor av kul skärmdumpar bygger upp en riktigt svår filmfrågesport. Lite jobbigt att den är på engelska, men använd Imdb (***www.imdb.com***) för att hitta rätt titel!
www.mania.com/maniacal-screenshot-rd-8-screenshot_game_13.html

DINO GER NOSTALGIVIBBAR

Så enkelt. Så fult. Så genialiskt. Dinorun påminner farligt mycket om spelen på C64 och ger störtsköna vibbar av en svunnen tid. Beroendeframkallande sidrullare där du styr Dino med dinosauriernas undergång i hasorna.
www.xgenstudios.com/game.php?keyword=dinorun

FLASH-CONQUERORS

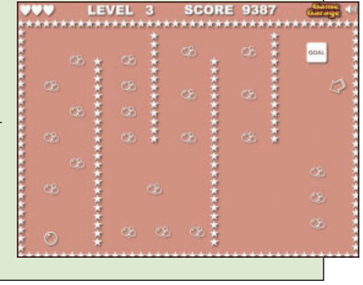
Ytterligare ett av de superpopulära ”försvara-din-bas-genom-att-bygga-försvar”-spel som dykt upp på nätet.
Flash-Conquerors är ovanligt snyggt, precis lagom svårt och – visar det sig – riktigt taktiskt intressant. Boka av lunchen och bygg upp vakttorn!
www.funny-games.biz/flash-conquerors.html

VI I FEMMAN

Klår du en vanlig femteklassare i kunskap? Eller klarar du av att bräcka Janne Josefsson på 20 frågor i vitt skilda kategorier? På Viifemman.se kan du testa dina kunskaper och jämföra dem med svenska kändisars resultat.
www.viifemman.se

FLOATY LIGHTS 2

Du är en vindpust och såpbubblan är din vän. Styr bubblan från start till mål via massor av olika nivåer. Härlig känsla, avslappnande musik och gradvis ökande utmaningar gjorde att jag missade många timmars sömn.
www.gamegarage.co.uk/arcade-games/floaty-light-2

Super Mario. Eller vad säger du om försöket att återskapa ett av världens mest kända spelmusikstycken med ett par hundra flaskor och en radiostyrd bil?
www.break.com/index/mario-theme-played-with-rc-car-and-bottles.html

DEPRIMERANDE SKOJ!

Slashninjas depressionsskola är en härlig dos nedåttjack i bloggform som är så tragiskt att det blir roligt.
slashninja.com/depression-is-a-bitch

NYBAKAD SKALLE

Här kommer månadens delikatesser. Eller vad sägs om att slänga fram en nybakad skalle på frukostbordet? Eller varför inte en avhuggen fot. Storlek 44.
inventorspot.com/articles/body_bread_13546

ARGA LAPPAR

Att ökända tjuvar inte blir insläppta när det plötsligt har börjat stjälas en massa kan jag absolut förstå. Men var det så lappskrivaren menade? Underfundiga, korkade, kul och kryptiska lappar på Sveriges just nu roligaste blogg!
arga-lappen.blogspot.com

FACEBOOK PÅ RIKTIGT

Jag har länge funderat på en bra anledning att sluta med Facebook. Nu har jag äntligen fått ett videobevis på vad sajten gör med dig. Så här skulle det se ut om Facebook var på riktigt.
video.feber.se/art/49139/facebook_p_riktigt

MELONVARNING

Den nya tandläkaren har av någon anledning blivit riktigt poppis hos herrarna i grannskapet. Så poppis att hon måste hålla fast deras huvuden vid undersökningen.
www.break.com/index/hot-dentist-cleavage-prank.html

SKRÄMD AV UNGAR

Två ungar försöker skrämma morsan till döds. Men allt slutar med lite vänskapligt stryk med soppåsen.
www.break.com/index/two-little-kids-prank-their-mom.html

ÄR TJEJER KUL?

Någon i organisationen kring programmet Parlamentet har kastat ur sig en helt galen idé: Att ha med tjejer i lagen. 40-åriga herrar reagerar starkt.
video.feber.seart/46918/parlamentet_driver_med_parlame/

INGEN BRÅKAR MED BUSTER

Det spekuleras kring om det är Busters vältalighet i klassrummet, hans fingertoppskänsla för sociala situationer eller kanske det faktum att han bara är genuint snäll som gjort att han är den enda som inte hamnar i bråk. Hittills har ingen funnit svaret.
aycu32.webshots.com/image/49551/2=05045289974660636_rs.jpg

FRÅGOR OCH SVAR

Martin Appel, ***martin.appel@idg.se*** besvarar dina frågor och publicerar dina tips. **Postadress:** PC för Alla, Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

Är min skärm en tv också?

Jag undrar om vanliga bildskärmar också fungerar som tv. Det finns ju tv med pc-ingång och jag tänkte kunna kombinera det. Jag ska köpa en ny platt skärm till en liten kille och då vore det bra om det blev tv samtidigt. Jag kan ju se på webb-tv på SVT Play men det är inte det jag menar, utan som en vanlig tv.

BIRGITTA HOLMEN

SVAR. Det går alldeles utmärkt att se tv på en datorskärm, men det krävs vissa saker för att det ska fungera.

Om du tar emot tv med vanlig antenn så behövs en digitalbox som gör om den luftburna tv-signalen till något som en vanlig tv-apparat begriper. Det behövs faktiskt en digitalbox för varje skärm eller tv-apparat som ska visa tv-bild.

Många digitalboxar skickar signalen till tv-apparaten via en scart-kabel, en ingång som de flesta moderna tv-apparater har. Tyvärr har nästan inga bildskärmar någon scart-ingång. Men det finns digitalboxar som kan skicka signalen till en tv via en modernare kontakt, hdmi. Det finns relativt enkla modeller som har hdmi-ingång.

Vill du se tv via en dator löser du det oftast genom att sätta in ett tv-kort i datorn. Ett tv-kort är i praktiken en liten digitalbox avsedd att bygga in inuti en tv eller kopplas via usb-kontakt. Har du ett sådant tv-kort till den dator som skärmen är kopplad till kan du använda vilken skärm som helst. Då är det datorn som skickar tv-bilden till skärmen och då behövs inga speciella kontakter på bildskärmen.

Det kan till sist vara värt att påpeka att du behöver lite olika typ av digitalbox eller tv-kort beroende på om du har egen luftantenn (till exempel om du bor i villa) eller om du har tv via ett kabel-tv-nät.

DUMBURK. En datorskärm kan fungera som en tv – med rätt box.

Har du luftantenn ska du ha en digitalbox som tar emot så kallad dvb-t-signal, har du kabel-tv ska boxen eller tv-kortet klara så kallad dvb-c-signal. Svårare är det inte.

MARTIN AGFORS

Vad är egentligen en Ipod?

Jag undrar vad det är för skillnad på en mp3-spelare och en Ipod? **ALF OLSSON**

SVAR. ”Mp3-spelare” är helt enkelt en övergripande beskrivning av en bärbar digital musikspelare. De finns hundratals modeller av den här typen, och Ipod från företaget Apple är en av dem. Andra kända mp3-spelare är Creative Zen, Iriver Clix och Sony NWZ.

Ipod är alltså bara ett varunamn, men precis som Melitta-filter, Jeep och Vespa används det av många lite slarvigt som ett samlande begrepp för alla modeller.

MARTIN APPEL

TESTA DIG SJÄLV. **Vilken av prylarna är egentligen en Ipod? Svaret hittar du högst upp på nästa sida.**

Läsarnas bästa lösningar – från pcforalla.se/smart

PC FÖR ALLA smart

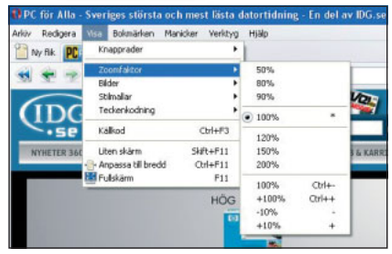
I PC för Alla Smart kan alla ställa frågor – och få svar från andra kunniga användare. Här är några exempel.

HUR FÅR JAG STÖRRE BOKSTÄVER?

Finns det någon officiellt rekommenderad standard för upplösning som webbsidor bör vara designade i? Jag ställer frågan eftersom jag på grund av dålig syn nödgas använda upplösningen 800 x 600 på en 21-tumsskärm, och att många webbsidor är optimerade för en högre upplösning. **GÖRAN**

SVAR. De flesta använder upplösningen 1024 x 768. Jag kan rekommendera dig ett utmärkt litet förstoringsverktyg som sitter i Internet Explorers verktygsfält. Det heter Easy Read och du hittar det på ***www.iconico.com/easyRead***. Ett annat tips är webbläsaren Opera, som har en inbyggd förstoringsfunktion (***www.opera.com***)

TICTAC

KAPTEN ZOOM. **I webbläsaren Opera kan du enkelt förstora en webbsida.**

HUR FORMATERAR JAG?

Jag byter inom kort arbetsgivare, och därmed även dator. Tänkte städa genom att formatera. Funkar det att inifrån Windows XP välja *Formatera* och på så sätt låta formatering ske vid omstart, eller hur ska jag göra? **MIKAEL63**

SVAR. När du ominstallerar datorn med Windows-skivorna har du möjlighet att formatera om datorn. Du stoppar i skivorna och under installationen kan du formatera om datorn. **ALEXA**

VAR HITTAR JAG ETT FOTOALBUM?

Jag letar efter ett fotoalbum till min pc. Jag vill kunna ange vad bilden föreställer och spara bilderna för att enkelt kunna visa på datorn. Precis som i ett alldeles vanligt fotoalbum. **KANALMAMMAN**

SVAR. Prova Picasa som är gratis och på svenska (***picasa.google.com***). **MAX12**

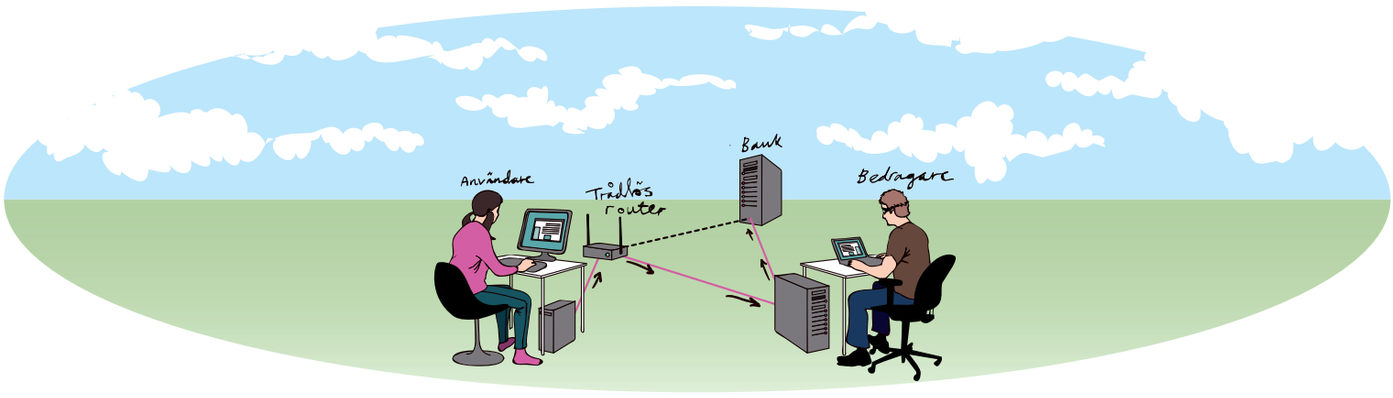
Hos oss drivs din webbplats av miljövänlig energi

– www.fsdata.se

BÄST I TEST Internetworld 2/08

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

SVAR FRÅN FÖRRA SIDAN. Det är bara spelaren i mitten som är en Ipod. Den till vänster är en Creative Zen och den till höger är Sony NWZ.

KRIMINELLT. Genom att kapa din trådlösa router kan bedragare styra om trafiken mellan dig och din bank. På så sätt kan de stjäla pengar från ditt konto. Läs mer på pcforalla.se/extra.

Hur stoppar jag routerkaparna?

Jag såg i en artikel på pcforalla.se att man ska lägga in nytt lösenord i routern för att slippa routerkapare. Min fråga: Gäller det också för oss som har Tele2:s dosa, som både är router och adsl-modem i en produkt? Hur gör jag i så fall för att lägga in nytt lösenord? Tacksam för hjälp.

MIKAEL ÖSTER

SVAR. Ja, att skydda sin router med ett lösenord är ett enkelt och effektivt sätt att skydda sig mot routerkapare. Vad det handlar om är brottslingar som tar över kontrollen över routern och styr över trafik från exempelvis din riktiga nätbank till en falsk kopia. På så sätt kan de komma åt dina inloggningsuppgifter och i slutänden även dina pengar.

Du bör alltid skydda din router med lösenord, oavsett märke.

Så här beskriver Tele2:s pressansvarige Annika Kristersson hur du gör med Thomson Speedtouch 585v6, som är deras vanligaste adsl-modem/router:

1. Öppna valfri webbläsare och skriv in följande adress i webbläsarens adressfält: ***192.168.0.254***

2. Logga in med ***Username: Administrator***. Du kan lämna ***Password*** blankt om du inte har ändrat lösenord tidigare.

3. Du har nu loggat in på adsl-modemet/routern. Klicka på ***Administrator*** och välj därefter ***Ändra lösenord***.

4. Skriv in ditt gamla lösenord. Är det första gången du ändrar lösenord så lämnar du fältet blankt. Skriv in ditt nya lösenord under ***Nytt lösenord*** och ännu en gång under ***Bekräfta nytt lösenord***.

5. Tryck därefter på ***Ändra lösenord***. Du blir nu ombedd att logga in på nytt i adsl-routern, då med samma användarnamn och med det nya lösenordet. Klart! Nu är det bara att tuta och köra.

MARTIN APPEL

Vilken mobil syns i solen?

Mobiltelefonerna är utrustade med allt fler funktioner, men tillverkarna har tydligen glömt bort att man ska kunna använda dem för att telefonera.

Det går knappt att använda dem utomhus när solen skiner, då syns inte displayen. Finns det någon mobiltelefon som kan användas utomhus? **WERNER**

SVAR. Det finns en telefon som har extra stor skärm. Tanken är att den ska användas av människor med nedsatt syn, men det kan också vara nyttigt utomhus.

Telefonen heter Seniofon och du kan läsa mer om den här: ***www.seniofon.se***.

MARTIN APPEL

TYDLIG. Seniofonen har stora knappar och en tydlig skärm.

LÄSARTIPSET

Så sparar jag papper och toner

Den som ska skriva ut något intressant från tidningar och andra källor på internet får med mycket oönskat och tonerkrävande material.

Jag har kommit på en annan enkel metod, som kanske redan är välkänd, men som jag inte sett publicerad.

Det är i all sin enkelhet så att jag markerar det avsnitt som jag vill trycka ut i webbläsaren, och sedan kopierar det med *Ctrl-C*.

Därefter öppnar jag Word och på en tom ny sida får jag fram texten med *Ctrl-V* (med bilder och allt). Nu är det bara att trycka ut texten med Words utskriftskommando.

När jag stänger Word är jag tillbaka och kan fortsätta med internet där jag var! **KJELL**

Fungerar dvd på en Xbox?

Jag har en gammal Xbox och skulle testa om jag kan spela Xbox 360-spel på den. Jag satte alltså in Xbox 360-cd:n och provade. Men jag fick problem. Det stod att man måste ha Dvd Kit eftersom det inte finns inbyggt.

Vad betyder det? **ALLAN**

SVAR. Din gamla Xbox kan inte spela spel utvecklade för den nyare maskinen Xbox 360. Det är helt enkelt två olika format vi talar om.

Felmeddelandet du får beror på att maskinen inte känner igen den skiva du har matat in och därför tolkar det som att du trycker in en vanlig dvd-skiva. Så enkelt är det.

Det här har sin förklaring. För att du ska kunna titta på dvd-filmer i den gamla Xbox-konsolen krävs ett separat tillbehör för att låsa upp funktionen som sitter på plats från början, och om du försöker se film utan detta får du precis det felmeddelande du beskriver.

Tyvärr.

Som kuriosa kan nämnas att Microsoft inte gjorde Xbox dvd-kompatibel direkt ur lådan för att slippa betala den licenskostnad som dvd-licensen innebär. Då blev maskinen billigare för oss konsumenter, hette det officiellt.

Att man snarare gjorde det för att kunna tjäna mer pengar är väl å andra sidan ingen högoddsare till tanke…

DANIEL GUSTAFSON

HELT NY. Vill du spela Xbox 360-spel måste du köpa en Xbox 360. Äldre spelare fungerar inte.

Vi skyddar din webbplats,
dygnet runt
– www.fsdata.se

BÄST I TEST
internetworld 2/08

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

Räcker 8 000 kronor för en dator?

Jag är i dag Mac-ägare, men avser även att skaffa en pc. Jag har tittat på en Acer med Intel-processor, 4 gigabyte internminne och 250 gigabyte hårddisk. Just den modellen kostar runt 8 000 kronor på Onoff. Är detta en bra dator eller finns bättre alternativ för motsvarande pengar? Och hur bra är den i förhållande till en HP?

BERTIL LINDAHL

SVAR. HP och Acer är väldigt likvärdiga i kvalitet. Det framgår inte av din specifikation exakt vilken processorstyp det sitter i den, men är det en ny dator med i övrigt så pass bra konfiguration, det vill säga 4 gigabyte arbetsminne och hårddisk på 250 gigabyte kommer den att fungera utmärkt för ordbehandling, surfning, mejl och ”vanliga” sysslor framför datorn.

Däremot lär den inte ha fantastiska prestanda om du skulle vilja spela nya, krävande spel eller videoredigera semesterfilmen.

Vi har en utmärkt ny guide på vår hemsida som kanske ger dig några ytterligare ledtrådar inför ditt köp.

Du hittar den här: ***pcforalla.se/kopguide***

FREDRIK AGRÉN

TYPISK. **Datorer från exempelvis Acer säljs för runt 8 000 kronor på stormarknaderna.**

Vilse i Playstation 3-landet

Jag känner mig vilse i Playstation 3-landet. Skulle ni kunna berätta vilken Playstation 3-maskin jag behöver för att kunna köra mina gamla PS2-spel?

Jag vore också tacksam för tips/länkar till butik där jag hittar produkten.

FLETCHER

SVAR. Den första versionen av Playstation 3 som släpptes i Sverige var hyfsat bakåtkompatibel och kunde hantera flertalet Playstation 2-titlar, men inte alla. Bakgrunden är att man i den europeiska versionen använder sig av en billigare, programbaserad lösning, för att kunna hantera bakåtkompabiliteten. I den amerikanska versionen har man byggt in en del hårdvara från den tidigare konsolen för att få den bakåtkompatibel.

Den konsolvariant du alltså ska leta efter är den ”gamla” Playstation 3. Den har 60 gigabyte hårddisk, kortläsare och fler usb-portar. Du behöver för övrigt inga extra tillbehör för att få det att fungera.

Den nyare versionen, med 40 gigabyte hårddisk, saknar helt bakåtkompabilitet. Vill man vara lite konspiratorisk kan man gissa att detta beror på att Sony inte fick till bakåtkompabiliteten och att man dessutom vill spara pengar genom att banta antalet funktioner.

Sakta men säkert har den äldre och bättre konsolmodellen fasats ut till förmån för den nyare versionen. Detta gör att den kan vara knepig att hitta i butiker. Mitt råd är att du letar hos mindre återförsäljare som kan ha grejor kvar på hyllorna eller kollar begagnatmarknaden.

DANIEL GUSTAFSON

Låt mig slippa Bill Gates mappar!

SVAR DIREKT

Kan någon ge ett förslag på hur jag slipper Windows Vistas sneda svårlästa foldrar och får tillbaka mappvisningen från Windows XP? Jag har utmärkt bildminne men dåligt minne för namn och siffror. Alltså lägger jag bilder som ”skylt” i mina foldrar för att lättare och snabbare kunna hitta det jag söker just nu.

Den sneda halvdolda mappvisningen i Windows Vista är kanske flashig, men mycket svårare för mig att lokalisera. Jag blir ilsken varje gång jag ser dem. Måste jag byta tillbaka till Windows XP för att slippa Bill Gates senaste påhitt?

BÄTTRE FÖRR. **Alla uppskattar inte de nya mapparna i Windows Vista (ovan) utan tycker att XP-varianten (nedan) var bättre.**

BOSSE

SVAR. Det går inte att få en annan representation av en folder med miniatyrbilderna integrerade i Windows Vista. Du kan byta till någon annan bild som får representera foldern men då försvinner bilderna helt.

En lösning för den som kör Windows Vista Home Premium kanske skulle vara ett titta på bilderna utifrån Media Center-vyn?

MICHAEL BOHLIN, PRODUKTANSVARIG MICROSOFT

Missa inte!
PC FÖR ALLAS STORA
FOTOTÄVLING
– tävla om en K20D från Pentax och andra häftiga priser!
Värde ca 13 000:-
Du missar väl inte sommarens roligaste tävling?
Från och med den 16 juni och två månader framåt kan du på vår sajt tävla om kameror, framkallning, kamerabatterier och andra häftiga priser. Allt du behöver göra är att tanka upp dina bästa sommarbilder, och låta svenska folket säga sitt!
Tävlingen hittar du på: pcforalla.se/fototavling
Energizer
PENTAX
snapfish
by hp
the best value in photography

PÅ MÅNADENS CD

Jan Sandbladh, *jan.sandbladh@idg.se*

33 program för dina BILDER OCH FILMER

Här är de bästa gratisprogrammen för dina bilder och filmer. Kraftfulla bildbehandlingsprogram och mediespelare eller videoredigeringsprogram och smarta digitala fotoalbum – välj själv vad du vill installera! Alla programmen finns på Månadens cd.

ABC VIDEO ROLL 2.5.70

Ett lättanvänt och smidigt program för dig som vill redigera din digitala film och klippa ihop den till något riktigt proffsigt. För att kunna installera programmet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Videoredigerare.

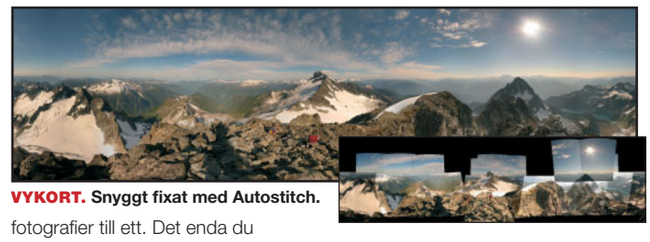
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

AUTOSTITCH 2.187

Att ta läckra panoramabilder är svårt med en vanlig kompaktkamera. Programmet Autostitch löser det genom att ”sy ihop” många olika fotografier till ett. Det enda du behöver göra är att ta ett antal bilder som överlappar varandra. Mata sedan in dem i Autostitch så får du en färdig panoramabild. Resultatet blir häpnadsväckande bra! Packa upp programmet på din dators hårddisk innan du installerar det.

Programtyp: Skapar panoramabilder.

VYKORT. Snyggt fixat med Autostitch.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

CBN SELECTOR 3.07.09.25

Ett program som låter dig byta ut färger i bilder. Finessen i CBN Selector är att alla nyanser, exempelvis

Trimma datorn – på 5 minuter

Ashampoo Winoptimizer 4.5 trimmar din dator till nya nivåer. Och det är mycket enklare än du tror!

VILL DU ATT din dator ska prestera så bra som möjligt måste du trixa och fixa med en hel del inställningar. Att komma åt dessa är inte alltid det lättaste, men med ett program som Ashampoo Winoptimizer 4.5 installerat blir det hela en barnlek.

Här får du en mängd olika verktyg samlade i ett enda program, verktyg som låter dig optimera din dators prestanda maximalt.

Ashampoo Winoptimizer 4.5

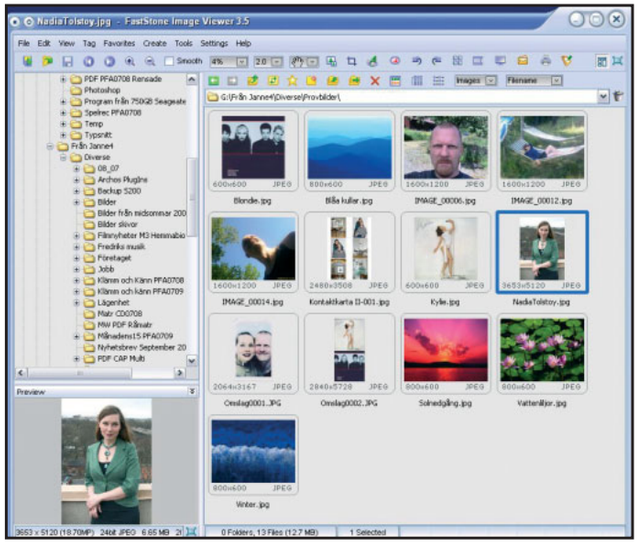
Programtyp: Optimera din dator.
Utgivare: Ashampoo.
Kontakt: www.ashampoo.com
Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.
Språk: Engelska.

Så installerar du programmet

Klicka på ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på ***Installera*** i faktarutan intill programmet. För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att klicka på knappen ***Get Full Version*** i rutan som visas första gången du startar programmet. Fyll i din mejladress på webbsidan som öppnas och klicka på ***Send***. I mejlet du får klickar du på länken ungefär i mitten av mejlet. Du får då ett nytt mejl som innehåller din registreringskod. Klicka på knappen ***Enter Code*** i samma fönster som tidigare och fyll i koden du fick skickad till dig. Klicka slutligen på ***Check Code***.

OPTIMALT. Smarta trimningsverktyg ger dig en snabbare dator.

ÖVERSIKT. I Faststone Image Viewer kan du titta på dina fotografier samt utföra enklare bildredigering.

ljus- och skuggeffekter, blir kvar. Du kan förslagsvis använda programmet för att se hur en viss färg skulle se ut om du målade om hemma.
Programtyp: Byter ut färger i bilder.
Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista.
Språk: Engelska.

FÄRGBYTE. I CBN Selector kan du se hur huset skulle se ut i en annan färg.

DIGIBOOKSHELF 11.0

Ett mycket komplext program som låter dig skapa ett digitalt fotoalbum på datorn. Digibookshelf har många inställningsmöjligheter.
Programtyp: Digitalt fotoalbum.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.
Språk: Engelska.

FASTSTONE IMAGE VIEWER 3.5

Låter dig snabbt och enkelt titta på bilder. Du kan även konvertera bildfiler mellan olika format och utföra enklare redigering med programmet.
Programtyp: Bildvisare.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.
Språk: Engelska.

GPHOTOSHOW FREE 1.6.2

Skapa en skärmsläckare av dina egna favoritbilder! Den kan bestå av en enda bild eller av ett helt bildspel.
Programtyp: Gör din egen skärmsläckare.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.
Språk: Engelska.

IRFANVIEW 4.10

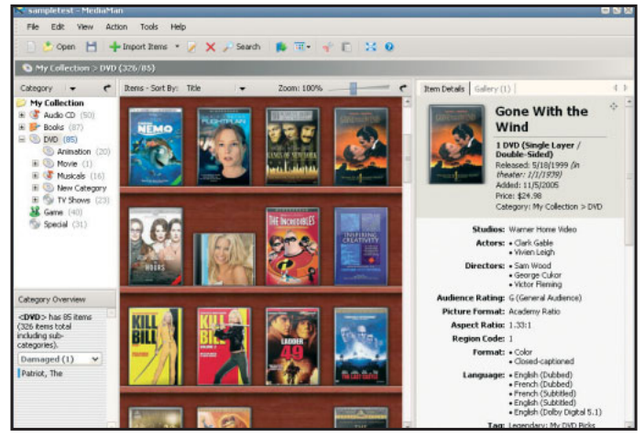
Enkelt och populärt program för att titta på dina bilder. Irfanview innehåller även några redigeringsfunktioner. Med i programpaketet finns ett smart verktyg som låter dig skapa dina egna bildspel. På programmets sajt finns en rad gratis tilläggsprogram att tanka ned.
Programtyp: Enkelt bildbehandlingsprogram.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.
Språk: Engelska.

K-LITE CODEC PACK FULL 3.9.0

K-Lite Codec Pack innehåller i stort sett alla avkodare – codecs på engelska – du kan tänkas behöva för att spela upp nedladdad film. Nu behöver du inte längre leta runt på nätet efter en codec varje gång du ska spela upp en ny film. Några av avkodarna som ingår i K-Lite Codec Pack Full är divx, xvid, coreavc, mp3, vorbis, aac, intel indeo, ac3acm och x264. Efter att ha installerat K-Lite Codec Pack Full kan du spela upp filmerna i din vanliga mediespelare, som exempelvis Windows Media Player eller Winamp.
Programtyp: Filmavkodare.
Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista.
Språk: Engelska.

MEDIAMAN 2.2.1

För att vara ett databasprogram är Mediaman mycket lättöverskådligt och enkelt att använda. Programmet

KOMPLETT. Mediaman hämtar information om dina filmer från internet.

Friskare dator med antivirus

Med Outpost Antivirus Pro i din pc är du effektivt skyddad mot otäcka virus och annan elak kod.

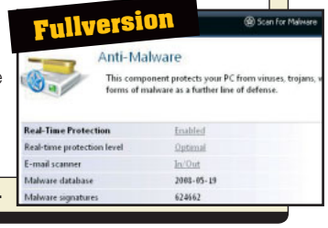
FÖR ATT DIN dator ska vara skyddad och säker när du är uppkopplad mot internet bör du ha ett antivirusprogram installerat. Ett sådant program är Outpost Antivirus Pro. Det skyddar dig mot skadlig kod som exempelvis kan finnas i program du laddar ned från nätet eller får skickad till dig via mejl. För att ständigt vara aktuellt och ha koll på nya virus uppdateras programmet automatiskt.

Outpost Antivirus Pro

Programtyp: Antivirus.
Utgivare: Agnitum.
Kontakt: www.agnitum.com
Systemkrav: Windows XP/Vista, internetuppkoppling.
Språk: Engelska.

Så registrerar du programmet

Klicka på ***Fullversioner*** på skivans startsida och sedan på ***Installera*** i faktarutan intill programmet. För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det: Surfa till sidan ***www.agnitum.com/promo/idg-sweden***. Den ***Promotion Code*** du ska använda är ***UZFYQ-65KP2-8KGS4-GKW4D-NHTUS***. Din registreringskod visas nu i webbläsarens fönster. Starta programmet och klicka på ***Enter Key...***. Kopiera och klistra in koden från webbläsarens fönster. Registreringen ger dig tillgång till fria uppdateringar i 180 dagar. Outpost Antivirus Pro fungerar inte tillsammans med Outpost Firewall som följde med PC för Alla 3/08. Programmen krockar om de körs samtidigt!

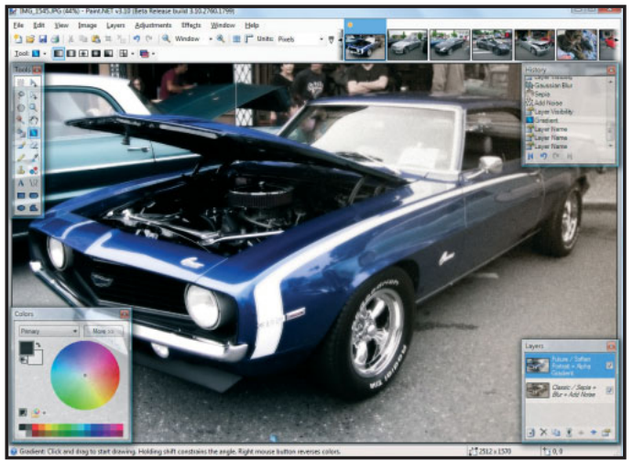

SABOTAGESTOPP. Skydd mot elak kod.

PÅ MÅNADENS CD

Fler program hittar du i Programbanken *pcforalla.se/program*

NYLACKAT. Med bildprogrammet Paint.net kan du justera färg och ljus!

hjälper dig hålla ordning på i första hand dina filmer, även om det också finns stöd för bland annat böcker, datorspel och musik-cd inbyggt i det. Det som gör Mediaman så lättanvänt är att det hämtar information om dina filmer med mera direkt från internet och automatiskt lägger in denna information i databasen.
Programtyp: Håller koll på dina filmer.
Systemkrav: Windows 2000/XP.
Språk: Engelska.

NEAT IMAGE 5.5 LITE

Ett program för att finjustera dina digitala bilder på flera olika sätt. Neat Image är ett bra verktyg om du exempelvis vill jämna till bilder tagna med ett högt iso-värde.
Programtyp: Finjustera digitalbilder.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.
Språk: Engelska.

PAINT.NET 3.10

Ett mycket kraftfullt bildbehandlingsprogram som står sig väl i konkurrensen med sina kommersiella konkurrenter. För att kunna installera programmet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Bildbehandling.
Systemkrav: Windows XP/Vista.
Språk: Engelska.

PC INSPECTOR SMART RECOVERY 4.5

Om katastrofen är framme och du av misstag raderar alla bilderna på minneskortet i din digitalkamera behöver du inte oroa dig, hjälp finns att få! PC Inspector Smart Recovery hjälper dig att återställa bilderna, men för att det ska fungera behöver du ha en minneskortsläsare till din dator.
Programtyp: Återställer förlorade bilder.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.
Språk: Engelska.

Programtyp: Morphing-program.
Systemkrav: Windows 98/Me/XP.
Språk: Engelska.

VLC MEDIA PLAYER 0.8.6F

VLC Media Player är en mycket kraftfull spelare för dina filmfiler. Den klarar av väldigt många olika format.
Programtyp: Mediespelare.
Systemkrav: Windows NT/2000/XP/Vista.
Språk: Engelska.

WIN MORPH 3.01 BUILD 801

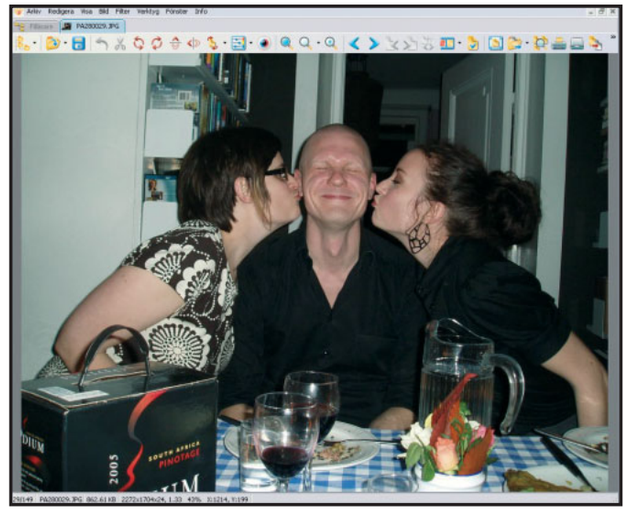
Programmet låter dig smälta samman foton på två personer för att se hur en mix av dem skulle se ut. Du kan också göra en liten film av två bilder där den ena glider över i den andra.

XNVIEW 1.93.6

Svenska Xnview har stöd för över 400 olika bildformat och innehåller mängder av verktyg för redigering av dina digitala bilder.
Programtyp: Bildbehandling.
Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista.
Språk: Svenska.

... OCH 18 ANDRA PROGRAM

Programmen ovan är bara ett urval av dem som följer med på cd:n. Du ser hela listan på nästa sida. Läs mer om programmen på cd-skivan.

KONKURRENS. Gratisprogrammet Xnview står sig väl i konkurrensen med programmen som kostar pengar.

Gör din egen musik!

Acoustica låter dig spela in, analysera och redigera ljud- och musikfiler.

ACOUSTICA ÄR FÖR dig som vill jobba med ljud och musik framför datorn. Det innehåller en mängd olika verktyg och finesser, och låter dig bland annat spela in ljud, analysera det, redigera det och sedan bränna ned ljudfilerna på en cd. Du kan även lägga på effekter på de ljud- och musikfiler du har spelat in.

Acoustica 3.3

Programtyp: Redigera dina ljudfiler.
Utgivare: Acoustica.
Kontakt: www.acoustica.com
Systemkrav: Windows 98SE/2000/XP, internetuppkoppling.
Språk: Engelska.

Så installerar du Acoustica 3.3

Klicka på knappen ***Fullversioner*** på skivans startsida. Klicka sedan på ***Installera*** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen ***acous330.exe*** i mappen ***Fullversioner/Acoustica*** på skivan.

För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det: Klicka på knappen ***Request free license key*** i fönstret som visas första gången du startar programmet. Då får du ett mejl med din registreringskod. Den skriver du in i rutan ***License key***.

LJUDVÅG. Så ser ljudfilen ut i programmet.

STOPP FÖR VIRUS
och andra läbbiga hot

F-SECURE INTERNET SECURITY 2008 är ett komplett antivirusprogram som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2008 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

TRE MÅNADERS UPPDATERINGAR

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte det finns risken att din dator inte startar över huvud taget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumerationsnumret ***QZRG-84RG-N090-VL4H-8ZY1*** (0 är nollor) när du installerar programmet. Denna version av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till 25 oktober 2008.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på ***www.f-secure.se***. Välj först ***Privat*** och därefter ***Support & Nedladdning***. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen: ***support@f-secure.se***. Om du vill ha support via telefon ska du ringa ***08-507 440 11***.

Observera att PC för Allas redaktion tyvärr inte kan svara på några frågor om programmet, vare sig per mejl eller telefon.

Så kommer du igång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt. I annat fall får du gå in via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare. Dubbelklicka på filen ***pfacd.exe*** så startar cd-skivan.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen ***Ja, jag godkänner***, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen ***Huvudmeny*** längst upp till vänster.

52 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Outpost Antivirus Pro. Antivirus.
Acoustica 3.3. Redigera dina ljudfiler.
Ashampoo Winoptimizer 4.5. Optimera din dator.

TEMA: FILM OCH BILDER

ABC Video Roll 2.5.70. Videoredigerare.
Autostich 2.187. Skapar panoramabilder.
CBN Selector 3.07.09.25 Byter ut färger i bilder.
Digibookshelf 11.0. Digitalt fotoalbum.
Dvd Collector 1.2 Håller koll på dina dvd-filmer.
Exif Image Viewer 1.1.7.19 Visar information om digitala bilder.
Faststone Image Viewer 3.5. Bildvisare.
Flask mpeg 0.78.39. Videokonverterare.
Fresh View 7.46. Visar multimediefiler.
Gphotoshow Free 1.6.2. Gör din egen skärmsläckare.
Image Browser Arctic 5.0 Skapar bildspel.
Irfanview 4.10. Enkelt bildbehandlingsprogram.
Jalbum 7.1. Fotoalbum på webben.
K-Lite Codec Pack Full 3.9.0. Filmavkodare.
Mediaman 2.2.1. Håller koll på dina filmer.
Movies 13. Skapar animerade gif-bilder.
Multimedia Xplorer 2.0.9. Organiserar multimediafiler.
Myalbum 2.4. Digitalt fotoalbum.
Neat Image 5.5 Lite. Finjusterar digitala bilder.
Paint.net 3.10. Bildbehandling.
PC Inspector Smart Recovery 4.5. Återställer förlorade bilder.
Photoshop Album 3.2 Starter Edition Fotoprogram. 🇸🇪
Picasa 2.7. Fotoprogram. 🇸🇪
Quicktime Alternative 2.5.1. Visar Quicktime-filmer.
Real Alternative 1.8.0. Visar Realmedia-filmer.
Shellextension 2.0. Högerklicka för att konvertera bilder.
Thumbview 7.3. Visar miniatyrer av bilder. 🇸🇪
Virtualdub 1.7.8. Videoredigering.
VLC Media Player 0.8.6f. Mediespelare.
Win Morph 3.01 build 801. Morfningsprogram.
Xnview 1.93.6. Bildbehandlingsprogram. 🇸🇪
Zero Assumption Digital Image Recovery 1.2 Återställer förlorade bilder.
Zoom Player Standard 5.02. Mediespelare.

VERKTYG

Adobe Reader 8.1. Pdf-läsare. 🇸🇪
Firewall Plus. Personlig brandvägg.
PC Tools Antivirus. Antivirusprogram.
Threatfire. Tar bort skadliga program.
Filezilla. Ftp-program.
Zipgenius 6. Packprogram.
Ad-Aware 2007. Gör surfandet säkrare.
Winzip 11.2. Packprogram. (Shareware, $ 29.00)
Windows Live Messenger. Chattprogram. 🇸🇪
Firefox 2. Webbläsare. 🇸🇪
Mozilla Thunderbird 2. E-postprogram. 🇸🇪
Microsoft Internet Explorer 7. Webbläsare. 🇸🇪
PDF 995 8.3s. Skapa pdf-filer.
Zonealarm 70.362. Brandvägg.
F-Secure Internet Security 2007 (Gratis fullversion med tre månaders fria uppdatering). 🇸🇪

EXTRA

Audacity 1.2.6. Ljudprogram.

MP3-MUSIK

Bizet. Habanera ur Carmen.

CLIPART

200 fria bilder. Kläder.

Observera att vissa program kräver internetuppkoppling och e-postadress.

🇸🇪 = program på svenska

Datorsupport utan extra kostnad!

VÄRDE 528:-

Datorsupport

När du får problem med din dator, ring Datakompisen!

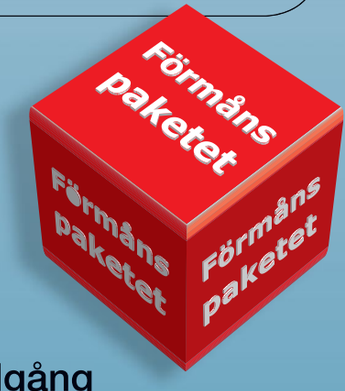
Här får du kostnadsfritt hjälp via telefon med att lösa problem med din dator och kringutrustning.

Öppettider 9-22 alla dagar!

Exempel på vad du kan få hjälp med:

- ✓Trådlösa nätverk
- ✓Bredbandsuppkopplingar, Internet och mail
- ✓Office och programvaruanvändning
- ✓Installationshjälp och rådgivning
- ✓Mediacenter och det digitala hemmet

DATAKOMPISEN

Så här får du tillgång till förmånerna

Du som redan är helårsprenumerant, gå in på **www.pcforalla.se/formanspaketet** för att få tillgång till alla dina förmåner. Om du inte är helårsprenumerant, fyll i och skicka in talongen här bredvid.

Endast för helårsprenumeranter!

Dessutom Säkerhet och webblagring

Som helårsprenumerant har du tillgång till PC för Allas förmånspaket. Där du utan extra kostnad får tillgång till datorsupport via telefon, antivirus och 5 GB webbackup.

Läs mer på **www.pcforalla.se/formanspaketet**

Säkerhet

Du får ett komplett säkerhetspaket från F-Secure som är lätt att installera och använda.

- Antivirus
- Brandvägg
- Anti-spam
- Föräldrakontroll
- Fullversion

F-SECURE

VÄRDE 595:-

För dig som ännu inte är helårsprenumerant

Fyll i och skicka in talongen nedan för att bli helårsprenumerant!

Du får 12 nr + förmånspaketet för endast 695 kr!

Webblagring

Med Diino kan du säkert lagra och ta automatisk backup på dina viktiga filer.

- 5 GB lagringsutrymmegratis
- Säker lagring, förlora aldrig data
- Dela och publicera dina filer online

Diino

VÄRDE 468:-

Svarskupong

☐ **Ja tack!** Jag vill ha 12 nr för 695:- inkl* datorsupport, antivirus och 5 GB webblagring (totalt värde ca 2370 kr).
PFA437

☐ **Jag prenumererar redan** på 3 eller 6 nummer men väljer nu att förlänga min prenumeration med 12 nummer för att få tillgång till förmånspaketet för endast 695:-
PFA438

☐ Ja tack, jag vill gärna ta del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

E-post _____

Erbjudandet gäller endast nya prenumeranter och inom Sverige, dock senast t.o.m. 31 december 2008. Du registreras med personuppgifter för att fullfölja vår kundrelation samt att kunna ge dig andra förmånliga erbjudanden från IDG som äger PC för Alla. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08-453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till tre år.

RING 08-453 61 00 eller POSTA – PORTOT ÄR BETALT

Frankeras ej.

PC för Alla betalar portot

PC FÖR ALLA

SVARSPOST
110 316 250
110 00 Stockholm

TOTALT VÄRDE 8 000 KRONOR!

VINN EN HÄFTIG GPS!

Nu har du chans att tävla om tre snygga och praktiska gps:er från Tomtom. Tre olika modeller går att vinna – Tomtom Go 930, Tomtom XL och Tomtom One. Allt du behöver göra för att vara med och tävla är att svara på frågorna nedan och skicka in ditt svar senast 21 juli.

Fakta om vinsterna

Tomtom Go 930: Tomtoms senaste navigator, fullspäckad med innehåll. Bland annat har Go 930 funktionen IQ Route, så kallad intelligent ruttplanering, samt avancerad körfältsguide och Map Share för kartuppdateringar. Med fyra gigabyte internminne är Tomtom Go 930 utrustad med ett kartbibliotek som täcker i princip hela världen. Cirkapris: 4 500 kronor.

Tomtom XL: Har en 4,3 tums skärm och har precis lanserats i ny version med ett smart nytt fäste, Easyport, ny design och bättre ljud. Tomtom XL har även Map Share och säkerhetsfunktionen ”Hjälp mig”. Cirkapris: 2 000 kronor.

Tomtom One: Världens mest sålda navigator. Har liksom Tomtom XL lanserats i en ny version. Nya Tomtom One har allt som Tomtom XL har, men en något mindre skärm. Cirkapris: 1 700 kronor.

TOMTOM

Skicka in talongen, mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller tävla på pcforalla.se/tavling – **svara senast 21 juli 2008.**

Psst! Ledtrådar hittar du på ***www.tomtom.com***. Välj ”svenska” uppe i menyn till höger.

1. Vad är Tomtoms nya funktion IQ Route?
- ❒ Funktion för intelligent ruttkalkylering
- ❒ Funktion för att hitta bra intressepunkter
- ❒ Funktion för att uppdatera sina kartor i navigatorn

2. Vad är Tomtoms funktion Map Share?
- ❒ Funktion för att dela med sig av olika rutter
- ❒ Funktion för kartuppdateringar
- ❒ Funktion för att dela med sig av intressepunkter

3. Utslagsfråga: Motivera med högst 25 ord varför just du skulle behöva en gps från Tomtom.

.....

.....

.....

NAMN: _____

GATUADRESS: _____

POSTADRESS: _____

TELEFON: _____

E-POST: _____

ÅLDER: _____

- ❒ Jag prenumererar.
- ❒ Jag köper lösnummer.
- ❒ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla. (12 nummer inklusive cd-skivor för 695 kronor) PFA049
- ❒ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

PC för Alla,”Gps-tävling”, 106 78 Stockholm. Du kan också mejla ***pfatavling@idg.se.*** Skriv ”Gps-tävling” i ämnesraden. På webbsidan ***pcforalla.se/tavling*** kan du också skicka in ditt svar.

Senast den 21 juli 2008 vill vi ha ditt svar.

Juryn består av PC för Allas marknadsavdelning. Eventuell vinstskatt betalas av vinnaren.

Vinnaren presenteras på PC för Allas hemsida: ***pcforalla.se***

DANIEL GUSTAFSON

Daniel är testredaktör på PC för Alla. Du når honom på *daniel.gustafson@idg.se*

Därför tänker jag fortsätta tjacka cd-skivor

EN KRIS HAR seglat upp i det Gustafsonska ungkarlshemmet. Jag talar vare sig om diskberg, stopp i avloppet eller ett annalkande stambyte. Nej, jag har inte längre någon plats att förvara de hundratals cd-skivor som jag samlat på mig genom åren. Just nu står högvis med finfina alster på optiskt media och täcker utsikten för min boksamling. Dostojevskij lär ju rotera i sin grav om han får reda på att Brott och straff för tillfället lever ett liv i skuggan av The Clash, Promise Ring och ett luggslitet exemplar av Abba Gold som jag köpte i årskurs fyra.

VISST SKULLE JAG kunna dra ned dessa reliker i mitt trånga källarutrymme.

Jag lever rövare i tunnelbanan med en sådan där fräck Ipod precis som du, din morsa och hennes brevbärares kompis älskarinna har. Allt som äntrar hemmet åker raskt in i datorn. Ändå tillhör jag den där sakta döende skaran människor som faktiskt gillar skivan som koncept. Den där typen av människor som fortfarande tycker att det är småheligt att dra av plasten från omslaget, suga in doften av tryckfärgen från omslaget i näsan och dra upp volymreglaget lite extra på hemstereon.

Jag tillhör med andra ord en generation som dog typ förra året.

Dagens kids fattar ju ingenting. De byter musik som en annan byter kallingar. På ett sätt är det bra, tillgången till nya fräscha akter är bara ett par musklick bort. När en annan bara för tio år sedan beställde skivor från diverse skivbolag i staterna var det betydligt krångligare att upptäcka nya band. Det blev till att lusläsa tidningar och skicka pengar i kuvert över Atlanten för att få hem skivor och kassettband. Jag kan sakna det av nostalgiska skäl, men visst är dagens system några ton smidigare.

BANDEN SJÄLVA ÄR vidare inte längre tvungna att kollektivt be en bön om att det stora skivbolaget ska öppna plånboken – i dag kan alla med en dator och ett hyfsat ljudkort få till helt okej inspelningar som på några minuter görs tillgängliga för världens öron. Men mitt i allt detta har en osund gratiskultur uppstått och den fria tillgången behöver inte bara verka gynnande för musiker. Man kan ju som bekant drunkna när plaskdammen blir till en sjö blir till ett hav.

Jag snackade härom-dagen med en vän vars yrke är musiker. Det går ganska bra just nu. Bokas turnéer, både i och utanför landets gränser.

”Dagens kids fattar ju ingenting. De byter musik som en annan byter kallingar.”

Vi pratade om just det här med piratkopiering, fildelning och allt vad det medför i form av moralpanik och juridiska gråzoner.

– På ett sätt är jag helt för fildelning, folk får ju tillgång till ny musik och spridningen har ökat. Samtidigt blir jag sur för att folk inte längre vill betala för musiken. Visst får vi in pengar när vi giggar ute, men i dag säljer ju inte en jävel några skivor längre och det känns rent ekonomiskt, suckade min vän.

Och visst har han rätt. Gratis är gott, men för många musiker är det en stor del av levebrödet som försvinner när du och jag laddar hem deras skiva via Pirate Bay. En del gnäller över skivbolagens makt. Här håller jag till viss del med – skivbolagen har kommit att likna riskkapitalister som satsar stålar hej vilt och låter ett fåtal säkra kort betala för mindre lyckade satsningar. För varje intjänad tia får bandet en spänn. Tokigt men sant.

I BRASKANDE DEBATTARTIKLAR har jag läst att nedladdarna minsann fortsätter att köpa skivor och indirekt ändå skjuter in slantar genom att gå på fler spelningar, köpa officiella t-shirts och så vidare. Problemet är att den stora massan inte vill betala en enda spänn. I stället gnälls det på att priset på konsertbiljetter skjutit i höjden och att det är för krångligt och dyrt att tanka musik lagligt i Sverige.

Jag kommer att fortsätta tjacka cd-skivor. Givetvis är nedladdning framtidens melodi, men en gammal stöt som jag vill ha upplevelsen av en fysisk produkt i mina svettiga labbar. Så skivkaoset fortsätter att växa hemma i min lägenhet tills nya hyllor införskaffas. Någon som vill skjutsa mig till Ikea? ●

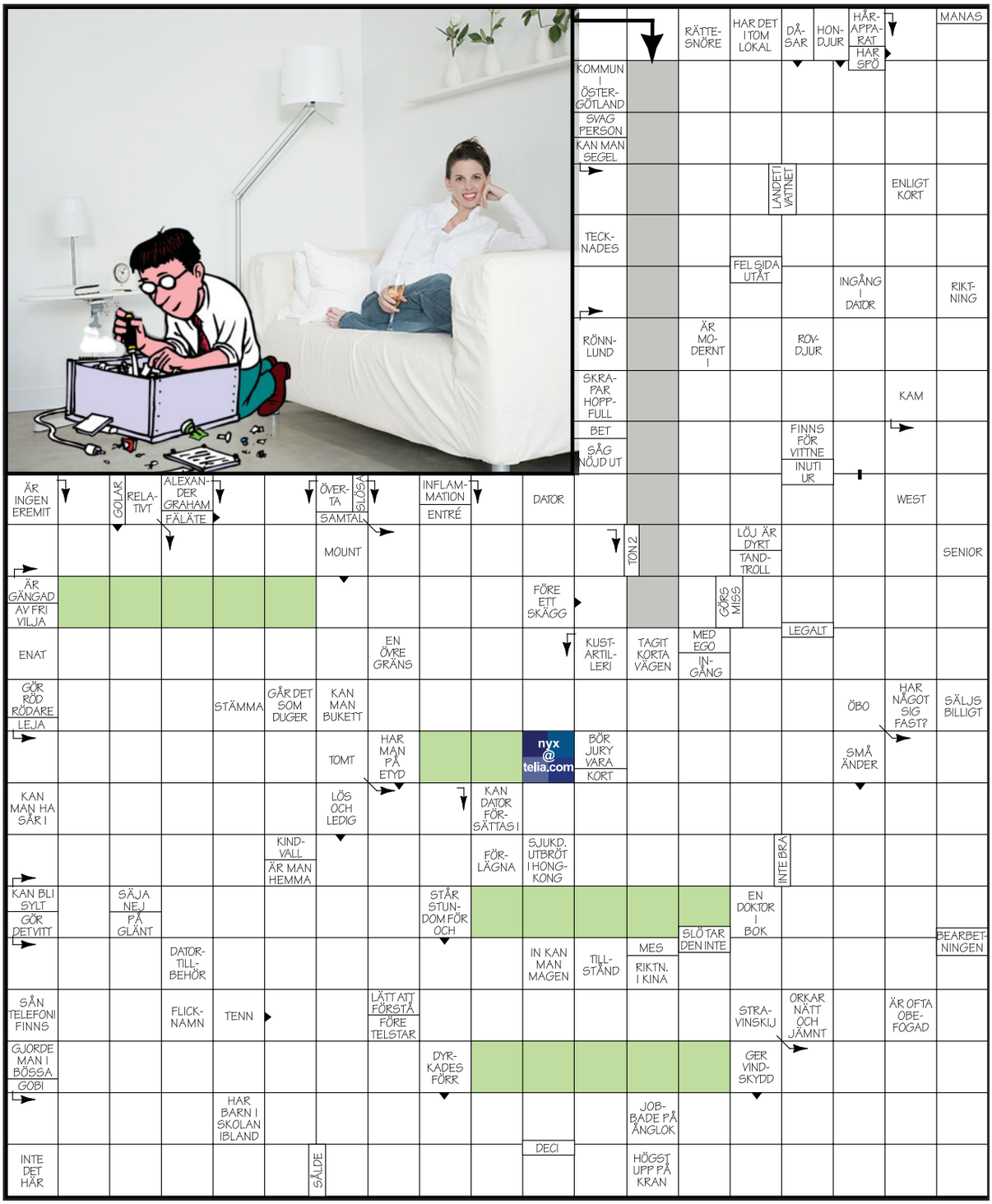
Kommentarer till krönikan – från pcforalla.se

INGEN REGEL UTAN undantag heter det. Jag tillhör den nya generationen som du pratar om men även jag föredrar köpt cd-skiva. Framför allt slipper man ta säkerhetskopior på låtarna. Sedan är det faktiskt krångligt att ladda ned musik i Sverige. Allra mest när man är minderårig.

Jag har aldrig fått ett svar på hur en 15-åring ska kunna ladda ned musik lagligt. **SCOUTEN89**

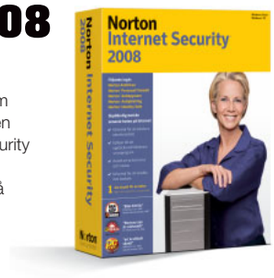
ANTAR ATT DU syftar på kreditkortskravet vid betalning av musik på nätet. Visst har du en poäng. En av många nötter för de digitala pionjärerna att knäcka innan lagliga nätalternativ klår skurkalternativen. **DANIEL GUSTAFSON**

Dagsaktuellt. Du hittar både våra senaste krönikor och vårt arkiv på *pcforalla.se/kronika*

KORSORD 6-2008

Skicka in lösningen senast 21 juli 2008 till **PC för Alla, 106 78 Stockholm**.
Märk kuvertet **"korsord 6-2008"**. Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2008 (svensk version) från Symantec.
Den rätta lösningen hittar du efter 23 juli på ***www.pcforalla.se/tavling***.
Lycka till!

❒ Jag vill passa på att prenumerera på PC för Alla. För endast 695 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor. **PFA049**

Namn:

Gatuadress:

Postadress:

Telefon:

E-post: **Ålder:**

❒ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudande från IDG och dess samarbetspartner.

FREDDAS FAVORITER

Fredrik Claesson, *fredrik.claesson@idg.se*

TIPSA MIG! Har du hittat något it-roligt? Mejla *fredrik.claesson@idg.se*

RETRO-SKOJ:

Kan du gissa datorn?

EN ROLIG SAK med datorer i musikvideor är att de ofta är med för att allt ska se så futuristiskt ut som möjligt. Och eftersom datorer åldras väldigt fort blir effekten efter bara några år naturligtvis den motsatta – det ser riktigt mossigt ut.

Här är ett par Youtube-videor från tidigt 80-tal med en för den tiden mycket hipp dator.

Kan du se vilken dator det är? Bonuspoäng om du kan artisten utan att tjuvkika på filmerna.

www.youtube.com/watch?v=1FVDzCHqlqg
www.youtube.com/watch?v=v839Yoc4rUQ

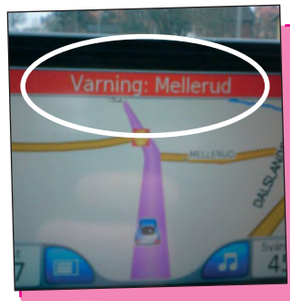
LÄSARNAS BÄSTA

Engelsk snubbeltråd

Vådan av att använda automatisk översättning framkommer underbart tydligt i det här exemplet från installationsguiden till bildprogrammet Nikon View NX. Engelskans please och close är som alla vet fallgropar med många olika betydelser. Det ska förmodligen stå ”Var vänlig avsluta installationsguiden” eller något liknande. Gissar vi.

TACK TILL MATS HJELTE

Gps-varning för Dalsland

Signaturen Denvar på ***Bilfeber.se*** visar vad som kan hända när du kör bil med gps i Västsverige.

bil.feber.se/art/48456/varning_mellerud

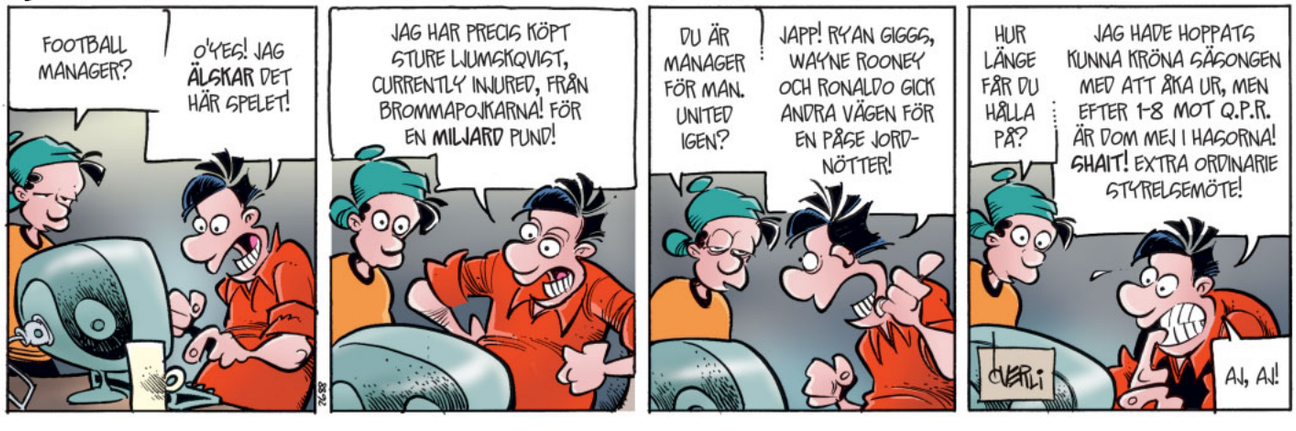
Tröjan som gör helikoptern

Starkt nördig men ack så söt t-tröja där helikopterbladen bildar roliga förkortningar. (För den som till äventyrs inte känner till det betyder rofl ”rolling on the floor laughing” och lol ”laugh out loud”…) Roflcopter blir din för en hundring på Thinkgeek.com.

www.thinkgeek.com

PONDUS av Frode Överli

"BRUTALT ÄRLIGT! JAG ÄLSKAR DET!" *Lars 32*

"BIBELN FÖR PRYLFRÄLSTA" *Sven-Åke 56*

"OJ, VAD LÅNG DEN VAR" *Birgitta 47*

"SEMESTERN ÄR RÄDDAD" *Kenneth 38*

"MAN VILL SE OM DEN DIREKT" *Lisa 25*

"FULLPROPPAT MED PRYLACTION" *Jonas 27*

Snabbhetspremie!
Köp den direkt och
få en fräck t-shirt!

Äntligen är den här!

Med över 4000 recensioner har svenska folket sagt sitt. Vilken mobiltelefon är bäst? Vilken stavmixer är sämst? Här finns svaren som ger dig det bästa utgångsläget för ett lyckat köp. Missa inte denna unika möjlighet att ta del av Sveriges största samling av videorecensioner. Köp DVD-boxen eller gå in på pricerunner.se och se klippen gratis redan idag.

PriceRunner.se
JÄMFÖR INNAN DU HANDLAR

PC FÖR ALLA

Argentina; Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australien; Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness- Australia, WebBusiness- Australia Bangladesh; PC World Bangladesh Belgien; Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien; Annuario de Informatico - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazil, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgarien; CAD/CAM/GIS World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC-World Bulgaria Chile; Computerworld Chile, Informatica Chile, PC World Chile Colombia; Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica; Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Centro America Danmark; Computerworld Danmark, Computerworld Danmark Annual Issue, IT-Branchen Denmark, IT-Partner Denmark, IT Top 100, Networld Denmark, PC World Danmark, Teknik & Net Ecuador; Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten; PC World Egypt Filippinerna; Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland; MikroPC, Tietoviikko Frankrike; Create France, Développeur Référence, Distributique, Grande Ecoles LMI, Info PC, Le Monde Informatique, Macworld France, Reseaux & Telecoms, Univers Macworld Förenade Arabemiraten; ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East Grekland; GamePro Greece Hong Kong; Computerworld Hong Kong, IT for SME Indien;, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien; Info Komputer Indonesia Irland; ComputerScope, Computerscope Channels Ireland, PC Live! Ireland Island; PC World-Iceland Italien; Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan; CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World- Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World-Japan Jugoslavien; Mikro PC World Yugoslavia Kanada; CIO Canada, ComputerWorld Canada, CXO.Ca-Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya; PC World East Africa Kina; CEO&CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland; PC World e-Pasaule - Latvia Libanon; Gamepro Middle East Litauen; PC World Lithuania Malaysia; Computerworld Malaysia Malta; PC World Malta Marocko; PC World Morocco Mexiko; Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma); PC World Myanmar, Nederländerna; ComputerPartner Netherlands, Computer! Totaal, Computer!Totaal Tips & Tricks Netherlands, Infosecurity-Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN internetworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria; PC World Nigeria Norge; CAD/CAM World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway, IT.bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspress Norge, PC World Norge, PC World ProduktGuide Norge, The Business Standard-Norway Nya Zeeland; CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan; Computerworld Pakistan Panama; PC World Panama Peru; Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen; Computerworld Poland, Digit Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kino Domowe - Magazyn DVD - Poland, Networld Poland, PC World Komputer Portugal; Cerebro/PC World Portugal, Computerworld /Correio Informatico Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien; Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Ryssland; Computerworld Russia, Mir PK Russia, Publish Russia, Sety Russia Schweiz; Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore; CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien; Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, i-world Espana, lideres.com Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infolink/PC World Sri Lanka Storbritannien; Ch@nnel 2001-UK, Computer Trade Shopper, ComputerWeekly, ComputerWeekly E-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today-UK, Macworld UK, MicroScope UK, PC Advisor U.K.
Sverige: Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Miljöaktuellt, Executive Report, Internetworld, IT.Branschen, Level, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, PC för Alla, Studio, TechWorld.
Sydafrika; Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Sydkorea; CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan; CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision e-Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tjeckien; Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic Turkiet; ComputerLife-Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PCLife-Turkey Tyskland; CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products -Germany, Freiberufler Info, Gamestar - Germany, Macwelt, NetworkWorld Germany, PC WELT Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina; Computerworld Kiev, PC World Ukraine Ungern; Computerworld Szamitastechnika, Gamestar - Hungary, IDG HungaryAnniversary Issue, PC World Hungary USA; CIO US, Computerworld US, CTO Magazine - US, Darwin Magazine -US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela; Computerworld Venezuela, CW Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld-Venezuela Vietnam; PC World Vietnam Vitryssland; PC World Belarus Zimbabwe; PC World Zimbabwe Österrike; ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

NÄSTA NUMMER UTE 22/7

Dagliga nyheter hittar du på *pcforalla.se*

På köpet!
24 SIDOR
Officebilaga

SÅ VÄLJER DU RÄTT HD-TV

I sommar slår hd-tv igenom på allvar – inte minst tack vare stora sporthändelser som fotbolls-EM och OS. Vi testar fyra 40-tummare från 13 000 kronor som kan visa morgondagens hd-sändningar.

TEST!

4 smarta hårddiskar för ditt hemmanätverk

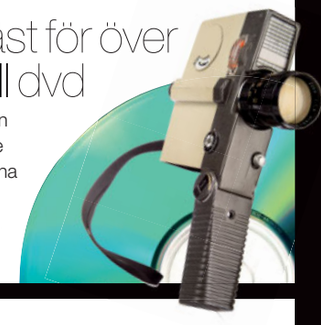
DE KALLAS NAS, de externa lagringshårddiskarna du når via nätverket. De kan placeras var som helst, alla dina datorer når dem samtidigt och de är specialbyggda för lagring. Vi har testat 4 modeller och jämför dem med ett par hemmaservrar.

SKOLA!

Hur du bäst för över super-8 till dvd

DU FÅR BÄSTA tipsen om hur du gör om de gamla super-8-filmerna till digitala filer och bränner dem på dvd.

TIPS!

Så sjösätter du dina it-prylar

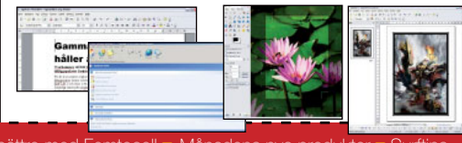
DU BEHÖVER INTE köpa specialprylar för båtsemestern. Vi tipsar om program, tillbehör och tjänster som gör dina befintliga prylar anpassade för sjön.

GUIDE!

Vässa pc:n med bästa gratisprogrammen

OPERATIVSYSTEM, office-paket, bildbehandling, zip-program och mediespelare. Du kan plocka ihop en fullständig programbank – alldeles gratis. I nästa nummer avslöjar vi vilka de bästa programmen är.

DESSUTOM: Nyheter och trender ■ Snabbguider ■ Så styr du din Ipod med ögonen! ■ Så blir mobiltäckningen bättre med Femtocell ■ Månadens nya produkter ■ Surftips ■ Hon lämnade ut sitt löseord mot en bit choklad ■ Kul korsord ■ Test av datorspel ■ Cd full med program ■ Tävling ■ Frågor & svar ■ Steg för steg-guider och mycket mer...

Här beställer du hem PC för Alla!

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till ***kundservice@idg.se***

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får 12 nummer med tillhörande cd-rom-skivor för endast 695 kronor inklusive moms. (Ordinarie lösnummerpris: 724 kronor)

PFA049

Namn
Adress
Postadress
Telefon

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej. PC för Alla betalar portot

PC FÖR ALLA
Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

DUSTIN home
Hemelektronik på Internet

TRYGG E-HANDEL

Löjligt prisvärd allt-i-ett-enhet med skrivare, skanner och kopiator.

EPSON Stylus DX4400

Med Epson Stylus DX4400 får du utskrifter med kvalitet, flexibilitet och värde. Det är enkelt att skriva ut, skanna och kopiera allt från dokument till fotografier med en och samma kompakta enhet.

Tack vare Epsons senaste DURABrite Ultra-bläck får du laserlika texter och blanka fotografier. Bläcket är vattenfast, ljusbeständigt och smetar inte. Det är dessutom kostnadseffektivt, eftersom fyra separata bläckpatroner används och du bara behöver ersätta den färg som är slut.

595:-

5010114983 EPSON STYLUS DX4400 ..... 595:-

Den perfekta bilnavigatorn

TOMTOM GO 930 Traffic

- IQ Routes™
- Avancerad körfältsvägledning
- TomTom Map Share™
- Kartor över Europa
- Handsfree-telefoni
- QuickGPSfix™
- FM-sändare
- Trafikinformationsmottagare (TMC) medföljer

Nyhet!
3995:-
12 mån. räntefritt 415:-

IQ Routes™-teknologi
Beräknar dina rutter utifrån faktisk medelhastighet som uppmätts på vägarna. Ger dig alltid den smartaste rutten och gör att du kan spara pengar, tid och bränsle.

Avancerad körfältsguide
TomToms avancerade körfältsguide ger dig extra hjälp vid navigering genom svåra knutpunkter, genom att ange vilket körfält du ska byta till.

5010135854 TOMTOM GO 930 TRAFFIC EUROPA/USA 3995:-

Reservation för prisändringar och slutförsäljning. Vid faktura tillkommer avgift på 39 kr.

Stolt sponsor av

Idol 2008

14 dagars faktura!

Årets e-handlare 2007
Ljud och Bild
PriceRunner

Storsäljare som ger perfekta dokument och foton med fotolabbkvalitet

995:-

Canon Pixma IP4500

Få utskrifter av fotolabbkvalitet med detaljrikedom och mjuka färgtoner, tack vare 1 pl droppsvolym och den höga utskrifts-upplösningen 9 600 x 2 400 dpi. I systemet med fem separata bläckpatroner ingår dye-baserat svart bläck som ger foton extra djup och kontrast. Skriver ut upp till 24 sidor/minut i färg.

5010114545 CANON PIXMA IP4500 . . . . . .995:-

Kraftfull 17-tums notebook med nya C2D T9300 och Blu-Ray

Pavilion dv9880

Pavilion dv9880 är den perfekta datorn för såväl underhållning och arbete. Med en 17" stor widescreenskärm blir det behagligt att se på film och spela. Med den kraftfulla Intel Core 2 Duo-processorn och 4 GB internminne behöver du inte oroa dig för uppgraderingar på lång tid. De två inbyggda hårddiskarna på totalt 500 GB ger utrymme som räcker länge.

- Intel Core 2 Duo T9300 2.5 GHz
- 4 GB DDR II SDRAM-minne
- 500 (2 x 250) GB hårddisk
- Blu-Ray läsare
- HDMI-port
- nVIDIA GeForce 8600M 512 MB
- 17" BrightView-skärm
- 10/100 Mbps och WLAN 802.11a/b/g
- Windows Vista Home Premium Svensk
- 1 års garanti

5010142334 HP PAVILION DV9880 C2D 2.5 4GB/500 BLU-RAY 17#VHP 8990:-

Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:- tillkommer. Vid faktura tillkommer avgift på 39 kr.

www.dustinhome.se | ring 08 - 553 44 900
maila order@dustinhome.se

POSTTIDNING B ECONOMIQUE
IDG AB 106 78 STOCKHOLM

